

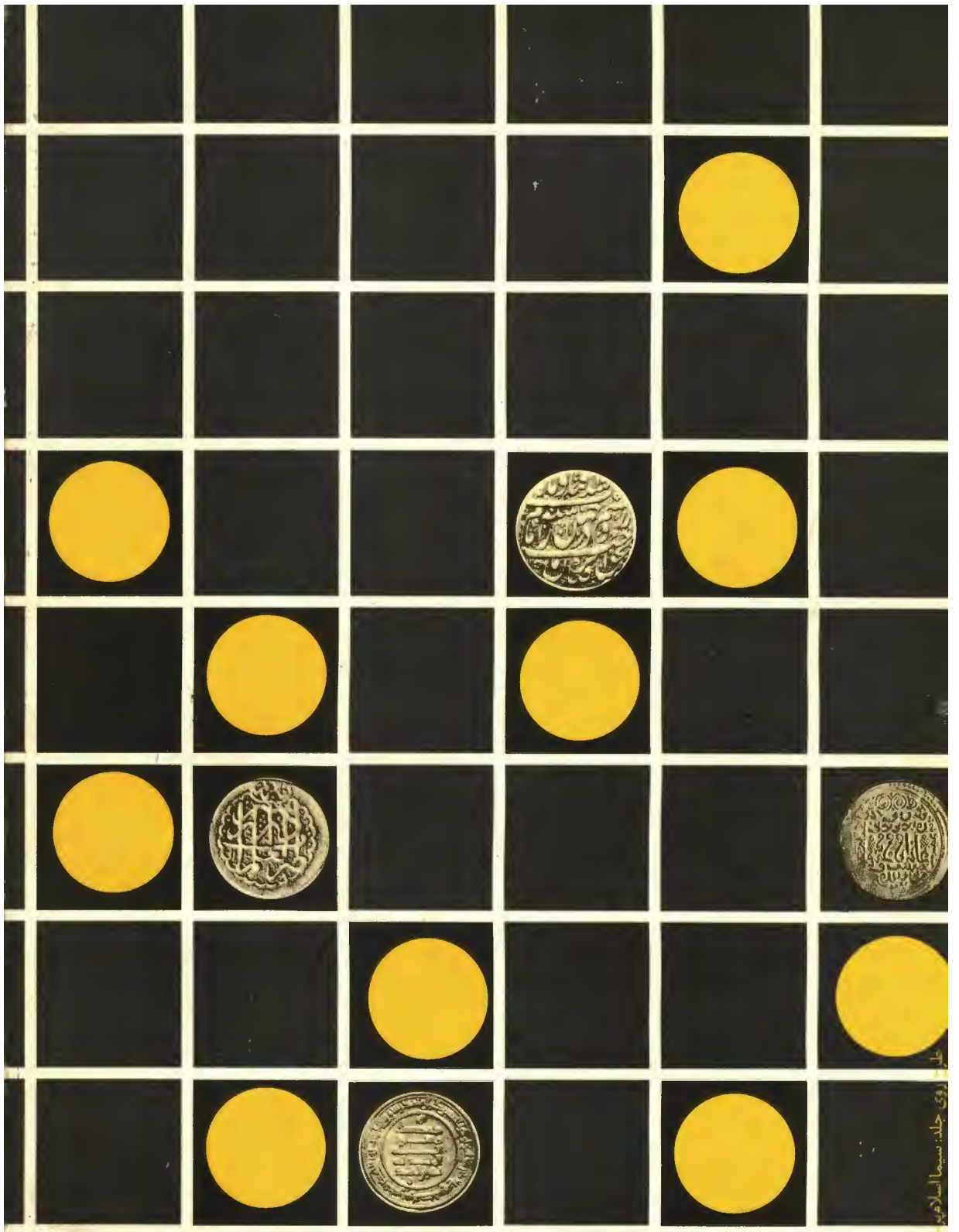

۲۷

کتابشناسی سکه

فرامرزی طالبی / فرزانه قائینی

ط. ر. جلد: سیما السلام - ت

بهاء
۳۰۰ تومان

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلام

۲۷

کتابشناسی سکه

فرامرز طالبی، فرزانه قائینی

سازمان میراث فرهنگی کشور

۱۳۷۳

کتابشناسی سکه / فرامرز طالبی، فرزانه قاینی
ناشر معاونت معرفی و آموزش / مدیریت آموزش، اسناد فرهنگی و انتشارات
با همکاری انتشارات هور
تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه
چاپ اول: پائیز ۱۳۷۳ / حروفچینی: هما سبحانی
لیتوگرافی: فام / چاپ: مشعل آزادی / صحافی: بهشت
مرکز پخش: تهران، خیابان استاد مطهری، خیابان لارستان، اداره کل موزه‌های تهران

بسم الله الرحمن الرحيم

بر اهل مطالعه پوشیده نیست که چاپ و نشر، «کتابشناسی» - سرعت و سهولت دسترسی اهل تحقیق را به منابع و ماخذ میسر می سازد. بدین مناسبت و ضرورت یکی از اهداف انتشاراتی سازمان میراث فرهنگی کشور، چاپ و نشر «کتابشناسی»ها به خصوص در زمینه های تخصصی و موضوعی میراث فرهنگی است.

خوشبختانه - کار مشترک و ارزشمند دو تن از همکاران گرامی سازمان میراث فرهنگی کشور سرکار خانم فرزانه قائینی و آقای فرامرز طالبی در تهیه و تنظیم «کتابشناسی سکه» به نتیجه مطلوب رسیده و منبع معتبر دیگری را به مجموعه کتابشناسی های تخصصی اضافه نموده است که با امید قبول تقدیم اهل تحقیق می شود. از همکاران ارجمند سرکار خانم قائینی و آقای طالبی بخاطر مطالعه و تدوین کتاب حاضر و مدیریت محترم انتشارات و آموزش و اسناد و مدارک فرهنگی سازمان برای چاپ و نشر آن، تشکر و تقدیر و توفیقشان را در تداوم ارائه خدمات ارزنده فرهنگی از درگاه خداوند سبحان مسئلت می نمایم.

محمد ابوذری

معاون معرفی و آموزش سازمان میراث فرهنگی کشور

فهرست تفصیلی

۸۲-۱	کلیات
۲۰۵-۸۳	پیش از اسلام
۱۱۲-۸۳	هخامنشیان
۱۶۱-۱۱۳	اشکانیان
۲۰۵-۱۶۵	ساسانیان
۳۹۱-۲۰۶	بعد از اسلام
۲۱۲-۲۰۶	باوندیان
۲۱۴-۲۱۳	طاهریان
۲۱۷-۲۱۵	صفاریان
۲۱۸	علویان
۲۲۴-۲۱۹	سامانیان
۲۲۷-۲۲۵	سالاریان - کنگریان
۲۲۸	زیاریان (آل زیار)
۲۳۹-۲۲۹	بوییان (آل بویه دیلمه)
۲۴۴-۲۴۰	غزنویان
۲۵۰-۲۴۵	سلجوقیان
۲۵۱	اسماعیلیان
۲۵۳-۲۵۲	خوارزمشاهیان
۲۵۶-۲۵۴	اتابکان
۲۷۲-۲۷۷	ایلخانیان
۲۷۴-۲۷۳	آل مظفر
۲۷۸-۲۷۵	آل جلایر
۲۷۹	چوپانیان
۲۸۲-۲۸۰	سربداران
۲۸۴-۲۸۳	تیموریان
۲۸۹-۲۸۵	قره قویونلو و آق قویونلو

۳۲۳-۲۹۰	.....	صفویان
۳۲۷-۳۲۴	.....	افاغه
۳۴۱-۳۲۸	.....	افشاریان
۳۴۸-۳۴۲	.....	زندیان
۴۵۵-۳۹۲	.....	سایر کشورها
۶۷۰-۴۵۶	.....	پیوستها
		نمایه عام
		نشریات دیده شده

فهرست نشانه‌ها و علائم

بدون ناشر	.....	بی نا
بدون تاریخ	.....	بی تا
بدون جای نشر	.....	بی جا
صفحه	.....	ص
شماره مسلسل نشریه	.....	ش
فاصله تا والی	.....	-
سال هجری قمری	.....	هق
سال هجری شمسی	.....	ش
محل ضرب	.....	م-ض
محل اکتشاف	.....	ا.م

درآمد

سکه شناسی به عنوان یکی از شاخص‌های شناسایی میراث فرهنگی ملل، همواره از جایگاه ویژه‌ای در مطالعات تاریخی برخوردار بوده است. هر یک از عوامل تشکیل دهنده سکه: نوع فلز، نقشها و نگارها، علائم روی سکه، محل ضرب، نوع خط، تاریخ ضرب، ابزار ضرب و ... به لحاظ علمی، در شناخت تاریخ، فرهنگ، هنر و نیز اقتصاد هر دوره تاریخی، نقش عمده‌ای دارد. با توجه به قدمت ضرب سکه در سرزمین پهناور ایران، و نیز پراکنده بودن منابع سکه شناسی، تدوین کتابشناسی سکه جهت تسهیل دستیابی سریع پژوهشگران به منابع مربوطه، صورت گرفته است. امیدوار است، این مجموعه بتواند، در اعتلای سطح کمی و کیفی پژوهشهای سکه شناسی - به ویژه در موزه‌ها - مفید واقع شود. کتابشناسی سکه، در برگیرنده مجموعه کتابها و مقالاتی است که به زبان فارسی، در باره سکه و سکه شناسی منتشر شده است. راقمان این سطور به لحاظ پراکندگی منابع، بیش از پنج سال وقت خود را، صرف جمع‌آوری اطلاعات، طبقه‌بندی و آماده سازی آن کرده‌اند.

روش تنظیم

کتابشناسی سکه از چهاربخش تشکیل شده است: بخش یکم کلیات، بخش دوم ایران، بخش سوم سایر کشورها و بخش چهارم پیوستها. بخشهای اول، سوم و چهارم به صورت الفبایی تنظیم شده و در تنظیم بخش دوم - ایران - از چاپ دوم رده بندی ده‌دهی دیویی تاریخ ایران که توسط کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، در

سال ۱۳۶۲ چاپ شده، استفاده کرده‌ایم. بر اساس این طرح، رده بندی بخش دوم، به صورت سلسله‌های حکومتی در ایران انجام شده، در ذیل هر سلسله، مدخلها به صورت الفبایی آمده است.

عناصر اطلاعاتی کتابها و مقاله‌ها به شرح زیر ضبط شده است:

عناصر اطلاعاتی کتابها:

اقبال آشتیانی، عباس

تاریخ مغول. تهران، امیرکبیر، ج ۱، ۱۳۶۵، ص ۲۹۴.

عناصر اطلاعاتی مقاله‌ها:

ملکزاده بیانی، ملکه

«سکه‌های زیاری». معارف اسلامی، شماره سوم (تابستان ۱۳۵۳): ۲۳ - ۲۶.

مطالب هر کتاب یا مقاله به دقت خوانده شده، کلیدواژه‌های مربوط به آن انتخاب و در زیر مدخل مورد نظر آمده است.

دامنه کار

این کتاب در برگیرنده کتابهای چاپی (و تعدادی انگشت شمار از کتابهای چاپ سنگی) و نیز مجموعه مقالاتی است که در باره سکه و سکه شناسی تا اوایل سال ۱۳۷۱ در مطبوعات فارسی چاپ و پخش شده است. جهت دستیابی بیشتر به منابع، علاوه بر بررسی کتابها و نشریات چندین کتابخانه غنی، از دایرةالمعارفها، فرهنگنامه‌ها و کتابشناسیهای موجود در این کتابخانه‌های زیر نیز سود جست‌ه‌ایم:

- کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.

- کتابخانه مجلس شورای اسلامی.

- کتابخانه موزه ملی ایران.

- کتابخانه موزه فرش ایران.

- کتابخانه موزه رضاعباسی.

- کتابخانه موزه آبگینه و سفالینه‌های ایران.

- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران.

- کتابخانه دفتر برنامه ریزی و هماهنگی تبلیغات خارجی

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

- کتابخانه آقای محمد گلبن.

پس از بررسی نشریات تاریخی و فرهنگی، ۴۱ نشریه - که فهرست آنها در بخش پایانی کتاب آمده - مورد استفاده قرار گرفت. در این بررسی، کوشیده‌ایم مطالبی را که به شکلی در ارتباط با سکه و سکه‌شناسی بوده است، ثبت کنیم.

روش استفاده

در آغاز جهت استفاده بهتر از این کتابشناسی، فهرست مطالب آمده است. در این قسمت، شماره مدخلهای هر بخش و رده‌های فرعی آن دیده می‌شود. فهرست راهنما در بخش پایانی کتاب شامل فهرست نمایه‌ها و نیز فهرست نشریات و دایرةالمعارفها، فرهنگنامه‌ها و کتابشناسیهاست.

سپاسگزاری

در انتشار این کتاب باید از زحمات بی‌دریغ همکارانمان در گروه پژوهش و برنامه ریزی اداره کل موزه‌های تهران سپاسگزار باشیم: از خانم مینا قاسم‌تهرانچی که از دانششان در تمام مراحل کار سود جستیم. ایشان در تهیه فهرست راهنما یک لحظه ما را تنها نگذاشتند؛ و آقای مهرداد وحدتی که بخش «سکه‌ها و نشانها» ی رده‌بندی کنگره را برای استفاده ما ترجمه کردند و در اختیارمان گذاشتند؛ و آقای قربان عزیززاده که همواره از راهنماییشان بهره برده‌ایم؛ و آقای عبدالحمید شفا که پا به پای ما در تهیه فهرست راهنما آمدند و کمکهای بی‌شائبه مبذول داشتند و خانم هما سبحانی که این متن را چند بار با حوصله تمام - مثل همیشه - تایپ کردند و در نهایت حروفچینی کامپیوتری آنرا آماده کردند. و آقای ذبیح‌الله کرامتی که صفحه بندی و تولید فنی کتاب را پذیرفتند. و نیز خانم شهناز شفائی.

و همچنان باید از آقای جواد یزدانی خرم، مدیریت اداره کل موزه‌های تهران یاد کنیم که گاهی بیش از خود ما برای انتشار این مجموعه دلوایس بودند و از آقای سید محمود موسوی که با دقتی خاص، کلیه متن را خواندند و نکات سودمندی را به ما یاد آور شدند. و نیز سپاسگزاریم از آقای محمد گلبن که کتابخانه خود را در اختیارمان قرار دادند و همواره در این راه، راهنمایمان بودند.

توضیحات و استدراکات

راقمان این سطور اعتقاد دارند که این مجموعه خالی از کاستی نیست. از این رو امیدوارند با استفاده از راهنمایی‌های اساتید فن، در چاپهای بعدی این کاستی‌ها تا حد امکان رفع شود.

بخش پیوسته‌های این کتابشناسی به نسبت از حجم بیشتری برخوردار شده است. دو دلیل عمده باعث به وجود آمدن این مسئله شد:

۱- قرار بر این بود که این کتاب چند سال پیش منتشر شود. اما، مشکلات اداری مانع این اقدام شد. به ناچار متن آماده چاپ روی دست تدوین‌کنندگان ماند. در طی این زمان کتابها و نشریاتی منتشر شد که مطالبی در باره سکه و سکه شناسی داشت. تدوین‌کنندگان این مجموعه، منابع تازه را فیش برداری کردند و در نهایت در بخش پیوستها به کتاب افزودند.

۲- برخی از منابع دیده نشده، در این مدت به دستمان رسید و از آنها نیز در این بخش استفاده کردیم.

به هر حال فهرست نمایه‌ها می‌تواند راهنمای اصلی پژوهشگران برای دستیابی به منابع مورد نظرشان باشد.

مدخل شماره ۳۱/۱ باید به جای مدخل ۴ بیاید. از مدخل ۱۷۰ تا مدخل ۱۸۲ باید بعد از مدخل ۲۰۵ آورده شود. و جای مدخل ۲۰۴/۱ باید بعد از مدخل ۷۳ باشد. مدخلهای یاد شده به لحاظ ترتیب حروف الفبایی جا به جا شده است. مدخل شماره ۳۱۴ باید در بخش قاجاریان نیز تکرار شود.

سرشناسه سفرنامه‌ها گاهی با عنوان نویسنده و گاهی با عنوان کتاب آمده که پژوهش می‌طلبیم. بعضی از مدخل‌ها با استفاده از کتابشناسیها در متن این کتاب آورده شده است، چون به این منابع دست نیافتیم، بالطبع متون آنها نمایه نشد. زیرا این گونه مدخل‌ها چنین آمده است: متن دیده نشد. و نیز برخی از مدخل‌ها از آرشیو بریده جراید روزنامه کیهان گرفته شده که متأسفانه شماره صفحه آنها قید نشده بود.

کلیات

۱ امیرلو، ع. وچگینی و روح‌بخشان

«خبرها». باستانشناسی و تاریخ، سال سوم، شماره دوم (بهار و تابستان ۱۳۶۸): ۷۴، ۷۵.

سلطانیه / سکه برنز / سکه‌های ایلامی / شوش / سکه نقره / سکه‌های آق‌قویونلو / شیراز / تبریز / زنجان / سکه سلطان محمد / سکه سلطان صلاح‌الدین / سکه طلا / سکه‌های صفوی / سکه مسی / سکه دو هزار دیناری / ناصرالدین شاه / طولاش / بجنورد / شوغان.

۲ ایزدپناه، حمید

آثار باستانی و تاریخی لرستان. تهران، آگاه، ج ۱، ۱۳۶۳، ص ۱۲۹، ۴۷۳. نقش شیر در حال حمله به گوزن / خرم آباد / سکه‌های اسلامی.

۳ ایزدپناه، حمید

آثار باستانی و تاریخی لرستان. تهران، آگاه، ج ۲، ۱۳۶۳، ص ۹-۳۸. سکه‌های اسلامی

۴ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«خطوط و تزئینات سکه‌های اسلامی». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص /ظ. خط ایغوری / خط عربی - کوفی / سکه‌های خلفای عرب / سکه‌های ایرانی / سکه‌های اتابکان / سکه‌های سلاجقه / خط نسخ / خط نستعلیق / سکه‌های صفویه / سکه‌های عرب - ساسانی / نقش شمشیر و ماه و ستاره.

۵ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«۴- تزئینات مختلف». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۴.

سکه‌های اسلامی ایران/ نقش شمشیر/ نقش هلال و ستاره/ سکه‌های سلاجقه/ نقش شیرو خورشید/ نقش پادشاه اسلامی و مسیحی/ سکه ناصرالدین شاه.

۶ ترابی طباطبائی، سید جمال

«[سکه‌های] خلفای اموی». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۳۱۸ - ۳۴۷.
سکه عبدالملک بن مروان/ آیات قرآن مجید/ شعایر اسلامی/ بصره/ بلخ/ دمشق/ استخر/ سکه ولیدبن عبدالملک/ جندی شاپور/ کرمان/ مرو/ سکه سلیمان بن عبدالملک/ اردشیر فره/ کوفه/ سکه عمر بن عبدالعزیز/ یزیدبن عبدالملک/ بادریبجان/ سکه هشام بن عبدالملک/ سکه ولیدبن یزید/ سکه ابراهیم بن هشام/ سکه مروان بن محمد/ شام.

۷ ترابی طباطبائی، سید جمال

«[سکه‌های] خلفای راشدین». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۳۱۳ - ۳۱۷.
نقش پادشاه هبتال ... / خط عربی - کوفی / سکه عمر / نقش جقه تاج و پادشاه و ماه و ستاره / نقش آتشدان / خط پهلوی / نقش خسرو دوم ساسانی / نقش آتشدان و نگهبان و چهارگل و ماه و ستاره / شعایر اسلامی / سکه عبیدالله بن زیاد / نقش پادشاه ساسانی / نقش جقه تاج شاه و سه گل و ماه و ستاره / نقش پادشاه و ماه و ستاره / سکه حجاج بن یوسف ثقفی / نیشابور / بصره / خط پهلوی.

۸ ترابی طباطبائی، سید جمال

«[سکه‌های] خلفای عباسی». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۳۴۸ - ۴۰۰.
سکه سفاح / آیات قرآن مجید / شعایر اسلامی / کوفه / دمشق / سکه منصور / بصره / سکه مهدی / سکه هادی / سکه هارون الرشید / زرنج / محمدیه / سکه امین / سمرقند / سکه مأمون / مرو / سکه المستعین / سکه المعتمد / سکه المعتضد / سکه مکتفی / سکه مقتدر / مرو / سکه قاهر / سکه راضی / سکه المتقی / سکه المستکفی / سکه القادر / سکه القائم / نقش شمشیر / سکه المستنجد / سکه المستعصم / خط عربی - کوفی.

۹ ترابی طباطبائی، سید جمال

«[سکه‌های] سلاطین ایوبی». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۳۹۴ - ۴۰۰.
سکه صلاح الدین / نقش اسب / نقش نیم تنه پادشاه با هلال ماهی در دست / شعایر اسلامی / نقش

شیر و ستاره/ آیات قرآن مجید/ سکه عمادالدین عثمان عزیز/ نقش انسانی سوار بر شیر/ سکه محمدالملک الکامل/ نقش ستاره شش پر/ سکه موسی اشرف.

۱۰ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«فهرست القاب ضرابخانه‌ها». رسم الخط ایغوری و سیری در سکه شناسی. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر، آذربایجان شرقی، ۱۳۵۱، ص ۸۰، ۸۱. القاب ضرابخانه‌ها/ ضرابخانه‌ها.

۱۱ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«فهرست بلاد [محل ضرب]». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص الف - ت، الف - ر. ضرابخانه‌ها.

۱۲ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«فهرست بلاد [محل ضرب] بر حسب سلسله‌ها». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۰، ص الف - ز، الف - غ. ضرابخانه‌ها.

۱۳ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«فهرست ضرابخانه‌ها و لقب آنها». رسم الخط ایغوری و سیری در سکه شناسی. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۱، ص ۷۸، ۷۹. ضرابخانه‌ها/ القاب ضرابخانه‌ها.

۱۴ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«مشخصات عمده و ممیزه سکه‌های اسلامی ایران: ۲- القاب و عناوین و شعایر». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ط - خ. سکه‌های خلفای راشدین/ آیات قرآن مجید/ شعایر اسلامی/ سکه‌های خلفای اموی/ سکه‌های خلفای عباسی/ سکه‌های سلجوقیان/ سکه‌های اتابکان/ سکه‌های خوارزمشاهیان/ القاب و عناوین/ سکه‌های ایلخانان/ سکه‌های صفویه/ سکه‌های افغانه/ سکه‌های افشاریه/ سکه‌های زندیه/ سکه‌های قاجاریه.

۱۵ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«مشخصات عمده و ممیزه سکه‌های اسلامی ایران: ۱ - محل و سال ضرب». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص/ح - ج.

سکه‌های ایلخانان/سکه‌های جلایریان/سکه‌های ترکمانان/سکه‌های صفویه/القاب و عناوین/شعائر اسلامی/ضرابخانه‌ها.

۱۶ جمال‌زاده، محمدعلی

«شیر و خورشید در پرچم ایران و سکه‌های قدیمی». هنر و مردم، شماره چهارم و یکم و چهل و دوم، (اسفند ۱۳۴۴ و فروردین ۱۳۴۵): ۶-۸.

سکه استاتر/سکه دریک/کیلکیه/سکه مازایوس/سوریه/بابل/نقش بعل و شیر و ستاره و زنور/خط یونانی/سلجوقیان روم/نقش شیر و خورشید/سکه غیاث‌الدین کیخسرو/سکه‌های سلجوقیان روم/سکه مازو/سکه چهار درهمی/فرانس روزنتال/القاب و عناوین/میر مهدی بدیع.

۱۷ درسدن، مارک. ج

«زبان‌های ایرانی میانه». ترجمه احمد تفضلی. بررسی‌های تاریخی، سال نهم، شماره ۶ (بهمن، اسفند ۱۳۵۳): ۱۳، ۶۶.

سکه‌های شاهان محلی فارس/خط پارسی میانه/سکه‌های ساسانی/سکه‌های پارتی/خط پارتی مانوی/سکه‌های عیلامی/سکه‌های خوارزم/خط سغدی.

۱۸ دهخدا، علی‌اکبر

«سکه». لغت‌نامه دهخدا. تهران، شماره مسلسل ۵۱، ۱۳۳۹، ص ۵۶۲.

تعریف/سکه قران/سکه درهم/سکه دینار/و در مجلدات دیگر در باره سکه عباسی.

۱۹ دیانت، ابوالحسن

«آتمشلق». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۴.

سکه آتمشلق/سکه پیاستر/سکه غروش/سکه پارس.

۲۰ دیانت، ابوالحسن

«آلتون». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۲.

سکه طلا/سکه آلتون/سکه دینار/سکه قرآن/سکه صد دیناری/سکه شاهی.

۲۱ دیانت، ابوالحسن

«اشرفی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۲-۳۲.

سکه اشرفی طلا/ سکه‌های عباسی/ اشرف افغان/ شاردن/ زین‌الدین محمود واصفی/ الغبیگ/
سکه اشرفی نادی/ باستانی پاریزی/ وزن سکه/ صفویه/ علی مظاهری/ سکه طلا/ هند/ سکه یک
تومانی/ سکه اشرفی ناصری/ سکه نیم تومانی/ سکه قران/ سکه مهر اشرفی/ سکه ربع تومانی/
فتحعلی شاه.

۲۲ دیانت، ابوالحسن

«اصطلاحات مربوط به درهم». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز،
۱۳۶۷، ج ۲، ص ۱۶۴، ۱۶۵.
سکه درهم بهرخ/ سکه درهم تام/ سکه درهم خلیفتی/ سکه درهم زیف/ سکه درهم ستوق/ سکه
درهم القدره/ سکه درهم مربعه.

۲۳ دیانت، ابوالحسن

«باجاقلی، باجاقلو، بجاقلی، بجاقلو». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها.
تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۳۴، ۳۵.
سکه باجاقلو (باجاقلی، بجاقلو، بجاقلی)/ نقش سکه باجاج/ سکه دوکا/ سعید نفیسی/ سکه
اشرفی طلا/ آذربایجان/ فتحعلی شاه.

۲۴ دیانت، ابوالحسن

«باش آچیق». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷،
ص ۳۵.
سکه باش آچیق (باش آچیق).

۲۵ دیانت، ابوالحسن

«بهار آزادی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها، تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷،
ص ۴۲، ۴۳.
سکه بهار آزادی/ اجزاء سکه بهار آزادی.

۲۶ دیانت، ابوالحسن

«پناه‌آبادی (پناه‌آباد)، پهن‌آبادی». آینده، سال سیزدهم، شماره ۷، ۶ (شهریور،

مهر (۱۳۶۶): ۳۳۹ - ۳۹۴.

سکه پنا‌آبادی (پناه‌آبادی) / سکه نقره / پهن آباد / عبدالغفار نجم‌الدوله / سعید نفیسی / قائم مقامی /
سکه اشرفی طلا / سکه عباسی / سکه پول / سکه نیم قران / علینقی بهروزی / ابوالقاسم طاهری /
نخجوان / تبریز / گنجه / شماخی / تغلیس / اردبیل / دربند / ماکو / مراغه / وزن سکه.

۲۷ دیانت، ابوالحسن

«پنا‌آبادی، پنا‌آباد، پهن‌آبادی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما،
ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۵۰ - ۵۸.
سکه پنا‌آبادی / جنس سکه.

۲۸ دیانت، ابوالحسن

«ترکیبات و اصطلاحات مربوط به دینار». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها.
تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۸۰.
سکه دینار احمری / مصر / فاطمیان / سکه / دینار البهرجه / سکه دینار جیشی / سکه دینار الخلاص /
سکه دینار الستوقه (درهم ستوق) / سکه دینار الزیف (درهم زیف) / سکه العین / سکه دینار
المستدیره / سکه دینار المفرغه / سکه دینار المیاله (الوازنه) / سکه دینار الورق / سکه المقطوعه /
سکه الممسوحه / سکه دینار صیرفی.

۲۹ دیانت، ابوالحسن

«تنکه = تنکچه = تنگه». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲،
ص ۱۱۸ - ۱۲۲.
سکه / هندوستان / فلوس / سکه تنگه زر (تنگه الحمراء) / سکه تنگه نقره / تنگه سفید (البیضا) / کریم
خان زند / سکه تنگه مغولی / سکه تنگه هندی / سکه تنگه سرخ.

۳۰ دیانت، ابوالحسن

«درست». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ۱۳۶۷، ج ۲، ص ۱۴۴.
سکه درست / سکه اشرفی / بهاء‌الدین محمد بن حسن بن اسفندیار / سوزنی سمرقندی / فرخی
سیستانی / سکه درست جعفری / ساسانیان / سکه درست خسروانی / سکه درست مغربی / سکه
درست تغلیبی / غازان‌خان / محمود غازان.

۳۱ دیانت، ابوالحسن

«داوری». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص
۱۶۶.

سکه داوری / سکه شیانی.

۳۱/۱ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«تکمله و نقدی بر کتاب...». رسم الخط ایغوری و سیری در سکه شناسی. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۱، ص ۳۹ - ۸۱.

سکه ارغون / نقش شیر / نقش مرغ و خورشید / خط عربی - کوفی / خط ایغوری / نقش خط و زنجیره و اسلیمی و گل پنج پر / نقش گاو و زنی که شیر می دوشد / مراغه / شعایر اسلامی / موزه آذربایجان / القاب و عناوین / شماخی / سکه بایدو / سکه غازان محمود / سکه ابوسعید بهادرخان / تبریز / سکه جهان تیمورخان / سکه سلیمان خان / سکه طغایمورخان / آمل / مجموعه خصوصی محمدحسین مدنی / سکه انوشیروان خان / کاشان / سکه سلطان حسین صفوی / نقش خورشید با انوار ساطع / اصفهان / سکه عمر و لیث صفاری / سکه وهسودان بن محمد / سکه المعتضد بالله عباسی / سکه محمود افغان / سکه شاهرخ افشار / سکه نادرشاه / سکه کریم خان / تفلیس / سکه آقامحمدخان / تبریز / سکه فتحعلی شاه / سکه باباخان.

۳۱/۲ دیانت، ابوالحسن

«درهم». فرهنگ تاریخی سنجش ها و ارزش ها. تبریز، انتشارات نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۴۷ - ۱۶۳.

سکه درهم / اسکندر / ایران / لیدی / هخامنشی / سکه درهم آتیک / اشکانیان / وزن سکه / سکه های اشکانی / سکه چهار درخمی / سکه یک درخمی / تاجبخش / سکه دودرخمی / آرشاک / مهرداد اول / سکه نقره ساسانی (درهم) / کریستن سن / پتروشفسکی / سعید نفیسی / شکل سکه / سکه درهم حموی / سکه درهم خالدیه / سکه درهم خماسی / سکه درهم سمرقندی / سکه درهم سمیری / سکه درهم السواد / سکه درهم طبری (دراهم طبریه) / سکه درهم ظاهری / سکه درهم عراقی / سکه درهم غطریفی / سکه درهم کاملی / سکه درهم کسروی / سکه درهم محمدی / سکه ستر (ستاتر) / موریس داماس / سکه سه ابولوسی (نیم درهمی) / سکه چهاردرهمی / اردشیر بابکان / سکه یزدگرد سوم / سکه درهم ایض / سکه درهم اسود / سکه درهم بغلی (عبدی) / سکه درهم بندقی / سکه درهم الجواز / سکه درهم جوراخی / سکه درهم مربعی / سکه درهم مسیبی / سکه درهم مصری / سکه درهم معمعی / سکه درهم مغربی / سکه درهم مویدی / سکه درهم نوروزی / سکه درهم هاشمی / سکه درهم یمنی / سکه درهم یوسفی / سکه درهم هبیری.

۳۲ دیانت، ابوالحسن

«ده هفت». فرهنگ تاریخی سنجش ها و ارزش ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۶۷.

سکه ده هفت.

۳۳ دیانت، ابوالحسن

«دینار». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۶۷ - ۱۷۹.

شکل سکه / سکه دینار اسلامی / وزن سکه / شاه عباس / سکه دینار ابریزی / دمشق / سکه دینار احمدیه / سکه دینار اردنی / سکه دینار افرنتی / سکه دینار بربره / سکه دینار تبریزی / سکه دینار خالديه / سکه دینار خراسانی / سکه دینار دمشقیه / سکه دینار رابع / سکه دینار رکنی / سکه دینار سالمی / سکه دینار سکندری / سکه علاءالدین محمد خوارزمشاه / سکه منصورى / عکا / بیروت / القائم بامرالله / سکه قاسانی (کاشانی) / سکه دینار قیصری / سکه دینار کسروی / سکه دینار کویتی / سکه دینار محمدیه (دینار مسیبیه) / سکه دینار مرسل / سکه دینار سنجرى / سکه دینار شرعى / سکه دینار عراقی / سکه دینار عوال / سکه دینار قادری / خاتون سلطان شاه / سکه دینار جعفری / جعفر بن یحیی برمکی / اسماعیلیه / بخارا / سکه دینار غطریفی / سکه دینار مصری / سکه دینار معاویه / فاطمی / سکه دینار ملکی / سکه دینار ناصری / الناصر فرج / سکه دینار هاشمیه / سکه دینار هبیره / سکه دینار هرقلی / سکه دینار یوسفیه / سکه طلای بالجهاد الطری / سکه دینار مغربی / سکه دینار رومی / سکه دینار نیشابوری.

۳۴ دیانت، ابوالحسن

«ریال». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، انتشارات نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۸۴، ۱۸۵.

سکه ریال / اسپانیا / آلبوکوک / تنگه هرمز / شاه عباس / پرتقال / خلیج فارس / عربستان / فتحعلی شاه / رضاشاه / پوردادود.

۳۵ دیانت، ابوالحسن

«زرشاهلق». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، انتشارات نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۸۷.

سکه شاهلق (زرشاهلق) / شاه طهماسب صفوی.

۳۶ دیانت، ابوالحسن

«زرهروی محمودی - زرسرخ نیشابوری». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۸۷، ۱۸۸.

سکه زرهروی محمودی (سکه زرسرخ نیشابوری) / ابوریحان بیرونی.

۳۷ دیانت، ابوالحسن

«شاهی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، انتشارات نیما، ج ۲،

۱۳۶۷، ص ۱۹۰ - ۱۹۶.

رضاشاه/ صفویه/ تاورنیه/ ابوالقاسم طاهری/ ونیز/ سکه سکویین/ سکه سی شاهی تبریزی/ شاه عباس/ وزن سکه/ قاجار/ فتحعلی شاه/ سکه شاهی اشرفی/ ناصرالدینشاه/ سکه نیکلی/ سکه شاهی سفید/ سکه شاهی عراقی/ قلعه ابی حنیفه/ وزن سکه/ سکه آق شاهی.

۳۸ دیانت، ابوالحسن

«ششگانی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، انتشارات نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۹۶.
سکه ششگانی/ سکه سه درهمی سلطانی.

۳۹ دیانت، ابوالحسن

«شیانی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، انتشارات نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۹۹، ۲۰۰.
سکه شیانی.

۴۰ دیانت، ابوالحسن

«فلوس، فلس». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، انتشارات نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۱۲ - ۲۱۴.
سکه فلوس (فلس)/ یونان/ سکه پشیز/ خط آرامی/ وزن سکه/ سوریه/ صفویه/ ناصرالدینشاه/ تبریز/ اردبیل/ کاشان/ ایروان/ گنجه/ رشت/ یزد/ بروجرد/ تفلیس/ فتحعلی شاه/ کویت/ بحرین.

۴۱ دیانت، ابوالحسن

«[مسکوکات] دوره عباسی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۷۹ - ۸۷.
آیات قرآن مجید/ شعائر اسلامی/ شام/ انبار/ ضرابخانه بغداد/ خراسان/ سکه دینار/ سکه درهم/ وزن سکه/ سکه غطریفیه/ سکه دینار احمدیه/ احمدین طولون/ سکه ابریزی/ ناصرالدوله/ القاب و عناوین/ سکه‌های آل بویه/ موزه باستانشناسی استانبول/ سکه دینار عطیه/ صراف/ نقش سیف‌الدوله/ نیشابور/ سکه‌های غزنویان/ نقش تیرو کمان/ سکه‌های عضدالدوله/ سکه قادری/ سکه سنجری/ سکه اسکندری/ سکه منصور/ غزنه/ تفلیس/ سکه‌های زنگیان/ سکه ایوبیان/ سکه بنی ارتق/ سکه دانشمندیه/ سکه‌های سلطوگ‌ها.

۴۲ دیانت، ابوالحسن

«مسکوکات قبل از دوران ایلخانی و دوره غازان خان». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۸۷ - ۹۲.

سکه اشرفی / وزن سکه / سکه طلا / سکه دینار تبریزی / سکه غازان خان / سکه بالشی / سکه محمودی / تبریز / سمرقند / یزد / کرمان / شیراز / شبانکاره / ارزنجان / سکه محمد شبیانی / سکه جلایریان / سکه‌های قره قویونلو / نورعلی بهادر / سکه نورالدین حمزه / سکه اوزون حسن / سیواس / قیصریه / توقات.

۴۳ دیانت، ابوالحسن

«لاری، لارن، لارین». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، انتشارات نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۳۶ - ۲۳۸.

سکه لاری (لارن).

۴۴ دیانت، ابوالحسن

«هاشمیه». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، انتشارات نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۴۹.

سکه هاشمیه / وزن سکه.

۴۵ دیانت، ابوالحسن

«یوزآلتون». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، انتشارات نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۵۱.

سکه یوزآلتون (صد دیناری) / قاجار / رضاشاه / اجزاء سکه.

۴۶ «دیداری از موزه سکه»

[گفتگو با حسن غیائی سرپرست موزه سکه]. اطلاعات، شماره ۱۸۸۴۸ (سه شنبه ۲۱ شهریور ۱۳۶۸): ۵.

حسن غیائی / موزه سکه / تاریخچه / شکل سکه / سکه ارمنستان / نقش مظاهر خدایان افسانه‌ای / سکه کورش / ضربخانه‌های هخامنشی / سکه دریک / وزن سکه / داریوش اول / سکه کرزوس / سکه‌های هخامنشی / نقش دو هلال / سکه‌های فینیقیه / سکه‌های صیدا / سکه‌های اشکانی / سکه داتام / سکه فرناباد / نقش اردشیر سوم / سکه اسکندر / سکه‌های بطالسه / سکه‌های ساسانی / سکه هرمز اول / سکه بهرام اول / سکه بهرام سوم / سکه نرسی / سکه هرمز دوم / سکه شاپور دوم / سکه اردشیر دوم / سکه شاپور سوم / سکه یزدگرد اول / سکه قباد / سکه اردشیر سوم / سکه دات برزمهر /

سکه فرخان / سکه خورشید / خط پهلوی / خط کوفی / سکه‌های عرب - ساسانی / سکه خلفای عباسی / سکه خلفای اموی / سکه حضرت رضا (ع) / سکه‌های بنی ساج / سکه بنی دلف / سکه‌های علویان / سکه‌های طاهریان / سکه‌های آل جستان / سکه‌های باوندیان / سکه‌های سالاریان / سکه‌های سامانیان / سکه‌های آل زیار / سکه‌های آل بویه / سکه‌های آل کاکویه / سکه‌های غزنویان / سکه‌های ایلخانی / صفویان / زرکشان / ضراب‌باشی / معیرالممالک / سکه اشرفی / سکه محمدی / سکه شاهی / سکه عباسی / سکه پنج عباسی / سکه لاری / سکه غازی (غازیکی) / نادرشاه / سکه تاجگذاری نادرشاه / فتحعلی شاه / سکه تومان / ناصرالدینشاه.

۴۷ دینوری، ابوحنیفه احمد بن داود

اخبار الطوال. ترجمه صادق نشات، تهران، بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۴۶، ص ۳۳۶.
سکه عربی / عبدالملک / سکه درهم / سکه دینار.

۴۸ رابینو، ه. ل

«چگونگی گذشتن اوقات فراغتم در ایران». روزگار نو، ج ۳، شماره ۴ (۱۹۴۴ م):
۴۸ - ۵۸

مجموعه شخصی سکه‌های رابینو / سکه شناسی / موزه بریتانیا / موزه فیتزویل یم / مجموعه شخصی سکه‌های هائربون / مجموعه شخصی سکه‌های زیگ لر / موزه ارمیتاژ / انجمن آمریکایی مسکوکات / موزه فردریک.

۴۹ رابینو، دی بورگوماله، ه. ل

«فهرست نام شهرهایی که در آنها فلوس مسی ضرب شده است». آلبوم سکه‌ها، نشانها و مهرهای پادشاهان ایران. به کوشش محمد مشیری، تهران، مؤسسه سکه شناسی ایران و امیرکبیر، ۱۳۵۴، ص ۴۹.
ضرابخانه‌ها / سکه‌های فلوس.

۵۰ رابینو، دی بورگوماله، ه. ل

«فهرست نام اماکن و شهرهایی که در آنها سکه زده شده است». آلبوم سکه‌ها، نشانها و مهرهای پادشاهان ایران. به کوشش محمد مشیری، تهران، مؤسسه سکه شناسی ایران و امیرکبیر، ۱۳۵۳، ص ۴۵ - ۴۸.
ضرابخانه‌ها.

۱۵۱ رابینو، دی بورگوماله، ه. ل

«فهرست مدالها و سکه‌های یادگاری». آلبوم سکه‌ها، نشانها و مهرهای پادشاهان ایران. به کوشش محمد مشیری، تهران، موسسه سکه شناسی ایران و امیرکبیر، ۱۳۵۳، ص ۴۴.
سکه‌های صفویه / سکه‌های قاجاریه / سکه‌های پهلوی.

۱۵۲ رابینو، دی بورگوماله، ه. ل

«فهرست نام شاهنشاهان و امرا...». آلبوم سکه‌ها، نشانها و مهرهای پادشاهان ایران. به کوشش محمد مشیری، تهران، موسسه سکه شناسی ایران و امیرکبیر، ۱۳۵۳، ص ۳۵-۴۲.
سکه‌های پهلوی / سکه‌های افغانه / سکه‌های قاجاریه / سکه‌های افشاریه / سکه‌های زندیه / سکه‌های صفویه / سکه شیبانی.

۱۵۳ راوندی، مرتضی

«وضع پول در ایران». تاریخ اجتماعی ایران. تهران، ناشر مؤلف، ج ۵، ۱۳۶۴، ص ۴۵۵-۴۶۲.

سکه خالدبن ولید / نقش صلیب و تاج و چوگان / خط یونانی / سکه معاویه / سکه زرجعفری / سکه دینار جعفری / سکه درهم بغلی / سکه درهم جوزاقی / سکه درهم محمدی / سکه فلس (پشیز) / سکه درهم طبری / سکه درهم سمیری / سکه درهم جواز / وزن سکه / سکه دانگ / صراف.

۱۵۴ سهیلی خوانساری، احمد

«سکه ولایتعهدی امام رضا علیه‌السلام». گوهر، سال سوم، شماره ۱ (فروردین ۱۳۵۴): ۷۸، ۷۹.
سکه ولایتعهدی حضرت رضا علیه‌السلام / اصفهان / سمرقند / مرو.

۱۵۵ شاد، محمد پادشاه بن غلام محی‌الدین

«سکه». فرهنگ آندراج. تهران، کتابخانه خیام، ج ۳، ۱۳۳۶، ص ۲۴۵.
تعریف.

۱۵۶ عقیلی، عبدالله

«بحث و نقد توضیحی بر مقاله سکه ولایت عهدی حضرت رضا علیه‌السلام». گوهر، سال سوم، شماره ۱ (فروردین ۱۳۵۴): ۷۵-۷۷.

سکه ولایتعهدی حضرت رضا علیه السلام / اصفهان / ری.

۵۷ عقیلی، عبدالله

«نیکلاس لاویک». آینده، سال سیزدهم، شماره ۶، ۷ (شهریور - مهر ۱۳۶۶):
۵۳۳، ۵۳۴.
سکه شناس.

۵۸ قهرمانی، ابوالفتح

«سکه نشان قومیت و آزادگی: سکه‌های عباسیان»: گفتگو با شمس‌الدین جزایری. هنر و مردم، شماره صد و چهارم (خردادماه ۱۳۵۰): ۹ - ۳۱.
سکه‌های خلفای عباسی / آیات قرآن مجید / القاب و عناوین / سکه موسی / سکه هارون / سکه امین / سکه مأمون / سکه طلا / سکه دینار / سکه درهم / سکه نقره / سکه فلوس / سکه مفرغی / سکه حضرت رضا (ع) / مرو / سکه رومی / سجستان / شرف الاهواز / شوش / امویان / عبدالملک بن مروان / دارابجرد.

۵۹ غفاری، اصلان

قصه سکندر و دارا. تهران، ناشر مؤلف، ۱۳۵۵، ص ۱۰۲ - ۱۰۴.
سکه شناسی / سکه‌های تقلبی.

۶۰ غیاثوند، و شیشه‌گر و قراخانی و امیرلو

«سکه». نگاهی به نمایشگاه برگزیده‌ای از آثار فرهنگی بازیافته. تهران، سازمان میراث فرهنگی کشور، بهمن ۱۳۶۸، ص ۳۵ - ۴۲.
سکه اسکندر / نقش اسکندر / نقش زئوس / نقش عقاب / خط یونانی / نقش مهرداد دوم / سکه‌های اشکانی / سکه‌های ساسانی / نقش خسرو دوم / خط پهلوی / نقش آتشدان / سکه‌های عرب - ساسانی / خط کوفی / سکه‌های امویان / سکه‌های طاهریان / مصر / سکه‌های عباسیان / شوشتر / سکه‌های سامانیان / نیشابور / سکه‌های غزنویان / سکه‌های ایلخانی / تبریز / سکه ابوسعید بهادر / سکه شاه عباس / سکه‌های صفویه / سکه‌های زندیه / قزوین / سکه کریم خان / یزد.

۶۱ فرای، ریچارد. ن

«استقرار اسلام». بخارا - دستاورد قرون وسطی. ترجمه محمود محمودی. تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۵، ص ۳۲ - ۵۱.
سکه‌های بخارا (بخارا خداه) / نقش آتشکده / نقش نیمرخ امیر بخارا / بهرام گور ساسانی / یزدگرد

دوم / سکه‌های خوارزمی / عباسیان / سکه مسیبی (محمدی) / سکه غطریفی.

۶۲ فرح‌بخش، هوشنگ

«پیشگفتار». راهنمای سکه‌های ضربی (چکشی) ایران. تهران، نوین فرح‌بخش و پسران، ۱۳۵۴، ص ۱ - ۸.

ضرابخانه / سکه صد مثقالی / خط نسخ / خط نستعلیق / علامات روی سکه / سکه سورشاز / سکه دینار / سکه اشرفی / سکه عباسی / سکه شاهی / سکه بیستی / سکه دهشاهی / سکه نادری / سکه پنابادی / سکه لاری / سکه فلوس / سکه غاز / سکه تنکا / سکه پاپتی / سکه جندک / سکه قمری / وزن سکه / نقش شیرو خورشید / سکه‌های قلبی.

۶۳ «کتابات»

ترجمه ناصر نوروززاده چگینی. موزه‌ها، شماره ششم (شهریورماه ۱۳۶۴): ۳۸-۴۷. خط باختری / سکه‌های عرب - هپتالی / خط سفدی و خوارزمی / بخارا / خوارزم / خط پهلوی / سکه‌های طبرستان / خط عربی / مرو.

۶۴ کریمان، حسین

ری باستان. تهران، انجمن آثار ملی، ج ۱، ۱۳۴۵، ص ۵۹۴ - ۵۹۹. ری / سکه دینار / سکه درهم / جرج مایلز / سکه شناسی / سکه حضرت امام (ع) / المحمدیه (ری) / آیات قرآن مجید / القاب و عناوین / خط پهلوی / خط عربی / سکه عبیدالله بن زیاد / سکه خسرو دوم / سکه بهرام چوبین / سکه فخرالدوله.

۶۵ کسروی، احمد

«ارزش دینار و تومان در قرون مختلف». آینده، شماره ۲، (بهمن ۱۳۰۵): ۱۷۱ - ۱۷۵.

بنی عباس / سکه دینار / سکه درهم / سکه طلا / بنی امیه / سکه نقره / وزن سکه / سکه دینار / جعفری / سکه هارون الرشید / جعفر برمکی / سکه آلتون / مغول / سکه تومان / صفویه.

۶۶ گفت و شنودی با خانم دکتر بیانی (ملکزاده بیانی) بانوی سکه‌شناس ایران»

هنر و مردم، شماره صد و سی و هفتم (بهمن و اسفند ۱۳۵۲): ۷۹ - ۸۳. سکه هخامنشی / سکه‌های ساسانی / سکه‌های اشکانی / شوش / سکه‌های یونانی - ایرانی / ملایر / تاریخچه / موزه سکه بانک سپه / موزه ایران باستان / سکه لیدی / سکه‌های اسپهبدان طبرستان / سکه‌های عرب - ساسانی / نقش تاج.

۶۷ لوبون، گوستاو

تمدن اسلام. ترجمه سید محمد تقی فخرداعی گیلانی، تهران، مطبوعه مجلس، (بی تا)، ص ۶۴۱ - ۸۵۱.

عبدالملک / سکه های اسلامی / سکه طلا / سکه درهم / سکه دانتق / سکه خلفای اولیه اسلام / سکه خلفای بنی امیه / سکه خلیفه مهدی / سکه مأمون / سکه طولون / سکه راضی / سکه المستنصر / سکه سلطان صلاح الدین ایوبی / سکه سلطان بابر / سکه های مسلمین در اسپانیا / نقش سکه های مسلمین در اسپانیا.

۶۸ لوبون، گوستاو

تمدن اسلام و عرب. ترجمه هاشم حسینی، تهران، ۱۳۵۸، اسلامیه، ص ۶۴۲.
خط عربی / سکه دینار / سکه طلا / سکه درهم / سکه نقره / سکه دانتق / سکه مسی / سکه های مصر / سکه های اندلس / سکه عبدالملک.

۶۹ محمد حسین بن خلف تبریزی

«سکه». برهان قاطع. به اهتمام دکتر محمد معین، ج ۲، ص ۱۱۴۵.
تعریف.

۷۰ مدرسی طباطبائی

«فلوس های ضرب قم». هنر و مردم، شماره ۱۱۷ (تیرماه ۱۳۵۱): ۴۶ - ۴۸.
تاریخچه / مرادیک آق قویونلو / سکه های خلفای عباسی / سکه های سامانی / سکه های آل بویه / سکه های سلجوقی / سکه های تیموری / سکه های صفوی / سکه های قاجاریه / سلطان محمد بهادر / نقش گاو / نقش شیر و خورشید / نقش عقاب / نقش اسب / نقش مرغ آبی / نقش گاو در حال شخم زدن / نقش گوزن / نقش اسب دهنده و یک بوته گل / نقش مرغ دریائی.

۷۱ مشیری، محمد

«توضیحی لازم در باره یک سکه». بررسیهای تاریخ، سال ششم، شماره سوم (مرداد و شهریور ۱۳۵۰): ۱ - ۱۰.
جهانگیر قائم مقامی / ایروان / سکه سلطان غیاث الدین کیخسرو / سکه شناس / ه. والتین / ابزار ضرب سکه / تاریخچه / خط کوفی / صفویه / ضرابخانه / سکه فلوس.

۷۲ مشیری، محمد

«سکه ولایتعهدی حضرت امام رضا علیه السلام». گوهر، سال دوم، شماره هفتم

(مهرماه ۱۳۵۳): ۶۱۱-۶۱۷.

سکه مأمون/القاب و عناوین/سکه درهم/خط عربی-کوفی/سکه ولایتمهدی حضرت امام رضا(ع).

۷۳ مشیری، محمد

«نقش یکی از اعتقادات عامه بر روی سکه ایرانی». وحید، شماره هشتم، دوره

نهم (آبان ۱۳۵۰): ۱۱۷۳-۱۱۷۸.

نقش ماهی و گاو و ابرو/شکل سکه/سکه فلوس/تبریز.

۷۴ معین، محمد

«اختر کاویانی». فرهنگ فارسی. تهران، امیرکبیر، ج ۲، ۱۳۶۴، ص ۱۰۵، ۱۰۶.

نقش سر انسان/نقش آتشکده و پادشاهان در حال نماز.

۷۵ معین، محمد

«سکه، سکه شدن، سکه شناس، سکه شناسی». فرهنگ فارسی، امیرکبیر، ج ۲،

۱۳۶۴، ص ۱۹۰۲.

تعریف/سکه زدن/سکه شدن/سکه شناسی/سکه شناس.

۷۶ معین‌الدین محمد زمحچی اسفرازی

روضات الجنات فی اوصاف مدینه هرات. با تصحیح، حواشی و تعلیقات

سیدمحمد کاظم امام. تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۳۹، بخش اول،

ص ۱۶۴، بخش دوم، ص ۴۳۱.

سکه زرکپی/کپک خان/سکه دینار سرخ.

۷۷ ملکزاده بیانی، ملکه

«سکه‌های مسی معروف به فلوس» مردم شناسی، شماره ۴ و ۵ (بهمن و اسفند

۱۳۳۵): ۱۸۹-۱۹۲.

سکه دینار/وزن سکه/سکه دوقاز/سکه فلوس/سکه شاهی/سکه نیم شاهی/سکه پاپاسی/سکه

جندک/سکه تنبل/خط نسخ/خط نستعلیق/نقش گاو/نقش اسب/نقش طاووس/نقش خوک/

نقش انسان/نقش شمشیر/نقش عقاب/نقش شیر و خورشید/نقش شتر/نقش فیل/نقش ماهی/

نقش سگ با خورشید خانم/نقش آهو/نقش اردک/نقش خرگوش/نقش موش/غیاث‌الدین

کیخسروبن کیقباد.

۷۸ ملکزاده بیانی، ملکه

«کلیاتی در باره سکه‌های ایران پیش از اسلام». ایران باستان، سال دوازدهم، شماره ۱۵ (اسفند ۱۳۵۲): ۲-۱۵.

داریوش اول / سکه دریک / سکه شکل / سکه دو دریکی / سکه نیم دریکی / نقش کماندار پارسی / نقش داریوش سوم خنجر بدست / سکه‌های صیدا / نقش کشتی جنگی / نقش قلعه / سکه شاهی / سکه سه قرانی / نقش نیم تنه داریوش اول / رابینسون / سکه شناس / داریوش سوم / سکه تریباز / ایسوس / نقش بعل / سکه تیسافرن / نقش اردشیر دوم / خط یونانی / نقش جغد / سکه مازه / نقش علامت ضرباخانه / سکه هشت استتری / خط بابلی / سکه دو استتری صیدا / نقش اردشیر / سکه دنولس / سکه تمیستکل / نقش شاهین / نقش آپولون / سکه ارشک / نقش ارشک / نقش کمان / سکه‌های پارتی / خط پهلوی اشکانی / سکه بلاش اول / سکه الیمائی / سکه خرسن / سکه ادس (خسرون) / سکه‌های هند و پارت / سکه‌های پارس / سکه بغدات‌ها / نقش آتشگاه / سکه‌های ساسانی / سکه اردشیر اول ساسانی.

۷۹ ملکزاده بیانی، ملکه

«مذهب». تاریخ سکه از قدیمترین ازمینه تا دوره اشکانی. تهران، دانشگاه تهران، ج ۱، ۱۳۵۵، ص ۲۴، ۲۵.

سکه‌های اژین / نقش لاک پشت / نقش آتنا / نقش جغد / سکه‌های ایونی / نقش حیوانات بالدار / نقش ابوالهول / نقش گامیش بالدار / نقش رب النوع داگون و ملکار / نقش نیم تنه اهورامزدا / خط عربی / نقش حضرت عیسی و مریم / آیات قرآن مجید / سکه‌های بیزانس.

۸۰ ممتحن، حسینعلی

«نهضت شعوبیه و نتایج سیاسی و اجتماعی آن». بررسیهای تاریخی، سال نهم، شماره ۵ (آذر - دی ۱۳۵۳): ۱۰۴ - ۱۰۶.

سکه معاویه / سکه عمرین خطاب / ضرباخانه عراق / ضرباخانه خراسان / ضرباخانه طبرستان / ضرباخانه یزد / عبدالملک مروان / سکه‌های اسلامی / خط پهلوی / خط عربی - کوفی / طبرستان / هر تک / یزد / نقش دو آتشدان و دو پاسبان / سکه‌های خلفا.

۸۱ نفیسی، سعید

درفش ایران و شیر و خورشید. تهران، چاپ رنگین، ۱۳۲۸، ۸۲ ص.
سکه بغدات / فره‌ته‌دار (خاندان) / نقش شیر و خورشید / سکه غیاث‌الدین کیخسرو سلجوقی / سکه شاه طهماسب / نقش خورشید / سکه مسی / شاه عباس / سکه دریک / سکه غاز بیگی.

۸۲ هینیلی، روزا

«حفریات سال ۱۹۷۰ در قلعه اورتوئی بسطام». گزارشهای باستانشناسی در ایران. ترجمه سروش حبیبی، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۴، ص ۵۶.
سکه مسی / ارمنی / نقش صلیب / بسطام.

پیش از اسلام

هخامنشیان

۸۳ آذری، علاءالدین

«روابط ایران و سیلان». بررسی‌های تاریخی، سال هشتم، شماره ۴ (مهر - آبان ۱۳۵۲): ۱۲۳.
سکه‌های هخامنشی.

۸۴ اسلامی، الله‌قلی

«گنجینه سکه‌های مکشوفه در پاسارگاد». هنر و مردم، شماره صد و بیست و سوم (دی ماه ۱۳۵۱): ۳۶-۳۸.
سکه‌های اتابکان / سکه‌های هخامنشی / جنس سکه.

۸۵ بختورتاش، نصرت‌الله

«دوره هخامنشیان: عقاب کورش». پرچم و پیکره شیر و خورشید. تهران، عطائی، ۱۳۴۸، ص ۴۹، ۵۰.
فرته‌دار (سلسله) / نقش آتشگاه و بیرق / نقش جنگ دارا و اسکندر.

۸۶ بیات، عزیزالله

«هخامنشی». کلیات تاریخ و تمدن ایران در پیش از اسلام. تهران، دانشگاه ملی ایران، ۱۳۵۳، ص ۷۶.
سکه دریک / سکه سیکل.

۸۷ پرادا، ایدت

«هنر هخامنشیان». هنر ایران باستان - تمدن‌های پیش از اسلام. ترجمه یوسف مجیدزاده، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۵۷، ص ۲۰۰-۲۵۴.

سکه‌های هخامنشی / سکه دریکویی / نقش کماندار / نقش پوشاک.

۸۸ تجویدی، اکبر

در باره هنر و باستانشناسی عصر هخامنشی. تهران، اداره کل نگارش وزارت فرهنگ و هنر، ص ۱۱۰-۱۱۲.
سکه سلوکوس اول / تخت جمشید / نقش بوم / نقش دوکشتی گیر / نقش پهلوان / نقش بوف / نقش سرانسان / نقش فرشته مشغول گلباران....

۸۹ حقیقی، فضل‌الله

«پول و اوراق بهادار در تاریخ اقتصاد ایران». نامه فرهنگ ایران. تهران، بنیاد نیشابور، ۱۳۶۴، ص ۳۹-۵۷.
سکه داریوش / سکه دریک / خشایارشا / نقش کشتی و دریا / سکه اسکندر / نقش سواری براسب با نیزه / نقش الهه صلح / نقش زئوس / سکه کرشه / ابزار ضرب سکه / شکل سکه.

۹۰ دیانت، ابوالحسن

«آریاندی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۹.
سکه نقره / آریاندا / داریوش / سکه آریاندی.

۹۱ دیانت، ابوالحسن

«استاتر، استتر، ستاتر، ایشتار». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۰، ۲۱.
سکه استاتر / یونانیان / الهه ایشتار / هخامنشیان / لیدی / سکه طلا / سکه‌های کوزوئید / وزن سکه / داریوش / شکل سکه / اجزای سکه / اسدآباد.

۹۲ دیانت، ابوالحسن

«داریک، دریک، دریکوس». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ص ۱۴۱.
پورداد / داریوش / سکه محمودی / سکه عباسی / هرودوت / سایکس / سکه سیکل / پیرنیا / سکه دریک / خشایارشا / دوم / اردشیر سوم / ارنست بابلون.

۹۳ دیانت، ابوالحسن

«سکه در ایران: مسکوکات دوره هخامنشی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ۱۳۶۷، ج ۲، ص ۶۴-۶۹.

ضرابخانه / سکه داریوش / سکه دریک / سکه آریاندی / سکه سیکل / سکه درهم / سکه کرشه / سکه
استاتر / سکه ابول / سکه دانگ / سکه الکتروم.

۹۴ دیانت، ابوالحسن

«شقل، شکل، سیکل، شقلو». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز،
انتشارات نیما، ۱۳۶۷، ج ۲، ص ۱۹۶-۱۹۹.
سکه دریک / سکه تالان نقره / هرودوت / داندامایف / پیرنیا / داریوش اول / وزن سکه / سکه کرشه /
پورداد.

۹۵ دورانت، ویل

تاریخ تمدن: مشرق زمین گاهواره تمدن. مترجمان احمد آرام و ع. پاشائی و
امیرحسین آریان‌پور... تهران، ۱۳۶۵، سازمان انتشارات و آموزش انقلاب
اسلامی، ص ۴۱۵.
سکه لیدیا / سکه دریک / نقش داریوش.

۹۶ ذکاء، یحیی

«نگاهی به کلاه پارسیان در روزگار هخامنشیان». هنر و مردم، شماره دوازدهم
(مهرماه ۱۳۴۲): ۲۳.
سکه‌های هخامنشی / نقش داریوش با کلاه راسته و روبان / نقش شاه با تیر و کمان / سکه دریک.

۹۷ ذکاء، یحیی

«نگاهی به کلاه پارسیان در روزگار هخامنشیان». هنر و مردم، شماره سیزده (آبان
۱۳۴۲): ۱۹-۲۳.
نقش ساتراپ‌های هخامنشی با شلق بر سر / نقش اورنت / نقش تیسافرن / نقش تریباد / نقش فارتاباد /
مالوس.

۹۸ ذکاء، یحیی

«یکی دیگر از رازهای تخت جمشید. کشف شکل و چگونگی درفش
شاهنشاهان هخامنشی». هنر و مردم، شماره دوم، (آذر ۱۳۴۱): ۲۰.
سکه پادشاهان محلی فارس / نقش درفش چهار گوش / سکه سه درهمی / بغداد / داریوش اول /
نقش شاهین / سکه سیمین.

۹۹ رابینو، ه. ل.

«چگونگی گذشتن اوقات فراغتم در ایران». روزگار نو، ج ۳، شماره
۴ (۱۹۴۴م): ۴۸-۵۸.

سکه داریوش سوم / سکه اردشیر اول / سکه‌های یونانی / سکه‌های رومی.

۱۰۰ راوندی، مرتضی

«هخامنشی»]. تاریخ اجتماعی ایران. تهران، ناشر مؤلف، جلد ۵، ۱۳۶۴، ص
۴۵۱.

هخامنشی / لیدی / سکه داریوش / سکه طلا / سکه نقره.

۱۰۱ شایان، فریدون

سیری در تاریخ ایران باستان. تهران، رز، ۱۳۵۱، ص ۱۲۳، ۱۳۷، ۱۵۵، ۱۶۱،
۱۸۴.

سکه دریک / هخامنشی / نقش خط.

۱۰۱/۱ صمدی، مهرانگیز

«هخامنشیان». ماه در ایران از قدیمترین ایام تا ظهور اسلام. تهران، شرکت
انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۷، ص ۳۵

سکه‌های هخامنشیان / نقش عقربی در هیأت انسان که به گاری تیراندازی می‌کند / اکرم / سکه
شناسی

۱۰۲ غروی، مهدی

«عصر پلاتی امپراطوران بزرگ موریائی هند و اثرات فرهنگی ایران هخامنشی و
دیانت زرتشتی در تکوین این دوره». هنر و مردم، شماره صد و هفدهم (تیرماه
۱۳۵۱): ۵۶-۶۸.

نقش آئین زرتشتی / سکه‌های موریائی / نقش خورشید / نقش خورشید به شکل نشانه‌های نجومی /
نقش برج نور / نقش شاخه / نقش گاو کوهاندار و برج نور / سکه‌های زرتشتی / سکه‌های منگنه‌ای و
فشاری / سکه‌های ساتراپهای غربی هند / سکه‌های تاکسیلی باستان / وزن سکه / نقش طاووس
روی کوه.

۱۰۳ فون‌گال، هوبرتوس

«اقوام پارس و ماد». گزارشهای باستانشناسی در ایران. ترجمه سروش حبیبی،

تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۴، ص ۳۸۵، ۳۸۶.
سکه فراتادار/نقش سکه/ پای تی دانا/نقش حاکم با تاج لبه دار/نقش کلاه پای تی دانا/نقش عقاب
برکلاه/نقش عقاب و هلال ماه.

۱۰۴ قهرمانی، ابوالفتح

«سکه نشان قومیت و آزادگی: گفتگو با شمس الدین جزایری». هنر و مردم،
شماره نود و دوم (خرداد ۱۳۴۹): ۲۱ - ۳۵.
سارد/لیدی/سکه های هخامنشی/سکه دریک/سکه داریوش/ضرابخانه های هخامنشی/
شوش/اکباتان/سکه شاهزادگان محلی پارس.

۱۰۵ گیرشمن، رمان

ایران از آغاز تا اسلام. ترجمه محمد معین، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب،
۱۳۵۵، ص ۱۹۸ - ۲۰۱، ۴۸۲.
سکه های صادراتی هخامنشی/ابزار ضرب سکه/لیدی/سکه های هخامنشی/سکه فرنباوس/
سکه مازنوس/سکه داتاماس/سکه ازنتس.

۱۰۶ ملکزاده بیانی، ملکه

«دوره هخامنشی». سکه از قدیمترین ازمه تا دوره اشکانی. تهران، دانشگاه
تهران، ج ۱، ۱۳۵۵، ص ۴۸ - ۵۵.
سکه های هخامنشی/لیدی/سکه شاهی/سکه دریک/سکه شکل/نقش شاه کمان بدست/نقش
زوبین/ضرابخانه شوش/ضرابخانه بابل/تلفانس/کیلیکیه/مالوس/سولی/ایسوس/تارس/
فرناباد/تیسافرن/ارونت/سپهرداد/داتام/مازه/سکه صیدا/نقش ساتراپها/خط یونانی/خط
لیسی/خط پامفیلی/خط فینیقی/خط آرامی.

۱۰۷ ملکزاده بیانی، ملکه

«سکه های شاهی (هخامنشی)». سکه از قدیمترین ازمه تا دوره اشکانی. ج ۱،
تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۵۵، ص ۵۶ - ۶۱.
سکه های هخامنشی/سکه دریک/سکه طلا/وزن سکه/سکه سیکل (شکل)/سکه نقره/داریوش
اول/داریوش سوم/نقش حیوان خوابیده/نقش سر حیوان/نقش سراسب/نقش پرنده/نقش
ماهی/نقش کشتی (قسمت جلو)/کاری/نقش شیارهای موج/نقش دو هلال/نقش داریوش سوم
بانیزه/ازمیر/رابینسون/سکه شناس/نقش نیم تنه شاه/نقش تاج/سکه داریوش اول/نقش

کماندار/ سکه خشایارشا/ سکه اردشیر اول/ سکه خشایارشای دوم/ سکه داریوش دوم/ سکه اردشیر دوم/ سکه اردشیر سوم/ اوگوراس دوم/ سکه آرسس/ سکه داریوش سوم/ سکه دو دریکی/ سکه نیم دریکی/ سکه ممنون.

۱۰۸ ملکزاده بیابانی، ملکه

«سکه‌های فرمانروایان (ساتراپ) هخامنشی». سکه از قدیمترین ازمینه تا دوره اشکانی. ج ۱، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۵۵، ص ۶۲-۷۴.

سکه تیسافرن/ ایازو/ کاری/ نقش تیسافرن با کلاه پارسی/ نقش اردشیر دوم/ خط یونانی/ نقش جغد/ سکه فرناباد/ نقش دماغه کشتی و ماهی/ سیزیک/ سکه تریباز/ ایسوس/ نقش هرکول/ نقش بعل/ نقش اهورامزدا/ نقش نیم تنه اهورا مزدا/ نقش گل/ نقش حلقه تاج/ نقش شاهین بر دست ایزد بعل/ خط آرامی/ سکه داتام/ نقش بعل خوشه انگور در دست/ نقش دو الهه و آتشدان/ سکه کیلیکیه/ سوره/ بابل/ نقش خدای بعل با خوشه گندم و انگور/ نقش شیر در حال دریدن یک آهو/ سکه هشت استتر/ سکه هشت درهمی/ صیدا/ نقش اردشیر سوم سوار گردونه/ نقش کشتی جنگی/ نقش شیر/ سکه ارونت/ نقش ارونت/ نقش اسب بالدار با نیم تنه ماهی/ سکه آبروکوماس/ نقش الهه سینوپ/ نقش عقاب و ماهی/ سکه آریارات/ سکه باگواس/ مصر/ نقش کشتی/ نقش اردشیر سوم در حال حمله به شیر باخنجر/ سکه ممن/ افس/ سکه سپهرداد/ لامپساک/ نقش اسب بالدار/ نقش داریوش سوم.

۱۰۹ ملکزاده بیابانی، ملکه

«شرحی در باره سکه‌ای از مازه یکی از فرمانروایان هخامنشی». هنرو مردم، شماره سی و دوم و سی و سوم (خرداد و تیرماه ۱۳۴۴): ۱۷ - ۲۰.

سکه دریکی/ سکه مازه/ نقش بعل با خوشه انگور و گندم/ خط آرامی/ کیلیکیه/ نقش کشتی و اردشیر سوم/ هخامنشی/ صیدا/ بابل/ نقش مازه در یک دست شاخه گل و دست دیگر عصای سلطنت/ وزن سکه/ شکل سکه/ ضرابخانه‌های سلطنتی هخامنشی/ سوره/ بابل/ سکه و آداب و رسوم/ خط آرامی/ نقش بعل و خوشه انگور و عقاب/ نقش شیر در حال دریدن آهو/ نقش برج و با روی شهر و شیری در حال دریدن گاومیش/ نقش کشتی بر روی آب/ اردشیر سوم/ نقش اردشیر برگردونه/ نقش بعل بر روی تخت با عصا/ نقش شیر/ القاب و عناوین/ نقش بعل باریش بلند و کلاه مخروطی و به یک دست شاخه گل و دست دیگر عصای سلطنت.

۱۱۰ ملکزاده بیابانی و محمد اسماعیل رضوانی

«هخامنشیان». سیمای شاهان و نام آوران ایران باستان. [تهران]، شورای مرکزی جشن شاهنشاهی ایران، ۱۳۴۹، ص ۱۳-۱۸، ۲۱.

نقش تاج داریوش / سکه اردشیر اول / سکه داریوش سوم / سکه نیسافرن / سکه تریباد.

۱۱۱ هورا، کلمان

ایران و تمدن ایرانی. ترجمه حسن انوشه، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۳، ص ۷۳، ۷۴، ۹۸.

آسیای صغیر / سکه زرین داریوش / سکه هخامنشی / سکه دریک / سکه شکل.

۱۱۲ یکتائی، مجید

«مالیه ایران در دوره‌های باستانی». بررسیهای تاریخی، شماره ۶، سال هفتم (بهمن و اسفند ۱۳۵۱): ۱۰.

داریوش اول / نخستین سکه / سکه طلا / سکه نقره / سکه دریک / سکه سیکل / ابزار ضرب سکه.

اشکانیان

۱۱۳ آبکاریانس، مسروپ

«نظری جدید به سکه‌های اشکانی». فرهنگ ایران باستان، سال دوازدهم، شماره ۱۵ (اسفند ۱۳۵۲): ۱۶ - ۳۲.

خط یونانی / سکه اشکانی / سکه اسکندر / سکه فیلیپ سوم / سکه آنتیوخوس دوم / ارشاک / نقش انسان باتیر و کمان / سکه مهرداد اول / نقش مهرداد / سکه چهار درهمی / سکه فرهاد دوم اشکانی / سکه اردوان اول / سکه مهرداد دوم / نقش شاه با تاج / نقش پوراندهخت / سکه گودرز اول / نقش تاج و گودرز / سکه سندروک / نقش لنگر / سکه فرهاد سوم / سکه مهرداد سوم / نقش سکه ارد دوم / نقش ماه و نیم هلال / نقش ستاره / نقش ارد / سکه شاپور اول / سکه پیروز / خط پهلوی / نقش آتشدان.

۱۱۴ آذرنوش، مسعود

«دومین فصل کاوش در منطقه سنگ شیر همدان». گزارش‌های چهارمین مجمع سالانه کاوشها و پژوهش‌های باستانشناسی در ایران. تهران، موزه ایران باستان، ۱۳۵۴، ص ۴۰ - ۵۴.

شکل سکه / سکه گودرز دوم / سکه طلا / سکه نقره / سکه فرهاد دوم.

۱۱۵ آذرنوش، مسعود

«کاوش‌های گورستان محوطه سنگ شیر». گزارش‌های سومین مجمع سالانه

کاوش‌ها و پژوهش‌های باستانشناسی در ایران. تهران، موزه ایران باستان،
۱۳۵۳، ص ۵۵.
سکه گودرز دوم.

۱۱۶ آذری، علاءالدین

«روابط ایران و هند (در عهد باستان)». بررسی‌های تاریخی، سال ششم، شماره ۴
(مهر - آبان ۱۳۵۰): ۱۲۸.
سکه‌های اشکانی.

۱۱۷ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«تحول سکه در ایران از دوره هخامنشی تا اوایل دوره اسلامی». هنر و مردم،
شماره صدم (بهمن ۱۳۴۹): ۹-۱۴.

تاریخچه / لیدی / سکه کروزوس / داریوش سوم / کوروش / سکه شکل / سکه دریک / سکه شاهی /
آسیای صغیر / صور / صیدا / نقش شاه کمان بدست / سکه ساتراپها / سکه سلوکیه / نقش خدایان
یونان / نقش عقاب / سکه اردوان پنجم / نقش شاه / نقش اشک اول / نقش کمان / خط یونانی / نقش
سر اسب / همدان / خط پهلوی / سکه‌های ایلامی / فراتنه‌دار / سکه پرسیت / نقش نگهبان / نیشابور /
استخر / سکه‌های عرب - ساسانی / خط کوفی / سکه معاویه / سکه زیاد بن ابی سفیان / سکه
عبیدالله زیاد / سکه عمر بن عبیدالله / سکه حجاج بن یوسف / سکه‌های حکام طبرستان / سکه‌های
اسلامی / سکه‌های اموی / سکه‌های عباسی / سکه امام رضا (ع) / سکه محمد بن بزرگ امید / سکه
حسام‌الدوله شهریارین قارن.

۱۱۸ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«شاهنشاهی ایران بر نقش سکه». هنر و مردم، شماره صد و هفتم و صد و هشتم
(شهریور و مهر ۱۳۵۰): ۱۱۸-۱۲۰.
تاریخچه / سکه دریک / سکه اشکانیان / خط آرامی / سکه آرتاوازد.

۱۱۹ اقتداری، احمد

خوزستان و کهگیلویه و ممسنی. تهران، ۱۳۵۹، انجمن آثار ملی، ج ۳، ص
۲۳، ۲۵۲، ۲۵۳، ۴۴۴.
سکه اشکانی / گلگه / سکه الیمائی / پروک / گیل / ارجان / خط آرامی / سکه مسی / سکه شناسی.

۱۲۰ ایران. کمیسیون ملی یونسکو در ایران
«سکه‌های اشکانیان». تهران، ایرانشهر، ج ۱، ص ۷۸۱، ۷۸۲.
نقش شاه اشکانی نشسته در حال کمان اندازی / نقش خدای بالدار / سلوسیله / خط پهلوی / سکه
اشکانی.

۱۲۱ ایزدپناه، حمید
آثار باستانی و تاریخی لرستان. تهران، آگاه، ج ۱، ۱۳۶۳، ص ۳۶۶.
سکه‌های اشکانی.

۱۲۲ ایزدپناه، حمید
آثار باستانی و تاریخی لرستان. تهران، آگاه، ج ۲، ۱۳۶۳، ۹-۳۸.
سکه‌های اشکانی.

۱۲۳ بختورتاش، نصرت‌الله
«دوران اشکانیان...». پرچم و پیکره شیر و خورشید. تهران، عطائی، ۱۳۴۸، ص ۶۴.
اشکانیان / سکه فرهاد چهارم / نقش عقاب / نقش خورشید / نقش ماه و ستاره.

۱۲۴ بهاری، فخری
«آتشکده‌ها». هنر و مردم، شماره ۱۴۱، ۱۴۰ (اردیبهشت و خرداد ۱۳۵۳): ۵۳.
نقش آتشکده / سکه‌های اشکانی.

۱۲۵ بیات، عزیزالله
«اشکانی - مسکوکات اشکانی». کلیات تاریخ و تمدن ایران. تهران، ۱۳۵۳،
دانشگاه ملی ایران، ص ۱۲۹.
سکه نقره / سکه برنجی / سکه آئوری / وزن سکه / سکه دراهم / نقش شاه بر تخت نشسته و کمان
بدست / تاریخ گذاری روی سکه.

۱۲۶ بیانی، شیرین
شامگاه اشکانیان و بامداد ساسانیان. تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۵۳، ص ۲، ۵،
۱۰، ۱۱، ۱۹، ۲۰، ۲۵، ۲۶، ۳۱، ۸۵.

سکه شاهزادگان محلی پارس / ارتخستر / دارابا / منوچینتر / سکه‌های اشکانی / سکه بغ دات / سکه
وت فرادات / سکه نقره / نقش شاه / نقش کلاه پارسی هخامنشی / نقش آتشکده / نقش درفش

پارسی / نقش شاه در حال نیایش / سکه چهار درهمی / سکه بلاش پنجم / تیسفون / نقش شاخه
نخل / نقش الهه شهر / سکه اردشیر / سکه اردشیر پنجم / خط پهلوی / نقش بابک / نقش تاج بابک /
نقش تاج اردشیر / سکه آرتابازد / همدان / سکه بهرام ششم / ایران / خوره شاپور / وه اردشیر /
اصفهان / نهاوند / ری / نیشابور / رام هرمز / آمل / بلخ / نقش بهرام ششم.

۱۲۷ پرادا، ایدت

«هنرپارتها». هنر ایران باستان - تمدن‌های پیش از اسلام. ترجمه یوسف
مجیدزاده، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۵۷، ص ۲۶۱ - ۲۷۶.
سکه‌های اشکانی / میتزادات اول / نقش کلاه / آپولو / میتزادات دوم / نقش طبیعت / آرساکس / سکه
فرهاد سوم / نقش لباس پارسی و یونانی / میتزادات سوم / سکه هلنی.

۱۲۸ پیرنیا، حسن

«اشکانیان». ایران باستان. تهران ج ۳، ۱۳۶۲، ص ۲۶۷۳ - ۲۶۸۳.
سکه شناسی / سکه نقره / سکه مسی / سکه مفرغ / سکه دراهم / سکه چهاردراهمی / وزن سکه /
خط یونانی / خط آرامی / نقش علامت شهر محل ضرب / نیلاکس / خاراگس / آرتامی / قزل ریاط /
سکه دمتریوس دوم / نقش اشک اول / نقش عقاب / نقش عصای سلطنت / نقش سنگ مخروطی /
نقش زئوس یا ژوپیتر / نقش نیکه / نقش پالاس / نقش رب النوع عدالت با ترازو / نقش آرتیمس / نقش
هراکل (هرکول) / نقش شاخ حیوان / نقش هلال و ستاره / نقش اسب / نقش فیل / نقش گاو / نقش گاو
کوهاندار / نقش برگ شبدر / نقش برگ نخل در دست فرشته / نقش لنگر کشتی / سکه عراق عجم /
نقش موزا (ترموزا) / سکه فرهاد پنجم / نقش مادر فرهاد چهارم / نقش شاه سوار بر اسب.

۱۲۹ چارلزورث، م.ف.

«فیل جنگی در ایران باستان». باستان‌شناسی و تاریخ، شماره دوم (بهار و تابستان
۱۳۶۶): ۱۶، ۱۷.
سکه‌های مفرغی پارسی / نقش فیل / سکه مهرداد اول / سکه فرهاد دوم / سکه مهرداد سوم / سکه ارد
اول.

۱۳۰ خدادادیان، اردشیر

«دین اشکانیان». بررسی‌های تاریخی، سال سیزدهم، شماره دوم (خرداد - تیر
۱۳۵۷): ۲ - ۵.

خط پارسی / سکه اشکانیان / خط آرامی سریانی / خط پهلوی ساسانی / سکه فرهاد چهارم / نقش
امپالوس / نقش زئوس اتوپوروس / سکه نقره / اسکندر / نقش هرکولس / نقش پالاس / سکه مهرداد

اول/ نقش یازئونس/ نقش وارکوتیاس/ نقش نمسیس/ هرمسس/ وایرن/ نقش آتشکده/
هارپوکرات.

۱۳۱ دیاکونف، م، م

اشکانیان. ترجمه کریم کشاورز، تهران، پیام ۱۳۵۱، ص ۴۰، ۵۲، ۵۶، ۱۱۷.
سکه چهار دراختمی/ نقش ارد دوم/ نقش مهرداد اول/ نقش فرهاد دوم/ سکه اوکراتید/ سکه پارتی/
سکه هیسپانوسیس.

۱۳۲ دیانت، ابوالحسن

«ابول». فرهنگ تاریخی سنجش ها و ارزش ها. تبریز، نیما، ۱۳۶۷، ج ۲، ص ۱۸، ۱۷.
سکه ابول/ سکه سدس دراختمی/ جنس سکه/ سکه دانیه/ سکه دیویول/ هخامنشی/ اشکانیان/
ساسانیان/ سکه استتر/ اوگوراس دوم/ سکه دوابولی/ تن/ صیدا/ صور/ سکه سه ابولی/ سکه
نقره/ سکه چهاردرختمی/ سکه یک درختمی/ سکه همپویول/ سکه نیم ابولی/ سکه یک هشتم
ابولی/ سکه یک شانزدهم ابولی.

۱۳۳ دیانت، ابوالحسن

«سکه در ایران: مسکوکات دوره اشکانیان». فرهنگ تاریخی سنجش ها و
ارزش ها. تبریز، نیما، ج ۲، ص ۶۷ - ۶۹.
جنس/ سکه چهاردرختمی/ سکه ابول/ القاب و عناوین/ وزن سکه/ سکه سه ابولی/ سکه آتوری.

۱۳۴ رابینو، ه. ل

«چگونگی گذشتن اوقات فراغتم در ایران». روزگارنو، ج ۳، شماره ۴ (۱۹۴۴ م):
۴۸ - ۵۸.
سکه های اشکانی/ مجموعه شخصی رابینو.

۱۳۵ سرمدی، مرتضی

سکه های پادشاهان اشکانی. همدان، اداره فرهنگ و هنر فرمانداری کل همدان،
۱۳۴۹، ۶۷ ص.

داریوش اول/ سکه دریک/ هخامنشی/ سکه سیکل/ سکه نقره/ سکه های اشکانی/ سکه درختمی/
خط یونانی/ خط آرامی/ نقش اشک اول/ نقش عقاب/ نقش عصای سلطنت/ نقش سنگ مخروطی
شکل/ نقش کمان/ نقش تیر/ نقش هلال و ستاره/ نقش شاخ حیوان/ نقش اسب/ نقش فیل/ نقش
گاو کوهان دار/ نقش برگ/ نقش برگ نخل/ نقش زئوس/ نقش نیکه/ نقش پالاس/ نقش آرتیمس/

نقش هراکل / سکه ارشک / سکه تیرداد اول / سکه اردوان اول / سکه فری یابیت / سکه فرهاد اول / سکه مهرداد اول / سکه فرهاد دوم / سکه اردوان دوم / سکه مهرداد دوم / سکه ساناتورک / سکه فرهاد سوم / سکه مفرغ / سکه مهرداد سوم / سکه اردوان اول / سکه پاکراول / سکه فرهاد چهارم / سکه فرهاد پنجم / نقش موزا مادر فرهاد / سکه ارد دوم / سکه ونن اول / سکه اردوان سوم / سکه بردان (واردن) / سکه گودرز / سکه ونن دوم / سکه بلاش اول / سکه پاکر دوم / سکه اردوان چهارم / سکه خسرو / سکه بلاش دوم / سکه مهرداد چهارم / سکه بلاش سوم / سکه بلاش چهارم / سکه بلاش پنجم / سکه اردوان چهارم / سکه اردوان پنجم / نقش شاه سوار براسب.

۱۳۵/۱ سلوود، دیوید

«دولتهای کوچک جنوب ایران». تاریخ ایران از سلوکیان تا فروپاشی دولت ساسانی. گردآورنده جی. آ. بویل، ترجمه حسن انوشه، تهران، امیرکبیر، قسمت اول، ج ۱، ۱۳۶۸، ص ۴۰۱-۴۲۷.

سکه سلوکوس اول / سکه چهار دراخمی / سکه دراخم / تخت جمشید / خط آرامی / سکه بغدات / سکه یک ابول / سکه سه ابول (نیم دراخم) / سکه‌های پارس / سکه اوبورزوس / نقش اوبورزوس در برابر آتشکده و پرچم / سکه اردشیر اول / سکه اوتوفراداتس / نقش اهورامزدا در بالای آتشکده / نقش نیکه پشت سر مخ و پادشاه ایستاده / نقش اهورامزدا و آتشکده و پرچم و مرغی نشسته بر آن / داریوش اول / سکه اوتوفراداتس دوم / سکه داریوش دوم / نقش داریوش دوم شمشیر بدست در برابر آتشکده / سکه اردشیر دوم / سکه خانه / شوش / سکه هوکناپسس / سکه برنزی / نقش سر بدون ریش که از آن نور می‌درخشد / نقش آپولون / تیگرایوس / سکه‌های الومایس / نقش نیم تنه کمسکیرس دوم و همسرش آنزازه / نقش نمادین کشتی / نقش زئوس / نیکخوروس / اولپان (اولفان) / سکه‌های خاراسن / سکه هوسپائوسین / نقش انسان / نقش هوسپائوسین / سکه اپوداکرس / سکه تیراپوس / سکه ارته بازوس / سکه اتامبلوس اول / سکه اتامبلوس دوم / نقش سر دیهیم دار / سکه ابیزگلوس اول.

۱۳۶ شهردان، رشید

«درفش کاویانی». بررسی‌های تاریخی، سال دهم، شماره اول (فروردین - اردیبهشت ۱۳۵۴): ۱۳ - ۲۰.

سکه‌های اشکانی / خط پهلوی اشکانی / نقش پادشاه اشکانی / نقش مجمر آتش و صورت فروهر و پرچم / نقش شاه نشسته بر تخت / نقش خروس بر پرچم / نقش درفش شاهی.

۱۳۶/۱ صمدی، مهرانگیز

«سلوکیان و اشکانیان». ماه در ایران از قدیمترین ایام تا ظهور اسلام. تهران،

شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ص ۳۹-۴۳.

سکه پادشاهان محلی پارس / کریستن سن / سکه شناس / نقش پادشاه نشسته بر تخت که به بیرقی نگاه می‌کند / نقش پادشاه و ماه و ستاره / خط آرامی / نقش هلال ماه بر کلاه داریوش / نقش عقاب و هلال ماه / سکه‌های اشکانیان / سکه اشک سیزدهم / سکه اشک چهاردهم / هرتسفلد / نقش ماه و خورشید / سکه اشک بیستم (گودرز) / نقش انسان با شاخ گاو / نقش مائو خدای ماه / نقش میرو خدای خورشید / نقش نانا خدای جنگ.

۱۳۷ غفاری، اصلان

قصه سکندر و دارا. تهران، ناشر مؤلف، ۱۳۵۵، ص ۱۰۲-۱۰۴.

سکه‌های اشکانی.

۱۳۸ قهرمانی، ابوالفتح

«سکه نشان قومیت و آزادگی گفتگو: با شمس‌الدین جزایری». هنر و مردم،

شماره نود و دوم (خرداد ۱۳۴۹): ۲۱-۳۵.

سکه اشکانی / مهرداد اول / سکه اسکندر / خط آرامی / نقش ارشک / خط یونانی / سکه یک دراخم / سکه چهار دراخم / سکه‌های الی‌مایید (قوم) / سکه‌های خاراسن.

۱۳۹ کالج، مالکوم

پارتیان. ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران، اداره کل نگارش وزارت فرهنگ و هنر،

۱۳۵۳، ص ۶۵، ۶۶، ۶۹-۷۴۷۱.

سکه مفرغی / ترازان / سکه‌های پارتی / وزن سکه / سکه‌های سیمین پارتی / سکه دراخم / سکه تترا دراخم / نقش آپولون کمان بدست / خط یونانی / خط آرامی / سکه‌های هندی / شوش / سلوکیه / نقش کلاه شاه.

۱۴۰ کریمان، حسین

ری باستان. تهران، انجمن آثار ملی، ج ۱، ۱۳۴۵، ص ۶۰۰.

سکه اشکانی / خط یونانی / خط آرامی / ری / اشکانیان.

۱۴۱ کریمان، حسین

قصران (کوهسران). تهران، انجمن آثار ملی، ج ۱، ۱۳۶۵، ص ۲۳۹.

سکه اشکانی / خط یونانی / سکه بلاش اول / خط آرامی - سامی.

۱۴۲ گلزاری، مسعود

کرمانشاهان - کردستان. تهران، انجمن آثار ملی، ج ۱، ص ۱۵۳.
سکه فرهاد اول / کنگاور / سکه‌های خلفای عباسی.

۱۴۳ گیرشمن، رمان

ایران از آغاز تا اسلام. ترجمه محمد معین، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب،
۱۳۵۵، ص ۴۹۳، ۳۱۵-۳۱۷.
سکه‌های پارتی / سکه ارد اول / سکه موزا و فرهاد پنجم / سکه فرهاد چهارم / سکه گودرز دوم / سکه
مهرداد دوم / سکه مهرداد.

۱۴۴ گیرشمن، رمان

«صفه مقدس در مسجد سلیمان». ترجمه مسعود رجب‌نیا، هنر و مردم، شماره
صد و بیست و یکم (آبان‌ماه ۱۳۵۱): ۴۷.
سکه پارتی / سکه‌های نذری.

۱۴۵ ملکزاده‌بیانی، ملکه

«اصول پول و نوع سکه‌ها و ترتیب اوزان [پارتی]». تاریخ سکه: دوره پارتی.
تهران، دانشگاه تهران، ج ۲، ۱۳۵۷، ص ۲۵-۲۷.
سکه‌های پارتی / سکه درهم / سکه سه ابولی / سکه دو ابولی / سکه چهار درهمی / مهرداد اول /
بلاش چهارم / وزن سکه / نقش سکه‌های برنزی پارتی.

۱۴۶ ملکزاده‌بیانی، ملکه

«پنت». سکه از قدیمترین ازمنه تادوره اشکانی. تهران، دانشگاه تهران، ج ۱،
۱۳۵۵، ص ۱۳۲، ۱۳۳.
سکه مهرداد چهارم / خط یونانی / نقش زئوس / نقش عقاب / نقش ماه و ستاره.

۱۴۷ ملکزاده‌بیانی، ملکه

«پیدایش سکه». تاریخ سکه از قدیمترین ازمنه تا دوره اشکانی. تهران، دانشگاه
تهران، ج ۱، ۱۳۵۵، ص ۹-۱۲.
سکه‌های اژین / نقش لاک پشت دریائی / سکه نقره / سکه طلا / سکه لیدی / نقش روباه / نقش شیر،
گاو، گوزن، خوک دریائی / وزن سکه / سکه‌های کرزئید / نقش گاومیش و شیر / هندوستان / نقش
حیوان و درخت / جنس سکه.

۱۴۸ ملکزاده بیانی، ملکه
 «تاج ابر سکه‌های پارسی». تاریخ سکه: دوره پارسی. تهران، دانشگاه تهران، ج ۲،
 ۱۳۵۷، ص ۳۹-۴۲.
 نقش تاج / سکه‌های پارسی.

۱۴۹ ملکزاده بیانی، ملکه
 «تاریخ گذاری سکه‌ها [ای پارسی]». تاریخ سکه: دوره پارسی. تهران، دانشگاه
 تهران، ج ۲، ۱۳۵۷، ص ۴۷-۵۰.
 تاریخ گذاری / سکه‌های پارسی.

۱۵۰ ملکزاده بیانی، ملکه
 «ترتیب اوزان». تاریخ سکه از قدیمترین ازمینه تا دوره اشکانی. تهران، دانشگاه
 تهران، ج ۱، ۱۳۵۵، ص ۱۲-۲۳.
 سکه طلا / سکه نقره / وزن سکه / سکه ابوثیک / سکه استتر / سکه دریک / سکه شکل / سکه تالان
 هخامنشی / سکه تالان فراعنه / سکه تالان تب.

۱۵۱ ملکزاده بیانی، ملکه
 «خط». تاریخ سکه از قدیمترین ازمینه تا دوره اشکانی. تهران، دانشگاه تهران، ج
 ۱، ۱۳۵۵، ص ۲۶-۳۱.
 سکه‌های اشکانی / خط تصویری / خط میخی / خط آرامی / خط پهلوی / سکه‌های ساسانی / خط
 یونانی / سکه‌های اسپهبدان طبرستان / سکه‌های عرب - ساسانی / سکه‌های هندی.

۱۵۲ ملکزاده بیانی، ملکه
 «خط سکه‌ها [ای پارسی]». تاریخ سکه: دوره پارسی. تهران، دانشگاه تهران، ج ۲،
 ۱۳۵۷، ص ۲۸-۳۳.
 یونان / اسکندر / خط پهلوی / خط آرامی.

۱۵۳ ملکزاده بیانی، ملکه
 «سکه‌های پارسی». تاریخ سکه: دوره پارسی. تهران، دانشگاه تهران، ج ۲، ۱۳۵۷،
 ص ۵۱-۱۲۵.
 سکه‌های پارسی / ضرابخانه‌های پارسی / خط پهلوی - پارسی.

۱۵۴ ملکزاده بیانی، ملکه

«شاهین نشانه فرازیدی». بررسیهای تاریخی، سال هفتم، شماره یک (فروردین - اردیبهشت ۱۳۵۱): ۱۰ - ۱۴.

نقش شاهین/ اشکانی/ سکه مسی/ ارد/ سکه تیرداد اول/ سکه فرهاد چهارم/ فرهاد پنجم/ سکه پادشاهان محلی پارس/ سکه داریوش اول/ سکه فرادات دوم/ نقش آتشفشان/ نقش شاهین بر درفش کاریانی.

۱۵۵ ملکزاده بیانی، ملکه

«شهرها و ضرباخانه [های پارتی]». تاریخ سکه: دوره پارتی. تهران، دانشگاه تهران، ج ۲، ۱۳۵۷، ص ۴۳ - ۴۶.
ضرباخانه‌های پارتی/ نقش ضرباخانه.

۱۵۶ ملکزاده بیانی، ملکه

«ضرباخانه پارتی». بررسیهای تاریخی. سال نهم، شماره ۴ (مهر - آبان ۱۳۵۳): ۱ - ۱۴.

سکه‌های پارتیان/ سکه چهاردرهمی/ سکه مسی/ نقش علامت اختصاری ضرباخانه پارتی/ ضرباخانه‌های پارتی.

۱۵۷ ملکزاده بیانی، ملکه

«نقش‌ها [برسکه‌های پارتی]». تاریخ سکه، دوره پارتی. تهران، دانشگاه تهران، ج ۲، ۱۳۵۷، ص ۲۸ - ۳۳.

شاهان پارتی/ نقش شاهان پارتی/ نقش پاکر/ نقش فرهاد چهارم/ نقش ماه و ستاره و شاهین و حلقه شهریاری/ نقش پوشاک، آرایش مو و تاج/ سکه فرهاد چهارم.

۱۵۸ ملکزاده بیانی، ملکه

«وضع مالی و اقتصادی شاهنشاهی پارت». بررسیهای تاریخی، سال هشتم، شماره ۶ (بهمن - اسفند ۱۳۵۲): ۱۴، ۱۵، ۱۸.

سکه نقره/ سکه درهم/ سکه چهار درهمی/ سکه برنزی/ سکه ابول/ سکه پشیز/ سکه سیمین.

۱۵۹ ملکزاده بیانی، ملکه

«یونان». تاریخ سکه از قدیمترین ازمینه تا دوره اشکانی. تهران، دانشگاه تهران، ج ۱، ۱۳۵۵، ص ۴۱ - ۴۷.

نقش مظهر خداپان/ نقش سر شیر/ نقش گاومیش/ سکه فیدن/ نقش لاک پشت/ نقش آفرودیت/

نقش انسان / سکه درهم / نقش عقاب / نقش نیم تنه خوک وحشی / خط فینیقی / نقش چرخ ارابه /
نقش اسب / نقش جغد / سولون / نقش آتنا / سکه پیزایسترت / سکه یادبود فتح ماراتون / نقش شاخه
خرزهره / نقش جغد با بالهای گسترده / آتن / سکه نقره / سکه برنز / ضربخانه‌های یونان / نقش تاراس
سوار بر پشت ماهی / سکه سیراکوس / نقش الهه چشمه / نقش ماهی.

۱۶۰ ملکزاده بیانی و محمد اسماعیل رضوانی

«اشکانیان». سیمای شاهان و نام آوران ایران باستان. [تهران]، شورای مرکزی
جشن شاهنشاهی ایران، ۱۳۴۹، ص ۲۴ - ۳۳.

سکه‌های اشکانی / سکه تیرداد اول / سکه فرهاد اول / سکه مهرداد دوم / سکه سندروک / سکه
فرهاد سوم / سکه ارد / سکه فرهاد چهارم / سکه فرهاد پنجم / سکه ونن اول / سکه اردوان سوم /
سکه اردوان اول / سکه گودرز / سکه بلاش اول / سکه پاکردوم / سکه خسرو / سکه بلاش دوم /
سکه بلاش سوم / سکه بلاش چهارم / سکه بلاش پنجم / سکه اردوان پنجم / سکه آرتاواز.

۱۶۱ وکیلی، اسمعیل

آذربایجان. تهران، نداء، ج ۱، مهرماه ۱۳۶۲، ص ۱۵۱، ۱۵۲.

سکه‌های اشکانی / نقش سر پادشاه / نقش فیل / نقش گوزن / نقش اسب / سکه بلاش اول / نقش
آتشکده.

ساسانیان

۱۶۲ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«شاهنشاهی ایران بر نقش سکه‌ها». هنر و مردم، شماره صد و هفتم و صد و
هشتم (شهریور و مهر ۱۳۵۰): ۱۱۸ - ۱۲۰.

ساسانیان / تاریخچه / سکه اردشیر اول / سکه هرمز اول / سکه قباد / سکه‌های طبرستان / خط
پهلوی.

۱۶۳ اقتداری، احمد

خوزستان و کهگیلویه و ممسنی. تهران، انجمن آثار ملی، ج ۳، ۱۳۵۹، ص ۲۳،
۲۵۲، ۴۴۴.

سکه‌های ساسانی.

۱۶۴ ایزدپناه، حمید
آثار باستانی و تاریخی لرستان. تهران، آگاه، ج ۱، ۱۳۶۳، ص ۴۷۱-۴۷۳.
ساسانیان/سکه خسرو سوم.

۱۶۵ ایزدپناه، حمید
آثار باستانی و تاریخی لرستان. تهران، آگاه، ج ۲، ۱۳۶۳، ص ۳۸-۹.
ساسانیان/سکه‌های ساسانی.

۱۶۶ بختورتاش، نصرت‌الله
«شیوه تاریخ‌گذاری در ایران باستان - بخش ششم». فروهر، سال بیست و دوم،
شماره ۶ و ۵ (مرداد و شهریور ۱۳۶۶): ۱۱، ۱۳، ۴۱.
سکه یزدگرد سوم/سکه انوشیروان/تاریخ‌گذاری.

۱۶۷ بیات، عزیزالله
«آموزش و پرورش در ایران باستان». بررسی‌های تاریخی، سال سیزدهم، شماره
دوم (خرداد - تیر ۱۳۵۷): ۱۸ - ۲۵.
خط یونانی/خط پهلوی/عبدالملک مروان/خط عربی/سکه‌های ساسانی/ساسانیان.

۱۶۸ بیات، عزیزالله
«اوضاع اقتصادی ماوراءالنهر و خراسان در زمان ساسانیان». بررسی‌های تاریخی،
سال نهم، شماره ۳ (مرداد - شهریور ۱۳۵۳): ۷۴ - ۷۶.
سکه‌های قرن چهارم هجری/جنس سکه/سکه محمدیه (مسیبیه)/سکه مسی/سکه غطریفی
(غطریفیه)/سکه نقره/بخارا/سکه دینار/سکه طلا/سکه درهم.

۱۶۹ بیات، عزیزالله
«ساسانی: مسکوکات ساسانی». کلیات تاریخ و تمدن ایران. تهران، دانشگاه ملی
ایران، ۱۳۵۳، ص ۲۰۲.
سکه طلا/سکه نقره/سکه برنز/وزن سکه/سکه چهاردرهمی/نقش نیم‌تنه شاه/نقش آتشگاه/
خط پهلوی/عبدالملک مروان/القاب و عناوین/ساسانیان.

۱۷۰ ملکزاده، فرخ
«تداوم فرهنگ و هنر هخامنشی در زمان ساسانیان». بررسی‌های تاریخی، سال

دهم، شماره چهارم (مهر و آبان ۱۳۵۴): ۱۵، ۱۶.
سکه نقره / خط پهلوی / خط آرامی / نقش پادشاه و آتشدان / سکه ساسانی / سکه طلا / تقلید سکه /
خط یونانی.

۱۷۱ ملکزاده بیانی، ملکه

«پادشاهی پوراندخت ملکه ساسانی و پژوهشی در باره سکه‌های زمان او». بررسی‌های تاریخی، سال چهارم، شماره اول (فروردین - اردیبهشت ۱۳۴۸): ۱-۱۶.
اردشیر ساسانی / خسرو دوم / نقش گیسوان آرایش شده / نقش هلال ماه و ستاره / جنس سکه / نقش تاج / نقش تزئینات لباس / خط پهلوی / نقش آتشدان و نگهبان / ضربخانه نیشابور / ضربخانه کرمان / ضربخانه سود / ضربخانه میبد / ضربخانه نهران / ضربخانه‌های ساسانی / ضربخانه اردشیر خوره / شکل سکه.

۱۷۲ ملکزاده بیانی، ملکه

«پژوهشی در باره سکه‌ها و نقوش و سنگ نبشته‌های شاپور اول شاهنشاه ساسانی». بررسی‌های تاریخی، سال هفتم، شماره دوم، (خرداد - تیر ۱۳۵۱): ۱-۲۲.
ساسانیان / اردشیر اول (بابکان) / سکه شاپور اول / سکه درهم / نقش نیم رخ شاپور اول / سکه اردشیر اول / نقش اردشیر اول و شاپور اول روبه روی هم / سکه یک دیناری / سکه نیم دیناری / سکه ربع دیناری / سکه نیم درهمی / سکه دانگ / نقش آتشدان / سکه برنز / خط پهلوی / نقش تاج شاپور / ضربخانه‌های ساسانی.

۱۷۳ ملکزاده بیانی، ملکه

«پژوهشی در باره سکه‌های بهرام ششم (چوبینه)». بررسی‌های تاریخی، سال دهم، شماره اول (فروردین - اردیبهشت ۱۳۵۴): ۱-۲۴.
ساسانیان / نقش خسرو پرویز / سکه بهرام ششم / سکه دینار / سکه زرین / نقش بهرام ششم / نقش هلال ماه روی تاج / خط پهلوی / نقش آتشدان / ضربخانه‌های ایران / وه اردشیر (نهاوند) / اهمتان / نیشابور / رام‌هرمز / یارام شهرستان / رگا (ری) / آمل / بلخ / خوره شاپور (شوش).

۱۷۴ ملکزاده بیانی، ملکه

«سکه‌های ساسانی: همایش تاریخ و فرهنگ ایران». تاریخ و فرهنگ ایران در زمان ساسانیان. تهران، اداره کل نگارش وزارت فرهنگ و هنر، ۱۳۵۵، ص ۳۱۶-۳۲۲.

ساسانیان / سکه اردشیر اول / ضربخانه / نقش شاهین / سکه بهرام دوم / نقش آناهیتا / سکه هرمز

اول / سکه بهرام اول / نقش آتشدان مقدس / سکه هرمز دوم / سکه شاپور دوم / سکه شاپور سوم /
نقش نیم تنه اهورا مزدا / نقش شاخه خرما / سکه نرسی / خط پهلوی / سکه قباد اول / سکه بهرام
پنجم / سکه پیروز / تاریخ گذاری / سکه پوراندهخت / سکه خسرو پرویز / سکه یزدگرد سوم /
عبدالملک.

۱۷۵ ملکزاده بیانی، ملکه

«شاهین نشانه فرایزدی». بررسیهای تاریخی، سال هفتم، شماره اول (فروردین و
اردیبهشت ۱۳۵۱): ۱۰ - ۱۴.
ساسانیان / نقش شاهین / سکه های ساسانی.

۱۷۶ ملکزاده بیانی، ملکه

«مدال بهرام سوم ساسانی». بررسیهای تاریخی، سال پنجم، شماره اول
(فروردین و اردیبهشت ۱۳۴۹): ۱ - ۱۵.
ساسانیان / سکه بهرام سوم / سکه بهرام دوم / نقش ملکه و ولیعهد.

۱۷۷ ملکزاده بیانی، ملکه

«هنرهای زیبای ایران در دوران ساسانی». شورای مرکزی جشن شاهنشاهی
ایران، خرداد ۱۳۵۰، ص ۱ - ۱۹.
سکه های ساسانی / اردشیر اول / شاپور اول / بهرام دوم / نقش تزیینات سکه های ساسانی / نقش
ملکه و شاهزادگان و بزرگان ساسانی.

۱۷۸ ملکزاده بیانی و محمد اسماعیل رضوانی

«ساسانیان». سیمای شاهان و نام آوران ایران باستان. [تهران]، شورای مرکزی
جشن شاهنشاهی ایران، ۱۳۴۹، ص ۳۶ - ۸۰.

سکه اردشیر اول / سکه شاپور اول / سکه هرمز اول / سکه سیمین / سکه بهرام اول / سکه بهرام دوم /
نقش بهرام و ملکه و ولیعهد / سکه بهرام سوم / سکه نرسی / سکه هرمز دوم / سکه شاپور دوم / سکه
اردشیر دوم / سکه شاپور سوم / سکه بهرام چهارم / سکه یزدگرد اول / سکه بهرام پنجم / سکه یزدگرد
دوم / سکه پیروز / سکه بلاش / سکه قباد / سکه انوشیروان / سکه قباد و انوشیروان / سکه هرمز
چهارم / سکه بهرام چوبین / سکه خسرو پرویز / سکه قباد دوم / سکه اردشیر سوم / سکه
پوراندهخت / سکه یزدگرد سوم.

۱۷۹ ممتحن، حسینعلی

«نقش ایرانیان در تنظیم دیوانها و سازمانهای اسلامی». بررسی های تاریخی، سال سیزده، شماره ۲ (خرداد - تیر ۱۳۵۷): ۱۳ - ۵۲.
 ساسانیان / سکه عمر / سکه خالد بن ولید / نقش صلیب و تاج و چوگان / خط یونانی / هرتک / یزد / خط پهلوی / نقش آتشدان و نگهبان / خط عربی / طبرستان / سکه عبدالملک مروان / القاب و عناوین / سکه های عرب - ساسانی / شعایر اسلامی.

۱۸۰ ورجاوند، پرویز

«سیمای تاریخ و فرهنگ ایران در موزه های تاریخ و باستانشناسی اتحاد جماهیر شوروی». بررسی های تاریخی، سال پنجم، شماره ششم (بهمن - اسفند ۱۳۴۹): ۲۱، ۲۲.
 سکه درهم / سکه نقره / بهرام دوم / نقش ملکه و ولیمهد و آتشدان.

۱۸۱ هرتسفلد، ارنست

«عصر ساسانی». تاریخ باستانی ایران بر بنیاد باستانشناسی. ترجمه علی اصغر حکمت، تهران، انجمن آثار ملی، ص ۸۹، ۱۲۷، ۱۳۳، ۱۳۵، ۱۷۱.
 سکه های شاهان استخر / سکه اردشیر / نقش فیروز / باکتريا / نقش بودا.

۱۸۲ پرادا، ایدت

«هنر ساسانی». هنر ایران باستان: تمدنهای پیش از اسلام. ترجمه یوسف مجیدزاده، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۵۷، ص ۲۷۷ - ۳۲۶.
 ساسانیان / خط پهلوی / سکه های ساسانی / سکه طلا / خسرو دوم / سکه دینار / سکه درهم / نقش آتشدان / نقش بهرام دوم / نقش اردشیر.

۱۸۳ پیگولوسکایا، ن. و...

ایران از دوران باستان تا پایان سده هیجدهم. ترجمه کریم کشاورز، تهران، دانشگاه تهران، ج ۱، ۱۳۴۹، ص ۶۹.
 سکه شاهی / سکه دریک / سکه شناسی / سکه های ساسانی / نقش آتشدان / سکه درهم / سکه دینار / سکه خسرو / سکه نقره / سکه مسی.

۱۸۴ تیت، جی. پی

سیستان. ترجمه غلامعلی رئیس الذاکرین، مشهد، اداره کل ارشاد اسلامی

سیستان و بلوچستان، ۱۳۶۲، ص ۱۵.
ضرابخانه‌های ساسانیان / ضرابخانه یونان / ضرابخانه پارتی / سکه پارتوی هند / نقش مرد / نقش انسان / جنس سکه.

۱۸۵ حقیقت، عبدالرفیع

«تاثیر ایرانیان در تأسیس و اداره دیوان اسلامی و مبداء تاریخ سکه». گوهر، سال سوم، شماره سوم (خردادماه ۱۳۵۴): ۱۹۱ - ۱۹۶.
ساسانیان / سکه‌های قرن اول هجری / سکه‌های ساسانی / یزدگرد سوم / هرمز چهارم / خسرو پرویز / سکه بهرام پنجم / بخارا / سکه معاویه / عبدالملک بن مروان / خط پهلوی / طبرستان / سکه مأمون.

۱۸۶ دیانت، ابوالحسن

«پشی، پشیز، پشیزه». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۴۹، ۵۰.
سکه پشیز (پشی، پشیزه) / محمد معین / کریستن سن / ساسانیان / سکه مسی.^{*}

۱۸۷ دیانت، ابوالحسن

«دانک، دانق». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۴۳.
سکه دانک (دانق) / ساسانیان.

۱۸۸ دیانت، ابوالحسن

«سکه در ایران، مسکوکات دوره ساسانی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ۱۳۶۷، ج ۲، ص ۶۹ - ۷۲.
ساسانیان / سکه درهم / سکه آثوری / سکه کرشه (زوز) / سکه معا / سکه استیر (استتر) / سکه ابول / سکه دانگ / سکه دیوبول / سکه پشیز / سکه نیم دیناری / نقش شاه ساسانی و آتشدان / القاب و عناوین / خط پهلوی / یزد / سکه آس / سکه اسپرنه / سکه حمیر.

۱۸۹ راوندی، مرتضی

تاریخ اجتماعی ایران. تهران، ناشر مؤلف، ج ۵، ۱۳۶۴، ص ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۶۲ - ۴۶۴.
ساسانیان / ریچارد، ن. فرای / سکه نقره / بخارا / چاچ / اندراب / سکه خوارزمی / سکه سغدی / سکه درهم / سکه بخارا خدات‌کانا / نقش بخارا خدات‌کانا / سکه غطریف بن عطا / سکه غطریفی / سکه درهم / سکه محمدی (مسیبیه).

۱۹۰ زرین کوب، عبدالحسین

در باب مأخذ تاریخ ایران بعد از اسلام. تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۵، ص ۹۰-۹۳.
 زمباور/ سکه شناسی / سکه‌های اوایل اسلام / سکه‌های عرب - ساسانی / طبرستان/ بخارا/
 عبدالملک‌بن مرزبان / سکه‌های اسلامی / ایرشهر / اردشیر خوره / استخر / ارمنیه / الباب / بلخ /
 بیضا / بصره / جی / دارابگرد / دبیل / ری / ساپور / سرخس / سجستان / سوق‌الاهواز / کرمان / مرو /
 میشان / هرات / همدان / سکه‌های آل‌بویه / موزه ارمیتاژ / موزه بریتانیا / موزه متروپولیتن / انجمن
 سکه شناسی آمریکا / استانی لین‌پول / جان وکر / آندره گیو / رابینو / سدیو / مایر / سکه‌های اموی /
 آیات قرآن مجید / ضرابخانه‌های ساسانی.

۱۹۱ سامی، علی

«شیراز در شاهنامه فردوسی». هنر و مردم، شماره صد و بیست و یکم (آبان‌ماه
 ۱۳۵۱): ۵۰، ۵۱.
 موزه متروپولیتن / نقش آتشکده / سکه‌های شاهان محلی پارس / سکه‌های ساسانی / ابونصر
 (قصر) / سکه‌های اشکانی.

۱۹۲ سرفراز، علی‌اکبر

«کشف یکی از مهمترین نقوش برجسته جالب توجه». بررسی‌های تاریخی، سال
 ششم، شماره اول (فروردین - اردیبهشت ۱۳۵۰): ۱۷.
 ساسانیان / سکه‌های ساسانی / نقش الهه ناهید / نقش بهرام و ملکه ولیعهد.

۱۹۳ شهبازی، ع. شاپور

جهان‌داری داریوش بزرگ. شیراز، دانشگاه پهلوی، ۱۳۵۰، ص ۱۰۵، ۱۰۶.
 تاریخچه / داریوش / سکه داریکو / نقش داریوش / ساسانیان.

۱۹۴ صفا، ذبیح‌الله

خلاصه تاریخ سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایران از آغاز تا پایان عهد صفوی.
 تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۶، ص ۲۸.
 ساسانیان / سکه‌های ساسانی / نقش آتشکده.

۱۹۴/۱ صمدی، مهرانگیز

«ساسانیان». ماه در ایران از قدیمترین ایام تا ظهور اسلام. تهران، شرکت انتشارات
 علمی و فرهنگی، ص ۴۴ - ۵۱

سکه‌های ساسانیان / نقش خورشید و ماه / نقش بهرام پنجم / نقش پیروز و ماه / نقش خسرو انوشیروان با تاج بال دار و هلال ماه / نقش خسرو دوم با هلال ماه.

۱۹۵ غروی، مهدی

«عصر طلائی امپراتوران بزرگ موریائی هند و اثرات فرهنگی ایران هخامنشی و دیانت زرتشتی در تکوین این دوره». هنر و مردم، شماره صد و بیست و یکم (آبان ماه ۱۳۵۱): ۹۷، ۹۸.

سکه‌های منگنه‌ای (فشاری) / سکه‌های ساسانی / هند / هخامنشی / سکه سیکل / بابل / نقش خورشید / نقش برج نور / نقش گاو کوهاندار / نقش علامت برج ثور / نقش چیتیا / ابزار ضرب سکه.

۱۹۶ قهرمانی، ابوالفتح

«سکه نشان قومیت و آزادگی: گفتگو با شمس‌الدین جزایری». هنر و مردم، شماره نود و دوم (خرداد ۱۳۴۹): ۲۱ - ۳۵.

ساسانیان / سکه‌های ساسانی / سکه اردشیر اول / سکه طلا / سکه اردشیر سوم / نقش پادشاه / نقش آتشدان و نگهبان / خط پهلوی / سکه دینار / سکه دراخم / شوش / خط عربی - کوفی / خسرو انوشیروان / خسرو پرویز / بهرام پنجم / یزدگرد سوم / سکه نقره.

۱۹۷ کریستن سن، آرتور

ایران در زمان ساسانیان. ترجمه رشید یاسمی، تهران، ابن سینا، ۱۳۴۵، ص ۷۲، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۸۳.

ساسانیان / سکه‌های ساسانی / سکه طلا / سکه نقره / سکه دینار / سکه درهم / سکه ستیر (ستانر) / سکه دیوپول / سکه ابول / سکه همیوپول / سکه پیشیز / نقش شاه / خط پهلوی / سکه کوشان شاه / سکه پادشاهان محلی پارس / خط آرامی / نقش معبد و پرچم / سکه وات فرزات اول / نقش آتشگاه / نقش اورهرمزد / نقش شاه در حال عبادت / نقش شاه و ستاره و هلال / نقش عقاب / نقش کعبه زردشت / سکه شاهپور اول / نقش آتشدان بصورت ستون چهار ضلعی / سکه‌های سکایی - ساسانی / سکه بهرام دوم / سکه نرسی / نقش آتش / نقش ملکه و شاهزاده / سکه اردشیر اول / سکه آتوری.

۱۹۸ گیرشمن، رمان

ایران از آغاز تا اسلام. ترجمه محمد معین، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۵، ص ۴۰۸، ۵۰۰.

ساسانیان / سکه مسی / سکه طلا / سکه بهرام پنجم / سکه شاهپور اول / سکه اردشیر اول / سکه

خسرو اول / سکه خسرو دوم / سکه بلاش / سکه یزدگرد دوم.

۱۹۹ گیرشمن، رمان

«صفه مقدس در مسجد سلیمان». ترجمه مسعود رجب‌نیا، هنر و مردم، شماره صد و بیست و یکم (آبان‌ماه ۱۳۵۱): ۴۷
سکه ساسانی، سکه‌های نذری.

۲۰۰ لوکونین، و. ل.

تمدن ایران ساسانی. ترجمه عنایت‌الله رضا، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۰، ص ۳۷، ۳۸، ۳۹ - ۷۶.

سکه‌های ساسانی / سکه اردشیر اول / سکه‌های کوشانی - ساسانی / سکه شاپور اول / سکه طلا / سکه نقره / سکه مسی / سکه بهرام اول / سکه بهرام دوم / سکه بهرام دوم و همسرش / سکه نرسی / سکه هرمز دوم / نقش آتشدان / نقش تاج / ری / سکه درهم / نقش پوشاک.

۲۰۱ مرکز باستانشناسی ایران

«گزارش فعالیت‌های پژوهشی، حفظ و احیاء میراث فرهنگی سال ۶۲». تهران، ۱۳۶۳، وزارت فرهنگ و آموزش عالی، ص ۱ - ۵۹.
سکه نقره / ساری / طبرستان / ساسانیان / خسرو اول.

۲۰۲ مشیری، ملک‌ایرج

«سکه‌های ساسانی». فرهنگ ایران باستان. سال دوازدهم، شماره ۱۵ (اسفند ۱۳۵۲): ۳۳ - ۵۱.

سکه گواذ دوم / سکه اردشیر سوم / سکه خسرو سوم / سکه پوراندخت / سکه آذرمیدخت / تیسفون / سکه هرمزد پنجم / ری / استخر / سکه هرمزد ارتشیران / شیرجان / ایران / سکه خسرو دوم / خسرو سوم / کرمان / سکه خسرو چهارم / سکه هرمزد اول / نقش شاهین / نقش هلال ماه.

۲۰۳ مشیری، ملک‌ایرج

«ضرابخانه‌های ایران در دوران ساسانی». فرهنگ ایران باستان، سال دوازدهم، شماره ۱۵ (اسفند ۱۳۵۲): ۵۸ - ۹۲.

ساسانیان / ضرابخانه طوس / سکه بهرام پنجم / ضرابخانه بست / گواذ اول / ضرابخانه طبرستان / سکه خسرو اول / ضرابخانه شوش / سکه مفرغی / اشکانیان / نقش اسب، گاو، گندم، خرما / نقش علامات ستاره شناسی / نقش خوشه انگور / پیروز اول / داربگرد / اردشیر خوره / نیشابور / سکه حجاج‌بن یوسف / خط عربی - کوفی / ضرابخانه استخر / اردبیل / ضرابخانه تیسفون / ضرابخانه

سیستان / سکه آذرمیدخت / شیرجان / ضربخانه گندی شاپور / سکه هرمزد چهارم / چاچ / بلخ /
 ضربخانه زوزن / ضربخانه یزد / ضربخانه وه اردشیر / ضربخانه دینه ور / ضربخانه گرگان /
 ضربخانه پاجی / ضربخانه سپاهان / ضربخانه اتور پادگان (اردبیل) / ضربخانه پیروز کرد (بروگرد -
 بروگرد) / ضربخانه کرمان / ضربخانه ویسپ شاد خسرو / ضربخانه اسپهتر / ضربخانه هرمزد
 اردشیران / ضربخانه دربار / ضربخانه مرورود (مرود) / ضربخانه رخوت / ضربخانه خلم /
 ضربخانه سمرقند / ضربخانه کش.

۲۰۴ مصاحب، غلامحسین

«درهم». دایره المعارف فارسی. تهران، فرانکلین، ج ۱، ۱۳۴۵، ص ۹۷۳.
 ساسانیان / سکه درهم / وزن سکه / سکه درهم گیل (درهم شرعی) / سکه درهم طبری / سکه
 دراخته / خط پهلوی / خط عربی - کوفی / ضربخانه واسط / ضربخانه دمشق / ضربخانه افریقای
 شمالی / سکه درهم امویان / سکه درهم اسلامی.

۲۰۴/۱ مصاحب، غلامحسین

«ضربخانه». دایره المعارف فارسی. تهران، فرانکلین، ج ۲، بخش اول،
 ص ۱۰۶۱، ۱۰۶۲

تاریخچه / لیدی / تعویض سکه / ناصرالدین شاه / معیرالممالک / چرخ سکه / ابزار ضرب سکه /
 سکه ابراهیم خان آبدارباشی (امین السلطان) / سکه قران امین السلطانی / عیار سکه / ضربخانه
 دولتی / امین دارالضرب / حاج محمدحسن اصفهانی / مظفرالدین شاه / ضربخانه شاهنشاهی.

۲۰۵ معین، محمد

«اردشیر». فرهنگ فارسی. تهران، امیرکبیر، ج ۵، ۱۳۶۴، ص ۱۱۷.
 سکه اردشیر اول.

بعد از اسلام

باوندیان

۲۰۶ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«سکه‌های طبرستان». فرهنگ ایران باستان. سال دوازدهم، شماره ۱۵ (اسفند ۱۳۵۲): ۵۷-۵۲.

سکه فرخان/نقش پر شاهین بر تاج فرخان/نقش اسپهبد فرخان باگوشواره‌ای برگوش/نقش ماه و ستاره/خط پهلوی/نقش آتشدان و دو هیرید/تپورستان/سکه اسپهبد دازمهر/سکه اسپهبد خورشید.

۲۰۷ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«سکه‌های طبرستان». بررسیهای تاریخی، سال هشتم، شماره یک (فروردین - اردیبهشت ۱۳۵۲): ۱-۴۰.

سکه کورش/سکه دریک/سکه گاوبارگان/سکه هیتالی/سکه بلاش/سکه قباد/سکه جاماسب/سکه خسرو اول/سکه هرمز چهارم/سکه خسرو پرویز/باوندیان/قارنیان (سوخرائیان)/پادوسپانیان/سکه یزدگرد سوم/سکه فرخان/نقش آتشدان و دو هیرید/نقش ماه و ستاره/تپورستان/سکه دازمهر/سکه اسپهبد فرخان کوچک/سکه اسپهبد خورشید/سکه‌های خلفا/خط پهلوی/سکه عمر بن علاء/خط عربی - کوفی/ابوالحضیب مرزوق/روح بن حاتم/ابوالخزیمه بن خازم/ابوالعباس طوسی (فضل)/خالد بن برمک.

۲۰۸ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«فریم پایگاه اسپهبدان باوندی کجاست؟». بررسیهای تاریخی، سال هفتم، شماره یک (فروردین - اردیبهشت ۱۳۵۱): ۱-۸.

ضرابخانه فریم/باوندیان/سکه رستم بن شروین/سکه شهریار بن دارا/سکه شهریار بن قارن/سکه علی بن شهریار (علاءالدوله)/نصرت‌الدین شاه غازی/سارویه (ساری)/سکه طلا/سکه نقره.

۲۰۹ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«گیل فرشواذ گرشاه و گاوبارگان دابویه». بررسیهای تاریخی، سال دوازدهم،

شماره ۳ (امرداد - شهریور ۱۳۵۶): ۶۱-۸۳.

سکه اسپهبدان طبرستان / سکه اسپهبد فرخان / ساری / نقش آتشکده یا آتشدان / نقش ماه و ستاره /
خط پهلوی / خط عربی - کوفی / سکه اسپهبد خورشید / سکه دازمهر.

۲۱۰ ستوده، منوچهر

«سکه‌های طبرستان». از آستارا تا استاریاد، انجمن آثار ملی، ج ۳، ۱۳۵۵، ص ۱۷-۲۰.

سکه دابویه / نقش نیم تنه حکمران / خط پهلوی / نقش آتشدان با دو نگهبان / تپورستان / تاریخ
گذاری / وزن سکه / سکه فرخان / سکه دات برج متون / سکه خورشیت / طبرستان / خالت (خالدین
برمک) / اومر (عمرین العلاء) / خط عربی - کوفی / نقش پادشاه بدون سر / سکه سلیمان / فضل بن
سهل ذوالریاستین / شعایر اسلامی / سکه درهم / سکه روح / داعیان علوی / آمل / آل بویه / زیاریان /
ساربه / فریم / باوندیان / سریداران / سکه مسی / تیموریان / مازندران / سکه چهار قاز بکی / نقش شیر
و خورشید / نقش دو عقاب روسی.

۲۱۱ قهرمانی، ابوالفتح

«سکه نشان قومیت و آزادگی: گفتگو با شمس‌الدین جزایری». هنر و مردم،
شماره صد و چهارم (خرداد ماه ۱۳۵۰): ۹-۳۱.

سکه‌های عرب - ساسانی / سکه طبرستانی / شعایر اسلامی / خط عربی - کوفی / نقش خسرو دوم /
خط پهلوی / امویان / سکه مفرغ / سکه خورشید / سکه داذ برزمهر / سکه عمرین علا / سکه خالدین
برمک / سکه یحیی / سکه سعیدین دعلج / سکه عدید / سکه سلیمان / سکه هانی / سکه مقاتل /
سکه‌المهدی.

۲۱۲ مرعشی، میرسید ظهیرالدین بن سید نصیرالدین

تاریخ طبرستان و رویان و مازندران. با مقدمه محمد جواد مشکور، به کوشش
محمد حسین تسبیحی، تهران، شرق، ۱۳۴۵، ص، پانزده - چهل و یک.
سکه اسپهبد خورشید اول / سکه اسپهبد فرخان / سکه داذ بورژمیژی / سکه خورشید دوم /
طبرستان / سکه خالد / سکه عمرین العلاء.

طاهریان

۲۱۳ فرای، ریچارد. ن

«برآمدن سامانیان». بخارا: دستاورد قرون وسطی. ترجمه محمود محمودی،

تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۵، ص ۵۳-۷۸.
سکه نقره/ طاهریان/ سکه‌های مسی (فلوس).

۲۱۴ ملکزاده بیانی، ملکه

«تاریخ سکه در اسلام». معارف اسلامی، دوره جدید، شماره اول (زمستان ۱۳۵۲): ۳۰-۴۵.

سکه طاهر ذوالیمینین/بخارا/سکه طاهر/سمرقند/بست/سکه طلحه/سکه محمدبن طاهر/مرو.

صفاریان (رویگران)

۲۱۵ قهرمانی، ابوالفتح

«سکه نشان قومیت و آزادگی. گفتگو با شمس‌الدین جزایری». هنر و مردم، شماره صد و چهارم (خردادماه ۱۳۵۰): ۹-۳۱.

صفاریان/سکه یعقوب لیث/سکه عمرو لیث/سکه طاهر بن محمد بن عمر/سکه مفرغی/سکه تاج‌الدین حرب بن محمد/شعائر اسلامی.

۲۱۶ ملکزاده بیانی، ملکه

«سلسله رویگران و سکه‌های آنان». معارف اسلامی، دوره جدید، شماره پنجم (زمستان ۱۳۵۳): ۳۷-۴۹.

تاریخچه/رویگران/سکه‌های رویگران.

۲۱۷ ملکزاده بیانی، ملکه

«سلسله رویگران و سکه‌های آنان». معارف اسلامی، دوره جدید، شماره ششم (بهار ۱۳۵۴): ۴۱-۴۸.

سکه یعقوب بن لیث/فارس/آمل/ارجان/زرنج/سکه عمر بن لیث/سکه طاهر بن محمد بن عمرو/سکه لیث بن علی بن لیث/ابوجعفر محمد بن خلف/سکه خلف بن احمد.

علویان طبرستان

۲۱۸ لین پول، استانلی

«ایران و ماوراءالنهر: علویان». طبقات سلاطین اسلام. ترجمه عباس اقبال،

تهران، دنیای کتاب، ۱۳۶۳، ص ۱۱۴، ۱۱۵.
سکه‌های علویان طبرستان / سکه ابوالفضل جعفر / طبرستان.

سامانیان

۲۱۹ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«شاهنشاهی ایران: نقش سکه‌ها». هنر و مردم، شماره صد و هفتم و صد و هشتم (شهریور و مهر ۱۳۵۰): ۱۱۸ - ۱۲۰.
سامانیان / سکه‌های سامانیان.

۲۲۰ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«(سکه‌های) امرای سامانی». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۱ - ۸.
سامانیان / سکه اسماعیل بن احمد سامانی / شعایر اسلامی / آیات قرآن مجید / سمرقند / بلخ / سکه نصر بن احمد / سکه نوح بن نصر / سکه عبدالملک بن نوح / نیشابور / سکه منصور بن نوح / بخارا / سکه نوح بن منصور / خط عربی.

۲۲۱ راوندی، مرتضی

«زندگی اقتصادی و تجاری ایرانیان و ملل اسلامی بعد از ظهور اسلام». تاریخ اجتماعی ایران. ناشر مولف، ج ۵، تهران، ۱۳۶۴، ص ۵۵ - ۲۴۶.
سکه‌های سامانیان / خط عربی - کوفی / سکه نقره / سکه درهم.

۲۲۲ قهرمانی، ابوالفتح

«سکه نشان قومیت و آزادگی: گفتگو با شمس‌الدین جزایری». هنر و مردم، شماره صد و چهارم (خرداد ماه ۱۳۵۰): ۹ - ۳۱.
سامانیان / سکه نصر بن احمد.

۲۲۳ فرای، ریچارد. ن.

بخارا: دستاوردهای قرون وسطی. ترجمه محمود محمودی، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۵، ص ۱۹۲ - ۲۳۴.

سکه نقره (درهم) / سامانیان / سکه مسی / سکه‌های بخارا (بخارخداه) / ضرابخانه / سمرقند / چاچ / اندراب / دارالملک بخارا / سکه‌های اسلامی / روسیه / بالتیک / سوئد / سکه‌های بیزانسی / سکه‌های ژرمنی / سکه‌های آنگلو - ساکسونی / سکه‌های شرقی / سکه‌های اروپای غربی / القاب و عناوین / بهاءالدوله.

۲۲۴ کیانی، محمدیوسف

«گزارش مقدماتی کاوشهای جرجان». گزارشهای سومین مجمع سالانه کاوشها و پژوهشهای باستانشناسی در ایران. تهران، مرکز باستانشناسی ایران، ۱۳۵۴، ص ۱۱۷ - ۱۳۶.

جرجان / سکه طلا / سکه نقره / سکه سامانی / سکه عبدالملک بن نوح / سکه نوح بن نصر.

سالاریان - کنگریان

۲۲۵ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«خداوندان در شمیران». هنر و مردم، شماره صد و دوم و صد و سوم (فروردین و اردیبهشت ۱۳۵۰): ۴۲، ۴۳.

کنگریان / سکه محمد بن مسافرکنگری / آیات قرآن مجید / شعایر اسلامی / القاب و عناوین / ارمنیه / سکه مرزبان بن محمد کنگری / سکه اسمعیل بن وهسودان کنگری.

۲۲۶ ترابی طباطبائی، سید جمال

«دارالارشاد اردبیل». آثار باستانی آذربایجان. تهران، انجمن آثار ملی، ج ۲، ۱۳۵۵، ص ۱ - ۴۳.

سکه ابراهیم بن مرزبان / اردبیل / سکه اسمعیل بن وهسودان / سکه ناصر بن مرزبان / سکه سالارین / مرزبان / شعایر اسلامی.

۲۲۷ کسروی، احمد

«کنگریان». شهریاران گمنام. تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۷، ص ۵۱ - ۶۲.
سکه وهسودان / موزه‌های اروپا / کنگریان / سالاریان / سکه مرزبان / سکه جستان / سکه ابراهیم.

زیاریان (آل زیار)

۲۲۸ ملکزاده بیانی، ملکه

«سکه‌های زیاری». معارف اسلامی، شماره سوم (تابستان ۱۳۵۳): ۲۳ - ۳۶.
 زیاریان / سکه مردآویج / ضرابخانه‌های زیاریان / جرجان / استرآباد / آمل / کرج / ری / ظهیرالدوله
 ابومنصور وشمگیر / سکه شمس‌المعالی ابوالحسن قابوس بن وشمگیر / سکه فلک‌المعالی
 منوچهر بن قابوس / سکه طلا.

بویان

(آل بویه - دیالمه)

۲۲۹ آذرنوش، مسعود

«دومین فصل کاوش در منطقه سنگ شیر همدان». گزارش‌های چهارمین مجمع
 سالانه کاوشها و پژوهش‌های باستانشناسی در ایران. تهران، موزه ایران باستان،
 ۱۳۵۴، ص ۴۰ - ۵۴.
 دیلمیان / سکه فخرالدوله دیلمی.

۲۳۰ اشمید

«حفاری در تلال ری». تعلیم و تربیت، سال چهارم، شماره ششم (شهریور
 ۱۳۱۳): ۳۵۶ - ۳۵۹.
 دیلمیان / سکه‌های دیلمیان.

۲۳۱ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«شاهنشاهی ایران بر نقش سکه‌ها». هنر و مردم، شماره صد و هفتم و صد و
 هشتم (شهریور و مهرماه ۱۳۵۰): ۱۱۸ - ۱۲۰.
 دیلمیان / خط پهلوی / سامانیان / سکه‌های دیلمیان.

۲۳۲ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«[سکه‌های] امرای آل بویه». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل
 فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۹ - ۲۱.
 سکه عمادالدوله دیلمی / آیات قرآن مجید / شعایر اسلامی / سکه عضدالدوله دیلمی / سکه

شرفالدوله دیلمی / سکه صمصامالدوله ابوکالیجار مرزبان / سکه معزالدوله / سکه بهاءالدوله / سکه رکنالدوله / سکه فخرالدوله / سکه مجدالدوله / سکه شمسالدوله.

۲۳۳ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«سکه‌های» کاکویه. سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۲۲، ۲۳.
سکه‌های کاکویه / سکه محمدبن دشمن زیار / آیات قرآن مجید / خط عربی / شعایر اسلامی.

۲۳۴ رابینو، ه. ل.

مازندران و استرآباد. ترجمه غلامعلی وحید مازندرانی، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۴۳، ص ۲۵۴.
سکه رکنالدوله ابوعلی بویه / آمل / سکه الاستندار / موزه بریتانیا.

۲۳۵ سمسار، محمدحسن

جغرافیای تاریخی سیراف. تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۵۷، ص ۴۰، ۲۳۲-۲۳۶.
خط پهلوی / سکه درهم / رکنالدوله دیلمی.

۲۳۶ فقیهی، علی اصغر

«اوضاع اقتصادی و مالی: وضع مسکوکات». آل بویه. تهران، صبا، ۱۳۶۵، ص ۳۸۹-۳۹۲.

تعریف / ابن خلدون / عبدالله بن زبیر / عبدالملک مروان / سکه درهم / وزن سکه / سکه دینار / سکه نقره / سکه طلا / صاحب بن عباد / فخرالدوله / نقش بحکم / سکه عضدالدوله دیلمی / سکه تاجی / سکه شجاعی / شیراز.

۲۳۷ قهرمانی، ابوالفتح

«سکه نشان قومیت و آزادگی: گفتگو با شمس‌الدین جزایری». هنر و مردم، شماره صد و چهارم (خردادماه ۱۳۵۰): ۹-۳۱.
دیالمه / فارس / عراق / کرمان / اهواز / ری / همدان / سکه طلا / سکه نقره / دانمارک / دیالمه فارس / دیالمه عراق / دیالمه ری / نقش رکنالدوله / نقش آتشدان و سرباز / دیالمه کاکویه / القاب و عناوین.

۲۳۸ کریمان، حسین

ری باستان. تهران، انجمن آثار ملی، ج ۲، ۱۳۴۹، ص ۱۳۱، ۱۳۴، ۱۳۶، ۱۴۳.

۱۴۷، ۱۶۰، ۱۶۴، ۱۷۱، ۱۸۰، ۱۸۴، ۱۸۶.

سکه محمد مهدی / سکه هارون الرشید / سکه مأمون / سکه المستکفی / سکه نصرین احمد
سامانی / سکه رکن الدوله / سکه مؤیدالدوله / سکه فخرالدوله / مجدالدوله / سکه سلطان محمود /
سکه سلطان مسعود / سکه طغرل بیگ / سکه آلپ ارسلان / سکه رکن الدین ابوالمظفر برکیارق.

۲۳۹ لین پول، استانلی

طبقات سلاطین اسلام. ترجمه عباس اقبال، تهران، دنیای کتاب، ۱۳۶۳، ص ۱۲۶.
سکه‌های آل بویه / القاب و عناوین.

غزنویان

۲۴۰ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«شاهنشاهی ایران بر نقش سکه‌ها». هنر و مردم، شماره صد و هفتم و صد و
هشتم (شهریور و مهر ۱۳۵۰): ۱۱۸ - ۱۲۰.
سکه‌های غزنویان.

۲۴۱ پاسورث، کلیفورد. ادموند

تاریخ غزنویان. ترجمه حسن انوشه، تهران، امیرکبیر، ج ۱، ۱۳۵۶، ص ۷۵، ۷۶.
سکه طلا / سکه دینار / نیشابور / سکه درهم / وزن سکه / سکه سلطان محمود غزنوی / سکه سلطان
محمد غزنوی / سکه سلطان مسعود غزنوی / پنجاب / سکه مسی.

۲۴۲ تراپی طباطبائی، سیدجمال

«سکه‌های [سلاطین غزنوی]». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل
فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۲۴ - ۲۹.
غزنویان / سکه سلطان محمود / بخارا / نیشابور / آیات قرآن مجید / شعایر اسلامی / سکه سلطان
مسعود / خط عربی.

۲۴۳ صفا، ذبیح‌الله

خلاصه تاریخ سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایران از آغاز تا پایان عهد صفوی.
تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۶، ص ۲۸.
سکه سلطان محمود غزنوی / غزنویان.

۲۴۴ قورمانی، ابوالفتح

«سکه، نشان قومیت و آزادگی: گفتگو با شمس‌الدین جزایری». هنر و مردم، شمار، صد و چهارم (خرداد ماه ۱۳۵۰): ۹ - ۳۱.
 غزنویان / سکه سلطان محمود (یمین الدوله) / سکه طلا / سکه نقره / سکه درهم / سکه دینار / آیات قرآن مجید / القاب و عناوین / خط عربی - کوفی / سکه سامانی / سکه بلکاتگین / سکه مفرغی / سکه سلطان مسعود غزنوی / سکه ربع درهمی.

سلجوقیان

۲۴۵ اسمیت، جان ماسون

«[سکه‌های طلای سلجوقیان]». تاریخ اجتماعی - اقتصادی ایران در دوره مغول. نوشته ا.پ. پطروشفسکی و کارل یان و جان ماسون اسمیت. ترجمه یعقوب آژند، تهران، اطلاعات، ۱۳۶۶، ص ۱۳۰ - ۱۳۶.
 سکه شناس / استانی لین پول / سکه طلا / سکه طغزل / موزه باستانشناسی استانبول / انجمن سکه شناسی آمریکا / ابراهیم آرتوک / سکه سلطان سنجر / سکه سلطان مسعود / سکه سلطان محمد غزنوی / سکه برکیارق / سکه ملکشاه / دارالضرب / غزنویان / وزن سکه / آلپ ارسلان.

۲۴۶ اشמיד

«حفاری در تلال ری». تعلیم و تربیت. سال چهارم، شماره ششم، شهریور ۱۳۱۳، ص ۳۵۶ - ۳۵۹.
 سکه‌های سلجوقیان.

۲۴۷ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«پایه‌گذاران حکومت ارتقی و ایوبی و سکه‌های آنها». بررسی‌های تاریخی، سال هفتم، شماره پنجم (آذر - دی ۱۳۵۱): ۶۹ - ۸۸.
 سلجوقیان / آلپ ارسلان / ملکشاه اول سلجوقی / سکه المنتجد بالله امیرالمومنین / نقش دوکودک / نقش نیمتاج و طوق / سکه نجم‌الدین الپی / نقش موی بشکل گوی / یولوق ارسلان (حسام‌الدین) / ارتق ارسلان (ناصرالدین) / سکه ایلغازی دوم (قطب‌الدین) / نقش سر برهنه / سکه هرقل / سکه کنستانتین / ایوبیان / سکه الناصرالدین / نقش نورالدین اتابک... / سکه صلاح‌الدین ایوبی / نقش یولوق ارسلان / سنجرشاه بن غازی / سکه سیف‌الدین ابوبکر احمد ایوبی / نقش روحانی مسیحی در حال اعدام / سکه ابوبکرین ایوب / نقش ابوبکرین ایوب / سکه ناصرالدین ابوالمعالی محمد / حران / میافارقین.

۲۴۸ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«چند سکه از غوریان». بررسی های تاریخی، سال هفتم، شماره سوم (مرداد - شهریور ۱۳۵۱): ۱ - ۱۰.

غوریان/ سکه سیف الدین محمد غوری/ سکه معزالدین (شهاب الدین) ابوالمظفر محمدبن سام غوری/ غزنه/ سکه مسی/ نقش سوار براسب در حال حمله/ نقش گاو مقدس هند/ سکه تاج الدین غوری/ خط هندی.

۲۴۹ ترابی طباطبائی، سید جمال

«[سکه های] سلاطین سلجوقی». سکه های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۳۰ - ۵۲.

رکن الدین ابوطالب طغرل/ نیشابور/ سکه آلپ ارسلان/ سکه جلال الدین ابوالفتح ملکشاه/ سکه رکن الدین برکیارق/ سکه غیاث الدین ابوشجاع محمد/ سکه ابوالحارث سنجر/ سکه قزل ارسلان/ اردشیرفر (خره)/ سکه ارسلانشاه/ سکه مغیث الدین محمود/ سکه مسعود اول/ سکه رکن الدین سلیمانی (ثانی)/ نقش مردی سوار براسب با هاله ای دورسر و یک ستاره شش پر بالای سراسب/ علاء الدین کیقباد (اول)/ سکه غیاث الدین کیخسرو (ثانی)/ سیواس/ سکه رکن الدین قلع ارسلان (رابع)/ سکه غیاث الدین کیخسرو (ثالث)/ آیات قرآن مجید/ خط عربی/ شعایر اسلامی.

۲۵۰ قهرمانی، ابوالفتح

سکه نشان قومیت و آزادگی: گفتگو با شمس الدین جزایری». هنر و مردم، شماره صد و چهارم (خرداد ماه ۱۳۵۰): ۹ - ۳۱.

سلجوقیان/ سکه طلا/ سکه نقره/ سکه مفرغ/ سکه ابوطالب طغرل بیک/ سکه عضدالدوله ابوشجاع آلپ ارسلان/ سکه جلال الدین ابوالفتح ملکشاه/ سکه ناصرالدین محمود/ سکه رکن الدین ابوالمظفر برکیارق/ سکه غیاث الدین ابوشجاع محمد/ خط عربی - کوفی/ آیات قرآن مجید/ اصفهان/ چغری بیک/ سلاجقه کرمان/ سلاجقه عراق/ سلاجقه کردستان/ سلاجقه روم/ نقش انسان و حیوان/ نقش شیر و خورشید/ سکه کیخسرو/ سکه کیکاووس/ سکه کیقباد.

اسماعیلیان

۲۵۱ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«سکه ای یکتا و بی همتا از دژ الموت». گوهر، سال اول، شماره ۱ (بهمن ۱۳۵۱):

۹۹ - ۱۰۴.

سکه محمد بن بزرگ امید / اسماعیلیان / شعایر اسلامی / القاب و عناوین.

خوارزمشاهیان

۲۵۲ ترابی طباطبائی، سید جمال

«[سکه‌های] خوارزمشاهیان». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۶۹-۷۳.
آیات قرآن مجید / سلطان‌شاه محمود / سکه علاء‌الدین محمد / سکه جلال‌الدین منکبرنی / خط عربی - کوفی / خوارزمشاهیان.

۲۵۳ قهرمانی، ابوالفتح

«سکه نشان قومیت و آزادگی. گفتگو با شمس‌الدین جزایری». هنر و مردم، شماره صد و چهارم (خرداد ماه ۱۳۵۰): ۹-۳۱.
خوارزمشاهیان / سکه محمد خوارزمشاه / نیشابور.

اتابکان

۲۵۴ ترابی طباطبائی، سید جمال

«[سکه‌های اتابکان]». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۵۳-۶۸.
اتابکان / سکه ایلدگز / سکه محمد جهان‌پهلوان / قزل ارسلان / آیات قرآن مجید / شعایر اسلامی / نقش مردی سوار براسب با آلتی شبیه به بیرق / سکه ابوبکر بن محمد / سکه آتش خاتون / سکه نصرت‌الدین محمود هزار اسپی.

۲۵۵ ترابی طباطبائی، سید جمال

«شهرستان اهر». آثار باستانی آذربایجان. تهران، انجمن آثار ملی، ج ۲، اسفند ۱۳۵۵، ص ۳۷۰-۳۷۳.
سکه محمد جهان‌پهلوان / جنس سکه / سکه مظفرالدین ازبک بن محمد جهان‌پهلوان / اهر / سکه ابوبکر بن محمد.

۲۵۶ قهرمانی، ابوالفتح

«سکه نشان قومیت و آزادگی: گفتگو با شمس‌الدین جزایری». هنر و مردم، شماره صد و چهارم (خردادماه ۱۳۵۰): ۹-۳۱.
سکه‌های اتابکان موصل / سکه ارتوقیه مادرین / سکه ارتوقیه کیفا / سکه مفرغی / آیات قرآن مجید / القاب و عناوین / نقش شاه / نقش حیوانات / سکه‌های بیزانس (روم شرقی) / اتابکان آذربایجان.

ایلخانیان

۲۵۷ اسمیت، جان ماسون

«مسکوکات نقره». تاریخ اجتماعی، اقتصادی ایران در دوره مغول. نوشته ا. پ. پطروشفسکی و کارل یان و جان ماسون اسمیت. ترجمه یعقوب آژند، تهران، اطلاعات، ۱۳۶۶، ص ۱۳۶-۱۶۵.

سکه نقره / رشیدالدین فضل‌الله / وزن سکه / سکه‌های ایلخانیان متاخر / سکه درهم / سکه الجایتو / سکه غازان‌خان / سکه ابوسعید / داویدف / سکه شناس / سکه دینار / سکه مثقال / سکه‌های تقلبی / سکه روپیه مرشدآباد / سکه روپیه آرکوت / سکه غازان - الجایتو / موزه بریتانیا / دارالضرب‌های ایلخانان.

۲۵۸ اسمیت، جان ماسون

«نظام پولی دوره ایلخانی». تاریخ اجتماعی - اقتصادی ایران در دوره مغول. نوشته ا. پ. پطروشفسکی و کارل یان و جان ماسون اسمیت. ترجمه یعقوب آژند، تهران، اطلاعات، ۱۳۶۶، ۱۰۵-۱۲۹.

سکه طلا / مارکوف / موزه ارمیتاژ / ابن بطوطه / داویدف / عیار سکه / سکه دینار مغربی / سکه دینار مزینی مغربی / سکه نقره انوشیروان / حمدالله مستوفی / ضرابخانه‌های ایلخانان / وزن سکه / سکه حفصی / سکه ممالیک / سکه غازان‌خان / سکه الجایتو / سکه ابوسعید / استانبلی لین‌پول / سکه شناس / انجمن سکه شناسی آمریکا / موزه باستانشناسی استانبول / موزه عراق / موزه ملی ایران / دارالضرب‌های انوشیروان / وزن سکه.

۲۵۹ اشپولر، برتولد

تاریخ مغول در ایران. ترجمه محمود میرآفتاب، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۱، ص ۳۰۱-۳۰۵.
وزن سکه / غازان‌خان / خط ایغوری.

۲۶۰ اقبال آشتیانی، عباس

تاریخ مغول. تهران، امیرکبیر، ج ۱، ۱۳۵۶، ص ۲۹۴.
سکه‌های ایلخانی / سکه غازانی / سکه طلا / شعایر اسلامی.

۲۶۱ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«القبای ایغوری منقور برسکه». رسم‌الخط ایغوری و سیری در سکه شناسی.
تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۱، ص ۳-۱۵.
مغول / خط ایغوری / القاب و عناوین / سکه غازان خان / سکه ابوسعید / سکه سلیمان / سکه
انوشیروان / خط عربی - کوفی / سکه گیخاتو / سکه‌های ایلخانان / سکه‌های جلایریان.

۲۶۲ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«دارالارشاد اردبیل». آثار باستانی آذربایجان. تهران، انجمن آثار ملی، ج ۲،
۱۳۵۵، ص ۱-۴۳.

سکه سیف‌الدین غازی ثانی / نقش دو ملائکه / موصل / سکه سورشارز / محمد جهان‌پهلوان / سکه
ابوسعید بهادرخان / خط ایغوری / خط کوفی دکوراتیو / سکه ساتی‌بیک / سکه سلیمان ایلخانی /
سکه انوشیروان ایلخانی / سکه شیخ‌اویس جلایر / سکه اسکندر قراقویونلو / سکه رستم آق‌قویونلو.

۲۶۳ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«سکه‌هایی متنوع از آباق‌آن». بررسی‌های تاریخی، سال نهم، شماره ششم (بهمن
- اسفند ۱۳۵۳): ۱۷۶-۱۸۶.

ایلخانیان / هولاکو خان / انوشیروان / خط ایغوری / نقش تزئینات / ابوسعید بهادرخان / ارغون خان /
نقش تثلیث / سکه خلفای عباسی / خط عربی - کوفی / سکه آباق‌آن / نقش شیر و عقاب.

۲۶۴ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«(سکه‌های) مغولان». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و
هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۷۴-۱۰۵.

ایلخانیان / سکه اوگتای قآن / سکه گیوک قآن / شعایر اسلامی / سکه منگوقاآن / سکه هولاکو قآن /
سکه آباق‌آن / آیات قرآن مجید / سکه احمد تکودار / سکه ارغون / موصل / نقش شیر ایستاده با دمی
منتهی به سر اژدها و ستاره و اسلیمی / نیشابور / سکه گیخاتو / خط ایغوری / شماخی / تبریز / سکه
بایدو / خط عربی - کوفی / سکه غازان / خط چینی / اران / دامغان / سکه ابوسعید / سکه آریاخان /
سکه موسی‌خان / نقش گل هشت پر / سکه محمد الجایتو / سکه طغلتیمورخان / سکه جهان
تیمورخان / بغداد / سکه ساتی بیک‌خان / سکه سلیمان خان / سکه انوشیروان.

۲۶۵ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«شعارهای مذهبی شیعی بر سکه‌های ایران». سکه‌های آق‌قویونلو و مبنای وحدت حکومت صفویه در ایران. تبریز، اداره کسل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۵، ص ۹-۱۱.

سکه مروان بن محمد / آیات قرآن مجید / شعایر اسلامی / سکه‌های علویان طبرستان / سکه گیخاتو / سکه سلطان محمد الجایتو / سکه ارغون / سکه وهسودان بن محمد / سکه طغایمور / آمل / سکه جهانشاه قراقویونلو / سکه‌های سربداران / سبزواری / استرآباد / سکه حسین فریدون (فریدون حسین) / سکه ابوسعید گورکانی / ساری / سکه سلطان شاهرخ / لاهیجان / فیروزکوه / سکه حسنعلی قراقویونلو.

۲۶۶ دیانت، ابوالحسن

«بالش». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۳۶-۳۹. سکه بالش / چین / اوگتای قاآن / وزن سکه / سکه زر / سکه نقره / ایلخانان.

۲۶۷ دیانت، ابوالحسن

«زرهرموزی (زرهرمزی)». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۸۷. ایلخانان / سکه هرموزی (هرمزی) / غازان خان.

۲۶۸ دیانت، ابوالحسن

«زوز». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۸۸. سکه زوز / ایلخانان.

۲۶۹ دیانت، ابوالحسن

«محمودی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۴۱-۲۴۳. ایلخانان / سکه محمودی / شاردن / غازان خان / شاه عباس / سکه عباسی / سکه شاهی / صفویه.

۲۷۰ راوندی، مرتضی

«[ایلخانان مغول]». تاریخ اجتماعی ایران. تهران، ناشر مؤلف، ج ۵، ۱۳۶۴، ص ۴۶۸-۴۷۰. غازان خان / سکه درهم / سکه نقره / سکه دینار / قابضان / سباکان / طباعان / صیرفیان / قطاعان / گذازندگان.

۲۷۱ «کشف ۱۹۱ سکه طلای ایلخانی».

خبرنامه سازمان میراث فرهنگی کشور، شماره ۸ و ۷ (بهمن و اسفند ۱۳۶۷): ۱۸.
سکه طلا/ایلخانی/مهرنجان/کازرون.

۲۷۲ ورجاوند، پرویز

کاوش رصدخانه مراغه. تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۶، ص ۴۲۵ - ۴۳۳.

سکه‌های ایلخانی/الجاتو/سکه‌های خلفای راشدین/سکه هولاکوخان/خط اویغوری/سکه
آباقا/سکه احمد نکودار/خط عربی-کوفی/تبریز/بانه/نخجوان/سکه ارغون/بغداد/نقش مرغ و
خورشید و ستاره/سکه گیخاتو/سکه غازان محمود/خط چینی و اویغوری و عربی/خلاط/
خبوشان/غازان محمود/سکه محمد خدابنده/شعائر اسلامی/خمسه/سکه ابوسعید بهادر/
قیصریه/یزد/خوی/شهرستان رشیدی/شاپور/بم/نقش ماهی/سکه‌های بیژانس/سکه سعید/
مایکل پنجم/نقش حضرت عیسی مسیح (ع) و انجیل/نقش گوی صلیب‌دار/نقش سر شیر/سکه
جهان تیمور/نقش خرگوش.

آل مظفر

۲۷۳ امداد، حسن

شیراز در گذشته و حال. شیراز، اتحادیه مطبوعاتی فارس، ۱۳۳۹، ص ۱۷۵.
سکه شاه شجاع/ایدج.

۲۷۴ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«سکه‌های [آل مظفر]». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و
هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۱۰۵، ۱۰۶.
آل مظفر/سکه شاه شجاع/شعائر اسلامی.

آل جلایر (ایلکانان)

۲۷۵ باستانی پاریزی، محمد ابراهیم

وادی هفت واد. تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۵۵، ص ۲۵۵.
سکه سلطان احمد/سکه تیمور/آل جلایر.

۲۷۶ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«سکه‌های آل جلایر (ایلکانان)». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۱۰۷-۱۲۴.

آل جلایر/ سکه شیخ حسن بزرگ/ تبریز/ نقش گل نه پر و دوایر خط و زنجیره/ اران/ سکه شیخ‌اویس/ آمل/ بغداد/ خط ایغوری/ سکه سورشارژ/ نقش گل پنج پر و سه پر/ شیروان/ سکه شیخ حسین/ نقش چهارنیم دایره و ستاره پنج پر.../ سکه شیخ‌احمد بهادرخان/ نقش ستاره شش پر/ مراغه/ باکو/ سکه شاه ولد/ آیات قرآن مجید/ شعایر اسلامی.

۲۷۷ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«سکه طلا از شیخ‌اویس جلایر». سکه‌های آق قویونلو و مبنای وحدت حکومت صفویه در ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۵، ص ۱۷۱-۱۷۳.

آل جلایر/ سکه طلا/ شیخ‌اویس/ ضرابخانه بغداد/ ضرابخانه واسط/ ضرابخانه تبریز/ ضرابخانه اردبیل/ ضرابخانه خوی/ ضرابخانه کاشان/ موزه ایران باستان/ القاب و عناوین.

۲۷۸ وهرام، مجید

«جغرافیای تاریخی و آثار باستانی تبریز». بررسی‌های تاریخی، سال پنجم، شماره چهارم (مهر-آبان ۱۳۴۹): ۲۷، ۲۸.

سکه جلایریان/ سکه حسن بزرگ/ سکه شیخ‌اویس جلایر/ تبریز/ سکه حسین/ سکه احمد/ آل جلایر.

چوپانیان

۲۷۹ نبئی، ابوالفضل

«چوپانیان». تاریخ ایلخانیان یا تاریخ آل چوپان. تهران، [بی‌نا]، ۱۳۵۲، ص ۳۲۲، ۳۲۳، ۳۳۸، ۳۳۹.

سکه چوپانیان/ سکه نقره/ سکه طلا/ تبریز/ کاشان/ اخلاط/ اصفهان/ سکه دینار/ سکه سلیمان خان/ بانه/ سکه انوشیروان/ سکه ساتی بیگ‌خان/ آل چوپان.

سربداران

۲۸۰ آژند، یعقوب

قیام شیعی سربداران. تهران، نشر گستره، ۱۳۶۳، ص ۶۸.
سکه‌های سربداران / سکه درویش عزیز جوری / شعایر اسلامی / القاب و عناوین.

۲۸۱ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«شاهنشاهی ایران و نقش سکه‌ها». هنر و مردم، شماره صد و هفتم و صد و هشتم (شهریور و مهر ۱۳۵۰): ۱۱۸ - ۱۲۰.
سکه‌های سربداران.

۲۸۲ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«[سکه‌های] سربداران». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۱۰۳، ۱۰۴.
سکه ظهیرالدین / اسفراین / خط عربی - کوفی / سکه علی موید / استرآباد / شعایر اسلامی

تیموریان

۲۸۳ ایزدپناه، حمید

آثار باستانی و تاریخی لرستان. تهران، آگاه، ج ۲، ۱۳۶۳، ص ۹، ۳۰۸.
سکه تیمور.

۲۸۴ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«[سکه‌های] گورکانیان». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۱۲۵ - ۱۴۳.
تیموریان / سکه امیر تیمور / استرآباد / سمرقند / سکه شاهرخ / سکه الغبیک / آمل / سکه سورشارژ / سکه عبدالطیف بهادرخان / بلخ / سکه عبدالله / سکه ابوسعید / سمنان / سکه احمد / سکه ابراهیم / سکه ابوالقاسم بابر / هرات / سکه علاءالدوله جابر / سکه محمدسلطان / قم / کرمان /

استرآباد / سکه حسین بایقرا / مشهد / سکه کوچ کونچی خان / آیات قرآن مجید / شعایر اسلامی.

قره قویونلو و آق قویونلو

۲۸۵ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«آق قویونلو (بایندر) حاکم محلی دیار بکر». سکه های آق قویونلو و مبنای وحدت حکومت صفویه در ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۵، ص ۱ - ۷.

سکه علی گورکانی / شعایر اسلامی / سکه سورشارز / وزن سکه / سکه قران / فتحعلی شاه.

۲۸۶ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«[سکه های] امرای آق قویونلو». سکه های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۱۵۸ - ۱۶۸.

سکه اوزون حسن / سکه سورشارز / خط عربی - کوفی / سکه یعقوب / سکه بایسنفر / سکه رستم / ساری / آمل / یزد / سکه احمد بهادر / تبریز / سکه مراد / سکه الوند / نقش گل های اسلیمی و ختائی / آیات قرآن مجید / شعایر اسلامی.

۲۸۷ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«[سکه های] امرای قراقویونلو». سکه های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۱۴۵ - ۱۵۷.

سکه قرامحمد / سامره / هرات / سکه قرایوسف / تبریز / خوی / سکه اسکندر بهادرخان / اردبیل / سکه جهانشاه / خط عربی - کوفی / سکه حسن علی / آیات قرآن مجید / شعایر اسلامی.

۲۸۸ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«[سکه های امرای آق قویونلو]». سکه های آق قویونلو و مبنای وحدت حکومت صفویه در ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۵، ۲۵ - ۱۷۰.

آق قویونلو / سکه اوزون حسن / کاشان / شعایر اسلامی / آیات قرآن مجید / سکه سورشارز / سکه ابوسعید گورکانی / سکه حسین بایقرا / سکه حسن آق قویونلو / سکه شاهرخ گورکانی / استرآباد / اصفهان / شیراز / تبریز / کندمان / ضرابخانه ها / سکه خلیل بهادر / سکه یعقوب بهادرخان / ضرابخانه های سکه های سورشارز / بدلیس / رشت / یزد / ساری / نصرت آباد / سکه محمد شیبانی / مرو / هرات / الحضر / اردو / سکه بایسنفر آق قویونلو / آمد / سکه رستم بهادرخان / سلطانیه / قزوین /

قم / مراغه / موصل / همدان / سکه احمد آق قویونلو / سکه مراد بهادرخان / القاب و عناوین / سکه
الوند آق قویونلو / نقش ترکیبی اسلیمی و تمغا / سکه سلطان محمد بهادرخان / گرجستان / سکه
محمد آق قویونلو / سکه قاسم بیگ بهادرخان / بغداد / ضربخانه دماوند.

۲۸۹ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«محل بعضی شهرها که ضربخانه داشته و سکه‌های آق قویونلو دیده می‌شود».
سکه‌های آق قویونلو و مبنای وحدت حکومت صفویه در ایران. تبریز، اداره کل
فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۵، ص ۱۷۴ - ۱۷۷.
آق قویونلو / ضربخانه‌های آق قویونلو / آمد / ابرقو / ارزن / بدلیس / برده / حصن کیفا / حصر / رها /
ماردین.

صفویان

۲۹۰ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«شاهنشاهی ایران برنقش سکه‌ها». هنر و مردم، شماره صد و هفتم و صد و
هشتم (شهریور و مهر ۱۳۵۰): ۱۱۸ - ۱۲۰.
سکه‌های صفویه.

۲۹۱ امینی، ناصر

حقوق اداری زمان صفویه. مشهد، [بی تا]، ص ۱۳۶، ۱۳۸.
معیرالممالک / ضربخانه سلطنتی / سکه طلا / سکه نقره / عیار سکه / معیران / ضرباب باشی /
حکاگان / سکه کنان / صرافان / زرکشان / مراحل ضرب سکه / سکه اشرفی / سکه عباسی / سکه
تقلبی / آهنگری / ابزار ضرب سکه / سباکی.

۲۹۲ باستانی پاریزی، محمدابراهیم

سیاست و اقتصاد عصر صفوی. تهران، صفی علیشاه، ۱۳۵۷، ص ۱۷۳ - ۱۷۷.
سکه شاه عباس / وزن سکه / سکه نیم عباسی / سکه عباسی / سکه غازیگی / سکه طلا / ابزار ضرب
سکه / سکه نقره / سکه شاه اسماعیل اول / سکه شاه اسماعیل دوم / سکه شاه طهماسب اول / شاه
طهماسب دوم / مراحل ضرب سکه / سباکی / قرص کوبی / آهنگری / چرخ کشی / قطاعی / کهله
کوئی / سفیدگری / نخش کنی / سکه کنی / ضرباب باشی / معیرالممالک.

۲۹۳ بختورتاش، نصرت‌الله

«دوره صفوی». پرچم و پیکره شیر و خورشید. تهران، عطائی، ۱۳۴۸، ص ۱۲۵-۱۲۷.

صفویه/نقش بیرق و شیر و خورشید/سکه شاه سلطان حسین/شعائر اسلامی/اصفهان/سکه شاه طهماسب/قزوین/تهران/مازندران.

۲۹۴ به‌آذین، داریوش

«اردبیل». بررسی‌های تاریخی، سال ۱۱، شماره ۴ (مهر - آبان ۱۳۵۵): ۲۰۱. شاه سلیمان صفوی/اصفهان/تبریز/اردبیل.

۲۹۵ بیانی، خانبابا

«سازمان کشور ایران در زمان صفویه». آموزش و پرورش، سال دوازدهم، شماره اول و دوم (فروردین و اردیبهشت ۱۳۲۱): ۱۱-۲۴.

سکه نقره/سکه مسی/سکه طلا/سکه شاه طهماسب/سکه شاه سلطان حسین/سکه اشرفی/سکه بیستی/سکه محمودی/سکه شاهی/سکه تومان/سکه مس غازکی/سکه نیم غازکی/سکه عباسی/سکه شاه عباس/نقش شیر و خورشید/سکه شاهی/سکه پنج عباسی/سکه لاریز

۲۹۶ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«القاب و عناوین منقور بر سکه‌های شاهان صفوی». رسم الخط ایغوری و سبکی در سکه شناسی. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۱، ص ۲۰-۲۶.

صفویه/سکه اسمعیل بهادرخان/سکه‌های شاه اسمعیل/تبریز/سکه‌های شاه طهماسب اول/سکه شاه اسمعیل دوم/سکه سلطان محمد خدابنده/شعائر اسلامی/سکه سلطان حمزه/سکه شاه عباس اول/سکه شاه صفی/سکه شاه عباس دوم/سکه شاه صفی دوم/سکه سلطان حسین اول/سکه شاه طهماسب دوم/سکه احمد/سکه شاه عباس سوم/سکه سام/سکه سلیمان دوم/سکه اسمعیل سوم/سکه سلطان حسین دوم/سکه سلطان محمد دوم/القاب و عناوین.

۲۹۷ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«دارالارشاد اردبیل». آثار باستانی آذربایجان. تهران، انجمن آثار ملی، ج ۲، ص ۱-۴۳، ۱۳۵۵.

شعایر اسلامی / سکه سورشازز / صفویه / سکه شاه اسمعیل / سکه‌های گورکانی / سکه شاه عباس ثانی / سکه مسی.

۲۹۸ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«[سکه‌های] شاهان صفوی». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۱۶۹ - ۲۳۹.

سکه شاه اسمعیل / خط عربی / تبریز / سکه سورشازز / سکه شاه طهماسب اول / سکه اسمعیل دوم / سکه سلطان محمد خداپنده / قزوین / یزد / سکه شاه عباس اول / حویزه / رامهرمز / نقش گوسفند و برگ‌های اسلیم / گنجه / رشت / شوشتر / سکه شاه صفی اول / نقش طاووس / اردبیل / نقش میمون بابچه / سکه شاه عباس دوم / سکه سلیمان اول / نخجوان / سکه سلطان حسین / نقش شیر و خورشید / اصفهان / کاشان / نقش مرغ با گل / نقش نهنگ با تزیینات شاخ و برگ / نقش گوزن شاخدار و شاخه و برگهای اسلیمی / نقش اسلیمی دهن اژدری / نقش گاو و شاخه و برگ / سکه طهماسب دوم / نقش طاووس پتزر زده با بوته برگدار / نقش شیر در حال حمله به آهو / سکه شاه عباس سوم / سکه سام‌بن سلطان حسین / سکه اسمعیل سوم / مازندران / یزد / نقش نیم تنه دو انسان / نقش چهار ماهی / نقش گاو بر روی نهنگ / نقش گاو / بروجرد / نقش اسب و سگ / نقش اسب و دو درخت / نقش شمشیر دولبه و گرز / نقش مرغ / آیات قرآن مجید / شعایر اسلامی.

۲۹۹ تناولی، پرویز

قالیچه‌های شیری فارس. تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۵۶، ص ۱۴.
صفویان / سکه فلوس / اصفهان / نقش شیر و خورشید.

۳۰۰ حقیقی، فضل‌الله

«پول و اوراق بهادار در تاریخ اقتصاد ایران». نامه فرهنگ ایران. تهران، بنیاد نیشابور، ۱۳۶۴، ص ۲۹ - ۵۷.

صفویه / سکه دینار / سکه درهم / سکه پشیز / سکه پاره / سکه قران / سکه تومان / سکه بیستی / سکه لاری / سکه عباسی / سکه ریال / سکه خداپنده / شکل سکه.

۳۰۱ دیانت، ابوالحسن

«بیستی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۴۶، ۴۵.

سکه بیستی.

۳۰۲ دیانت، ابوالحسن

«خدابنده». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۴۰

صفویه / سکه خدابنده / سکه غازیگی / سکه اکو / شاردن / آدام اولتاریوس.

۳۰۳ دیانت، ابوالحسن

«عباسی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۰۲ - ۲۰۶.

سکه عباسی / سکه محمودی / سکه شاهی / تاورنیه / شاه عباس / سکه دوکا / سکه بیستی / سکه غاریکه / مجید یکتایی / وزن سکه / اردبیل / همدان / اصفهان / تفلیس / نهاوند / غازان خان / شاه سلطان حسین صفوی / آدام اولتاریوس / شاه صفی / شاردن / سعید نفیسی / ضربخانه تفلیس / گنجه / شروان / رضاشاه / سکه بیست کپکی.

۳۰۴ دیانت، ابوالحسن

«مرچل». فرهنگ تاریخی ارزش‌ها و سنجش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۴۳.

سکه مرچل / صفویه.

۳۰۵ ذکاء، یحیی

«تاریخچه تغییرات و تحولات درفش و علامت دولت ایران از آغاز سده سیزدهم ه. ق تا امروز. هنر و مردم، شماره سی و یکم (اردیبهشت ۱۳۴۴): ۱۳ - ۲۴. سکه‌های صفویه / نقش شیر و خورشید.

۳۰۶ رایینو، ه. ل

«چگونگی گذشتن اوقات فراغتم در ایران». روزگارانو، ج ۳، شماره ۴ (۱۹۴۴ م): ۴۸ - ۵۸.

سکه شاه صفی ثانی / سکه شاه عباس / تفلیس / سکه شاه اسماعیل / کرمانشاه / نهاوند / لشت / شا / گلیجان.

۳۰۷ رایینو، ه. ل

«رانکوه». ولایات دارالمرز: گیلان. ترجمه جعفر خماسی‌زاده، تهران، بنده ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۰، ص ۴۱۲، ۴۲۹، ۴۹۶، ۴۹۷، ۴۹۹.

تمیجان / شاه اسماعیل / پائین آوند (پی نود) / لاهیجان / لشت نشا / کرجیان / مظفرسلطان / امیره حاتم / امیره شاهرخ.

۳۰۸ راوندی، مرتضی

«مسکوکات در عهد صفویه». تاریخ اجتماعی ایران. تهران، ناشر مؤلف، ج ۵، ۱۳۶۴، ص ۴۷۰-۴۷۸.

صفویه / نصرالله فلسفی / سکه طلا / سکه نقره / سکه مس / سکه عباسی / شاه عباس / وزن سکه / سکه نیم عباسی / سکه یک شاهی / سکه غازیگی / سکه تومان / معیرالممالک / سکه شاه اسماعیل اول / سکه سلطان محمد خدابنده / سکه شاه عباس / مراحل ضرب سکه / ضراب باشی / سکه های وینسی / زرگرباشی / عیار سکه / مستاجر / نخجوان / ایروان / تبریز / حویزه / نقش شیر و خورشید / شاه سلطان حسین / شاه سلیمان.

۳۰۹ [سکه های صفویه]

خبرنامه سازمان میراث فرهنگی کشور، شماره ۵ و ۶ (آذر و دیماه ۱۳۶۷): ۳۱. سکه نقره / صفویه / موزه ارومیه / خط عربی - کوفی.

۳۱۰ شاردن، ژان

سیاحتنامه شاردن. ترجمه محمد عباسی، تهران، امیرکبیر، ج ۴، ۱۳۳۵، ص ۳۸۱-۳۸۵.

سکه عباسی / سکه شاهی / سکه محمودی / سکه اشرفی / سکه طلا / سکه لارین / سکه غزیگی / سکه دینار شرعی / سکه دینار عرفی / سکه تومان / سکه بیستی.

۳۱۱ شوستروالسر، سیبلا

ایران صفوی از دیدگاه سفرنامه های اروپائیان. ترجمه غلامرضا ورهرام، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۴، ص ۴۷-۵۳. سکه های صفوی / سکه خارجی / سکه لاری.

۳۱۲ صمدی، حبیب الله

«عبارات منظوم و مسجع در مسکوکات و مهرهای سلطنتی ایران». آموزش و پرورش، سال بیست و ششم، شماره نهم (شهریور ماه ۱۳۳۲): ۵۳۹-۵۴۳. سکه های صفوی / نقش سجع / سکه شاه اسماعیل / بادکوبه / نخجوان / ایروان / گنجه / تفلیس / سکه شاه اسماعیل دوم / سکه شاه طهماسب دوم / سکه شاه عباس سوم / سکه سلطان محمد / سکه

سلطان احمد / سکه شاه سلیمان دوم / سکه محمود افغان / سکه اشرف افغان / سکه نادرشاه / سکه عادلشاه / سکه ابراهیم افشار / سکه شاهرخ افشار / سکه لطفعلی خان زند / سکه محمدحسن خان قاجار / سکه آقامحمدخان قاجار / سکه کریم خان / سکه ابوالفتح خان / سکه صدیق خان / سکه علی مرادخان / سکه ناصرالدین شاه / القاب و عناوین / شعایر اسلامی.

۳۱۳ عالم آرای صفوی

به کوشش یدالله شکری. تهران، انتشارات بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۵۰، ص ۶۴-۱۸۴.

صفویه / سکه شاه اسماعیل / سکه شاهی بیگ خان / شعایر اسلامی.

۳۱۴ عیسوی، چارلز

تاریخ اقتصادی ایران در عصر قاجار. ترجمه یعقوب آژند، تهران، نشر گستره، ۱۳۶۹، ص ۵۲۶-۵۷۰، ۶۱۱-۶۱۴.

صرافان / سکه تومان / سکه ده قرانی / چنگیزخان / صفویه / شاه عباس / وزن سکه / سکه عباسی / شاه سلطان حسین / سکه قران / فتحعلی شاه / سکه مسی / سکه شاهی / نادرشاه / ضربخانه / سکه قلبی.

۳۱۵ فرح بخش، هوشنگ

«صفویه». راهنمای سکه های ضربی (چکشی) ایران. تهران، نوین فرح بخش و پسران، ۱۳۵۴، ص ۹-۵۴.

سکه شاه اسماعیل اول / سکه سورشاز / سکه ربع اشرفی / سکه نیم اشرفی / سکه یک اشرفی / دارالضربهای صفویان / سکه شاه طهماسب اول / سکه یک دیناری / سکه دو دیناری / سکه غاز / سکه بیستی / سکه شاهی / سکه شاه اسماعیل دوم / دارالعباده یزد / دارالسلطنه اصفهان / دارالموحدین قزوین / سکه محمدی / سکه شاه صفی اول / سکه شاه عباس دوم / سکه پنج عباسی / سکه یک هزار دیناری / سکه صفی دوم (سلیمان اول) / سکه شاه سلطان حسین اول / سکه طهماسب دوم / سکه شاه عباس سوم / سکه سام میرزا / شکل سکه / سکه احمدشاه اول / سکه سلیمان دوم / سکه شاه اسماعیل سوم.

۳۱۶ فلسفی، نصرالله

زندگانی شاه عباس اول. تهران، کتاب کیهان، ۱۳۳۹، ص ۲۵۹-۲۶۱.

سکه عباسی / وزن سکه / سکه نیم عباسی / سکه شاهی / سکه بیستی / سکه غازیگی / نقش حیوانات / نقش گوزن / نقش بز / نقش ماهی / نقش مار / نقش شیر / نقش خروس / نقش شیطان

معیرالممالک / ضرباباشی / حکاکان / صرافان / قرص کوبان / آهنگری / چرخ کشان / مراحل ضرب سکه / سکه شاه اسماعیل اول / سلطان محمد خدابنده / شاه عباس / سکه طلا.

۳۱۷ قائم مقامی، جهانگیر

«توقیع و طغرا». بررسیهای تاریخی، سال پنجم، شماره ۳ (امرداد - شهریور ۴۹): ۲۵۰.

نقش تمغا / سکه شاه اسماعیل اول / گنجه / تبریز / نخجوان / نیمروز / هرات / سکه شاه طهماسب / بروجرد / اصفهان.

۳۱۸ مدرسی طباطبائی

«خاندان علی صفی: شهریاران گمنام». بررسیهای تاریخی، سال هشتم، شماره چهارم (مهر - آبان ۱۳۵۲): ۲۷. علی صفی / سکه نقره / قم.

۳۱۹ مشیری، محمد

راهنمای گردآوری سکه. تهران، گوتمبرگ، ۱۳۵۱، ص ۱ - ۳۲. ضربابخانههای ایران / مشاغل / ابزار ضرب سکه / صفوی / سکههای ایران.

۳۲۰ مشیری، محمد

«سکههای اسماعیل دوم صفوی». یغما، سال بیست و ششم، شماره دوم (اردیبهشت ۱۳۵۲): ۹۲ - ۹۵.

سکه شاه اسماعیل دوم / یزد / اصفهان / قزوین / دارالعباده / دارالسلطنه / دارالموحدین / سکه سورشاز / صفویه.

۳۲۱ مشیری، محمد

سکههای شاه اسماعیل اول. تهران، گوتنبرگ، ۱۳۵۱، ص ۳۱. سکه شاه اسماعیل اول / شعایر اسلامی / ضربابخانه شاه اسماعیل / کاشان / القاب و عناوین / آیات قرآن مجید.

۳۲۲ ملکزاده، فرخ

«ظروف منسوب به شاه اسماعیل صفوی در موزه توپ قاپوسرای استانبول». بررسیهای تاریخی، سال ششم، شماره سوم (مرداد - شهریور ۱۳۵۰): ۱۱ - ۱۵.

سکه شاه اسماعیل / تبریز / هرات / القاب و عناوین / آیات قرآن مجید / موزه توپ قاپوسرا.

۳۲۳ مینورسکی

سازمان اداری حکومت صفوی. ترجمه مسعود رجب نیا، تهران، انجمن کتاب، بهمن ۱۳۳۴، ص ۱۱۰-۱۱۷، ۱۳۳.

سکه طلا / حویزه / نخجوان / ایروان / تبریز / سکه عباسی / سکه اشرفی / سکه مهر اشرفی / وزن سکه / سکه محمود افغان / موزه بریتانیا / ضراب باشی / القاب و عناوین.

افاځنه

۳۲۴ اقبال آشتیانی، عباس

«سر سکه اشرف افغان». یادگار، سال اول، شماره ۷ (اسفند ۱۳۲۳): ۵۷-۶۱. سکه های صفوی / سکه شاه اسماعیل ثانی / سکه اشرف افغان.

۳۲۵ ترابی طباطبائی، سید جمال

«[سکه های] افغانه». رسم الخط ایغوری و سیری در سکه شناسی. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۱، ص ۲۵، ۲۶. افغانه / سکه محمود افغان / سکه اشرف افغان / سکه سورشارژ / شعایر اسلامی / سکه آزاد افغان / القاب و عناوین / سکه احمد شاه / سکه تیمور شاه / سکه زمان شاه / سکه محمود شاه افغان.

۳۲۶ ترابی طباطبائی، سید جمال

«[سکه های] افغانه». سکه شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۲۴۰-۲۴۴. سکه محمود افغان / اصفهان / سکه سورشارژ / نقش خورشید / سکه اشرف افغان / نقش اسلیمی گل و برگدار / شعایر اسلامی.

۳۲۷ فرح بخش، هوشنگ

«افغانها». راهنمای سکه های ضربی (چکشی) ایران. تهران، نوین فرح بخش و پسران، ۱۳۵۴، ص ۵۵-۵۹.

سکه محمود افغان / میرویس / اصفهان / قندهار / مشهد / سکه اشرفی / سکه عباسی / سکه شاهی / سکه ده شاهی / سکه پنج شاهی / سکه اشرف / ضرابخانه / دارالسلطنه اصفهان / قزوین / سکه دو

عباسی / سکه آزادخان / تبریز / کاشان / سکه محمدی / شعایر اسلامی.

افشاریان

۳۲۸ اعظمی سنگسری، چراغعلی

«شاهنشاهی ایران برنقش سکه‌ها». هنر و مردم، شماره صد و هفتم و صد و هشتم (شهریور و مهر ۱۳۵۰): ۱۱۸ - ۱۲۰.
سکه‌های افشاریه.

۳۲۹ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«[سکه‌های] شاهان افشار». رسم‌الخط ایغوری و سیری در سکه شناسی. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۱، ص ۲۷ - ۲۹.
افشاریه / سکه نادرشاه افشار / شعایر اسلامی / القاب و عناوین / سکه ابراهیم افشار / سکه شاهرخ افشار / سکه نادر دوم / گنجه.

۳۳۰ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«[سکه‌های] شاهان افشاری». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۲۴۵ - ۲۶۹.
سکه نادرشاه افشار / اصفهان / مازندران / نقش اسلیمی برگدار / نخجوان / مشهد / تبریز / تفلیس / قندهار / نادرآباد / نقش گل‌های سه پر و پنج پر / شاه جهان‌آباد / گنجه / سکه عادل شاه / شیراز / سکه ابراهیم / نقش گل‌های سه پر / سکه شاهرخ / نقش دوایر خط و زنجیره و هلالی / نقش شیر و آهو / شعایر اسلامی.

۳۳۱ دیانت، ابوالحسن

«بیستی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۴۶، ۴۵.

سکه بیستی نادری / افشاریه.

۳۳۲ دیانت، ابوالحسن

«قران، صاحبقران». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۱۶-۲۲۴.
سکه قران (صاحبقران) / نادرشاه افشار / وزن سکه.

۳۳۳ دیانت، ابوالحسن

«مهر، مهر اشرفی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۴۴.
سکه مهر اشرفی / نادرشاه / هند / وزن سکه / افشاریه.

۳۳۴ دیانت، ابوالحسن

«نادری». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۴۶.
افشاریه / سکه نادری / سکه نیم قرانی / میرزا محمد شفیع / سکه رویه / سکه مهر اشرفی / وزن سکه.

۳۳۵ ذکاء، یحیی

«تاریخچه تغییرات و تحولات درفش و علامت دولت ایران از آغاز سده سیزدهم هجری قمری تا امروز». هنر و مردم، شماره سی و یک (اردیبهشت ۱۳۴۴): ۱۳-۲۴.
سکه‌های افشاریه / نقش شیر و خورشید.

۳۳۶ روشن ضمیر، مهدی

«گوشه‌ای از تاریخ گرجستان». بررسی‌های تاریخی، سال هشتم، شماره ۵ (آذر - دی ۱۳۵۲): ۱۶۳-۲۰۸.
افشاریه / گرجستان / نقش صلیب / سکه نادری / گنجه / سکه ابراهیم میرزا / سکه اصلان‌خان / سکه ابراهیم شاه / تفلیس.

۳۳۷ فرح‌بخش، هوشنگ

«[افشاریه]». راهنمای سکه‌های ضربی (چکشی) ایران. تهران، نوین فرح‌بخش و پسران، ۱۳۵۴، ص ۶۱-۷۳.
ضرابخانه‌های نادرشاه / سکه طلا / سکه نقره / سکه مس / سکه بیستی / سکه شاهی / سکه محمدی / سکه عباسی / سکه رویی (نادری) / سکه هزار دیناری / سکه یک عباسی / سکه اشرفی /

سکه سه اشرفی / سکه مهر اشرفی / سکه عادل شاه (علیشاه) / سکه ابراهیم میرزا / سکه سیصد دیناری / سکه شاهرخ افشار / سکه ربع اشرفی / سکه نادر میرزا / سکه ده شاهی / وزن سکه.

۳۳۸ قدوسی، محمد حسین

نادرنامه. تهران، انجمن آثار ملی خراسان، ۱۳۳۹، ص ۶۳۹-۶۴۳، ۶۵۵، ۶۵۶. سکه نادرشاه / قندهار / شیراز / تبریز / شاه جهان آباد / افشاریه.

۳۳۹ مشیری، محمد

«سکه‌های نادرشاه افشار». بررسی‌های تاریخی، سال ششم، شماره اول (فروردین و اردیبهشت ۱۳۵۰): ۳۱-۵۸.
سکه نادرشاه / سکه ناصرالدین شاه / نقش نادر شاه با سنبله و برگ خرما / محمدشاه قاجار / سکه دو کپکی / نقش تاج کیانی / سکه نیم قرانی / هندوستان / سکه تقلبی / دارالضریبهای نادرشاه / مرشدآباد / ملتان / نادرآباد / بخارا / پیشاور / تفلیس / قندهار / داغستان / دیرجات / سند / شاه جهان آباد / کابل / گنجه.

۳۴۰ مشیری، محمد

«سکه شناسی: سکه‌های نادرشاه افشار». بررسی‌های تاریخی، سال پنجم، شماره پنجم (آذر - دی ۱۳۴۹): ۲۹ - ۶۰.
سکه‌های نادرشاه افشار / مغان / احمدآباد / ایروان / بخارا / پیشاور / تته / تفلیس / القاب و عناوین / داغستان / دیرجات / سند / شاه جهان آباد / قندهار / کابل / گنجه / لاهور / مرشدآباد / ملتان / اصفهان / نادرآباد هند / مشهد / تبریز / شیراز / قزوین / سکه طلا / شعایر اسلامی.

۳۴۱ مینورسکی، و.

تاریخچه نادرشاه. ترجمه رشید یاسمی، تهران، سیمرغ، ۱۳۵۶، ص ۶۹. هندوستان / نادرشاه.

زندیان

۳۴۲ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«سکه‌های) زندیه». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۲۷۱-۲۸۷.

سکه کریم‌خان زند/ نقش طاووس/ مازندران/ نقش دو نهنگ با تزئینات گل چهار پرو دو برگ
 متقارن/ نقش طاووس و درخت و بته/ تبریز/ گنجه/ نقش اسلیمی با برگ و گل/ یزد/ سکه رکاب/
 شیراز/ نقش گلهای چند برگی و تمغا/ نقش شیر و خورشید/ نقش شیر و بته سه شاخه برگدار/ نقش
 شیر و خورشید با مهر کوچک بر بدنه شیر/ نقش طاووس بادم چتر زده/ خوی/ شماخی/ نقش
 ترازو/ سکه علیمیرادخان/ نقش گوزن شاخدار/ کاشان/ سکه جعفرخان/ نقش منبر داخل محراب/
 هرات/ نقش بلبل/ نقش میمون/ خط ارمنی.

۳۴۳ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«[سکه‌های] کریم‌خان زند». رسم الخط ایغوری و سیری در سکه شناسی. تبریز،
 اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۱، ص ۳۰، ۳۱.
 زندیه/ سکه کریم‌خان/ آیات قرآن مجید/ ابوالفتح‌خان/ سکه علیمیرادخان/ سکه محمد علی‌خان/
 سکه صادق‌خان/ سکه جعفرخان/ سکه لطفعلی‌خان/ القاب و عناوین.

۳۴۴ دیانت، ابوالحسن

«قران - صاحبقران». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲،
 ۱۳۶۷، ص ۲۱۶-۲۲۴.
 سکه قران (صاحبقران)/ سکه کریم‌خان زند/ سکه صاحب‌الزمانی.

۳۴۵ ذکاء، یحیی

«تاریخچه تغییرات و تحولات درفش و علامت دولت ایران از آغاز سده سیزدهم
 هجری قمری تا امروز». هنر و مردم، شماره سی و یک (اردیبهشت ۱۳۴۴):
 ۱۳-۲۴.

سکه‌های زندیه/ نقش شیر و خورشید.

۳۴۶ روشن ضمیر، مهدی

«گوشه‌ای از تاریخ گرجستان». بررسی‌های تاریخی، سال هشتم، شماره ۵ (آذر -
 دی ۱۳۵۲): ۱۶۳-۲۰۸.
 سکه کریم‌خان زند/ تفلیس/ گنجه.

۳۴۷ فرح‌بخش، هوشنگ

«زندیه». راهنمای سکه‌های ضربی (چکشی) ایران. تهران، نوین فرح‌بخش و
 پسران، ۱۳۵۴، ص ۷۵-۸۵.

سکه کریم‌خان زند/ شعایر اسلامی/ ضربخانه/ تفلیس/ ایراکلی دوم/ سکه نقره/ سکه طلا/
 استرآباد/ ایروان/ بصره/ اصفهان/ تبریز/ تهران/ رشت/ سکه رکاب/ شماخی/ شیراز/ قزوین/
 گنجه/ کاشان/ کرمان/ کوردشت/ مازندران/ یزد/ نخجوان/ جیلو/ خوی/ سکه شاهی/ سکه
 سناری/ سکه یک عباسی/ سکه شش شاهی/ سکه دو عباسی/ سکه دهشاهی/ سکه دو شاهی/
 سکه سه شاهی/ سکه ربع مهراشرفی/ سکه نیم مهراشرفی/ سکه سورشازر/ سکه طلا
 ابوالفتح‌خان/ سکه صادق‌خان/ سکه علی‌مرادخان/ دریند/ سکه جعفرخان/ سکه صید مراد/ سکه
 لطفعلیخان/ وزن سکه.

۳۴۸ مشیری، محمد

«دو سند نفیس از زندیه». بررسی‌های تاریخی، سال هشتم (مرداد - شهریور
 ۱۳۵۲): ۴، ۵.
 سکه علیمراد زند/ سکه صیدمراد زند.

قاجاریان

۳۴۹ اعتمادالسلطنه، محمدحسن‌خان

«اعلان دولتی در باب مسکوکات». تاریخ منتظم ناصری. به کوشش دکتر
 محمد اسماعیل رضوانی، تهران، دنیای کتاب، ۱۳۶۲، ج ۲، ۱۱۹۷-۱۱۹۹.
 ضربخانه ناصری/ سکه طلا/ سکه نقره/ سکه ناصرالدین شاه.

۳۵۰ اعتمادالسلطنه، محمدحسن‌خان

«ایجاد دارالضرب به سبک اروپ». الماثروالآثار: چهل سال تاریخ ایران در دوره
 پادشاهی ناصرالدینشاه. به کوشش ایرج افشار، تهران، اساطیر، ۱۳۶۳،
 ص ۱۵۰، ۱۵۱.
 ضربخانه/ ابزار ضرب سکه.

۳۵۱ اعتمادالسلطنه، محمدحسن‌خان

روزنامه خاطرات اعتمادالسلطنه. مقدمه و فهارس ایرج افشار، تهران، امیرکبیر،
 ۱۳۴۵، ص ۶۰۵، ۶۱۰، ۶۱۳، ۶۱۹، ۶۲۰، ۶۷۳، ۷۴۴، ۸۲۸، ۹۳۳، ۹۶۳

۱۰۰۵، ۱۰۸۶.

ضرابخانه / حاجی محمدحسن معیرالممالک / سکه‌های قدیمی / سکه آقامحمدخان / مجموعه شخصی سکه‌های اعتمادالسلطنه.

۳۵۲ اقبال آشتیانی، عباس

«سلطنت ناصرالدینشاه». تاریخ مفصل ایران. به کوشش محمد دبیرسیاقی، تهران، خیام [بی تا]، ص ۸۴۱.
قاجاریه / معیری / ناصرالدین شاه / میرزاعلیخان امین الدوله / آقامحمدابراهیمخان امین السلطان آبدارباشی / تاریخچه.

۳۵۳ امین ریاحی، محمد

«اتحاد فرانسه و ایران و عثمانی». بررسیهای تاریخی، سال دهم، شماره ۳ (مرداد - شهریور ۱۳۵۴): ۴۴.
سکه پشیز / ضرابخانه.

۳۵۴ بختورتاش، نصرت الله

«دوران قاجاریه تا آغاز مشروطه». پرچم و پیکره شیر و خورشید. تهران، عطائی، ۱۳۴۸، ص ۱۳۹ - ۱۴۷، ۱۶۲، ۱۶۳.
قاجاریه / سکه آقامحمدخان / تهران / شعایر اسلامی / سکه محمدشاه / انگلستان / نقش شیر و خورشید / سکه ناصرالدین شاه / نقش شیرخوابیده و خورشید بر پشت / نقش شیر و خورشید با ستاره هشت پر / سکه گوردز اشکانی.

۳۵۵ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«دارالارشاد اردبیل». آثار باستانی آذربایجان. تهران، انجمن آثار ملی، ج ۲، ۱۳۵۵، ص ۱ - ۴۳.
قاجاریه / سکه فتحعلی شاه / دارالارشاد اردبیل / سکه مسی.

۳۵۶ ترابی طباطبائی، سیدجمال

«[سکه‌های] شاهان قاجار». رسم الخط ایغوری و سیری در سکه شناسی. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۱، ص ۳۲، ۳۳.
قاجاریه / سکه محمدحسن خان / آیات قرآن مجید / شعایر اسلامی / القاب و عناوین / سکه

آقامحمدخان قاجار / سکه فتحعلی شاه قاجار / سکه سلطانعلی شاه / سکه محمدشاه / سکه محمدحسن خان سالار / سکه ناصرالدین شاه / نقش ناصرالدین شاه / تهران / قزوین / اصفهان.

۳۵۷ تراپی طباطبائی، سیدجمال

«[سکه‌های] قاجاریه». سکه‌های شاهان اسلامی ایران. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ج ۲، ۱۳۵۰، ص ۲۸۸ - ۳۱۱.

سکه آقامحمدخان / خوی / نقش خورشید / سکه فتحعلی شاه / تهران / نقش گل و برگ اسلیمی / نقش خورشید با دایره کنگره‌ای / سکه سورشاز / خط روسی / ارومی / ایروان / یزد / نقش اسلیمی گلدار و دهن اژدری / تبریز / نقش شیر / کرمانشاهان / همدان / مشهد / سکه محمدشاه / نقش فیل با سوار / سکه ناصرالدین شاه / نقش برگ اسلیمی با دو مربع و دو دایره خطی / نقش شیر خوابیده / نقش ساتورن / اصفهان / نقش شاخه زیتون / استرآباد / نقش برگهای اسلیمی و دو دایره زنجیره منگوله‌دار / شعایر اسلامی / رشت.

۳۵۸ جمالنزاده، سیدمحمدعلی

«۷- ضرابخانه». گنج شایگان. تهران، کتاب تهران، ۱۳۶۲، ص ۱۴۰ - ۱۴۲.
ضرابخانه / ابزار ضرب سکه / مرناد / معیری / آقامحمدابراهیم خان امین‌السلطان‌آبدارباشی / حاج محمدحسن اصفهانی امین‌الضرب / میرزامحسن معتمدالتجار.

۳۵۹ جمالنزاده، سیدمحمدعلی

«۳- مسکوکات». گنج شایگان. تهران، کتاب تهران، ۱۳۶۲، ص ۱۶۹ - ۱۷۷.
سکه قران / سکه شاهی / سکه لیره / سکه فرانک / سکه نیم قرانی / سکه اشرفی / ضرابخانه / بوشهر.

۳۶۰ خاطرات سیاسی امین‌الدوله

بکوشش حافظ فرمانفرمائیان. تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۵، ص ۵۰، ۶۰، ۷۷، ۱۸۵، ۱۸۹ - ۱۹۱.

ضرابخانه / میرزاعلی امین‌الملک / ابزار ضرب سکه / سکه قران / سرخس / همدان / سکه فتحعلی شاهی / سکه محمد شاهی / سکه مسی / حاجی محمدحسن اصفهانی / امین‌السلطان / سکه باجاقلو / دارالضرب دولتی / سکه پنابادی / سکه اشرفی / صیرفی / امین‌الضرب.

۳۶۱ دولت‌آبادی، یحیی

حیات یحیی. تهران، فردوسی، ج ۱، ۱۳۶۱، ص ۱۷۳.
فرمانفرما / ضرابخانه.

۳۶۲ دیانت، ابوالحسن

«تنبل». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۱۸.
سکه تنبل / سکه شاهی / ناصرالدین شاه.

۳۶۳ دیانت، ابوالحسن

«ربعی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۸۳.
قاجاریه / سکه ربعی / فتحعلی شاه / ناصرالدینشاه / مظفردینشاه / محمدعلی شاه / رضاشاه.

۳۶۴ دیانت، ابوالحسن

«صنار». فرهنگ تاریخی ارزش‌ها و سنجش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۰۱.
سکه مسی / سکه صناری / قاجار / محمدشاه / سکه صد دیناری / سکه پنج هزار دیناری / شاه‌عباس / قاجار.

۳۶۵ دیانت، ابوالحسن

«قران - صاحبقران». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۱۶-۲۲۴.
سکه قران / قاجار / آقامحمدخان / تبریز / کرمانشاهان (دارالدوله) / همدان (بلده طپیه) / وزن سکه / مجید یکتایی / سلطان احمد میرزا / فتحعلیشاه / سکه شاهی / اضعاف قران.

۳۶۶ دیانت، ابوالحسن

«قراپول». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۱۶.
سکه قراپول / عبدالغفارنجم‌الملک / فتحعلی شاه / علی اصغرشمیم.

۳۶۷ دیانت، ابوالحسن

«غاز، غز، قار، قز، غازیگی، ... قزپی، فازه... قازیگی... غازکی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۰۷-۲۱۰.
شاردن / سکه غزیگی (قازیک، قزییک) / شکل سکه / تاورنیه / سکه غازیگه مضاعف / سکه غازیگه ساده / سکه دو محمودی / سکه یک عباسی / فتحعلی شاه / سکه قاز / سکه نیم شاهی (پنج قازی) / بوشهر / صفوی / قاجار / ناصرالدینشاه / عبدالغفارنجم‌الملک / سکه دینار / سکه قران / سکه غازی بیگ چوپانی / شاهرخ تیموری.

۳۶۸ ذکاء، یحیی

«آرم سلطنتی فتحعلی شاه». بررسی های تاریخی، سال پنجم، شماره چهارم (مهر)
- آبان (۱۳۴۹): ۳۰۸-۳۱۳.
سکه فتحعلیشاه / سکه صاحبقرانی.

۳۶۹ ذکاء، یحیی

«تاریخچه تغییرات و تحولات درفش و علامت دولت ایران از آغاز سده سیزدهم
هجری قمری تا امروز». هنر و مردم، دوره جدید، شماره سی و یکم (اردیبهشت)
- (۱۳۴۴): ۱۳-۲۴.
سکه فلوس / یزد / اصفهان / نقش شیرایستاده با دم برافراشته / سکه های ضرب ماشینی.

۳۷۰ ذکاء، یحیی

«تاریخچه تغییرات و تحولات درفش و علامت دولت ایران از آغاز سده سیزده
هجری قمری تا امروز». هنر و مردم، شماره سی و دوم و سی و سوم (خرداد و تیر)
- (۱۳۴۴): ۳۱-۳۸.
سکه نقره / نقش شیر و خورشید / سکه پنجهزاری / تهران / محمدشاه قاجار / سکه فلوس.

۳۷۱ ذکاء، یحیی

«تاریخچه تغییرات و تحولات درفش و علامت دولت ایران از آغاز سده سیزدهم
هجری قمری تا امروز». هنر و مردم، شماره سی و ششم (مهرماه ۱۳۴۴): ۳۱-۳۷.
سکه نقره / سکه پنجهزار دیناری / رضاشاه.

۳۷۲ رابینو، ه. ل.

ولایات دارالمرز گیلان. ترجمه جعفر خمامی زاده، تهران، بنگاه ترجمه و نشر
کتاب، ۱۳۵۰، ص ۱۸۲.
قاجاریه / سکه طلا / فتحعلیشاه / فومن (فومن المبارک) / دارالاماره.

۳۷۳ راوندی، مرتضی

«وضع مسکوکات در عهد قاجاریه». تاریخ اجتماعی ایران. تهران، ناشر مؤلف، ج
۵، ۱۳۶۴، ص ۴۷۹-۴۸۳.
قاجاریه / جمالزاده / سکه نقره / سکه طلا / سکه قران / سکه شاهی / سکه دینار / سکه عباسی /
سکه ده قرانی / سکه یک تومانی / سکه ریال / سکه نیم قرانی / سکه پناه آبادی / ضربخانه /

ناصرالدینشاه / سکه امین السلطان / کاساکوفسکی.

۳۷۴ ساسانی، خان ملک

«ضرابخانه». سیاستگران دوره قاجار. تهران، هدایت، (بی تا)، ۲۹۸، ۲۹۹.
ضرابخانه / حاج محمدحسن اصفهانی / سکه تقلبی.

۳۷۵ سپهر، عبدالحسین

یادداشت‌های ملک المورخین و مرآت الوقایع مظفری. به اهتمام عبدالحسین
نویسی، تهران، زرین، ۱۳۶۸، ص ۱۵۹ - ۱۶۴.
ضرابخانه دولتی / سکه قران / سکه دهشاهی.

۳۷۶ عزیززاده، قریان

«باری از تاریخ بر نقش‌های یک سکه». موزه‌ها، شماره ۱۰ و ۹ (شهریور ۱۳۶۹):
۵۱ - ۵۵.
هرات / سکه ناصرالدین شاه قاجار.

۳۷۷ فرح‌بخش، هوشنگ

«قاجاریه». راهنمای سکه‌های ضربی (چکشی) ایران. تهران، نوین فرح‌بخش و
پسران، ۱۳۵۴، ص ۸۶ - ۱۱۱.

سکه محمدحسن خان قاجار / استراباد / اصفهان / تبریز / رشت / قم / کاشان / مازندران / یزد / سکه
محمدی / سکه مهرشرفی / سکه آقامحمدخان قاجار / نقش طاووس / نقش شیر و خورشید /
نخوی / ارومی / ایروان / تهران / خوی / رکاب / سمنان / شماخی / شیراز / گنجه / کرمان / کرمانشاه /
لاهیجان / مراغه / قزوین / سکه سناری / سکه سیصد دیناری / سکه هزار دیناری / سکه یک ریالی /
سکه نیم ریالی / سکه ربع تومانی / سکه ربعی / سکه پنج هزاری / سکه دو تومانی / سکه هشت
تومانی / سکه دوپست تومانی / سکه پنجاه تومانی / سکه شصت تومانی / وزن سکه / سکه مسی /
نقش شیر درحال حمله به گوزن / نقش ماهی / سکه فتحعلی شاه / نقش فتحعلی شاه سوار بر اسب با
شمشیر و تاج / نقش فتحعلیشاه شمشیر بدست / سکه یابدود پیروزی عباس میرزا بر روسیه / سکه
غازی / بروجرود / پناه‌آباد / تویسرکان / زنجان / طبرستان / فومن / مشهد (ارض قدس) / مشکای /
همدان / اردبیل / سکه حسین علی شاه / سکه علی شاه / سکه یک قرانی / سکه محمدشاه / سکه
ناصرالدین شاه / نقش ناصرالدین شاه / شوستر / دارالخلافه ناصری / سرخس.

۳۷۸ قائم مقامی، جهانگیر

«پژوهشی درباره تطور شیر و خورشید». بررسیهای تاریخی، سال چهارم، شماره یک (فروردین - اردیبهشت ۱۳۴۸): ۲۵۹.

سکه کیخسروین کیکاوس / نقش شیر و خورشید / ایروان / نقش شیر و خورشید و اسب / تبریز / قندهار / اصفهان / مازندران / دماوند / قزوین / یزد / رعناش / سکه آقامحمدخان قاجار / سکه فتحعلیشاه قاجار / سکه محمدشاه.

۳۷۹ کرزن، جرج. ن

«ضرابخانه دولتی». ایران و قضیه ایران. ترجمه غ. وحید مازندرانی، تهران، مرکز انتشارات علمی و فرهنگی، ج ۲، ۱۳۶۲، ص ۶۱۲، ۶۱۳، ۶۵۰-۶۵۴.

ضرابخانه دولتی / سکه قران / سکه نقره / سکه طلا / سکه عباسی.

۳۸۰ محمود، محمود

تاریخ روابط سیاسی ایران و انگلیس در قرن نوزدهم. تهران، اقبال، ج ۵، ۱۳۴۵، ص ۲۸۸-۲۹۰.

تاریخچه / ابزار ضرب سکه / سکه صاحب قران / سکه طلا.

۳۸۱ مشیری، محمد

«بررسی چند سکه استثنائی». بررسیهای تاریخی، سال دهم، شماره سوم (مرداد - شهریور ۱۳۵۴): ۱-۱۲.

سکه فلوس / نقش شیر ایستاده / مجموعه شخصی سکه‌های شکرالله سنا / طبرستان / قاجاریه / آقامحمدخان قاجار / نقش شیر و خورشید / اصفهان / نقش طاووس و شیر / شیراز.

۳۸۲ مشیری، محمد

سکه‌های آقامحمدخان قاجار. تهران، گوتنبرگ، ۱۳۵۱، ص ۱-۳۲.

محمدحسن خان قاجار / نادر / استرآباد / سکه طلا / سکه نقره / اصفهان / کاشان / مازندران / قم / رشت / تبریز / شعایر اسلامی / آقامحمدخان قاجار / لطفعلی خان زند / شاهرخ افشار / نخوی / ایروان / خوی / کرمان / قزوین / شیراز / یزد / سکه سورشاز / نقش شیر و خورشید / تهران / نقش طاووس / موزه ایران باستان / موزه گلستان / ملکزاده بیانی.

۳۸۳ مشیری، محمد

«معرفی چند سکه از دوران قاجار». بررسیهای تاریخی، سال ششم، شماره ۲

(خرداد - تیر ۱۳۴۹): ۱ - ۱۲.

فتحعلی‌شاه قاجار/ نقش شیر و خورشید/ سکه طلا/ خط نستعلیق/ نقش درخت مو و انگور/
زنجان/ شیراز/ سکه محمدشاه قاجار/ دارالخلافه تهران/ نقش احمدشاه/ وزن سکه/ سکه‌های
ضرب پرسی.

۳۸۴ مشیری، محمد

«نشانه‌ها و مدالهای ایران». بررسیهای تاریخی، سال نهم، شماره یک (فروردین -
اردیبهشت ۱۳۵۳): ۱ - ۶۵.
سکه یاد بود بازگشت ناصرالدینشاه از فرنگ/ سکه نیم قرانی/ سکه نقره/ سکه طلا/ سکه دو
تومانی/ نقش ناصرالدین‌شاه.

۳۸۵ ملگونوف و عزالدوله

سفرنامه ایران و روسیه: نواحی شمال ایران. بکوشش محمد گلین و فرامرز
طالبی، تهران، دنیای کتاب، ۱۳۶۳، ص ۱۵۷.
بازفروش/ سکه‌های قاجاریه/ مراحل ضرب سکه/ ضربخانه/ صیقلچی.

۳۸۶ نجمی، ناصر

تهران عصر ناصری. تهران، انتشارات عطار، ۱۳۶۴، ص ۱۹۵، ۱۹۶.
ضربخانه/ حاج محمدحسن امین‌الضرب.

۳۸۷ نفیسی، سعید

تاریخ اجتماعی و سیاسی ایران در دوره معاصر. تهران، بنیاد، ج ۲، ۱۳۴۴، ص
۱۹، ۲۰، ۲۲۰، ۲۲۱.
سکه پناه‌آبادی/ سکه فتحعلی‌شاه/ سکه باجاقلو.

۳۸۸ نوایی، عبدالحسین

ایران و جهان از قاجاریه تا پایان عهد ناصری. تهران، مؤسسه نشر هما، ۱۳۶۹،
ص ۱۴۸، ۶۶۳.
نقش شیر و خورشید/ سکه شناسی/ حاجی محمدحسن امین‌الضرب/ پول سیاه/ عیار سکه/
ضربخانه.

۳۸۹ نیرنوری، حمید

تاریخچه بیرق ایران و شیر و خورشید. تهران، موسسه مطالعات و تحقیقات

اجتماعی، ۱۳۴۴، ص ۱۶۱.

سکه آقا محمدخان / نقش شیر و خورشید / سکه کینخسرو بن کیتباد سلجوقی / سکه محمدشاه / سکه صاحبقرانی / ناصرالدینشاه / ضرابخانه.

۳۹۰ هدایت، رضاقلی خان

روضه‌الصفای ناصری. قم، پیروز، ج ۹، ۱۳۳۹، ص ۶۳۹، ۶۴۰.

سکه صاحبقرانی / سکه ناصری / سکه نقره / سکه اشرفی.

۳۹۱ یکتائی، مجید

«مالیه کشور در زمان قاجار». بررسیهای تاریخی، سال هشتم، شماره ۶ (بهمن -

اسفند ۱۳۵۲): ۲۱.

میرالممالک / میرزا علیخان امین الدوله / محمد ابراهیم امین السلطان آبدارباشی / ضرابخانه تهران.

سایر کشورها

بر اساس حروف الفباء

۳۹۲ آگیالووا، ا. و... و...

تاریخ سده‌های میانه. نویسندگان گ. م. دنسکوی و ا. و. آگیالووا. ترجمه رحیم رئیس‌نیا، تهران، ۱۳۵۷، پیام، ص ۱۱۰.
شامپانی / صراف / سکه در فرانسه.

۳۹۳ اختراع سکه در عهد باستان

ترجمه نصرالله سرورش، وحید، سال هفتم، شماره ۹ (شهریور ۱۳۴۹):
۱۱۱۵-۱۱۱۹.

تاریخچه / میلوس / نقش گوزن / نقش بزکوهی / نقش خروس / نقش ابوالهول / آیجینیا / نقش سنگ
پشت دریائی / نقش اسب بالدار / کورینت / نقش آتنا / نقش جغد / سکه‌های امپراطوری چین / سکه
بشکل انبرک / نقش شیر / لیدی.

۳۹۴ «افغانستان گنجینه زرین»

پیام یونسکو، سال پانزدهم، شماره ۱۱۹ (دی ۱۳۵۸): ۲۰.
نقش چرخ زندگی / نقش شیر.

۳۹۵ امام شوشتری، محمدعلی

«یک سکه نادرالوجود». ارمغان، دوره سی و یکم، شماره هشتم (آبان ۱۳۴۱):
۳۷۷-۳۷۹.

خط عربی / عبدالملک اموی / سکه درهم اسلامی / ایذه.

۳۹۶ بلنیتسکی، آ

خراسان و ماوراءالنهر (آسیای میانه). ترجمه پرویز ورجاوند، تهران، نشر گفتار،
۱۳۶۴، ص ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۴۸.

سکه‌های یونانی - بلخی / کامیلاترور / سکه‌های شاهان کوشان / نقش سکه‌های کوشانی.

۳۹۷ بلوخ، مارک

جامعه فئودالی. ترجمه بهزادباشی، تهران، آگاه، ج ۱، ۱۳۶۳، ص ۱۲۳، ۱۲۴.
ضرابخانه / سکه دناری / سکه های بیزانسی / سکه عرب / سکه لیبرا / سکه سولیدوس.

۳۹۸ «پیدایش آثار باستانی ایران در کویت»

هنر و مردم، شماره نود و چهارم (مرداد ماه ۱۳۴۹): ۵۸، ۵۹.
سکه اسکندر / سلوکیان / سکه مسی / سکه نقره / کویت.

۳۹۹ تیسو، فرانسین

«آثار هنری آسیای میانه و افغانستان». ترجمه مسعود رجب نیا، هنر و مردم،
شماره صد و بیست و ششم (فروردین ۱۳۵۲): ۵۵ - ۵۹.
نقش هلیستی / سکه آگاتوکلس / نقش اسکندر.

۴۰۰ جنسن، ه. و

«دنیای کهن. هنر یونانی - سکه ها». تاریخ هنر. ترجمه پرویز مرزبان، تهران،
سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹، ص ۱۲۲، ۱۲۳.
سکه های یونانی / طراح سکه / سکه پیارتوس / نقش رب النوع بالدار / نقش سیلنوس / سکه کاتانا /
هراکلیداس / نقش آپولون / نقش اسکندر / نقش شاخ قوچ / آمون / سکه آنتیماخوس.

۴۰۱ چترجی، اتل

«تحقیقات و مطالعات فضیای انگلیسی در هندوستان». روزگارانو، ج ۵، دوره
پنجم، شماره ۱، ص ۷۱، ۷۲.
انجمن آسیائی بنگاله / سکه شناسی.

۴۰۲ دیانت، ابوالحسن

«آثوری». فرهنگ تاریخی سنجش ها و ارزش ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۹.
اردوان پنجم / سکه طلا / سکه آثوری.

۴۰۳ دیانت، ابوالحسن

«آس». فرهنگ تاریخی سنجش ها و ارزش ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۹، ۱۰.
سکه آس / سکه دناریوس / لیور / هوراس / سکه مسی.

۴۰۴ دیانت، ابوالحسن

«آلتی لیق». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۵.
سکه آلتی لیق/عثمانی/سکه بشلیق/سکه پارا/سکه فروش/سکه زولتا/سکه اوچلوک/وزن سکه.

۴۰۵ دیانت، ابوالحسن

«آنه». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۵.
هندوستان/سکه روپیه/سکه بیزه/سکه پای.

۴۰۶ دیانت، ابوالحسن

«آقجه». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص
۱۱-۱۴.

سکه آقجه (=آقجه)/سلجوقیان/ارسلان بن طغرل/عثمانی/رشیدالدین فضل‌الله/روم/فارس/
کرمان/گرجستان/ماردین/سکه دینار/سکه مس/سکه نقره/سکه طلا/سکه آقجه کپکی/سکه
آقجه فضی کپکی/سکه آقجه رکنی/سکه اسپر/سکه آقجه ارخان/سکه فروش عثمانی/سکه
آقجه روم.

۴۰۷ دیانت، ابوالحسن

«ابوالکلب یا اصلانی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲،
۱۳۶۷، ص ۱۶.

سکه اکو (اصلانی)/سکه نیم اکو/سکه ربع اکو/عثمانی/نقش شاه و حیوانات/سلطان سلیم اول/
سکه فروش/مصر/سکه نقره.

۴۰۸ دیانت، ابوالحسن

«اسپر». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۸-۲۰.
سکه زوزن (سکه جوجن)/سکه اسپر.

۴۰۹ دیانت، ابوالحسن

«امپریال». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۳۲.
سکه طلا/وزن سکه/سکه امپریال/استرآباد.

۴۱۰ دیانت، ابوالحسن

«اونیکا». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷،

ص ۳۲، ۳۳.

سکه اونیکا/ سکه دینار (دانیه، دنیرا، آس).

۴۱۱ دیانت، ابوالحسن

«بشلیق یا بشلیک». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲،

۱۳۶۷، ص ۴۱، ۴۲.

سکه بشلیق/ سکه پارا/ سلطان احمد سوم/ سلطان عبدالحمید/ سکه ربع بشلیق/ سکه ربع
مجیدیه.

۴۱۲ دیانت، ابوالحسن

«پاره یا پارا». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص

۴۶-۴۸.

سکه پارا (پاره)/ عثمانی.

۴۱۳ دیانت، ابوالحسن

«پول». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷،

ص ۶۰-۶۴.

تاریخچه/ جزیره اژین/ سکه نقره/ نقش لاک‌پشت دریایی/ ارسطو/ سکه‌های لیدی/ نقش درخت و
حیوان/ سکه‌های هندی.

۴۱۴ دیانت، ابوالحسن

«پیاست = پیاستر». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲،

۱۳۶۷، ص ۱۱۵، ۱۱۶.

سکه پیاستر/ سکه نقره/ وزن سکه/ سکه قروش عین/ سکه پاراس/ سکه آتمشلق/ سلطان
عبدالحمید/ بغداد/ ترکیه.

۴۱۵ دیانت، ابوالحسن

«پیسسه». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۱۷.

سکه پیسه (بیزه)/ افغانستان/ سکه مسی.

۴۱۶ دیانت، ابوالحسن

«دراخم». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۴۳.

سکه دراخما (دراخم، دراخمه).

۴۱۷ دیانت، ابوالحسن

«دوکا. دوکاتو Ducat». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۶۶.
سکه دوکا (= دوکاتو) / هلند.

۴۱۸ دیانت، ابوالحسن

«روبل». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۸۳.
سکه روبل / شوروی / آمریکا.

۴۱۹ دیانت، ابوالحسن

«روپیه». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۸۴.
سکه روپیه / هند / پاکستان / سیلان / نپال / اندونزی / آمریکا.

۴۲۰ دیانت، ابوالحسن

«زولوت - زولوتاتا Zolotata». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۸۸.
سکه زولوت (زولوتاتا) / صفویان / لهستان / عثمانی.

۴۲۱ دیانت، ابوالحسن

«سکوئین Seqin». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۸۹.
سکه سکوئین / ونیز.

۴۲۲ دیانت، ابوالحسن

«سکه دوباتی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۶۶.
سکه دوباتی / ونیز.

۴۲۳ دیانت، ابوالحسن

«[سکه‌های] دوره امویان». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما،

ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۷۳ - ۷۹.

سکه‌های امویان / سکه معاویه / نقش انسان با شمشیر / سکه دینار رومی / عبدالملک / عبدالله بن زبیر / اصطخر / دارابگرد / سکه درهم غش دار / عبیداله بن زیاد / مصعب بن زبیر / سکه درهم / وزن سکه / سکه‌های ساسانی - رومی / معاویه بن ابوسفیان / آیات قرآن مجید / شعایر اسلامی / سکه پشیز / سکه دانگ / سکه درهم شرعی / نقش اسب / نقش فیل / نقش خرگوش / نقش درخت / نقش ماه و ستاره.

۴۲۴ دیانت، ابوالحسن

«فروش، غروش، قرش، غرش، کروش». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۲۴ - ۲۲۷.
سکه فروش سیاه / سلطان سلیم اول / سکه پارا / سکه طلا / اضعاف سکه / سلطان محمود اول / عثمان سوم / سلطان سلیم سوم / استانبول / سلطان مصطفی سوم / علی بیگ / مصر / سکه فروش صاغ / سکه فروش رایج / سکه فروش شامی / بصره / عراق / سکه فروش ترکی / سکه فروش فرنگی / سکه فروش فلسطینی / سکه فروش مصری.

۴۲۵ دیانت، ابوالحسن

«فلوری، فلورن، فلورین». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۱۱، ۲۱۲.
سکه فلوری (فلورن، فلورین) / هلند / فلورانس / لویی نهم / فرانسه / صفوی / اسکندریه / منشی / میرخواند / احمد بن اسماعیل سامانی.

۴۲۶ دیانت، ابوالحسن

«کپک - کپک (Kopck)». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۱۵.
سکه کپک (کپک) / سکه طلا / سکه نقره / سکه مسی.

۴۲۷ دیانت، ابوالحسن

«کبک - کبکی - کپکی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۲۸.
توامغولی / سکه کپک (کبکی - کپکی) / سام میرزای صفوی.

۴۲۸ دیانت، ابوالحسن

«کرون یا کراوان». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۵۷، ص ۲۳۱.

سکه کرون / اسکندیناوی / صفوی / افشاریان / ابوالقاسم طاهری / توماس هربرت / سوئد / دانمارک / نروژ.

۴۲۹ دیانت، ابوالحسن

«لیره». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۳۹. سکه لیره / وزن سکه / سکه طلا / لیره عثمانی / ترکیه / سکه لیره مصری / سکه لیره اسرائیلی.

۴۳۰ دیانت، ابوالحسن

«مجیدیه یا یوزلیک». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۴۰.

سکه مجیدیه (یوزلیک) / اجزاء سکه / میرزا محمد حسین فراهانی / رنگ سکه / سکه فروش / سلطان عبدالمجید.

۴۳۱ دیانت، ابوالحسن

«منات». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۴۳. سکه منات / روسیه / سکه کپک (کپک) / میرزا محمد حسین فراهانی / تبریز.

۴۳۲ دیانت، ابوالحسن

«مین Mine». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۴۵.

سکه مین / پیرنیا / هخامنشیان / یونان.

۴۳۳ دیانت، ابوالحسن

«هشتگانی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۴۹.

سکه هشتگانی / هندوان / مصر / سکه چتیل / اجزای سکه.

۴۳۴ دیانت، ابوالحسن

«هشتی». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۲۵۰.

سکه هشتی / عثمانی / بغداد / عراق.

۴۳۵ ژوفروآ، رنه

«زیرنگاه سلتها، هنری در وراء ظواهر». پیام یونسکو، سال هفتم، شماره ۷۵ (دی ۱۳۵۴): ۳۸ - ۴۰.

سکه‌های سلتها / نقش خدایان یونان / نقش آرایش مو / نقش اسب / نقش قنطورس / نقش آپولون / نقش ارابه دو اسبه / سکه یادبود بازیهای المپیک / فیلیپ دوم.

۴۳۶ سامی، علی

گزارش‌های باستانشناسی. شیراز، چاپ موسوی، ۱۳۳۸، ج ۴، ص ۱۰۰-۱۰۳، ۲۳۸-۲۴۱.

سکه یونانی / سکه سنوپه / سکه اسکندر / نقش عقاب / نقش خرجنگ / فیریکیلوس / حکاک.

۴۳۷ «شگفتیهای جهان اقتصاد»

اطلاعات سالانه، شماره پنجم (فروردین ۱۳۴۳): ۳۳۵.

سکه طلا / سکه ده دالری / کوچکترین سکه / لیدی / سنگین‌ترین سکه / تاریخچه / چین / شکل سکه.

۴۳۸ شهاب، موریس

«تاثیر فرهنگ و تمدن ایرانی بر کرانه‌های سرزمین لبنان». بررسیهای تاریخی، سال هفتم، شماره دوم (خرداد - تیر ۱۳۵۱): ۱۱ - ۲۲. سکه صیدون / نقش شهریار با پوشاک ایرانی / خط فینیقی.

۴۳۹ غروی، مهدی

«عصر طلائی امپراتوران بزرگ موریائی هند و اثرات فرهنگی ایران هخامنشی و دیانت زرتشتی در تکوین این دوره». هنر و مردم، شماره صد و نوزدهم و صد و بیستم (شهریور - مهرماه ۱۳۵۱): ۷۶ - ۸۸. خط خارشتی / سکه ساتراپی غربی هند / سکه‌های منگنه‌ای.

۴۴۰ غروی، مهدی

«عصر طلائی امپراتوران بزرگ موریائی هند و اثرات فرهنگی ایران هخامنشی و دیانت زرتشتی در تکوین این دوره». هنر و مردم، شماره صد و بیست و دوم

(آذرماه ۱۳۵۱): ۷۰.

سکه بودائی / جنس سکه بودائی / هند.

۴۴۰/۱ لانگ، دیوید.م

«ایران، ارمنستان و گرجستان». تاریخ ایران از سلوکیان تا فروپاشی دولت ساسانی. گرد آورنده، جی. آ. بویل، ترجمه حسن انوشه، تهران، امیرکبیر، قسمت اول، ج ۳، ۱۳۶۸، ص ۶۳۵-۶۳۷.
سکه ایبریا/ سکه گوارام/ سکه استفن اول/ سکه استفن دوم/ هرمز چهارم/ نقش صلیب.

۴۴۱ لین پول، استانلی

«مقدمه مؤلف». طبقات سلاطین اسلام. ترجمه عباس اقبال، تهران، دنیای کتاب، ۱۳۶۳، ص ۵-۶.
سکه‌های اسلامی / موزه بریتانیا / سکه‌های شرقی و هندی.

۴۴۲ محمود، محمود

«تاریخ روابط سیاسی ایران و انگلیس در قرن نوزدهم». تهران، اقبال، ج ۵، ۱۳۴۵، ص ۲۸۸-۲۹۰.
فزانسه / سکه کرون / سکه لیور / سکه شلینگ / سکه پنس / ابزار ضرب سکه.

۴۴۳ مشیری، محمد

«بررسی چند سکه استثنائی». بررسی‌های تاریخی، سال دهم، شماره سوم (مرداد و شهریور ۱۳۵۴): ۱-۱۲.
سکه‌های روسی / نقش عقاب / نقش تاج امپراطور روسیه / سکه دو کپکی.

۴۴۴ ملکزاده بیانی، ملکه

«ارمنستان». سکه از قدیمترین ازمه تا دوره اشکانی. تهران، دانشگاه تهران، ج ۱، ۱۳۵۵، ص ۱۳۳-۱۳۸.
خط یونانی / سکه‌های شاهان ارمنستان / سکه خاراسپس / نقش دیوسکور / نقش عقاب و صاعقه / سکه آرشام / نقش آرشام سوار بر اسب / سکه آبدیسارس / نقش عقاب / نقش الهه فتح / نقش تیگران دوم / نقش الهه / نقش کبوتر / سکه چهار درهمی / سکه دو درهمی / نقش الهه رودخانه / سکه تیگران پنجم / نقش اراتو / نقش ارونوت.

۴۴۵ ملکزاده بیانی، ملکه

«اصول فنی ضرب سکه در اولین ضرابخانه دنیای قدیم». سکه از قدیمترین ازمنه تا دوره اشکانی. تهران، دانشگاه تهران، ج ۱، ۱۳۵۵، ص ۳۱، ۳۲.
تعریف / مقدونیه / آتن / کورنت / سرسکه / مراحل ضرب سکه / ضرابخانه.

۴۴۶ ملکزاده بیانی، ملکه

«باختر». سکه از قدیمترین ازمنه تا دوره اشکانی. تهران، دانشگاه تهران، ج ۱، ۱۳۵۵، ص ۱۳۸-۱۴۸.

سکه شاهی / سکه یونانی / سکه ساتراپی / هند / سکه شناس / سکه اسکندر / باختر / نقش آتنا با کلاه خود / نقش عقاب / نقش خوشه انگور / نقش زئوس / نقش اودموس / سکه سوفی / تس / نقش خروس / خط یونانی / گاردنر / دیونیزوپولیس / ورث / نیسا / ادواردنیول / سکه چهاردرهمی / سکه نیم درهمی / نقش سلوکوس / نقش آتنا / نقش فیلهای ارابه کش / نقش آپولون / نقش ستاره / نقش چنگ / سکه دیودوت دوم / نقش ژوپیتراستاده / نقش صاعقه / نقش عقاب تاج بر سر / نقش علامت ضرابخانه / سکه اوتیدم اول / نقش هرکول / سکه دمتریوس / سکه مسی / سکه اوتیدم دوم / خط پالی / سکه آنتیماخوس / نقش پوزیدون / نقش شاخه خرما / نقش نیزه سه شاخه / سکه اکراتید / خط خورشیدی / نقش دوالهه سوار / سکه پلاتو / سکه هلیوکلس / نقش عصای سلطنت / نقش فیل / علامت روی سکه / موزه ایران باستان.

۴۴۷ ملکزاده بیانی، ملکه

«سکه‌های جزیره قبرس». سکه از قدیمترین ازمنه تا دوره اشکانی. تهران، دانشگاه تهران، ج ۱، ۱۳۵۵، ص ۱۰۱-۱۱۰.

خط قبرسی / خط یونانی / خط آرامی / سکه‌های سلاطین کپیوم / سکه بال ملک / نقش هرکول / نقش شیر نشسته / خط فینیقی / آزابال / بال ملک دوم / بال رام / دمینیوکوس / ملکياتون / نقش آهو / سکه‌های سلاطین ماریوم / سکه استاریواکوس / سکه اوناژیواکوس / نقش آپولون / نقش آفرودیت / نقش آتنا باکلاه خود / نقش کلاه خود باشاخ / نقش خورشید / نقش گاومیش / نقش صلیب شکسته / نقش عقاب / سکه اولتن / نقش قوچ / سکه نیکو داموس / سکه نیکوکلس / سکه اوگوراس اول / سکه اوگوراس دوم / نقش بزکوهی / نقش اردشیر سوم / سکه پنیتاگوراس / سکه آریستوخوس / نقش هرکول در حال حمله به شیر / سکه پازیکراتس / سکه استترا / سکه اواتس / نقش شیر خوابیده / سکه زوتیموس / سکه والیزاندر / سکه اپی پاس / سکه روآکوس.

۴۴۸ ملکزاده بیانی، ملکه

«شاهان جزء یا امرای محلی کاری». سکه از قدیمترین ازمنه تا دوره اشکانی.

تهران، دانشگاه تهران، ج ۱، ۱۳۵۵، ص ۹۳-۹۵.
هگاتمنوس / نقش شیر / نقش ستاره / نقش زئوس / خط یونانی / سکه موسولوس / نقش آپولون /
سکه ایدریوس / آدا / سکه پیگزوداروس / سکه طلا / سکه نقره / سکه اروتوپات.

۴۴۹ ملکزاده بیانی، ملکه

«شاهان لیسى». سکه از قدیمترین ازمینه تا دوره اشکانی. تهران، دانشگاه تهران،
ج ۱، ۱۳۵۵، ص ۹۶-۱۰۰.

سکه‌های لیسى / نقش خوک / نقش گاو میش بالدار / نقش شیر / نقش اسب بالدار / نقش جغد / نقش
آپولون / نقش آفرودیت / نقش ماهی / نقش شاه لیسى با کلاه پارسی / نقش حلقه با زائده / سکه
کوبرنیس / سکه اکومیس / سکه موتله‌ئیس / سکه تنه‌گورس / نقش شیر بالدار و شاخدار / خط
لیسى / نقش گاو و گوساله / سکه تتی وی بیس / سکه کوپریس / نقش کلاه پارسی / سکه اسپین‌تازا.

۴۵۰ ملکزاده بیانی، ملکه

«شاهان و امرای آسیای صغیر». سکه از قدیمترین ازمینه تا دوره اشکانی. تهران،
دانشگاه تهران، ج ۱، مهرماه ۱۳۵۵، ص ۹۱، ۹۲.

ماگزی / سکه تمیستوکل / نقش آپولون / نقش عقاب / خط یونانی / سکه پرکام / نقش آریستنس با
کلاه پارسی / نقش آتنا / سکه تترانی / نقش پروکلس با کلاه پارسی

۴۵۱ ملکزاده بیانی، ملکه

«کاپادوکیه». سکه از قدیمترین ازمینه تا دوره اشکانی. تهران، دانشگاه تهران، ج
۱، ۱۳۵۵، ص ۱۳۰-۱۳۲.

سکه آریارات اول / سکه آرخه لائوس / نقش الهه فتح / نقش علامت ضرابخانه / سکه چهاردرهمی
ارورن / نقش شاخه خرما / خط یونانی / سکه‌های شاهان کاپادوکیه.

۴۵۲ ملکزاده بیانی، ملکه

«لیدی». تاریخ سکه از قدیمترین ازمینه تا دوره اشکانی. تهران، دانشگاه تهران، ج
۱، ۱۳۵۵، ص ۳۹، ۴۰.

تاریخچه / سکه طلا / سکه نقره / سکه ژیک / نقش روباه / سکه کرزوس / نقش گاو میش و شیر در
حال حمله / سکه استتر / وزن سکه / شکل سکه / سکه کرزید.

۴۵۳ ملکزاده بیانی، ملکه

نقش سکه در تاریخ». مجله دانشکده ادبیات، سال هفتم، شماره سه (فروردین

۱۳۳۹: ۵۷-۶۴.

حکاکی / سکه یونانی / فیدياس / پراکزیتل / سکه ده درهمی / سیراکوس / نقش کماندار / نقش اردشیر
سوار برگردونه / صیدا / نقش فرناباد / خط آرامی / نقش الهه آرتوز / سکه تریباد / سکه اسکندر / تاریخ گذاری /
سکه پیروز / نقش آتنا / نقش حیوانات بالدار / بابل / شوش / نقش اردشیر دوم / نقش خدایان یونان / خط
یونانی.

۴۵۴ نرسیسیان، سیرابی در

ارمنیان. ترجمه مسعود رجب نیا. تهران، مرکز اسناد فرهنگی آسیا، ۱۳۵۷، ص ۵۸.
سکه کیلیکیه / نقش شاه سوار بر اسب / سکه تاجگذاری لئون اول / نقش لئون اول و حضرت مسیح
(ع) / نقش حاتم اول و شاهبانو / نقش صلیب / نقش شیر و صلیب / سکه کنستانتین دوم / نقش دژ و
برج / جنس سکه.

۴۵۵ همایون، غلامعلی

«اثرات هنر ایران بر یونان». هنر و مردم، شماره صد و چهل و سوم (شهریورماه
۱۳۵۳): ۳۰.
سکه نقره / نقش سر آتنا / تیسافرنس.

پوستہ

بر اساس حروف الفباء

۴۵۶ اتحادیه (نظام مافی)، منصوره

«مسائل صرافى از خلال سطور نامه‌هاى يك صراف». یادگارنامه فخرائى، به
كوشش رضا رضازاده لنگرودى، اميركبير، ۱۳۶۳، ص ۳۱۵-۳۳۸.
صرافى / صراف / اجاره ضرابخانه / تاريخچه (صرافى) / سكه مجديه / حاجى على اكبر صراف /
حاجى لطفعلی صراف / سكه قران / سكه اشرفى / عيار سكه.

۴۵۷ احتشام، مرتضى

ايران در زمان هخامنشيان. تهران، كتابهاى جيبى، ۱۳۵۵، ص ۱۱۸-۱۲۳.
نخستين سكه هخامنشيان / سكه دريك / سكه طلا / نقش شاه / داريوش / خشايارشا / سكه
ساتراپى / سكه نقره / سكه سيگل.

۴۵۸ احسانى، محمدتقى

«مسكوكات پارتى». هفت هزار سال هنر فلز كارى در ايران. تهران، انتشارات
علمى و فرهنگى، ۱۳۶۸، ص ۱۱۹، ۱۲۰.
نقش اسکندر / سكه سلوکوس / سكه مهرداد / سلوكيه / خط سامى / سكه بلاش اول / سكه‌هاى
پارتیان.

۴۵۹ احسانى، محمدتقى

«مسكوكات ساسانى». هفت هزار سال هنر فلز كارى در ايران. تهران، انتشارات
علمى و فرهنگى، ۱۳۶۸، ص ۱۴۳-۱۴۸.
سكه اردشير / سكه‌هاى پارتى / خط پهلوى / نقش شاه با تاج / نقش شاه با تاج و شب كلاه و پوششى
از حرير بر سر / نقش تاج با شش كنگره كه اورمزد به اردشير بخشیده / نقش آتشدان با شعله‌هاى
مشعل / سكه مهرداد دوم / نقش آتشدان / نقش اردشير با گيسوان بافته و ريش انبوه و تاج / حكاكى /
سكه نقره / سكه طلا / سكه‌هاى يادبود ساسانيان / نقش بهرام دوم و همسرش / نقش پوراندهخت /
نقش شاهپور اول با نگهبان / شكل سكه / سكه‌هاى ساسانيان.

۴۶۰ احسانی، محمد تقی

«مسکوکات صفوی». هفت هزار سال هنر فلز کاری در ایران. تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۸، ص ۲۲۸، ۲۲۹.

سکه شاه اسماعیل اول / شعایر اسلامی / سکه شاه عباس دوم / سکه نقره / تبریز / سکه سلیمان اول / سکه شاه سلطان حسین / تفلیس / کاشان / سکه شاه طهماسب دوم / مشهد / سکه محمود افغان / اصفهان / سکه میرویس افغان / قندهار / نقش خسرو اول با نیمتنه و ایستاده / سکه خسرو پنجم / سکه پوراندهخت / سکه اردشیر سوم / سکه یزدگرد سوم / تقلید سکه / خط نسخ / خط پهلوی / سکه های اوایل اسلام / سکه های صفویان.

۴۶۱ اسلامی، الله قلی

«گنجینه سکه های مکشوفه در پاسارگاد». هنر و مردم، شماره صد و بیست و سوم (دی ماه ۱۳۵۱): ۳۶ - ۳۸.

خط عربی - کوفی / سکه های اتابکان / سکه های آل مظفر / سکه اتابک سعد / پاسارگاد.

۴۶۲ اسماعیل خفی، اوزون چارشلی

تاریخ عثمانی. ترجمه وهاب ولی، تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۷۰، ص ۸۰۸ - ۸۱۰.

سکه دوکا / سکه فلوری / عثمانی / سکه های فلامانها / نقش شیر / سکه پول / سکه آقچه / ونیز / سکه عثمانی / سکه ارسلانی.

۴۶۳ اعتضاد السلطنه، علیقلی میرزا

اکسیر التورخ. باهتمام جمشید کیانفر. تهران، ویسمن، ۱۳۷۰، ص ۷۴، ۷۶.

سکه زر / سکه فتحعلیشاه قاجار.

۴۶۴ اعتماد السلطنه، محمد حسن خان

تاریخ منتظم ناصری. به تصحیح دکتر محمد اسماعیل رضوانی، تهران، دنیای کتاب، ۱۳۶۷، ج ۱: ص ۵۵۲، ج ۲: ص ۱۱۹۷ - ۱۱۹۹، ۱۲۸۷.

ضرابخانه / سکه های قاجاریه.

۴۶۵ اعتماد السلطنه، محمد حسن خان

دررالتیجان فی تاریخ بنی اشکان. تهران، چاپ سنگی، ۱۳۰۸، ج ۱: ص ۲۳، ۶۴ - ۶۶، ۷۲، ۸۰، ۱۰۳.

سکه سلوکوس / نقش سلوکوس با سرشیر / نقش گاو وحشی / مجموعه شخصی محمدحسن خان اعتمادالسلطنه / سکه‌های اشکانی / القاب و عناوین / نقش پادشاه تاج بر سر بدون ریش / نقش پادشاه تاج بر سر با ریش و گوشواره / نقش انسانی بر تخت نشسته با کمان / سکه درهم (= دراگم = درخم) / سکه‌های یونانی / وزن سکه / نقش اشک اول با کلاه خود مدور و نیمتاجی بر روی آن / نقش اشک اول با کلاه خود سوار بر امفالس با کمانی در دست / سکه اردوان اول / نقش اردوان اول / نقش آسیبی در حالت تاخت / نقش اردوان دوم با تاجی بر سر / سکه مهرداد دوم / نقش مهرداد دوم / نقش پادشاه نشسته در یک دست عقاب و دست دیگر عصای سلطنتی / نقش سیناتریس / نقش فرهاد سوم با نیمتاج / نقش مهرداد سوم با نیمتاج و گردنبندی از مروارید / نقش عقاب / نقش فرهاد چهارم / نقش گاو کوهاندار / نقش ملکه تاج بر سر / نقش فراتاسس / نقش ونونس اول... / سکه و آداب و رسوم / تقلید سکه.

۴۶۶ اعظم السلطنه، عباس

«پولهای اساسی و مقیاسهای مختلفه». کاوه، سال دوم، دوره جدید، شماره ششم (شوال ۱۳۳۹ ق): ۱۰-۱۳
سکه طلا / سکه زدن / ضربخانه / سکه نقره / سکه طالر / سکه اشرفی / سکه پنجهزاری طلا / سکه دوهزاری طلا / حق الضرب / سکه رویه.

۴۶۷ افشار، ایرج

«قیمت اجناس در سفرنامه ناصر خسرو». یادنامه ناصر خسرو. مشهد، دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۵، ص ۵۹-۷۰.
ناصر خسرو / سکه زرنیشابوری / سکه دینار مغربی / نیشابور / سکه مقرض شاهی.

۴۶۸ اقبال آشتیانی، عباس

تاریخ مفصل ایران. تهران، کتابفروشی خیام، [بی تا]، ص ۸۴۱، ۸۴۲.
ضربخانه / قاجار / میرزا علیخان امین الدوله / آقا محمدابراهیم خان امین السلطان آبدارباشی.

۴۶۹ امیری، منوچهر

«در باره ملکه تامارا». آینده سال هفتم، شماره پنجم (مرداد ۱۳۶۰): ۳۹۳، ۳۹۴
سکه تامارا (تامار) / القاب و عناوین / جلال‌الدین منکبرانی / سکه روسودان (رسدان).

۴۷۰ انصافپور، غلامرضا

تاریخ زندگی اقتصادی روستائیان و طبقات اجتماعی ایران از دوران ما قبل تاریخ

تا پایان سامانیان. تهران، شرکت سهامی انتشار، ج ۱، ۱۳۵۲، ص ۲۰۸، ۲۰۹. سکه کرشه.

۴۷۱ اورنگ، م

فروهر یا شاهین. تهران، ۱۳۴۴، ص ۱۲۵.
سکه طلا/ سکه فرادات اول/ سکه بغداد اول/ سکه داریوش اول.

۴۷۲ باپلون، ارنست

سکه‌های ایران در دوران هخامنشی. ترجمه ملک‌زاده بیانی و خان‌بابا بیانی، تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۵۸، ۴۲ + ۵۹۶ ص.

سکه کورش/ نقش سکه‌های هخامنشی/ علامات روی سکه/ سکه‌های ساتراپها و شاهان تابعه هخامنشی/ سکه‌های جزیره قبرس/ سکه طرح آتنی/ سکه‌های شاهان لیسس/ سکه‌های مستعمرات هخامنشی/ سکه‌های حکومت‌های خود مختار هخامنشی/ سکه پوتیس/ خط آرامی/ خط فینیقی/ علامت ضرابخانه/ ضرابخانه‌های هخامنشی/ القاب و عناوین/ سکه‌های هخامنشیان.

۴۷۳ پارتولد، و. و

ترکستان‌نامه. ترجمه کریم کشاورز، تهران، بنیاد فرهنگ ایران، ج ۱، ۱۳۵۲، ص ۴۰۹، ۵۳۶، ۵۴۹، ۵۷۷، ۵۹۶، ۶۵۹.

سکه عبدالله بن خازم/ غزنه/ سکه بفراخان/ ابلق/ سکه قادر/ سکه ایلک نصر/ القاب و عناوین/ سکه ارسلاخان/ گرمینه/ سکه دبو سیه/ سکه قدرخان/ تونکت/ اخسیکت/ مرغینان/ طغرل تگین/ ملک‌شاه.

۴۷۴ «بازگشائی بزرگترین موزه سکه آسیا در تهران»

کیهان هوائی، شماره ۸۴۶ (چهارشنبه ۲۹ شهریور ۱۳۶۸): ۴.
موزه سکه بانک سپه/ سکه لیدی/ کروسوس/ سکه‌های هخامنشی/ سکه مأمون/ نقش لاک پشت دریائی/ نقش نهنگ.

۴۷۵ بانک ملی ایران

سکه‌های ایران. بولتن شماره یک، بانک ملی ایران، تهران، ژانویه ۱۹۳۴، (فارسی - فرانسه)، ؟
سکه‌های ایران.

۴۷۶ بلوشر، ویپرت

سفرنامه بلوشر. ترجمه کیکاووس جهاننداری. تهران، خوارزمی، ۱۳۶۳، ص ۲۴۳، ۲۰۲.

سکه طلا/ کاخ گلستان/ ناصرالدین شاه/ نقش ناصرالدین شاه/ سکه نقره/ سکه یادبود/ اریش شمید.

۴۷۷ بهار، محمدتقی (ملک الشعراء بهار)

سبک شناسی. تهران، کتابهای پرستو، ج ۱، ۱۳۴۹، ص ۱۶، ۷۳، ۱۳۳ - ۱۴۱.
خط پهلوی/ اشکانیان/ سکه‌های ساسانیان/ سکه دریک/ تقلید سکه/ وزن سکه/ سکه استتر/
القاب و عناوین/ نقش آتشکده/ نقش فروهر/ نقش درفش کاویانی/ سکه اردشیر بابکان/ نقش
سکه‌های ساسانیان/ سکه هرمز اول/ سکه شاپور اول/ سکه یزدگرد سوم/ سکه یزدگرد دوم/
سکه‌های قدیمی/ سکه بغداد/ سکه بهرام دوم.

۴۷۸ بیانی، شیرین

تاریخ آل جلائر. تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۴۵، ۴۷۱ ص.

آل جلائر/ سکه تومان/ سکه دینار/ سکه کن/ عامل دارالضرب/ سکه درهم/ ضربخانه/ وزن سکه/
خط ایغوری/ شکل سکه/ سکه شیخ حسن بزرگ/ بغداد/ سکه سلطان اویس/ سکه حسین/ موزه
امپراطوری ترک/ شعایر اسلامی/ القاب و عناوین/ سکه شاه سلطان حسین/ سکه سلطان احمد/
ضربخانه‌های جلائریان.

۴۷۹ «۲۵ سکه نقره مربوط به دوره مغول در نیشابور کشف شد».

کیهان، (۶۷/۱۱/۲):؟

نیشابور/ سکه‌های ایلیخانان/ طلاگرد/ آیات قرآن مجید/ شعایر اسلامی/ القاب و عناوین

۴۸۰ بیوار، ا. د. ه.

«تاریخ سیاسی ایران در دوره اشکانیان». تاریخ ایران از سلوکیان تا فروپاشی
دولت ساسانی. گرد آورنده جی. آ. بویل، ترجمه حسن انوشه، تهران، امیرکبیر،
ج ۳، قسمت اول، ۱۳۶۸، ص ۱۲۳ - ۲۰۰.

سکه شناسی/ سکه مهرداد دوم/ القاب و عناوین/ نقش نیمتاج/ روٹ/ سکه‌های سفرهای جنگی/
تارن/ گودرز/ ستروک (ساناتروکس)/ شوش/ سکه چهار دراختمی/ فرهاد سوم/ سکه‌های
تاریخدار/ سلوکیه/ نقش آرتاوازد.

۴۸۱ بیوار، ا. د. ه.

«تاریخ مشرق زمین». تاریخ ایران از سلوکیان تا فروپاشی دولت ساسانی. گرد آورنده جی. آ. بویل، ترجمه حسن انوشه، تهران، امیرکبیر، ج ۳، قسمت اول، ۱۳۶۸، ص ۲۷۷ - ۳۱۶.

علامت اختصاری / سکه آنتیالسیداس / سکه های هندی باکتريا / تارن / موزه لنینگراد / سکه مفرغی / القاب و عناوین / آپلودوتوس / هیپوستراتوس / مائوتس / ضرباخانه های کوشانشاهان / خط یونانی / تقلید سکه / ضرباخانه اندراب / بلخ / ضرباخانه های ساسانیان.

۴۸۲ بیوار، ا. د. ه.

«سکه های قرن ۶ و ۷ هجری از جنوب شرقی افغانستان». ترجمه اسحاق گهرسنج، آریانا، ش ۴، (۱۳۵۳): ۸۵ - ۱۰۱. متن دیده نشد.

۴۸۲/۱ بیهقی دبیر، خواجه ابوالفضل محمد بن حسین

تاریخ بیهقی. به اهتمام غنی و فیاض، تهران، خواجه، ۱۳۷۰، ص ۱۶ و... سکه دینار هریوه.

۴۸۳ بازارگاد، بهاء الدین

کرونولوژی تاریخ ایران. تهران، اشراقی، ۱۳۴۵، ۳۲۸ ص.
سکه دریک / سکه داریوش / سکه های ساتراپهای هخامنشی / سکه طلا / سکه نقره / سکه سیگلو / سکه های اشکانیان / سکه شاپور دوم / سکه های ساسانیان / سکه یزدگرد دوم / سکه بهرام پنجم / سکه خسرو انوشیروان / سکه خسرو دوم / سکه های صفویان.

۴۸۴ «پرسش - پاسخ»

پیمان، سال دوم، شماره چهارم (اسفند ۱۳۱۳): ۲۶۲ - ۲۶۴.
سکه کیخسرو / نقش شیر و خورشید.

۴۸۵ «پرسش و پاسخ»

پیمان، سال سوم، شماره سوم (فروردین ۱۳۱۵): ۱۷۵ - ۱۷۸.
سکه وهسودان بن محمد (سالار ابومنصور) / آیات قرآن مجید / کنگریان / اسماعیلیان.

۴۸۶ «سکه قدیمی به وزن ۱/۵ کیلو در یک روستای بجنورد کشف شد»
کیهان، (۱/۶/۱۳۶۸): ؟.

شوقان (=شوغان)/ بجنورد/ سکه رضاشاه/ سکه احمد شاه/ سکه محمدعلی شاه/ سکه مظفرالدین شاه/ سکه ناصرالدین شاه/ سکه‌های قاجاریان

۴۸۷ پورداود، ابراهیم

هرمزنامه. تهران، ۱۳۳۱، ص ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۶، ۲۴۶، ۲۵۳، ۲۵۵ - ۲۵۷، ۲۵۹، ۲۶۳، ۲۶۸، ۲۷۰، ۲۷۴.

سکه ریال/ سکه قران/ سکه تومان/ تاریخچه/ سکه داریوش/ سکه دریکوس/ سکه شکل/ سکه دانگ/ سکه دینار/ سکه درهم/ سکه فلوس

۴۸۸ پورگشتال، هامر

«اصطلاحات دیوانی، لشکری و دریاری عثمانیان، پول، حوادث، افواج، مناصب». تاریخ امپراطوری عثمانی. ترجمه میرزا زکی علی آبادی، به اهتمام جمشید کیان‌فر، تهران، انتشارات زرین، ج ۴ و ۵، ص ۳۱۷۹، ۳۸۸۹ - ۳۹۲۲
سکه اسپر/ سکه آلتون/ سکه اکو/ سکه تومان/ سکه دوکا/ سکه دوکای اشرفی/ سکه دوکای مصری/ سکه دوکای ترکی/ سکه دوکای زنجیره‌دار/ سکه دوکای سنگین/ سکه دوکای شریف/ سکه دوکای طغرائی/ سکه طلا/ سکه دوکای مجارستانی/ سکه زر محبوب/ سکه پول سیاه/ سکه تیموری/ سکه نقره/ سکه فلرون (فلون، فلورن)/ سکه فلوری مجاری/ فندقلی/ سکه قروش/ سکه قنطار(کنتال)/ ناظر مسکوکات.

۴۸۹ «پیامد مثبت توزیع سکه طلا توسط دولت».

اطلاعات، (۵ اردیبهشت ۱۳۶۳): ۱۸.
سکه طلا/ سکه بهار آزادی.

۴۹۰ «پیدایش سکه».

نامه صنعت نفت ایران. شماره ۸، دوره چهارم، شماره مسلسل ۴۴ (دی‌ماه ۱۳۴۴): ۱۲ - ۱۵.

سکه شناسی/ سکه و آداب و رسوم/ سکه و مذهب/ سکه و اساطیر/ سکه‌های اژین/ سکه‌های یونانی/ نقش کولیژه/ نقش آرتیمس/ نقش آکروپول/ تعریف/ تاریخچه/ وزن سکه/ لیدی/ سارد/ ابزار ضرب سکه/ نقش جغد/ مسکوکات چینی/ سکه‌های بیزانس/ شعایر اسلامی/ القاب و عناوین/ نقش حضرت عیسی (ع) و حضرت مریم/ نقش شاهزادگان پارس/ خط آرامی/ خط پهلوی/ خط عربی - کوفی/ سکه‌های خلفا.

۴۹۱ پیرنیا، حسن

«مسکوکات هخامنشی». ایران باستان یا تاریخ مفصل ایران قدیم. تهران، دنیای کتاب، ج ۲، ۱۳۶۲، ص ۱۴۹۳ - ۱۴۹۶.
سکه لیدی / تاریخچه / سکه دریک / سکه سیکل / سکه داریوش / ضرابخانه‌های هخامنشیان.

۴۹۲ تال بلاغی، ج و ع، روحبخشان

«خبرها». باستانشناسی و تاریخ، سال پنجم، شماره دوم (بهار و تابستان ۱۳۷۰): ۸۴، ۸۵.

شعائر اسلامی / آیات قرآن مجید / سکه طلا / سکه نقره / سیمینه رود / سکه قاجاریان / سکه‌های خلفای اموی / سکه‌های سامانیان / سکه‌های آل بویه / سکه‌های خلفای عباسی / سکه‌های طاهریان / رستم آباد / اشکور / دشت روم / سکه‌های ساسانیان / مراحل ضرب سکه.

۴۹۳ «تحویل سکه‌های مکشوفه طلا به بانک مرکزی»

کیهان، (۱۳۷۰/۵/۱۲): ؟.
ری / سکه طلا / خط عربی - کوفی.

۴۹۴ تذکرة الملوك

بکوشش محمد دبیرسیاقی، تهران، [بی تا]، بخش نخست، بهمن ۱۳۳۲، ص ۲۱، ۲۳، ۳۳.
معیر / سکه خلافت / سکه زن / سکه کاری / سکه کنان / ابزار ضرب سکه.

۴۹۵ «تعدادی سکه متعلق به دوره صفویه در اطراف رودبار کشف شد».

کیهان، (۱۳۶۸/۵/۹): ؟.
سکه‌های صفویه / سکه شاه عباس / سکه شاه سلیمان / سکه شاه سلطان حسین / سوسف عمارلوی رودبار (روستا).

۴۹۶ تقی‌زاده، حسن

مقالات تقی‌زاده. زیر نظر ایرج افشار، تهران، انتشارات شکوفان، ۱۳۵۵، ص ۲۰۳، ۲۰۴.

سکه طلا / خط عربی / شعائر اسلامی / القاب و عناوین / سکه رکن‌الدین / سکه ابوالعباس / مدینه السلام / اصفهان / ابوالفتح ملک‌شاه.

۴۹۷ تویسرکانی، قاسم

تاریخی از زبان تازی در میان ایرانیان پس از اسلام. تهران، دانشسرای عالی، ۱۳۵۰، ص ۵۴-۶۰، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۸۸، ۳۱۸-۳۲۱. خط عربی / القاب و عناوین / نخستین سکه عربی / سکه‌های طاهریان / سکه‌های طبرستان / سکه‌های بخارا / سکه یعقوب‌لیث / سکه عمر و لیث / سکه‌های سامانیان / سکه نصر بن علی سامانی / سکه اسمعیل بن احمد / سکه ابومنصور و شمگیر / سکه شمس‌المعالی ابوالحسن قابوس بن وشمگیر / سکه طغرل / سکه‌های خوارزمشاهیان / سکه‌های غزنویان.

۴۹۸ «سکه نقره متعلق به دوره ساسانیان در یک روستای بخش اردل کشف شد».

کیهان، (۱۷ / ۱۰ / ۱۳۶۷):؟.

سکه‌های ساسانیان / چلور / شهرکرد.

۴۹۹ حسن دانی، احمد

«چشم انداز تازه‌ای در باره برخورد میان ساسانیان و کوشانیان». نشریه انجمن فرهنگ ایران باستان، سال هفدهم، شماره ۲۰ (فروردین ۱۳۵۸): ۴۳-۵۹. سکه‌های کوشانی / القاب و عناوین / سکه‌های کوشانی - ساسانی / سکه پیروز اول / سکه هرمز اول / سکه کیدار کوشان / سکه گوهر (گوخر) / جنس سکه / نقش آتشگاه / سکه‌های ساسانیان.

۵۰۰ حسینی، سید محمد نصیر «فرصت‌الدوله»

آثار العجم: در تاریخ و جغرافیای مشروح بلاد و اماکن فارس. تهران، فرهنگسرا، ۱۳۶۲، ص ۵۳۹.

صراف.

۵۰۱ حسینی فسائی، حاج میرزا حسن

فارسنامه ناصری. تصحیح و تحشیه از منصور رستگار فسائی، تهران، امیرکبیر، ج ۱، ۱۳۶۷، ص ۲۷۱، ۲۸۴، ۵۳۸، ۵۸۵، ۶۲۶، ۶۴۰، ۶۵۷، ۷۲۷.

سکه دینار / سکه تومان مغولی / سکه زر سرخ / سکه عباسی / سکه طلا / سکه ملک محمود سیستانی / سکه نادرشاه / القاب و عناوین / سکه محمدشاه / سکه شاهرخ میرزا / سکه علی مرادخان / سرسکه / سکه صید مرادخان / سکه لطفعلی خان زند / سکه فتحعلی شاه / سکه ریال / دامغان / سکه شاپور ذوالاکتاف / سکه‌های خلفای راشدین / سکه‌های بنی‌امیه / سکه‌های بنی‌عباس / سکه‌های مغولی / سکه شاهی عراقی.

۵۰۱/۱ حصوری، علی

آخرین شاه، تهران، ناشر مؤلف، ۱۳۷۱، ص، ۱۶۸.

سکه یزدگرد سوم / قطر سکه / شکل سکه / نقش یزدگرد سوم / نقش آتشدان و نگهبان / سر سکه / استخر / موزه بریتانیا / مرو / سکه فرخ زاد / سکه سور شارز / سکه مسی / کوریه / گیسلن / نقش شاه با دو دایره و هلال و ستاره و گردنبند / نقش طاووس (تورنگ) / ژینیو / سکه شناسی / سکه های آذربایجان / سکه عبیدالله بن زیاد / سکه مله ب بن ابی صفره / سکه حجاج بن یوسف / نقش شاه با تاج / نقش نیمرخ شاه با تاج و دیهیم با ماه و ستاره / نقش آتشدان / نقش نمازگزار با تاج و دیهیم ساسانی و لباس ساده اسلامی / القاب و عناوین / سکه منصور / نقش گاو کوهاندار با سر خسرو پرویز و تاج / سکه های آباد نیشابور / سکه های به از آمد کواد / سکه های عرب - ساسانی / نقش دو نیمرخ مشترک با تاج خسرو پرویز و بدن دو انسان / سکه های طبرستان / سکه زرنج / سکه پوشنگ / سکه های شوش / سکه دینان / سکه زادوی / سکه فرنیک / سکه دینیار / سکه های دارابگرد.

۵۰۲ حصوری، علی

«تقویم چوپانی... سکه تمارا گرجی». آینده، سال هفتم، شماره پنجم (مرداد ۱۳۶۰): ۳۹۲، ۳۹۳.

سکه تمارا گرجی / سجع روی سکه / خط گرجی / سکه گیورگی لاشا / طراح سکه.

۵۰۳ «[حفاری غیر مجاز]»

سیرو سیاحت، سال دوم، شماره چهارم (مرداد ماه ۱۳۶۸): ۴۳.

سکه های اسلامی / سکه طلا / سکه نقره / حفاری غیر مجاز.

۵۰۴ حکیم، محمد تقی خان

گنج دانش: جغرافیای تاریخی شهرهای ایران. مقدمه از عبدالحسین نوائی، به اهتمام محمد علی صوتی و جمشید کیانفر، تهران، انتشارات زرین، ۱۳۶۸، ص ۸۱، ۳۰۹، ۵۸۱، ۵۸۷، ۷۳۶، ۷۶۷.

استخر / سکه زر سرخ / سکه نقره / سکه های قبل از اسلام / نقش سکه های قبل از اسلام / سرسکه / ته سکه / سکه تومان / سکه دینار / نقش شیر و خورشید.

۵۰۵ خواند امیر

تاریخ حبیب السیر. زیر نظر دکتر محمد دبیرسیاقی، تهران، کتابفروشی خیام، ج ۲: ۱۶۸، ۱۸۸، ج ۳: ۱۷۴، ۱۷۵.

عیار سکه / سکه همایون اریستامش / صیرفی / ضرب سکه / ضرابان / شعایر اسلامی / ارغون / وزن سکه / سکه زر جعفری / سکه درهم / سکه دینار.

۵۰۶ دایرةالمعارف بزرگ اسلامی

زیر نظر کاظم موسوی بجنوردی، تهران، مرکز دائرةالمعارف بزرگ اسلامی، ج ۱، ۱۳۶۹، ص: ۳۴۸، ۳۶۱، ۳۸۴، ۵۸۸، ۵۸۹، ۷۰۶. ج ۲، ۱۳۶۸، ص: ۱۰۸، ۱۰۹، ۴۷۹.

سکه‌های موزه آستان قدس رضوی / سکه‌های موزه آستانه حضرت معصومه / سکه آقچه / سکه آقچه عثمانی / بورس / آیات قرآن مجید / القاب و عناوین / وزن سکه / آدرنه / آیاسلوغ / عیار سکه / سکه آقچه جعلی / سکه آقچه سرخ / سکه آقچه میخانه / سکه آقچه خال خال / اضعاف و اجزاء سکه / سکه آقچه لله یورگج / سکه محمدیات / سکه قروش / فریم (پریم) / سکه اسپهد شروین بن رستم / سکه حسام‌الدوله شهریار / برکیارق / سکه شناسی / سکه خورشید اول / سکه شناسی پهلوی / سکه فرخان / سکه دادبرزمهر / سکه مرزبان بن رستم / سکه علاء الدوله / سکه آلتون / سکه دوکا.

۵۰۷ دریانی، ا. (گردآورنده)

«بحث اجمالی از دوره پارت و سکه‌های آنان». نامه فرهنگ آذربایجان، دوره اول، شماره اول (بهار ۱۳۴۳): ۶۷.

عیار سکه / وزن سکه / سکه استتر / سکه دراخم / سکه اسکندر / نقش اسکندر / نقش زئوس / القاب و عناوین / نقش انسان باکلاه پارسی / نقش انسان نشسته بر تخت و کمان، بدست / سکه‌های پارتیان / خط یونانی / سکه تیرداد اول / سکه ارد / سکه بلاش چهارم / خط آرامی / ضرابخانه / علامت ضرابخانه / فیلاکس / خاراکس / تقلید سکه.

۵۰۸ دوید، بارون

سفرنامه لرستان و خوزستان. ترجمه محمدحسین آریا، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۱، ص ۱۰۸، ۲۴۸.

استخر / سکه برنجی / سکه‌های تیموریان / خط عربی / سکه مسی.

۵۰۹ دومین سفرنامه مظفرالدین شاه به فرنگ

به تحریر فخرالملک، تهران، انتشارات کاوش، ۱۳۶۲، ص ۴۴.

ونیز / سکه‌های قدیمی / مظفرالدینشاه / فخرالملک.

۵۱۰ «۲۰۰ سکه دوران ایلخانان، مغول، صفویه، قاجاریه در بابل، نوروآمل کشف شد». کیهان، (۱۳۶۷/۱۰/۲۶): ؟.

سازی / سکه‌های ایلخانان / سکه‌های صفویه / سکه‌های قاجاریه / شعایر اسلامی / آمل / اصفهان /

اسفراین / کاشان / موصل / دامغان / سکه دو قرانی / سکه دو هزار دیناری / سکه یک هزار دیناری / سکه ناصرالدین شاه / سکه مظفرالدین شاه / سکه احمد شاه / سکه محمدعلی شاه / بابل / نور.

۵۱۱ دیانت، ابوالحسن

«تومان». فرهنگ تاریخی سنجش‌ها و ارزش‌ها. تبریز، نیما، ج ۲، ۱۳۶۷، ص ۱۲۳-۱۲۸.

سکه تومان / سکه دینار / سکه شاه‌عباس / سکه نادری / سکه تومان تبریزی / سکه تومان دیوانی / سکه تومان اشرفی / رضاشاه / سکه ده ریالی.

۵۱۲ دیولافوا، ژان

ایران، کلده و شوش. ترجمه محمد فره‌وشی (مترجم همایون)، به کوشش بهرام فره‌وشی، تهران، دانشگاه تهران، اسفند ۱۳۶۴، ص ۴۱۹، ۸۱۶. سکه دریک / سکه قران / ضرب سکه.

۵۱۳ رایینو، ه. ل.

«تاریخ گیلان». ولایات دارالمرز ایران - گیلان. ترجمه جعفر خمami زاده، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۰، ص ۴۵۷. رودبار / خسرو شاه بن مبادل (مقاتل) / آل وهسودان / سکه مقاتل.

۵۱۴ راولنسن، ژرژ

تاریخ طبقه ملوک ساسانی. ترجمه محمد حسین فروغی و میرزا محمدعلی خان فروغی (ذکاءالملک دوم)، تهران، چاپ سنگی، ج ۱: ۱۳۱۴ ق، ۱۹۶ ص، ج ۲: ۱۳۱۶ ق، ۱۹۸ ص.

سکه اردشیر / سکه‌های ساسانیان / سکه شاپور / سکه هرمز اول / سکه نرسی / سکه هرمز دوم / سکه شاپور سوم و اردشیر دوم / سکه یزدگرد اول / سکه بهرام پنجم / سکه یزدگرد دوم / دارالضربهای یزدگرد دوم / سکه هرمز سوم / سکه فیروز / سکه بلاش / سکه جاماسب / سکه قباد / سکه انوشیروان / سکه بهرام / سکه خسرو پرویز / سکه قباد دوم / سکه یزدگرد سوم.

۵۱۵ رائین، اسماعیل

دریانوردی ایرانیان: از دورانهای افسانه‌ای تا ظهور اسلام. تهران، (بی نا)، ج ۱، ۱۳۵۰، ص ۲۷۱.

سکه آندرا / نقش کشتی با دو دیرک / ایران.

۵۱۶ راثین، اسماعیل

«سکه‌های ایلامی با نقش لنگر کشتی». دریانوردی ایرانیان: از دورانهای افسانه‌ای تا ظهور اسلام. تهران [بی‌نا] ج ۱، ۱۳۵۰، ص ۴۶۱ - ۴۶۶.
سکه‌های ایلامی / نقش لنگر کشتی / دمرگان / فریدون توللی / شوش / موزه شیراز / الی مائی / خرسن / اشکانیان / ارین / نقش کشتی / سکه‌های سلوکی / ماراکتو / اهواز.

۵۱۷ راثین، اسماعیل

«سکه‌های دیگر». دریانوردی ایرانیان: از دورانهای افسانه‌ای تا ظهور اسلام. تهران، [بی‌تا]، ج ۱، ۱۳۵۰، ص ۴۷۰.
سکه‌های گمبرون / کرمان / نقش حیوان شبیه شیر با هلال ماه / سکه فلوس / آقامحمدخان قاجار / نقش شیر و خورشید.

۵۱۸ راثین، اسماعیل

«سکه‌های ضرب خلیج فارس». دریانوردی ایرانیان: از دورانهای افسانه‌ای تا ظهور اسلام. تهران، (بی‌نا)، ج ۱، ۱۳۵۰، ص ۴۶۶ - ۴۷۰.
سکه‌های ضرب خلیج فارس / ویلیام. اچ. والفتین / سکه شناس / بندرعباس / کرمان / بوشهر / نقش دو شیر رو به رو هم / نقش شیر / نقش خورشید / نقش دو طاووس / نقش کشتی بادبانی و پرچم / نقش دو شیر و شمشیر / شکل سکه / بوسهاب / نقش گل و بوته و حاشیه شبیه نقش قالی / سکه قاجاریان / سکه ناصرالدینشاه / نقش پرنده / سکه فتحعلیشاه / نقش شبیه اسب / بندر ابوشهر / نقش ماهی شبیه دختر ناخدا / امیرکبیر.

۵۱۹ راثین، اسماعیل

«سکه‌های طلا، نقره و مس با اشکال دریائی». دریانوردی ایرانیان: از دورانهای افسانه‌ای تا ظهور اسلام. تهران، [بی‌نا]، ج ۱، ۱۳۵۰، ص ۴۵۰، ۴۵۸.
لیدی / هخامنشیان / داریوش اول / سکه طلا / نقش شاه بالباس و تاج و ترکش بر پشت و کمان و نیزه به دست / حکاکان / سکه چهار درهمی / نقش اردشیر سوم سوار بر ارابه / نقش کشتی جنگی / هرودوت / سکه‌های دریائی / سکه‌های فینیقیه / سکه دو استاتر / سکه نیم استاتر / سکه یک استاتر / سکه ابول / وزن سکه / سکه تیسافرن / اسپاندوس / ایازو / کاریه / سکه فرناباد / فریگیه / نقش نیم رخ فرناباد با کلاه پارسی / خط یونانی / نقش دماغه کشتی و ماهی / سیزیک / سکه مازه / سکه هشت درهمی / نقش اردشیر سوم سوار بر گردونه و چند ارابه دار دیگر / نقش نگهبان سایه‌بان بدست / نقش اردشیر دوم کمان بدست / نقش سر بزکوهی خدای فینیقی / نقش قلعه جنگی با سه برج / سکه تن / خط فینیقی / سکه اوگوراس دوم / نقش کشتی بدون بادبان و یک ردیف پاروزن بر روی آب موج /

نقش اردشیر سوم سوار بر گردونه سه اسبه / سکه استراتون سوم / سکه‌های آراد (جزیره) / علامت نام شهر / نقش ملکار / نقش کشتی جنگی / ارنست بابلون / دمرگان / نقش داگون / نقش اسب دریائی / سکه‌های جبل / نقش کشتی فینیقی با اسب دریائی / نقش لاشخوری در حال دریدن یک قوچ / هادی حسن / کلکسیون دولونیس / نقش دماغه کشتی جنگی / خط آرامی / نقش کشتی جنگی بر روی آب موج / سکه باگواس / القاب و عناوین / موزه ایران باستان / نقش اردشیر سوم در حال حمله با خنجر به یک شیر / سوره / وزن سکه / نقش کشتی جنگی با بادبان و پاروزن / نقش نیم تنه بز کوهی و خدای محلی / سکه استراتون اول / نقش کشتی جنگی و گردونه / نقش کشتی جنگی با پاروزن و قلعه و برج و دو شیر بهم چسبیده / سکه اردشیر دوم / نقش اردشیر دوم که خنجری بدست یال شیری را روی دو پا بلند کرده است.

۵۲۰ رشیدالدین فضل‌الله

تاریخ مبارک غازانی: داستان غازان خان. به تصحیح کارل یان، [بی نا]، انگلستان، ۱۹۴۰، ص ۲۸۲ - ۲۸۶.

عیار سکه / ارغون خان / گیخاتو / سکه مسی / سکه دینار / گرجستان / القاب و عناوین / شعایر اسلامی / سکه زر هرموزی / سکه دانک / آیات قرآن مجید.

۵۲۱ روملو، حسن بیک

احسن التواریخ. به تصحیح عبدالحسین نوائی، تهران، انتشارات بابک، ۱۳۵۷، ص ۳، ۷۹، ۲۱۸، ۲۵۵، ۲۵۷، ۲۷۷، ۳۱۴، ۳۱۶، ۳۷۹، ۴۰۸، ۵۵۸، ۶۹۴، ۶۹۷، ۸۲۰، ۸۲۵، ۸۳۲.

سکه شاهرخ / سکه تنگه / سکه تومان تبریز / سکه دینار تبریز / سکه فلوری / فلورانس / سکه آچه / سکه آتون / سکه بالشی / سکه تومان / سکه تومان زر / سکه تومان کپکی / سکه امیری

۵۲۲ زرین‌کوب، عبدالحسین

تاریخ مردم ایران. تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۸، ص ۲۲، ۲۳، ۵۳، ۱۴۵، ۳۳۸. سکه‌های ساسانیان / سکه هرمزد / سکه یزدگرد / دارالضرب / بخارا / دمشق / سکه عبدالملک‌بن مروان / عراق / ایران / سکه‌های عرب - ساسانی / شعایر اسلامی / طبرستان / امویان / سکه وهسودان.

۵۲۳ زرین‌کوب، عبدالحسین

نقد و بررسی دریاب مأخذ تاریخ ایران بعد از اسلام. تهران، دبیرخانه مرکزی اتحادیه جهانی ایرانشناسان، بهمن ماه ۱۳۴۶، ص ۳۹، ۴۰.

سکه شناسی / القاب و عناوین / شعایر مذهبی / سکه‌های اسلامی / ساسانیان / سکه یزدگرد / سکه خسرو پرویز / سکه شناس / سکه هرمز چهارم / سکه‌های عرب - ساسانی / طبرستان / دارالضرب‌های خلفای اموی / مایلز / دارالضرب ری / بانک ملی ایران / ضرابخانه / موزه بریتانیا / کابینه مدالها و نشان‌های پاریس / موزه سلطنتی برلین / موزه متروپولیتن / موزه انجمن سکه شناسی آمریکا / فهرست مسکوکات شرقی موزه بریتانیا / فهرست مسکوکات اسلامی موزه ارمیتاژ.

۵۲۴ سامی، علی

گزارش‌های باستانشناسی. شیراز، چاپ موسوی، ۱۳۳۸، ج ۴، ص ۱۰۰ - ۱۰۳. تخت جمشید / سکه‌های آل مظفر / دارالملک / دارالعلم / سکه شاه منصور / سکه شاه شجاع

۵۲۵ سامی، علی

«سکه». تمدن هخامنشی. شیراز، ناشر مؤلف، ج ۲، ۱۳۴۳، ص ۱۲۵ - ۱۴۲. داریوش / سکه لیدی / سکه طلا / سکه داریک / سکه شکل / وزن سکه / نقش هلال در جلو کشتی / نقش داریوش سوم با نیزه / نقش تیرانداز پارسی / سکه استتر / سکه تریباد / سکه فرناباد / سکه سپهرتیدات / سکه اتام مازایوس / نقش هرکول / نقش تیسافون / نقش اردشیر دوم / خط آرامی / سکه داتام / نقش اسب بالدار / نقش اورنت / سینوپ / آبروکوماس / نقش عقاب و ماهی / سکه باگواس / مصر / نقش کشتی / نقش گردونه اردشیر سوم و اسب / نقش اردشیر سوم در حال حمله به شیر / سکه ممزن / افس / کیلیکیه / خط پامفیلی / سکه لیس / تاریخچه / سکه مرمناد / نقش روباه / سکه کروزس / نقش شیر در حال حمله به گاو / سکه‌های یونانی / سکه ابولوس / سکه دراخمه / سکه کیمون / سیراکوز / نقش آراتواز / نقش کالسکه چهار اسبه در بازیهای المپیداد / نقش خدای پیروزی / سکه اوکراتید (اوکراتید) / فینیقیه.

۵۲۶ سپهر، میرزا محمد تقی خان لسان‌الملک

ناسخ التواریخ. به اهتمام جهانگیر قائم‌مقامی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۳۷، ج ۱: ص ۱۷۰، ۲۱۴، ج ۳: ص ۱۵۰.

سکه فتحعلی شاه / هرات / ورامین / ری / دامغان / القاب و عناوین / سکه شاپور ذوالاکتاف / سکه‌های خلفای بنی عباس / سکه درهم / سکه تومان زر سرخ / مسکوک زر (زر مسکوک) - در اغلب صفحات)

۵۲۶/۱ سرون، ژان میشل

«سکه غیر متعارف». ترجمه رویا فخار. پیام یونسکو، سال بیست و یکم، شماره ۲۳۶ (بهمن ۱۳۶۸): ۱۰ - ۱۵.

سکه‌های غیر متعارف / نقش جنگجویی با دو گاو / سکه هشت دراخمی / نقش اسب و درخت

نخل / سکه‌های سیراکوز / سکه‌های کارتاژ / نقش الهه طبیعت و دولفین / نقش سر دو قوچ و یک درخت / هند / یونان / مقدونیه / سکه شناسی / سکه‌های یونانی / نخستین سکه‌های رومی / سکه‌های ساسانیان / سکه‌های اشکانیان / سکه‌های اوایل اسلام / سکه و آئین / سکه اسکندر / نقش آتنا / سکه‌های رومی بیزانسی / سکه‌های نذری و آئینی.

۵۲۷ سرنا، کارلا

سفرنامه مادام کارلا سرنا: آدمها و آئینها در ایران. ترجمه علی اصغر سعیدی، تهران، زوار، ۱۳۶۲، ص ۲۱۷.
سکه نقره / سکه تومان / سکه ده فرانکی / نقش ناصرالدین شاه / القاب و عناوین.

۵۲۸ سفرنامه اولثاریوس

ترجمه احمد بهپور. تهران، سازمان انتشاراتی و فرهنگی ابتکار، ۱۳۶۳، ص ۲۰۷، ۲۴۳، ۲۴۴.
سکه عباسی / سکه تالر / سکه فینیک / سکه قازبیگی / صراف / ضرابخانه اصفهان / نقش بز کوهی / نقش گوزن / نقش شیطانک / نقش خروس / نقش شیر نر / نقش ماهی / کاشان / شماخی / گ / ن / سکه رئال.

۵۲۹ سفرنامه خسرو میرزا به پترزبورگ

نوشته میرزا مصطفی افشار، به کوشش محمد گلبن، کتابخانه مستوفی، ۱۲۴۹، ص ۲۱۵، ۲۵۱-۲۵۳.
ضرابخانه / پترزبورگ / مراحل ضرب سکه / سکه روسی / سکه کردن / نقش امپراطور / سکه باجاقلو / فتحعلی شاه / تصیفه زر و سیم / سکه امپریال / خسرو میرزا.

۵۳۰ سفرنامه حاجی پیرزاده

به کوشش حافظ فرمانفرماتیان، شرح احوال حاجی پیرزاده و توضیحات از رج افشار، تهران، انتشارات بابک، ج ۲، ۱۳۶۰، ص ۲۱۰.
موزه لوور / سکه‌های قدیمی.

۵۳۱ سفرنامه حاج سیاح به فرنگ

به کوشش علی دهباشی، تهران، نشر ناشر، ۱۳۶۳، ص ۲۱۶، ۲۲۳.
ضرابخانه لندن / سکه زنی / القاب و عناوین / سکه دراخم.

۵۳۲ سفرنامه رضاقلی میرزای نایب‌الایاله

به کوشش اصغر فرمانفرما، تهران، انتشارات اساطیر، ۱۳۶۱، ص ۵۹۸.
سکه لیوپولد/ بلژیک.

۵۳۳ سفرنامه فرخ‌خان امین الدوله (مخزن الوقایع)

محرر حسین بن الله سرابی، به کوشش کریم اصفهانیان و قدرت‌الله روشنی، تهران، اساطیر، ۱۳۶۱، ص ۱۶۸، ۳۰۶.
ضرابخانه بلژیک/ موزه ناپل/ سکه‌های قدیمی.

۵۳۴ سکه‌ها به خانه برده می‌شوند

اقتصاد هفته، ش ۱۲۴ (نوروز ۱۳۶۵): ۶، ۷، ۵۷، ۶۰.
سکه طلا/ سکه بهار آزادی.

۵۳۵ سلوود، دیوید

«سکه‌های پارتی». تاریخ ایران از سلوکیان تا فروپاشی دولت ساسانی. گرد آورنده جی. آ. بویل، ترجمه حسن انوشه، تهران، امیرکبیر، قسمت اول، ج ۳، ۱۳۶۸، ص ۳۸۱-۴۰۰.

سکه‌های پارتیان/ سکه دراخم/ نقش آپولون/ نقش تیرانداز/ سکه اشک اول/ سوره/ سکه‌های یونانیان شمال باختری هند/ نقش باشلق/ باکترا/ وزن سکه/ سکه‌های بجنورد/ نقش عقاب/ سکه مسی/ سکه اشک دوم/ نقش تیر انداز بر سپر آپولون/ سکه مهرداد/ هکاتوم پیلوس/ اکباتان/ الکساندر بالاس/ سکه برنزی/ نقش فیل/ نقش زئوس/ نقش هراکلس/ سلوکیه/ سکه فرهاد دوم/ شوش/ نسا/ همیروس/ راگا/ مرگیانا/ سکه اردوان اول/ سکه مهرداد دوم/ سکه چهار دراخم/ نقش تیرانداز بر تخت نشسته/ سکه گودرز اول/ نقش گوزن/ سکه ابول/ نقش گل زنبق/ نقش لنگر کشتی/ نقش خدايان شوش/ علامت ضرابخانه/ سکه فرهاد سوم/ سنتروک/ سکه مهرداد سوم/ سکه ارد دوم/ نقش نیکه/ نقش ستاره/ نقش هلال ماه/ هورودس/ سکه پاکر اول/ سکه فرهاد چهارم/ نقش زگیل برچهره/ نقش موزا/ سکه فرهادک/ سکه ونن اول/ سکه اردوان/ نقش کوزه/ نقش انار/ سکه اردوان دوم/ سکه وردان اول/ سکه گودرز دوم/ سکه ونن دوم/ سکه بلاش اول/ سکه پاکر دوم/ سکه اردوان سوم/ نقش اردوان دوم سوار بر اسب/ سکه بلاش سوم/ سکه خسرو اول/ خط پارتی/ سکه بلاش چهارم/ سکه خسرو دوم/ سکه بلاش پنجم/ سکه بلاش ششم/ سکه اردوان پنجم/ تقلید.

۵۳۶ سومر، فاروق

قراقوینلوها. ترجمه وهاب ولی، تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ج ۱، ۱۳۶۹، ص ۶، ۲۲-۲۴، ۱۷۵.
سکه‌های قراقوینلو/علامات روی سکه/ه.ل. رابینو/سکه شناس/سکه‌های جلاپریان/مارکوف/
باران/موزه باستانشناسی استانبول/سکه‌های آق قویونلو/محمد مبارک/فهرست مسکوکات
قدیمه اسلامی/فهرست مسکوکات جلاپریان.

۵۳۷ سیدسجادی، سیدمنصور

«معرفی دو گونه سفال جدید از منطقه کرمان». باستانشناسی و تاریخ، سال پنجم، شماره دوم (بهار و تابستان ۱۳۷۰): ۵۰
اسلام آباد/سکه مفرغی/سکه نقره.

۵۳۸ «سکه طلا مربوط به دوران صدر اسلام کشف شد».

کیهان، (۶۸/۱۱/۲۸): ؟
خرم آباد/سکه‌های اوایل اسلام/شعائر اسلامی/سیستان.

۵۳۹ شاپوریان، رضا

«نقش سکه‌های صفویه». خرد و کوشش، دوره چهارم، دفتر اول. آذرماه ۱۳۵۱، ص ۹۴-۱۱۲.

سکه‌های صفویان/سکه شاه اسماعیل اول/شعائر اسلامی/القاب و عناوین/آیات قرآن مجید/
مشهد/زابل/شیراز/قزوین/هرات/یزد/کنداگان/ابرقو/ایبورد/اردبیل/استرآباد/آمل/اردو/
اسفراین/اصفهان/ایروان/تبریز/تربت/شوشتر/تون/تمیجان/دامغان/دارون/دماوند/
دوجانگ/ساری/سبزوار/سرخس/سلطانیه/کارچیان/گنجه/لاهیجان/لشت نشا/مرو/
نخجوان/نسا/نیشابور/نیمروز/ساوه/خایزان/سکه شاه طهماسب اول/سکه طلا/سکه نقره/
موزه آستان قدس رضوی/شماخی/بروجرد/جعفرآباد/سکه شاه عباس اول/سکه شاه صفی/
سکه سلیمان/سکه شاه سلطان حسین/سکه شاه اسمعیل دوم/فومن/قندهار/سکه سلطان محمد
خدابنده/حویزه/مازندران/بغداد/سکه عباسی/سکه چهار شاهی/سکه دو عباسی/سکه سه
عباسی/سکه چهار عباسی/سکه شش عباسی/سکه هفت عباسی/سکه هشت عباسی/سکه نه
عباسی/سکه محمدی (دو)/سکه محمدی (سه)/سکه محمدی (هفت)/سکه محمدی (نه)/
سکه دینار (ده هزار)/نقش گوزن/سکه سی/سکه غازیگی/نقش بز/نقش ماهی/نقش مار/وزن
سکه/سکه قران ناصری/معیرالممالک/ضرابی باشی/حکاگان/ضرابان/قرص کوبان/آهنگران/
چرخ‌کشان/سفیدگران/مراحل ضرب سکه/سکه شاه عباس ثانی/تفلیس/سکه شاه صفی ثانی

اسلیمان) / رشت / تهران / سکه شاه عباس سوم / سکه شاه طهماسب ثانی / سکه سلیمان ثانی /
سکه اسمعیل سوم / سکه قران / سکه ریال.

۱۴۰. شاردن، ژان

سیا حتماه شاردن. ترجمه محمد عباسی، تهران، شهریور ۱۳۳۵، امیرکبیر، ج ۱،
ص ۳۶۱ - ۳۹۷.

سکه قران / سکه صاحبقرانی / تبریز / قزوین / اصفهان / شیراز / تفلیس / سکه نادر شاه / سکه
ناصرالدینشاه / سکه شاه صفی / سکه ابراهیم شاه / سکه شاهرخ افشار / سکه فتحعلی شاه قاجار /
سلیمان / ابلس / سکه داریوش / سکه دریکوس / سکه کرشه / سکه شکل / مشهد.

۵۴۱. شعبانی، رضا

تاریخ اجتماعی ایران در عصر افشاریه. تهران، انتشارات نوین، ج ۱، ۱۳۶۹،
ص ۴۳۵ - ۴۴۲.

سکه تومان / سکه بیستی / سکه دینار / اضعاف سکه / سکه افشاریه / سکه پانصد دینار / سکه
عباسی / سکه دینار محمودی / سکه شاهی / سکه بیستی / سکه کاظم بیگی / سکه مهراشرفی /
سکه نادرشاهی / سکه مشهد / سکه طلا / سکه رایج بخارانی / سکه فندقی (دوکای ترک) / سکه دوکای
ونیزی / سکه شاه سلطان حسین / سکه شاه سلیمان / سکه شاه صفی / وزن سکه.

۵۴۲. شمس اشراق، عبدالرزاق

«خلفای اموی». نخستین سکه‌های امپراطوری اسلام. اصفهان، دفتر خدمات
فرهنگی استاک، ۱۳۶۹، ص ۳۹ - ۵۶، ۶۳، ۱۳۱ - ۲۲۷.

سکه‌های خلفای اموی / نخستین سکه طلای اسلامی / سکه نقره / منا / سکه خانه / سکه درهم /
بومسلم خراسانی / آیات قرآن مجید / خط عربی - کوفی / عبدالله بن معاویه / سکه دینار / وزن سکه /
سکه طلا / دارالضربهای سکه‌های امویان / سکه‌های عرب - ساسانی / نقش خسرو دوم / نقش
آتشدان / خط پهلوی / انجمن سکه شناسی آمریکا / موزه عراق / النقشبندی / البکری / سکه شناس /
بیتز / ضرابخانه دمشق / سکه مسی / موزه بریتانیا / کدرینگتون.

۵۴۳ «سکه مربوط به دوره اسلامی در روستای اشکور رامسر کشف شد»

کیهان (۱۳۷۰/۴/۶):؟

ساری / سکه‌های اسلامی / سپارده اشکور.

۵۴۴ شمس اشراق، عبدالرزاق

«سکه در زمان خلفای راشدین». نخستین سکه‌های امپراطوری اسلام. اصفهان، دفتر خدمات فرهنگی استاک، ۱۳۶۹، ص ۳۷، ۳۸.
 سکه خلفای راشدین / سکه نقره / سکه‌های ساسانیان / سکه طلا / سکه‌های بیزانسی / سکه‌های عرب - ساسانی / سکه خسرو دوم / خط پهلوی / خط عربی / دارالضرب مرو / سکه یزدگرد / موزه بریتانیا / خط عربی - کوفی / عبدالملک / ابوبکر / عربستان / سکه‌های عرب - بیزانسی.

۵۴۵ شمس اشراق، عبدالرزاق

«سکه‌های عرب - بیزانسی». نخستین سکه‌های امپراطوری اسلام. اصفهان، دفتر خدمات فرهنگی استاک، ۱۳۶۹، ص ۱۲۷، ۱۹۸.
 سکه‌های عرب بیزانسی / خط عربی - کوفی / سکه مسی / سکه طلا / ضرابخانه‌های عرب بیزانسی.

۵۴۶ شمس اشراق، عبدالرزاق

«سکه‌های عرب - ساسانی». نخستین سکه‌های امپراطوری اسلام. اصفهان، دفتر خدمات فرهنگی استاک، ۱۳۶۹، ص ۶۴-۱۱۶، ۱۴۷-۱۴۹، ۱۷۹، ۱۸۵-۱۹۵.
 سکه‌های عرب - ساسانی / سکه دراهم (درهم) / سکه سولیدوس (سلیدوس) / بیزانس / سکه درهم / سکه یزدگرد سوم / خط عربی - کوفی / خط پهلوی / سکه خسرو دوم / عبدالملک بن مروان / نقش آتشدان / خط هفتالی / سکه مسی / سکه طلا / نقش ماه و ستاره / وزن سکه / سکه زیادابن ابی سفیان / عبدالله بن عامر / معاویه بن ابی سفیان / دارالضربهای عرب - ساسانی.

۵۴۷ شمس اشراق، عبدالرزاق

«سکه‌های عرب سیستانی». نخستین سکه‌های امپراطوری اسلام. اصفهان، دفتر خدمات فرهنگی استاک، ۱۳۶۹، ص ۱۱۷-۱۱۹.
 سکه‌های عرب سیستانی / سکه‌های زابلستان / عباسیان / نقش خسرو دوم / خط پهلوی / خط عربی - کوفی / نقش آتشدان.

۵۴۸ شمس اشراق، عبدالرزاق

«سکه‌های عرب - طبرستانی». نخستین سکه‌های امپراطوری اسلام. اصفهان، دفتر خدمات فرهنگی استاک، ۱۳۶۹، ص ۱۲۰-۱۲۶، ۱۹۷.
 سکه‌های عرب - طبرستانی / عباسیان / خط پهلوی / خط عربی - کوفی / نقش خسرو دوم / سکه خالد / سکه عمر بن علا (العلا) / نقش آتشدان / سکه نقره / سکه طلا / تطبیق مبدأ تاریخ.

۵۴۹ شمس اشراق، عبدالرزاق

«سکه‌های عرب - لاتین». نخستین سکه‌های امپراطوری اسلام. اصفهان، دفتر خدمات فرهنگی استاک، ۱۳۶۹، ص ۱۳۱.
سکه‌های عرب - لاتینی / سکه دینار / سکه نیم دیناری.

۵۵۰ شمس اشراق، عبدالرزاق

«[کلیات]». نخستین سکه‌های امپراتوری اسلام. اصفهان، دفتر خدمات فرهنگی. استاک، ۱۳۶۹، ص ۱ - ۳۶.
شناخت سکه / اهمیت سکه / نخستین سکه در ایران / سکه و مذهب / سکه‌های تقلبی / ضربخانه‌ها / مراحل ضرب سکه / سر سکه مغولی (طرح) / خط عربی - کوفی / سکه‌های خلفای اموی / سکه‌های اسلامی / بزرگترین سکه دنیا / سکه‌های خلفای عباسی / سکه‌های پیش از اسلام.

۵۵۱ شهری، جعفر

تاریخ اجتماعی تهران در قرن سیزدهم. تهران، رسا، ج ۲، ۱۳۶۸، ص ۲۱۵، ۲۱۶
سکه طلا / سکه نقره / سکه پشیز / سکه قاز / سکه نیم قازی / سکه صد دیناری / سکه پناباد / سکه یک قرانی / سکه اشرفی / سکه امپریال.

۵۵۲ «۱۰۰ سکه نقره دوره قاجار در بهار کشف شد».

کیهان (۱۳۷۰/۴/۹):؟.

سلیمان آباد بهار / سکه‌های قاجاریه / سکه محمدعلی شاه / مظفردالدینشاه / سکه دو هزار دیناری / سکه هزار دینار

۵۵۳ «۱۰۰ سکه نقره متعلق به سلسله افشاریه در بیارجمند شاهرود کشف شد».

کیهان، (۱۳۶۷/۲/۶):؟.

بیارجمند شاهرود / سکه‌های افشاریان / القاب و عناوین / نخجوان / تفلیس / قندهار / شیراز / تبریز / اصفهان.

۵۵۴ «صدها سکه تاریخی طلا در شهر ری کشف شد».

کیهان، (۱۳۷۰/۴/۱۸):؟.

سکه‌های اسلامی / ری / سامانیان / امویان / آل بویه / هارون الرشید / طاهر ذوالیمینین.

۵۵۵ طاهری، شهاب

«نمونه‌هایی از مسکوکات ضرب شده در طبرستان». سالنامه کشور ایران، سال دوازدهم (۱۳۳۶): ۲۵۷ - ۲۶۰.

شودزکو/ سکه طلا/ رودبار/ خط پهلوی/ نقش آتشدان کبری و صوری از پادشاهان/ محمدعلی جمال‌زاده/ سکه اسپهبد خورشید/ آل‌دابویه/ طبرستان/ هرتک/ علامت روی سکه/ جرجی زیدان/ برنهارد دارن/ سکه داعی کبیر (حسن‌بن زید...)/ آیات قرآن مجید/ ارنست کونیک/ موزه آستانه حضرت معصومه/ سکه طغاتی‌مور/ لاهیجان/ کرجیان/ کلیجان/ لشت‌نشاء/ رابینو/ سکه شاه اسماعیل سوم/ سکه نقره/ اشکور/ ساری/ کلکسیون سکه‌های ضربخانه ایران/ سکه ابراهیم‌شاه افشار/ استرآباد/ ضربخانه‌های ایران/ سکه آقامحمدخان قاجار/ مازندران/ سکه شاهزاده ملک آرا.

۵۵۶ عالمپورجیبی، مسعود

تاریخچه فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی. تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۵۷، ص ۱۰۹ - ۱۱۲.
موزه آذربایجان/ سکه‌های موزه آذربایجان.

۵۵۷ «عرضه سکه طلا به کارمندان دولت اقدامی مثبت در جهت محو سوداگری طلا»

کیهان، (۱۴ فروردین ۱۳۶۳): ۷.

سکه طلا/ سکه بهار آزادی

۵۵۸ عزیززاده، قریان

«یک سکه - سند تاریخی». موزه‌ها، شماره یازدهم (پاییز ۱۳۷۰): ۳۰ - ۳۲.
سکه علی شاه (عادلشاه قاجار)/ جنس سکه/ تهران/ القاب و عناوین/ نقش گل و برگ اسلیمی و زنجیره.

۵۵۹ عقیلی، عبدالله

«اشرفی». آینده، سال ۱۰، ش ۱ (فروردین ۱۳۶۳): ۳۲، ۳۳.

سکه طلا/ سکه اشرفی

۵۶۰ عقیلی، عبدالله

«دارالضریهای بلاد اسلامی». آینده، سال هشتم، شماره هفتم (مهر ۱۳۶۰):

۵۵۷، ۵۵۸.

انجمن سکه شناسی لندن / دارالضرب های اسلامی / طرشت / شیخ ابواسحق / سکه شناس / موزه بغداد.

۵۶۱ عقیلی، عبدالله

«سجج روی سکه». آینده (فروردین و اردیبهشت ۱۳۶۰): ۳۹ - ۴۱.
شعائر اسلامی / سکه های اشکانی / بخارا / نقش خسرو دوم / نقش هرمز چهارم / سکه های عرب - ساسانی / آیات قرآن مجید / عبدالملک بن مروان / علویان / آمل / سجج روی سکه.

۵۶۲ عقیلی، عبدالله

«سکه تامارای گرجی». آینده، سال ششم، شماره های ۹ - ۱۲ (۱۳۵۹): ۹۰۹، ۹۱۰.
گرجستان / سکه تامارای گرجی / موزه باستانشناسی اسلامبول / سکه ورسودان (رسدان) / القاب و عناوین.

۵۶۳ علوی شیرازی، میرزا محمد هادی

سفرنامه میرزا ابوالحسن خان شیرازی (ایلچی) به روسیه. به کوشش محمد گلین، مرکز اسناد فرهنگی آسیا، ۱۳۵۷، ص ۲۰۱، ۲۱۲.
ضرابخانه روسیه / پترزبورگ / مراحل ضرب سکه / موزه آرمنیاز / سکه های فرنگی / سکه اشرفی / شکل سکه / سکه های ایرانی / سکه های هندی.

۵۶۴ عیسوی، چارلز

تاریخ اقتصادی ایران در عصر قاجار: ۱۳۳۲ - ۱۲۱۵ ه. ق. ترجمه یعقوب آژند، تهران، نشر گستره، ص ۶۱۱ - ۶۱۴.
قاجاریه / سکه تومان / سکه قران / سکه شاهی / مغول / صفویان / سکه عباسی / سکه نقره / وزن سکه / شاه عباس.

۵۶۵ فتحی، رضا

«دیداری از موزه سکه». گفتگو با حسن غیاثی، دانستنیها، سال هفتم، شماره اول (تیر ۱۳۶۴): ۸ - ۱۱.

موزه سکه بانک سپه / سکه های یونانی / نقش کولیزه / نقش معبد آرتیمس / سکه های فینیقیه / نقش حیوانات / لیدی / سکه های صیدا / نقش کشتی / سکه های اشکانی / سکه کرزوس / نقش گاو میش و شیر / مراحل ضرب سکه / سکه های هخامنشی / سکه دریک / سکه شکل / خط یونانی / خط لیبسی / خط پامفیلی / نقش کماندار پارسی / نقش داتام / سکه فرناباد / سکه آبروکوس / آریارات / مازه / سکه

اسکندر/ سکه‌های ساسانیان/ سکه‌های عرب - طبرستان/ خط عربی - کوفی/ خط پهلوی/
سکه‌های امویان/ سکه‌های خلفای عباسی/ سکه‌های غزنویان/ سکه بیستی/ سکه‌های سلاجقه/
سکه‌های ایلخانیان/ سکه‌های صفوی/ سکه محمدی/ سکه شاهی/ سکه‌های افشاریه/ سکه امام
رضا (ع)/ سکه‌های زندیه/ سکه‌های قاجاریه/ سکه‌های پهلوی.

۵۶۶ فرای، ریچارد. ن

«تاریخنگاری مورخین شوروی در باره سرزمینهای شرق اسلامی». تاریخنگاری
در اسلام. ترجمه و تدوین یعقوب آژند، تهران، نشر گستره، ۱۳۶۱، ص ۲۴۹-۲۶۲.
سکه شناسی/ بایکوف/ داویدویچ/ واسمر/ سکه شناس/ سامانیان/ قراخانیان/ موزه آرمیتاز/ موزه
تاریخی مسکو/ سکه‌های اسلامی/ سکه درهم/ سکه محمدی/ سکه مسیبی/ سکه نقره/ سکه
مس.

۵۶۷ فرای، ریچارد. ن

«میراث ایران». بخارا: دستاوردهای قرون وسطی. ترجمه محمود محمودی،
تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۵، ص ۲۳۵-۲۶۸.
سکه ابراهیم‌ابن حسین/ بخارا/ قراخانیان/ سکه‌های سامانیان/ سکه روسی/ سکه‌های
اسکاندیناوی.

۵۶۸ فرشاد، مهدی

تاریخ مهندسی در ایران. تهران، بنیاد نیشابور، (بی تا)، ص ۵۲-۵۴، ۱۳۶، ۴۲۷،
۴۳۱، ۴۳۲.
سکه داریک/ سکه سیگلوی/ داریوش هخامنشی/ سکه مسی/ نخستین سکه طلا/ سکه
شکل/ اسکندر/ غارت سکه/ سکه‌های زینتی.

۵۶۹ فریدریش، یوهانس

زبانهای خاموشی. ترجمه یدالله ثمره و بدرالزمان قریب، تهران، موسسه
مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۶۸، ص ۱۲۹، ۱۳۳.
خط یونانی/ سکه‌های قبرسی/ یوهانس براندیس/ سکه شناس.

۵۷۰ فوریه

سه سال در دربار ایران. ترجمه عباس اقبال آشتیانی، به کوشش همایون شهیدی،
تهران، دنیای کتاب، [بی تا]، ص ۲۸۱.

قاجاریه، ضربخانه.

۵۷۱ قوامه بن جعفر

کتاب الخراج. ترجمه و تحقیق دکتر حسین قره چانلو، تهران، نشر البرز، ۱۳۷۰، ص ۲۳۸.
سکه درهم / سکه دینار / سکه طلا / سکه نقره.

۵۷۲ قزوینی، محمد شفیع

قانون قزوینی: اوضاع اجتماعی ایران دوره ناصری. به کوشش ایرج افشار، تهران، طلایه، ۱۳۷۰، ص ۱۰، ۱۱، ۱۷، ۲۶، ۳۹، ۴۰.
حطی پول / امیرکبیر / جلوگیری از خروج پول / سکه دینار / سکه های روم / سکه اشرفی / سکه تومان / سکه روپیه / عیار سکه / تسعیر در عیار سکه / سکه قران / سکه عباسی / پول ایرانی / پول سیاه / پول نقد.

۵۷۳ کارری، جملی

سفرنامه کارری. ترجمه عباس نخجوانی و عبدالعلی کارنگ، تبریز، اداره کل فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، ۱۳۴۸، ص ۷، ۳۳، ۵۶، ۱۵۶، ۱۷۹.
سکه های صفویان / ایروان / ضربخانه ایروان / سکه نقره / سکه مسی / سکه طلا / مراحل ضرب سکه / ابزار ضرب سکه / ضربخانه تبریز / ضربخانه قم / سکه عباسی / سکه محمودی / سکه شاهی / سکه قازبکی / شکل سکه / شیراز.

۵۷۴ کارنوی، آ. جی

اساطیر ایرانی. ترجمه احمد طباطبائی، تبریز، ۱۳۴۱، ص ۱۳۵.
سکه های هند و سکائی / نقش فرشتگان ایران بر روی سکه های هند و سکائی / سکه های ساسانیان / نقش حیوانات و پرندگان.

۵۷۵ کالیکان، ویلیام

مادی ها و پارسی ها. ترجمه گودرز اسعدبختیار، تهران، شورای مرکزی جشن شاهنشاهی ایران، تیرماه ۱۳۵۰، ص ۱۸۶، ۱۸۷.
سکه های هخامنشیان / سکه دریک / سکه لیدی / سکه داریوش / سکه تیسافرن

۵۷۶ کامبخش فرد، سیف‌الله

« کاوشهای علمی در کنگاور ». باستانشناسی و هنر ایران. شماره ششم (بهار ۱۳۵۰): ۱۰ - ۳۱.

معبد ناهید / سکه‌های خلفای عباسی / سکه فرهاد اول / سکه‌های اشکانی / سکه ارد.

۵۷۶/۱ کریس، ژرار

« انجمن دینار ». ترجمه رویا فخار. پیام یونسکو، سال بیست و یکم، شماره ۲۳۶ (بهمن ۱۳۶۸): ۲۷ - ۳۱.

سکه‌های ساسانیان / سکه دراخمه / نقش خسرو دوم / شعایر اسلامی / سولیدوس / نقش پیکره ایستاده امپراتور روم شرقی / نقش هراکلیوس و پسرش / نقش کنستانس دوم / نقش صلیب / نقشهای اسلامی / سکه دینار / سکه فلس / خط عربی - کوفی / تاریخ‌گذاری / دمشق / ضرابخانه‌های اسلامی / خطاطی و طراحی بر روی سکه / سکه اکه / سکه آلتون / القاب و عناوین / سکه المعتمد / نقش نیمتنه شاه، ملکه و ولیعهد / سکه عرب - ساسانی / سکه‌های خلفای عباسی / نقش عبدالملک / نقش شتر.

۵۷۷ کسروی، احمد

تاریخچه شیرو خورشید. تهران، دفتر پرچم، ۱۳۲۳، ص ۱۴، ۱۵.

سکه وهسودان بن محمد / شعایر اسلامی / آیات قرآن مجید / باطنیان / سکه شاه شجاع / یزد / خط مغولی / خط ایرانی / سکه شناسی / نقش شیر و خورشید.

۵۷۸ کسروی، احمد

« سکه شناسی ». پیمان، سال یکم، شماره یازدهم (اردیبهشت ماه ۱۳۱۳): ۲۲-۲۴.

سکه شناسی / باطنیان / کنگریان / شعایر اسلامی / سکه درهم / وهسودان بن محمد / القاب و عناوین.

۵۷۹ کسروی، احمد

« سکه شناسی ». مقالات کسروی. گرد آورنده یحیی ذکاء، تهران، مؤسسه مطبوعاتی شرفی، بخش دوم، ۱۳۳۴، ص ۵۰-۵۳.

سکه شناسی / سکه شاه شجاع / شعایر اسلامی / القاب و عناوین / باطنیان / کنگریان / وهسودان بن محمد.

۵۸۰ «کشف ۵۵ سکه طلا دوره محمد شاه قاجار در حیاط یک مدرسه در ساری، کیهان (۱۳۷۰/۱۰/۲۲): ۴.»

ساری / سکه طلا / سکه محمدشاه قاجار.

۵۸۱ «کشف تعدادی سکه مربوط به دوره ساسانیان در یاسوج»

کیهان (۱۳۷۰/۶/۳): ۴.»

سکه‌های ساسانیان / یاسوج.

۵۸۲ «کشف ۴۰ سکه تاریخی در رامهرمز»

کیهان، شماره ۱۴۵۱۹ (پنجشنبه ۱۸ تیر ۱۳۷۱): ۱۹.

رامهرمز / جنس سکه / سکه طلا / سکه‌های اسلامی.

۵۸۳ «کشف ۴۰ سکه نقره مربوط به قرن نهم و دهم هجری در قائن»

کیهان (۱۳۶۷/۱۲/۲): ۴.»

سکه تیموری / آیات قرآن مجید / شیرخند / قائن.

۵۸۴ «کشف سکه‌های طلای ناب ایلخانان مغول در کازرون و شیراز»

کیهان (۱۳۶۶/۹/۵): ۴.»

مهرانجان / سکه طلا / سکه‌های ایلخانان / سکه ارغون / سکه گیختو / شعایر اسلامی / آیات قرآن
مجید.

۵۸۵ «کشف سکه‌های ۸۰۰ سال قبل در یک روستای بندر لنگه»

کیهان (۱۳۶۹/۷/۲۵): ۴.»

بندر لنگه / سکه طلا / بستانو.

۵۸۶ «کشف سکه‌های متعلق به دوران اسلامی در رامهرمز»

اطلاعات، شماره ۱۹۶۵۵ (شنبه ۱۳ تیر ۱۳۷۱): ۱۳.

رامهرمز / سکه‌های اسلامی.

۵۸۷ «کشف سکه‌های نقره عهد صفویه در حومه ابوظبی»

کیهان (۱۳۷۰/۷/۲۲): ۴.»

سکه‌های صفویه / سکه العین.

۵۸۸ «کشف ۳۰۰ سکه نقره مربوط به دوران اسلامی»

کیهان (۱۳۷۱/۱/۳۰): ؟

گرگان/ سکه‌های اسلامی.

۵۸۹ «کشف ۱۱۷ عدد سکه نقره قرن نهم هجری در آزاد شهر»

کیهان (۱۳۶۹/۱۲/۲۵): ؟.

ساری/ باقلی مرانه آزادشهر/ سکه سلطان اعظم ابوالغازی/ سلطان حسین بهادر/ شعایر اسلامی.

۵۹۰ «کشف ۸۱۲ عدد سکه نقره دوران ایلخانیان مغول و صفویان در مازندران»

کیهان (۱۳۶۹/۱/۷): ؟.

ساری/ سکه‌های ایلخانیان/ سکه‌های مغولی/ سکه‌های صفویان/ بنفشه ده/ چیکرود/ سکه غازان محمود/ سلطان محمد خداپنده/ شاه عباس اول/ شاه عباس دوم/ شاه صفی/ آمل/ تبریز/ اصفهان/ اردبیل/ نخجوان/ موصل/ بغداد/ تفلیس/ گنجه/ اران/ کاشان/ همدان/ قزوین/ شعایر اسلامی/ خط عربی - کوفی.

۵۹۱ «کشف یک گنجینه قرن هشتم در رشت»

کیهان (۱۳۷۱/۱/۳۱): ؟

تالم

۵۹۲ «کوزه حاوی ۳۰ سکه طلا و نقره قدیمی در اطراف دزفول کشف شد»

کیهان (۱۳۶۸/۴/۱۵): ؟.

دزفول/ سکه طلا/ سکه نقره/ شعایر اسلامی/ القاب و عناوین.

۵۹۳ گروته، هوگو

سفرنامه گروته. ترجمه مجید جلیلود، تهران، نشر مرکز، ۱۳۶۹، ص ۶۵، ۱۸۲.

سکه قران/ سکه مجیدیه/ وزن سکه/ سکه تالان.

۵۹۴ گزارش سفر میرزا صالح شیرازی

به کوشش همایون شهیدی، تهران، نشر راه‌نو، ۱۳۶۲، ص ۳، ۵.

سکه‌های قدیمی، موزه لندن.

۵۹۵ گوتشمید، آلفرد. فن

«دوره اشکانی». تاریخ ایران و ممالک همجوار آن از زمان اسکندر تا انقراض اشکانیان. ترجمه کیکاوس جهاننداری، تهران، انتشارات علمی، [بی تا]، ص ۱۱۷-۲۶۱.

سکه اشک نیکه فوروس / سکه اشک اورکه‌تس دیکائوس فیل هلن / سکه شناسی پارتی / سکه فرهاد / سکه شناس / سکه ارد / سکه مهرداد / پنجاب / سکه ماوس / خط ایرانی شرقی / نقش خدایان شرقی به جای خدایان یونانی / کانیشا / نقش عقاید مذهبی / نقش مائو خدای ماه / نقش میر و خدای خورشید / نقش ناخدای جنگ / نقش اوآدو خدای باد / نقش وره ثرغنو / نقش اهور مزدا / نقش اونیر (انیران) / نقش فرو / نقش شیوا / سکه‌های اعقاب وازودوا / سکه مهرداد ششم / سکه ونونس دوم / سکه نانس / سکه بلاش / القاب و عناوین / بنارس / نقش بلاش دوم باریش / سکه پاکوروس دوم / نقش قیصر و اعضای خانواده او / نقش آتشگاه / فرتیکرا / ملکا / نقش ستون و مرغی بر آن نشسته / سکه ارتخششتو / سکه داریاو / سکه نرسی / سکه ویزدیکرت / سکه مسین / نقش سراپیس / نقش میترا / سکه کامناس سیرس / سکه تور دات دوم / سکه‌های ساسانی / تاریخگذاری / ارتابازوس / ماد / سکه کورانو / سکه اوراکی / سکه بازدئو / کتابشناسی سکه / سکه‌های پادشاهان مسنه / سکه آرس / سکه آزیلی سس / سکه اونونس / سکه سپالی / ایزس / سکه هر مه‌توس / سکه طلا / سکه نقره / نقش سوار / نقش سرآدمی / نقش هیپوستراتوس (شبیبه آن) سوار براسب / سکه اوکراتیدس / نقش نیم تنه اوکراتیدس و فرزندان زئوس درحال سواری / سکه کی‌پین / سکه فرهاد پنجم / سکه درهم / نقش اونونس هنگام پیروزی بر اردوان / سکه گودرز / خط پهلوی - یونانی.

۵۹۶ گوتشمید، آلفرد. فن

«دوره سلوسیه». تاریخ ایران و ممالک همجوار آن از زمان اسکندر تا انقراض اشکانیان. ترجمه کیکاوس جهاننداری، تهران، انتشارات علم، [بی تا]، ص ۱-۱۱۶.

پارتیان / اشک اول / سکه اشک اول باکمانی در دست / نقش مهرداد دوم بازره / سیستان / قندهار / غزنه / کابل / بگرام / خط پالی / آنتی ماخوس / سکه پلاتور / سکه هلیوکلس / سکه یادبود دیودوتوس / تاریخگذاری / سکه یادبود آگاتوکلس / سکه یادبود اسکندر / سکه یادبود آنتیوخوس / سکه یاد بود اوتی دموس / سکه ستراتور / سکه فیلوکسنوس / پیشاور / سکه یاد بود ازدواج هلیوکلس و لائودیس / نقش چهره سالخورده دمتریوس / خط یونانی / خط آریائی / شکل سکه / تقلید سکه / سکه کامناس سیرس / نقش کامناس سیرس / سکه‌های اشکانیان.

۵۹۶/۱ گیار، لوسین.

«گرداندگان و دلان اروپای رنسانس». پیام یونسکو، سال بیست و یکم، شماره ۲۳۶ (بهمن ۱۳۶۸): ۳۲-۳۶.

سکه تقلبی / صرافان / ابزار ضرب سکه / قلمزنی روی سکه / سکه‌های اسپانیولی / اشبیلیه / سکه ریال.

۵۹۷ لباف، رجبعلی

«پول». کیهان علمی نوجوانان، سال دوم، شماره ۶ (۳۱ شهریور ۱۳۶۹): ۵۵-۵۷.
 آشوریان / شکل سکه / لیدی / سکه کوزئید / نقش روباه / سکه‌های یونانی / نقش لاک‌پشت / سکه داریوش / سکه دریک / نقش تیرانداز پارسی / سکه دو دریکی / سکه نیم دریکی / سکه سیکل / جنس سکه / وزن سکه / شوش / اکباتان / آتیک / سکه‌های اشکانیان / سکه دراحم / سکه چهار دراحمی / نقش پادشاهان اشکانیان / خط یونانی / سکه‌های ساسانی / سکه دینار / سکه درهم / نقش پادشاهان ساسانی / نقش آتشدان و دو نگهبان / خط پهلوی / سکه‌های عرب - ساسانی / نقش خسرو دوم / نقش یزدگرد سوم / نقش بهرام پنجم / عبدالملک بن مروان / نقش فیل / ری / نیشابور / دارابجرد / شاپور / سجستان / اهواز / شوش / مرو / همدان / هرات / آیات قرآن مجید / سکه طلا / سکه فلوس / سکه‌های خلفای عباسی / سکه حضرت امام رضا (ع) / سکه سلجوقیان / نقش شیر و خورشید / سکه لاری / سکه سلوکوس.

۵۹۸ لوکونین، ولادیمیر

«مآخذ فرهنگ ایران در دوران ساسانیان». ترجمه عنایت‌الله رضا، باستانشناسی و هنر ایران، شماره چهارم (پاییز زمستان ۱۳۴۸): ۱۵-۲۸.
 سکه‌های ساسانی / سکه‌های پارس / سکه اردشیر اول / نقش تاج / نقش اهورامزدا / نقش آتشگاه / نقش آناهیتا / نقش میترا / گوبل / موزه ارمنستان / موزه دولتی تاریخ مسکو.

۵۹۹ لین‌پول، استانلی

«خلفای اموی - ادراسه». طبقات سلاطین اسلام. ترجمه عباس اقبال، تهران، دنیای کتاب، ۱۳۶۳، ص ۲۹.
 سکه ادریس بن عبدالله / ولبله / تدغه.

۶۰۰ مان، اوسکار

«کاوه و درفش کاویانی». کاوه، سال نخستین، شماره اول (۱۸ ربیع‌الاول ۱۳۳۴ ق): ۳، ۴.

سکه فراتاکارا / نقش شاه / نقش آتشکده و شاه.

- ۶۰۱ مستوفی، حمدالله
نزهة القلوب. به اهتمام و تصحیح گای لیسترانج، تهران، دنیای کتاب، ص ۳۷۸.
سکه دینار در اغلب صفحات.
- ۶۰۲ مشیری، محمد.
«اصطلاحات سکه شناسی». جام، سال سوم، شماره اول، (۱۸)، (مهر و آبان
۱۳۵۰): ۹.
اصطلاحات سکه شناسی/گندم/نخود/مقال/تسوج/جبه/دانگ/درهم/شعیر.
- ۶۰۳ مشیری، محمد
«بزرگترین سکه طلای جهان». سالنامه تهران اکونومیست، سال ۸، ص ۳۲۹.
سکه طلا/بزرگترین سکه طلا.
- ۶۰۴ مشیری، محمد
«درباره کلکسیون». جام، سال سوم، شماره اول، (۱۸)، (مهر و آبان ماه ۱۳۵۰): ۷.
کلکسیون سکه.
- ۶۰۵ مشیری، محمد
«راهنمای خواندن انواع خطوط کوفی». جام، سال سوم، شماره اول، (۱۸)، (مهر
و آبان ۱۳۵۰): ۳۵-۳۸.
خط عربی-کوفی/خط پهلوی/سکه‌های سلجوقیان/راهنمای خواندن خط کوفی.
- ۶۰۶ مشیری، محمد
«سکه شناسی و گرد آوری سکه». جام، سال سوم، شماره اول، (۱۸)، (مهر و آبان
۱۳۵۰): ۸، ۹.
اختراع سکه/لیدی/سکه نقره/سکه طلا/سکه داریوش اول/سکه شاهی/سکه دریک/سکه
داریوش سوم/نقش کماندار پارسی و نیزه/سکه شناسی/سکه‌های ساسانی/نقش اهورامزدا/نقش
آتشگاه مقدس/آیات قرآن مجید/خط روی سکه.
- ۶۰۷ مشیری، محمد
«سکه‌های خواربار جهانی». تهران، سالنامه اکونومیست، شماره ۱۰، ص ۲۰۰.
متن دیده نشد.

۶۰۸ مشیری، محمد

«سکه‌های شاه اسماعیل صفوی». جام، سال سوم، شماره اول (۱۸)، (مهر و آبان ۱۳۵۰): ۱۸، ۱۹.

سکه شاه اسماعیل/ القاب و عناوین/ شعایر اسلامی/ آیات قرآن مجید/ تبریز/ کاشان/ یزد/ اردبیل/ استرآباد/ مشهد.

۶۰۹ مشیری، محمد

«سکه‌های طلای نایاب قاجاریه». اقتصاد و صنعت، شماره ۸۲، ص ۲۸.

متن دیده نشد.

۶۱۰ مشیری، محمد

«سکه یک ریالی و بیست ریالی». اقتصاد و صنعت، شماره ۸۵، ص ۴۳.

متن دیده نشد.

۶۱۱ مشیری، محمد

«سورشارز روی سکه فتحعلی شاه». جام، سال دوم، شماره ۱۶.

متن دیده نشد.

۶۱۲ مشیری، محمد

«شماکه سکه جمع می‌کنید». جام، سال سوم، شماره اول، (۱۸)، (مهر و آبان ۱۳۵۰): ۱۰-۱۴.

ریشاردخان/ ابراهیم حکیم‌الملک (حکیمی)/ مؤدب فخرانی/ شمس‌الدین جزایری/ سکه‌های نقلی/ سکه رضاشاه/ نقش رضاشاه/ نقش برگ بلوط و زیتون/ نقش شیر ایستاده با شمشیر و خورشید و تاج پهلوی/ سکه پنج هزار دیناری/ خط نستعلیق/ لنینگراد/ هاتن.

۶۱۳ مشیری، محمد

«ضرب سکه و اسکناس در سال کورش (۱۳۵۰) در ایران». اقتصاد و صنعت، شماره ۸۵، ص ۴۳.

متن دیده نشد.

۶۱۴ مشیری، محمد

کتابشناسی سکه‌ها و مهرها و طغراهای پادشاهان ایران. تهران، انجمن فرهنگ

ایران باستان، ۱۳۵۲، ص ۴۹.

کتابشناسی سکه.

۶۱۵ مشیری، محمد

«نام سکه‌های ایرانی». جام، سال سوم، شماره اول (۱۸)، (مهر و آبان ۱۳۵۰): ۱۵-۱۷.

سکه طلا/قاجاریه/ وزن سکه/ سکه دو تومانی/ سکه ناصرالدینشاه/ سکه یک تومانی/ سکه پنج هزاره/ سکه دوهزاری/ سکه اشرفی فتحعلیشاهی/ سکه مهر اشرفی/ سکه‌های صفویه/ سکه اشرفی دو تومانی/ سکه اشرف افغان/ سکه آقاشاهی/ سکه آلتون/ سکه یوزآلتون/ سکه آلتی قران/ سکه آلتی عباسی/ سکه اوتوزشاهی.

۶۱۶ مشیری، محمد

«نقش پرندگان بر روی سکه‌های ایرانی». شکار و طبیعت، شماره یکصد و سی و دو (آبان ماه ۱۳۴۹): ۳۱-۳۶.

تاریخچه/ خط نسخ/ خط نستعلیق/ شعایر اسلامی/ القاب و عناوین/ سکه‌های صفویان/ نقش اردک/ نقش عقاب/ نقش خرگوش/ نقش موش/ نقش شتر/ نقش فیل/ نقش اسب/ نقش طاووس/ نقش خوک/ نقش ماهی/ نقش آهو/ نقش گاو و شیر/ سکه آقامحمدخان/ موزه اشمولتان/ نقش طاووس با چتر باز/ ابوشهر/ کاشان/ نقش طاووس ایستاده/ اردبیل/ قندهار/ سکه فلوس/ نقش دو مرغابی روبه روی هم/ ساوجبلاغ/ نقش عقاب و کبک/ تهران/ نقش غاز/ استرآباد/ نقش کبک/ ایروان/ کابینه نشان‌های پاریس/ نقش خروس/ دارالسلطنه تبریز/ گنجه/ نقش کبوتر/ بروجرد.

۶۱۷ مشیری، محمد

«نقش پرندگان بر روی سکه‌های ایرانی». شکار و طبیعت، شماره یکصد و سی و نه (خرداد ۱۳۵۰): ۳۵-۳۹.

نقش فاخته با سر همد/ نقش شیر و خورشید/ نقش جوجه مرغ با خطوط برجسته/ اصفهان/ نقش طاووس/ مازندران/ نقش طاووس با چتر باز در حال دویدن/ سکه فلوس/ تهران/ نقش پرند در حال دویدن با بالهای باز/ نقش دو پرند طوق دار/ مشهد/ نقش قمری/ کاشان/ نقش مرغابی با یک گل نیلوفر آبی/ اشرف/ نقش دکوراتیو دو پرند روبه روی هم/ همدان/ نقش مرغابی در حال پرواز با پرند دیگر/ نقش دارکوب بر تنه درخت که به جوجه خود غذا می‌دهد/ سکه سورشارژ/ نقش طاووس با چتر باز/ تبریز/ نقش بلبل و یک گل سرخ داخل یک قاب/ مجموعه شخصی سکه‌های شکرالله سنا/ مجموعه شخصی سکه‌های محمد مشیری/ مجموعه شخصی سکه‌های محمود رضائی.

۶۱۸ مشیری، محمد

«نقش پرندگان و حیوانات بر روی سکه‌های ایرانی». شکار و طبیعت، شماره صد و سی و سوم (آذرماه ۱۳۴۹): ۴۹.

نقش هدهد در حال پرواز/ سکه فلوس/ ارومی/ نقش کبوتر/ استرآباد/ موزه بریتانیا/ نقش خرگوش/ ایروان/ نقش سواری در حال تاخت به همراه یک سگ/ کابینه مدالهای پاریس/ نقش اسب/ گنجه/ بغداد/ بوشهر/ مجموعه شخصی ریچارد برن/ نقش سوار در حال یورتمه به همراه یک سگ/ قزوین/ نقش فیل/ نقش شتر/ ایروان/ نقش فیلی که فیلبان با چکش به سرش می‌زند.

۶۱۹ مشیری، محمد

«نقش حیوانات بر روی سکه‌های ایرانی». شکار و طبیعت، شماره یکصد و سی و پنجم (بهمن ۱۳۴۹): ۵۳ - ۵۵.

نقش گاو میش با زنگوله/ تبریز/ سکه فلوس/ نقش اسب زیر درخت بیدمجنون/ گنجه/ نقش ازدهای بالداری ایستاده/ نقش گاو کوهی/ تفلیس/ نقش گراز/ قزوین/ نقش گوزن/ قندهار/ نقش گاو/ نقش خرچنگ.

۶۲۰ مشیری، محمد

«نقش حیوانات بر روی سکه‌های ایرانی». شکار و طبیعت، شماره صد و سی و ششم (اسفند ۱۳۴۹): ۳۷ - ۴۱.

نقش طاووس/ مجموعه شخصی سکه‌های محبت آئین/ رشت/ کاشان/ یزد/ نقش دو قوی/ نقش دو پرنده روبه روی هم به طرز دکوراتیو/ نقش طاووس ایستاده/ نهاوند/ مجموعه شخصی سکه‌های صفی‌نژاد/ خط اویغوری/ نقش طاووس با پاهای بسته.

۶۲۱ مشیری، محمد

«نقش سوارکاران، کمانداران بر روی سکه‌های ایرانی». پژوهشی در ورزش، سال ۲، شماره ۲ و ۳.

نقش سوارکاران/ نقش کمانداران/ سکه‌های ایرانی.

۶۲۲ مظاهری، علی

«اولین سکه‌ها در تاریخ اسلام». ارمغان، دوره سی و دوم، شماره سوم (خرداد ۱۳۴۲): ۹۷ - ۱۰۲.

مدینه/ نخستین سکه اسلامی/ عبدالله الزبیر/ داود صراف/ بلاذری/ کوفه/ مصعب/ القاب و عناوین/ شعایر اسلامی/ عبدالملک/ سکه درهم بغلی/ سکه ثقلی/ طباعان/ سکه عیار/ سکه

زدن / سکه نقره / سکه طلا.

۶۲۳ مقریزی، تقی‌الدین احمد بن عبدالقادر

«کتاب نقود اسلامی». ترجمه احمد آرام، معارف اسلامی، شماره ۱۱ (خرداد ماه ۱۳۴۹): ۴۰-۵۲.

سکه سیاه / سکه درهم طبری / سکه درهم بغلی / سکه درهم / سکه درهم جواز / سکه درهم جورافی / سکه دینار قیصری / سکه درهم سودافی / سکه درهم طبریه عتق / وزن سکه / سکه عمر / آیات قرآن مجید / سکه معاویه / سکه عبدالله بن زبیر / سکه درهم گرد / مصعب بن زبیر / عراق / حجاج بن یوسف / سکه عبدالملک بن مروان / سکه‌های اسلامی / سکه درهم سمیری / سکه درهم مکروهه / سکه درهم هبیری / واسط / سکه خالد / حران / سکه‌های خلفای عباسی / سکه عبدالله بن محمد سفاح / انبار / سکه درهم هاشمی / سکه درهم منصور / المهدی / محمد بن جعفر / سکه جعفر بن یحیی برمکی / مدینه السلام (بغداد) / محمدیه (ری) / سکه رباعیات / امین / هارون الرشید / عبدالله / سکه درهم غش (درهم ثقلبی) / عبدالله بن زیاد / سکه دینار احمدی / سکه دینار معزی / المرتضی بامرالله / نورالدین محمود بن زنگی / سکه دینار ناصری / سکه درهم ظاهری / سکه درهم کاملی / نقش شیر / سکه فلوس / سکه درهم مویدی / سکه ولید بن عبدالملک / سکه عمر بن عبدالعزیز اموی / سکه المعتز بالله عباسی / سکه رکن الدوله دیلمی / سکه نوح بن نصر سامانی / سکه ابن کاکویه / سکه الناصرالدین الله عباسی / سکه سلطان سنجر سلجوقی / سکه طغرل سلجوقی.

۶۲۴ ملکزاده بیانی، ملکه

«تحقیقات درباره صد و بیست و نه سکه ساسانی». باستانشناسی، شماره سوم و چهارم (۱۳۳۸): ۲۷-۳۶.

ساری / خسرو اول / یزدگرد سوم / سکه عبیدالله بن زیاد / بصره / ابرشهر / نیشابور / زرنج / اهستانه / استخر / دارابجرد / امل / بلخ / اردشیر خوره / نهرتیری / شیرجان / علامت ضرابخانه / سکه خسرو اول / سکه هرمز چهارم / سکه خسرو دوم / سکه هرمز پنجم / سکه‌های ساسانیان.

۶۲۵ ملکزاده بیانی، ملکه

«دو سکه هخامنشی در گنجینه مرق کاشان». باستانشناسی و هنر ایران، شماره دوم (بهار ۱۳۴۸): ۵۶، ۵۷.

سکه شکل / سکه‌های هخامنشی / سکه چهار درهمی / نقش آتنا / نقش جغد / سکه دریک / سکه طلا / سکه نقره / نقش کماندار پارسی / سکه نیم دریکی / نقش شاه خنجر بدست / مرق / داریوش سوم.

۶۲۶ ملکزاده بیانی، ملکه

«نقش سکه در تاریخ». مجله دانشکده ادبیات، ج ۷، ش ۳، ص ۵۷-۶۴.
حکاکی / سکه‌های یونانی / فیدياس / پراکزیتل / طراح سکه / سرسکه / سکه سیراکوس / سکه
درهم / ضربخانه‌های هخامنشیان / سکه داریوش اول / نقش اردشیر سوارگردونه / تیسافرن / سکه
چهار درهمی صیدا / نقش تیسافرن و اردشیر دوم / خط آرامی / فرناپاد / نقش آرتوز / سکه اسکندر /
ضربخانه‌های آتن / تاریخ‌گذاری / خط یونانی / نقش آتنا / سکه‌های عرب - ساسانی /
سکه‌های اسپهبدان طبرستان / سکه شناس / سکه چهار درهمی.

۶۲۷ ملکزاده بیانی، ملکه

«سکه و هنر». سخن، دوره دوازده، شماره ۱۱ و ۱۰ (بهمن و اسفند ۱۳۴۰):
۱۱۲۷ - ۱۱۳۰.

سکه چهار درهمی صیدا / سکه‌های کیلیکیه / سکه‌های هخامنشی / نقش اردشیر دوم سوار بر
گردونه و کشتی / سکه دریک / سکه سیکل / سکه تیسافرن / نقش تیسافرن / سکه ارونث / نقش
اورنت با اسب بالدار / حکاک / تلفانس / ضربخانه‌های هخامنشیان / نقش سکه‌های صور / سلوکیه /
هخامنشیان / نقش ملکار / فینیقیه / نقش جغد / سکه شناس / سکه‌های ساسانیان / سکه اردشیر اول /
سکه هرمز پنجم / سکه یزدگرد سوم / سکه یک چهارم درهمی / سکه اردوان دوم / سکه اردون
پنجم / سکه‌های اشکانیان.

۶۲۸ مورگان، شوستر

اختناق ایران. تهران، صفی علیشاه، ۱۳۶۲، ص ۳۵۱، ۳۵۲.
ضربخانه دولتی / قاجاریه.

۶۲۹ موسوی، سید محمود

توس: شهر خفته در تاریخ. تهران، سازمان میراث فرهنگی کشور، معاونت
پژوهشی، ۱۳۷۰، ص ۶۴، ۱۲۵.
توس / سکه مسی / سکه‌های ایلخانان / هارونیه / موزه ملی ایران / سکه نقره / سکه طلا / موزه
آرامگاه فردوسی / سکه شناسی.

۶۳۰ موقر، مجید

«سکه شناسی - ۱». مهر، سال هشتم، شماره اول (فروردین ۱۳۳۱): ۴۳ - ۴۶.
سکه شناسی / سکه شناس.

۶۳۱ موقر، مجید

«سکه شناسی - ۲». مهر، سال هشتم، شماره دوم (اردیبهشت ۱۳۳۱): ۱۰۲ - ۱۰۶.
 سکه شناسی / سکه داریوش / نقش داریوش / سکه اردشیر بابکان / سکه شاپور / سکه یزدگرد سوم /
 تاریخچه / سکه سازی (هنر) / انجمن سکه شناسی ایران / موزه ایران باستان / سکه سیراکوز /
 کیمون / حکاک / نقش سیراکوز / نقش اراتوزا و کالسکه چهار اسبه در بازیهای المپیا.

۶۳۲ موقر، مجید

«سکه شناسی - ۳: فواید معنوی سکه شناسی». مهر، سال هشتم، شماره سوم
 (خرداد ۱۳۳۱): ۱۸۴ - ۱۹۰.
 سکه شناسی / سکه و هنر / سکه و اساطیر / سکه و ادیان و مذاهب / سکه و آداب و رسوم / نقش
 پوشاک / سکه قلبی / سکه های ساسانیان / مجموعه های شخصی / مجموعه شخصی حسین ملک /
 موزه آستان قدس رضوی.

۶۳۳ موقر، مجید

«سکه شناسی - ۴: ارزش مادی سکه شناسی». مهر، سال هشتم، شماره چهارم
 (تیر ۱۳۳۱): ۲۴۸ - ۲۵۳.
 سکه شناسی / مجموعه های شخصی / تاریخچه / سکه و تاریخ / سکه خسرو و پرویز / سکه
 پوراندخت / نقش خسرو و پرویز / نقش آتشکده با دو نگهبان / نقش پوراندخت / سکه اویکراتید / وزن
 سکه / نقش اویکراتید / کتابخانه ملی پاریس.

۶۳۴ موقر، مجید

«سکه شناسی - ۵: بحث لغوی در باره سکه و پول». مهر، سال هشتم، شماره
 پنجم (مرداد ۱۳۳۱): ۳۱۳ - ۳۱۸.
 تاریخچه / عیار سکه / وزن سکه / تعریف / سکه سیگل / سکه دریک / نقش تیرانداز / سکه شناسی /
 سکه شناس / لیدی / نقش سر شیر و ورزا / کرملی بغدادی / سکه رویه / سکه درهم.

۶۳۵ موقر، مجید

«سکه شناسی - ۶: پیدایش سکه». مهر، سال هشتم، شماره ششم (شهریور
 ۱۳۳۱): ۳۷۵ - ۳۸۱.
 تاریخچه / تعریف / علامات روی سکه / لیدی / ایران / داریوش.

۶۳۶ موقر، مجید

«سکه شناسی - ۷: اشکال مختلف سکه و پول». مهر، سال هشتم، شماره هفتم (مهر ۱۳۳۱): ۴۴۴ - ۴۴۸.

سکه شناسی / تاریخچه / شکل سکه / وزن سکه / سکه و هنر / سکه‌های اشکانیان / سکه‌های ساسانیان / سکه سیراکوز.

۶۳۷ موقر، مجید

«سکه شناسی: ۱۲ - نامگذاری سکه». مهر، سال هشتم، شماره ۱۲ (اسفند ۱۳۳۱): ۷۱۷ - ۷۲۴.

وزن سکه / سکه شناسی / نقش خدایان / دارالضرب / تاریخچه / لیدی / علامت روی سکه / عیار سکه / سکه استاتر / سکه درخم / سکه‌های یونانی / سکه دناریوس / نامگذاری سکه / سکه دو درخمی (دی درخم) / سکه تترا درخم (چهار درخم) / سکه اوکتا درخم (هشت درخم) / سکه دکا درخم (ده درخم) / سکه کرشه / خط پارسی باستان / خط بابلی / سکه دانگ / سکه سیگلس (شقل) / سکه داریوش / القاب و عناوین / سکه کروسوس / سکه الکتروم / نقش شیرو گاو / سکه داریوش / نقش سرباز ایرانی با تیر و کمان / نقش جغد / سکه لاری / سکه حویزه / سکه تومان / سکه روپی / سکه بیستی / سکه هزاری / سکه پنابادی / سکه بودیله.

۶۳۸ میراحمدی، مریم

«سکه‌های ایرانی در قرون نخستین اسلامی». نظام حکومت ایران در دوران اسلامی. موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۶۸، ص ۷۰ - ۷۹.

دارالضرب / دیوان‌الضرب / سکه درهم / سکه نقره / سکه طلا / سکه‌های امویان / نقش آتشدان / زیادبن ابیه / عبدالله بن خازم / عبدالله بن زبیر / خط پهلوی / خط عربی - کوفی / ابرشهر (نیشابور) / اردبیل / دارابگرد / اصطخر / یزد / کرمان / مرو / مروالروود / ری / جی / پیروزآباد (فارس) / سکه‌های طبرستان / فلسطین / مصر / خط یونانی / اسپانیا / خط لاتین / نقش صلیب / معاویه / سکه عبدالملک / اردشیر خوره / ذبیل (دوین ارمنستان) / بلخ / دزپول / مبارکه (خوارزم) / رامهرمز / سابور (شاپور فارس) / سرخس / سجستان (زرنگ) / سوق‌الاهواز / سوس / تفلیس / شعایر اسلامی / سکه مسی / نقش نخل / سکه منصور / سکه مهدی / سکه هارون‌الرشید / سکه مامون / سکه متوکل / امیرالمومنین / ذوالریاستین / اهواز / سمرقند / چاچ / قم / وزن سکه / سکه دینار / اران / فسا / گرگان / هرات / اسپهان / سکه‌های آل‌بویه / بخارا / فرغانه / همدان / سکه‌های زندیه / سکه طلحه طاهری / طاهر دوم / سکه‌های سامانیان / سکه‌های غزنویان / سبکتکین / مودود / سکه‌های قراخانیان / اندرابه / پروان / حضرت مسیح (ع) / القاب و عناوین.

۶۳۹ میراحمدی، مریم

کتابشناسی تاریخ ایران در دوران باستان. تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۹، ص ۵۲، ۶۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۳۰.

سکه‌های اشکانیان / تقویم بابلی / سکه‌های ساسانی / سکه طلا / سکه نقره / سکه‌های امپراتوران رم / وزن سکه / سکه ستاتر / سکه دیوبول / سکه اوبول / سکه دانگ / سکه همیوبول / اردشیر اول / شاپور دوم / سکه کوشان شاه / القاب و عناوین / نقش شاه و آتشدان / علامات روی سکه / خط پهلوی / نقش سکه در تاریخ / سکه و هنر / سکه‌های هخامنشی.

۶۴۰ میربهازنجانی، عزیز

تاریخ سلطانیه. قم، [بی نا]، ۱۳۴۷، ص ۱۷.
سکه محمد خداپنده.

۶۴۱ میرزا علی خان نائینی (صفاء السلطنه)

سفرنامه صفاء السلطنه نائینی (تحفة الفقراء). به اهتمام محمد گلبن، تهران، انتشارات اطلاعات، ص ۴۰، ۸۷.
پول سیاه / سکه شاهی (یک) / سکه شاهی (دو).

۶۴۲ میرزامحمد علی معین السلطنه

سفرنامه شیکاگو. نوشته حاج میرزامحمد علی معین السلطنه. به کوشش همایون شهیدی، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۶۳، ص ۳۳۴، ۳۳۶.
ضرابخانه شیکاگو.

۶۴۳ نادر میرزا قاجار

تاریخ و جغرافی دارالسلطنه تبریز. به کوشش محمد مشیری، تهران، اقبال، ۱۳۵۱، ص ۹۸، ۱۱۴، ۱۱۵.

سکه دینار مغربی / خزینه (مسجد) / سکه نقره / سکه‌های سلجوقیان / سکه کیکاوس / سکه کیقباد / خط ارمنی / سکه لیون / سکه طلا / سکه ناصر / سکه مستغر عباسی / وزن سکه / صیرفیان / سکه دینار در اغلب صفحات.

۶۴۴ نفیسی، سعید

تاریخ اجتماعی ایران از انقراض ساسانیان تا انقراض امویان. تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی، ۱۳۴۲، ص ۲۷۶.

۶۴۵ نفیسی، سعید

تاریخ اجتماعی ایران در دوره پیش از تاریخ و آغاز تاریخ. تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی، ۱۳۴۲، ص ۳۹۵.

۶۴۶ نفیسی، سعید

تاریخ تمدن ایران ساسانی. تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۳۱، ص ۳۴۶.
متن دیده نشد.

۶۴۷ نفیسی (ناظم الاطباء)، علی اکبر

فرهنگ نفیسی. تهران، کتابفروشی خیام، ج ۲، [بی تا]، ص ۱۴۴۹، ۱۵۷۸. ج ۳، ص ۱۱۹۱۵، ۱۹۱۶، ۱۷۲۰، ج ۴، ۲۶۴۱.
سکه دینار / سکه دینار سرخ / دینار سیاه / سکه دینار اشمر / دینار بنخش / سکه درهم / تعریف / سکه درهم بغلی / سکه زدن / سکه کردن / سکه دار / سکه درست / سکه زده / سکه زن.

۶۴۸ نقشبندی، ناصر سید محمود

«درهم ساسانی پیش از اسلام». درهم اسلامی: جزء اول، درهمهای عرب - ساسانی. ترجمه امیرشاهد، [بی جا]، انتشارات فیروز، [بی تا]، ص ۴۶ - ۵۱.
سکه فیروز اول / نقش سکه فیروز اول / بیشابور / نهاوند / سکه بلاش اول / سیستان / سکه قباد اول / آران / سکه جاماسپ اول / مرو / سکه خسرو اول / رامهرمز / سکه هرمز چهارم / نهرتیری / سکه درهم ساسانی در عهد اسلام / سکه خسرو دوم / سکه یزدگرد سوم / اصطخر / نقش سکه های ساسانیان / وزن سکه / قطر سکه / سکه های عرب - ساسانی.

۶۴۹ نقشبندی، ناصر سید محمود

«درهم های عرب - ساسانی». درهم اسلامی: جزء اول درهم های عرب - ساسانی. ترجمه امیرشاهد، [بی جا]، انتشارات فیروز، [بی تا]، ص ۵۲ - ۶۲.
سکه عمر بن خطاب با اسم یزدگرد سوم / نقش آتشدان و موبدان و هلال ماه / خط پهلوی / نقش طوق و چهار هلال / نقش یزدگرد دوم با هلال ماه و ستاره / سکه مسی / شعایر اسلامی / سیستان / سکه عثمان بن عفان با اسم خسرو دوم / اردشیر خوره / نقش هلال ماه و ستاره و طوق و آتشدان / نقش خسرو دوم با هلال / اصطخر / بیشابور / دارابگرد / ری / وزن سکه / قطر سکه.

۶۵۰ نقشبندی، ناصر سید محمود

«[سکه های حکمرانان عباسی]». درهم اسلامی: جزء اول، درهم های عرب -

ساسانی. ترجمه امیرشاهد، [بی جا]، انتشارات فیروز، [بی تا]، ص ۱۲۶ - ۱۷۵. سکه فرخان/ نقش آتش مقدس و مؤید و هلال ماه/ نقش خسرو باگوشواره و تاج و هلال ماه و یک ستاره/ خط پهلوی/ طبرستان/ سکه مسی/ سکه خورشید/ وزن سکه/ قطر سکه/ سکه خالدبن برمک/ سکه عمر بن علاء/ سکه سعید بن دعلج/ سکه حرشی/ سکه یحیی/ خط عربی - کوفی/ سکه سلیمان بن منصور/ سکه معد/ سکه هانی/ سکه مقاتل/ سکه عبدالله/ سکه قدید/ سکه ابراهیم/ سکه اسعد مولى المهدي.

۶۵۱ نقشبندی، ناصر سید محمود

«[سکه های خلفا و دولت اموی]». درهم اسلامی: جزء اول، درهمهای عرب - ساسانی. ترجمه امیرشاهد، [بی جا]، انتشارات فیروز، [بی تا]، ص ۳۴ - ۴۵. سکه های خلفای اموی/ سکه معاویه بن ابی سفیان/ دارالضربهای امویان/ شعایر اسلامی/ خط پهلوی/ خط عربی - کوفی/ سکه یزید بن معاویه/ خسرو ساسانی/ سکه عبدالملک مروان/ خسرو دوم/ آیات قرآن مجید/ سکه عبدالله بن زبیر/ سکه زیاد بن ابی سفیان/ سکه های امرای اموی/ سکه سمره بن جندب/ سکه عبدالله بن عامر/ سکه عبیدالله بن زیاد/ سکه سلم بن زیاد/ سکه عبدالرحمن بن زیاد/ سکه الحکم بن ابی العاص/ سکه عبدالله بن خازم/ سکه معاویه بن سفیان با اسم خسرو دوم/ نقش موبد و طوق/ سکه مسی/ نقش خسرو با هلال/ سکه عبیدالله بن معمر/ سکه مصعب بن زبیر/ سکه عبدالله بن امید/ سکه خالد بن عبدالله/ سکه عبیدالله بن ابی بکره/ قطر سکه/ سکه حجاج بن یوسف/ سکه مهلب بن ابی صفره/ وزن سکه.

۶۵۲ نقشبندی، ناصر سید محمود

«[سکه های خلفای راشدین]». درهم اسلامی: جزء اول، درهمهای عرب - ساسانی. ترجمه امیرشاهد، [بی جا]، انتشارات فیروز، [بی تا]، ص ۳۲ - ۳۴، ۵۸-۵۲.

سکه عمر بن خطاب/ نقش یزدگرد/ نقش یزدگرد سوم/ شعایر اسلامی/ دارالضرب خلفای راشدین/ سکه عثمان بن عفان/ نقش خسرو دوم/ خط پهلوی/ خط عربی/ سکه حضرت علی بن ابی طالب (ع)/ وزن سکه/ قطر سکه/ سکه های خلفای راشدین.

۶۵۳ نقشبندی، ناصر سید محمود

«فهرست سال های ضرب». درهم اسلامی: جزء اول، درهم های عرب - ساسانی. ترجمه امیرشاهد، [بی جا]، انتشارات فیروز، [بی تا]، ص ۱۷۹ - ۱۸۵. خط پهلوی/ تاریخ ضرب.

۶۵۴ نقشبندی، ناصرسید محمود

«فهرست شهرهای محل ضرب سکه». درهم اسلامی: جزء اول، درهم‌های عرب - ساسانی. ترجمه امیرشاهد، [بی جا]، انتشارات فیروز، [بی تا]، ص ۱۷۶-۱۷۸.

ضرابخانه‌های عرب ساسانی / خط پهلوی / سکه‌های عرب - ساسانی.

۶۵۵ نقشبندی، ناصرسید محمود

«فهرست علامتها». درهم اسلامی: جزء اول، درهم‌های عرب - ساسانی. ترجمه امیرشاهد، [بی جا]، انتشارات فیروز، [بی تا]، ص ۱۹۰ - ۱۹۲. علامت روی سکه / سکه‌های عرب - ساسانی / سکه درهم.

۶۵۶ نقشبندی، ناصرسید محمود

«مقدمه». درهم اسلامی: جزء اول، درهم‌های عرب - ساسانی. ترجمه امیرشاهد، [بی جا] انتشارات فیروز، [بی تا]، ص ۳ - ۱۷.

سکه درهم / تاریخچه / سکه عین / سکه ورق (سکه نقره) / سکه درهم دوره جاهلیت / سکه‌های عرب ساسانی / سکه درهم اسلامی / خط عربی - کوفی / عمر بن خطاب / شعایر اسلامی / طراز ساسانیان / خط پهلوی / طبرستان / طراز اسلامی / عبدالملک بن مروان / طراز بیزانسی / سکه درهم بغلی / سکه درهم طبری / سکه درهم متوسطه / سکه درهم جوراقیه / سکه درهم جواز / سکه درهم سمیری / سکه درهم شرعی / وزن سکه / عیار سکه / سکه درهم ناسره / مراحل ضرب سکه / اضعاف و اجزای سکه / نقش سکه درهم / نخستین سکه‌های اسلامی / آل بویه / امویان / سکه درهم مصعب / سکه عمر بن خطاب / سکه مأمون.

۶۵۷ «نمایشگاه سکه‌های قدیمی و پر ارزش»

کیهان (۱۶ بهمن ۱۳۶۵): ۶.

موزه سکه بانک سپه.

۶۵۸ نوائی، عبدالحسین

ایران و جهان از مغول تا قاجاریه. تهران، مؤسسه نشر هما، ۱۳۶۶، ص ۴۸ - ۵۲. سکه دینار / سکه درهم / چین / سکه خانه.

۶۵۹ نوروززاده چگینی، ناصر

«مازندران در دوران ساسانی». باستانشناسی و تاریخ، شماره دوم، بهار و تابستان

۱۳۶۶، ص ۲۱-۲۹.

ساسانیان/ طبرستان/ سکه‌های اسپهبدان/ فرخان/ دادبرزمهر/ اسپهبد خورشید/ علامت
ضرابخانه/ سکه خسرو اول/ آم (آمل)/ ساری/ گوبل/ گیسلین/ سیمون/ سکه تنکه/ همیشه/
سکه‌های ساسانی/ سکه هارون‌الرشید.

۶۶۰ نولدکه، تئودور

تاریخ ایرانیان و عربها در زمان ساسانیان. ترجمه عباس زریاب، تهران، انتشارات
انجمن آثار ملی، [بی تا]، ص ۵۵، ۵۷، ۱۲۴، ۱۲۵، ۳۹۲، ۴۹۸، ۵۲۱، ۶۳۱،
۶۳۹، ۷۳۵.

تخت جمشید/ مجله سکه شناسی/ گاردنر/ سکه‌های پارتی/ سکه شناس/ سکه بهرام/ نقش
اردشیر/ سکه اردشیر/ توماس/ نخستین سکه‌های ساسانی/ سکه بازیلتوس یکسومی/ حبشه/ نقش
بازیلتوس یکسومی/ سکه نقره/ وزن سکه/ سکه پیروز/ عیار سکه/ سکه عربی/ تاریخگذاری/
سکه هرمز اول/ اسپهان/ ریو اردشیر (ریشه‌ر)/ سکه جاماسب/ موردتمان/ سکه بهرام ششم
(چوبین)/ سکه یزدگرد سوم/ سکه بستام/ علامت روی سکه.

۶۶۱ وثیق، منصوره

«منکبرنی». آینده، سال ۹، ش ۹ و ۸ (آبان - آذر ۱۳۶۲): ۶۷۹-۶۸۱.
سکه سلطان جلال‌الدین منکبرنی/ ادوارد تماس/ سکه شناس/ موزه دیوان هند/ القاب و عناوین/
شعائر اسلامی/ مجموعه شخصی سکه‌های ترابی طباطبائی.

۶۶۲ وره‌رام، غلامرضا

حکومت ایران در دوران اسلامی. تهران، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی،
۱۳۶۸، ص ۸۳-۸۶، ۲۷۲، ۳۴۶.
ایلخانان/ سکه دینار/ وزن سکه/ سکه درهم/ گیخاتو/ دینار رابع/ اولجایتو/ غازان‌خان/
ضراب‌باشی/ ضرابخانه/ معیرالممالک.

۶۶۳ وهرام، مجید

«تصاویر مستندی از سکه‌ها و پیکره‌های شاهنشاهان ایران». بررسی‌های
تاریخی، سال ششم، شماره مخصوص (شماره مسلسل ۳۳)، (مهر ۱۳۵۰): ۱۷۰-
۲۲۷.

سکه نقره/ سکه اردشیر اول/ سکه داریوش دوم/ نقش اردشیر سوم/ نقش اردوان اول/ نقش فرهاد/
نقش مهرداد اول/ نقش اردوان دوم/ نقش مهرداد دوم/ نقش سندروک/ نقش فرهاد سوم/ نقش

مهرداد سوم / نقش ارد اول / نقش فرهاد چهارم / نقش فرهاد پنجم / نقش ون اول / نقش اردوان سوم / نقش گودرز / نقش پاکر دوم / نقش خسرو / نقش بلاش دوم / نقش بلاش سوم / نقش بلاش چهارم / نقش هرمز / نقش بهرام / نقش بهرام دوم / نقش بهرام سوم / نقش نرسی / نقش هرمز دوم / نقش شاپور دوم / نقش شاپور سوم / نقش بهرام چهارم / نقش بهرام پنجم / نقش یزدگرد اول / نقش یزدگرد دوم / نقش پیروز اول / نقش قباد اول / نقش خسرو انوشیروان / نقش هرمز چهارم / نقش قباد دوم / نقش خسرو پرویز / نقش اردشیر سوم / نقش هرمز پنجم / نقش پوراندخت / نقش بلاش پنجم / نقش اردوان پنجم / سکه اردوان دوم.

۶۶۴ ویت، ژان

اصطلاحنامه توسعه فرهنگی. ترجمه ناصر پاکدامن، تهران، مرکز اسناد فرهنگی آسیا، ۱۳۵۸، ص ۲۸۶.
سکه شناسی.

۶۶۵ «۱۲۶۳ سکه مسی دوران صفویه در همدان کشف شد»

کیهان، (۱۳۶۹/۱/۱۸):؟.

همدان / سکه مسی / سکه های صفویان / اصفهان / نقش شیر و خورشید.

۶۶۶ «۱۶۷ سکه دوران یعقوب لیث در روستای کازرون کشف شد»

کیهان، (۱۳۶۸/۴/۱):؟.

سکه طلا / سکه یعقوب لیث صفاری / مهدی آباد / کازرون / شعایر اسلامی.

۶۶۷ هینس، والتر

اوزان و مقیاسها در اسلام. ترجمه و حواشی غلامرضا ورهرام، تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۶۸، ص ۱، ۸، ۱۶.
وزن سکه / سکه طلا / سکه نقره / سکه مسی.

۶۶۸ «یک اتفاق استثنائی در دره مهرجان».

کیهان، (۶۶/۱۰/۲۳):؟

مهرجان / سکه های پارتیان / سکه الی مائید / نقش ماه / نقش ستاره / نقش لنگر / سکه برنزی.

۶۶۹ یکتایی، مجید

«پرتو، پارشو، پهلوی و پارسیکا در هند باستان». نشریه انجمن فرهنگ ایران

باستان، سال هفدهم، شماره ۲۰ (فروردین ۱۳۵۸): ۳۳-۴۲.
سکه‌های اشکانی/ نقش پوشاک

۶۷۰ یونگ، پیتر. جولیس

داریوش یکم پادشاه پارسها. ترجمه و حواشی دکتر د. منشی‌زاده، تهران،
دانشگاه تهران، ۱۳۳۵، ص ۱۲۵، ۱۲۶.

سکه داریکوس (داریکه) / سکه استاتر / وزن سکه / سکه شقل / بابل / داریوش / سکه طلا / سکه
نقره / مصر / سکه ارواندس / سکه‌های لاویسا / تقلید سکه.

نمايه عام

آرتیمس ۱۲۸، ۴۹۰	آباد بیشابور ۵۰۱/۱
آرخه لائوس ۴۵۱	آباقا ۲۷۲
آرساکس ۱۲۷	آباقآن ۲۶۴، ۲۶۳
آرسس ۱۰۷	آبدیسارس ۴۴۴
آرشاک ۱۱۳، ۳۱/۲	آبروکوماس ۵۲۵
آرشام ۴۴۴	آبش خاتون ۲۵۴
آرکوت (م.ض) ۲۴۸	آبکاریانس، مسروپ ۱۱۳
آریا، محمدحسین ۵۰۸	آپولو ۱۲۷
آریارات اول ۵۶۵، ۴۵۱، ۱۰۸	آپلودوتوس ۴۸۱
آریانپور، امیرحسین ۹۵	آپولون ۵۳۵، ۴۵۰، ۴۴۶
آریاندا ۹۰	آتن ۴۴۵، ۱۵۹
آریستنس ۴۵۰	آتنا ۶۲۶، ۶۲۵، ۵۲۶/۱، ۴۵۰، ۳۹۳
آریستوخوس ۴۴۷	آتورپادگان
آزادافغان ۳۲۷، ۳۲۵	نگاه کنید به
آزیال ۴۴۷	اردبیل
آزس ۵۹۵	آدا ۴۴۸
آزیلی سس ۵۹۵	آدرنه (م.ض) ۵۰۶
آژند، یعقوب ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۸۰، ۳۱۴، ۵۰۴، ۵۶۴، ۵۶۶	آذربایجان ۲۳
آستان قدس رضوی ۵۶۶، ۵۳۹، ۵۰۶	آذرمیدخت ۲۰۳، ۲۰۲
آسپاندوس (م.ض) ۵۱۹	آذرنوش، مسعود ۲۲۹، ۱۱۵، ۱۱۴
آسیای صغیر ۱۱۱، ۱۱۷	آذری، علاءالدین ۱۱۶، ۸۳
آق قویونلو ۲۸۹-۲۸۵، ۲۶۲، ۷۰، ۱	آرام، احمد ۶۲۳
آقامحمدابراهیم خان امین السلطان آبداریاشی	آریاخان ۲۶۴
نگاه کنید به	آرتامی ۱۲۸
امین السلطان آبداریاشی، آقامحمدابراهیم خان	آرتابازد (= آرتاواز = آراتاواز = آرتاوازد) ۱۲۶، ۱۱۸
آقا محمدخان قاجار ۳۱/۱، ۳۱۲، ۳۵۱، ۳۵۴	۶۱۶، ۵۲۵، ۴۶۸، ۱۶۰
	آرتوک، ابراهیم ۲۴۵

۲۴۴، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۴، ۲۵۶، ۲۶۴، ۲۶۵	۳۵۶، ۳۵۷، ۳۶۵، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۸۱، ۳۸۲
۲۷۶، ۲۸۴، ۲۸۶ - ۲۸۸، ۲۹۸، ۳۲۱، ۳۲۲	۳۸۹، ۵۱۷، ۵۵۵
۳۴۳، ۳۵۶، ۳۷۹، ۴۸۵، ۴۹۲، ۴۹۱، ۵۰۶	آکروپل ۴۹۰
۵۲۰، ۵۳۹، ۵۴۲، ۵۵۵، ۵۶۱، ۵۷۷، ۵۸۳	آگاتوکلس ۵۹۶، ۳۹۹
۵۸۴، ۵۹۷، ۶۰۶، ۶۰۸، ۶۲۳، ۶۵۱	آگیبالووا، ا. ۳۹۲، ۳۸۱
آیاسلوغ ۵۰۶	آلبوکرک ۳۴
آفوری ۳۹۱	آلبویه ۲۱۰، ۲۳۹، ۵۵۴، ۶۳۸، ۶۵۶
ابراهیم ۲۲۷، ۲۸۴، ۶۵۰	آلب ارسلان ۲۳۸، ۲۴۵، ۲۴۷، ۲۵۰
ابراهیم افشار ۳۱۲، ۳۲۹ - ۳۳۱، ۵۴۰، ۵۵۵	آل جلایر (= جلایریان) ۴۷۸، ۲۷۸ - ۲۷۵، ۱۵۰
ابراهیم بن حسین ۵۰۶	آل چوپان (= چوپانیان) ۲۷۹
ابراهیم بن مرزبان ۲۲۶	آل دابویه ۵۵۵
ابراهیم میرزا ۳۳۷	آل زیار (= زیاریان) ۲۲۸، ۲۱۰، ۴۶
ابرشهر	آل کاکویه ۴۶
نگاه کنید به	آل مظفر ۲۷۳، ۲۷۴، ۵۲۴
نیشابور	آل وهسودان ۵۱۳
	آم
	نگاه کنید به
ابرقو (م.ض) ۲۸۹، ۵۳۹	آمل
ابروکوس ۵۶۵	آمد (م.ض) ۲۸۸، ۲۸۹
ابزار ضرب سکه ۷۱، ۸۹، ۱۰۵، ۱۱۲، ۱۹۵	آمریکا ۴۱۸، ۴۱۹
۱/۲۰۴، ۲۹۱، ۲۹۲، ۳۱۹، ۳۵۰، ۳۵۸، ۳۶۰	آمل (م.ض) ۱/۳۱، ۱۷۳، ۲۱۰، ۲۱۷، ۲۲۸
۳۸۰، ۳۸۳، ۴۹۰، ۴۹۴، ۵۷۳، ۵۹۶/۱	۲۳۴، ۲۶۵، ۲۷۶، ۲۸۴، ۲۸۶، ۵۱۰، ۵۳۹
ابلس ۵۴۰	۵۶۱، ۵۹۰، ۶۲۴، ۶۵۹
ابن بطوطه ۲۵۸	آمون ۴۰۰
ابن خلدون ۲۳۶	آناهیتا ۵۹۸
ابن کاکویه ۶۲۳	آنتیالسیداس ۴۸۱
ابوالحارث سلطان سنجر سلجوقی (= سلطان سنجر سلجوقی) ۲۴۵، ۲۴۹، ۲۵۰، ۶۲۳	آنتیماخوس ۴۰۰، ۵۹۶
ابوالحزبب مرزوق ۲۰۷	آنتیوخوس دوم ۱۱۳
ابوالخزیمه بن خازم ۲۰۷	آنه ۴۰۵
ابوالعباس ۴۹۶	آهنگری ۲۹۱، ۲۹۲، ۳۱۶، ۵۳۹
	آیات قرآن مجید ۶، ۸، ۱۴، ۴۱، ۵۶، ۵۸، ۶۴
	۸۹، ۱۹۰، ۲۲۰، ۲۲۵، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۴۲

اتابکان ۴، ۱۴، ۲۵۴ - ۲۵۶، ۲۵۶	ابوالعباس طوسی (فضل) ۲۰۷
اتابکان آذربایجان ۲۵۶	ابوالفتح خان ۳۱۲، ۳۴۳، ۳۴۷
اتام مازیوس ۵۲۵	ابوالفتح ملک شاه
اتامیلوس اول ۱۳۵/۱	نگاه کنید به
اتامیلوس دوم ۱۳۵/۱	ملکشاه اول سلجوقی
اتحادیه (نظام مافی)، منصوره ۴۵۶	ابوالمظفر برکیارق
اجاره ضرابخانه ۴۵۶	نگاه کنید به
اجزاء سکه	برکیارق، رکن الدین ابوالمظفر
نگاه کنید به	ابوالقاسم بابر ۲۸۴
اضاف و اجزاء سکه	ابوبکر ۵۴۴
احتشام، مرتضی ۴۵۷	ابوبکرین ایوب ۲۴۷
احسانی، محمدتقی ۴۵۸ - ۴۶۰	ابوبکرین محمد ۲۵۵، ۲۵۴
احمد ۲۹۶، ۲۸۴، ۲۷۸	ابوجعفر محمد بن خلف ۲۱۷
احمد آباد (م.ض) ۳۴۰	ابوریحان بیرونی ۳۶
احمد آق قویونلو ۲۸۸	ابوسعید ۶، ۲۵۷، ۲۶۱، ۲۶۴، ۲۷۲، ۲۸۴
احمد بن اسماعیل سامانی ۴۲۵	ابوسعید بهادرخان ۲۶۳، ۲۶۲، ۲۵۸
احمد بن طولون ۴۱	ابوسعید گورکانی ۲۸۸، ۲۶۵
احمد بهادر ۲۸۶	ابوشجاع
احمد تکودار ۲۶۴، ۲۷۲	نگاه کنید به
احمد شاه افغان ۳۲۵	عضدالدوله
احمد شاه صفوی ۳۱۵	ابوشهر
احمد شاه قاجار ۴۸۶، ۵۱۰	نگاه کنید به
اخسیکت ۴۶۳، ۴۷۳	بوشهر
اخلط (م.ض)	ابوطالب طغرل بیک ۲۵۰
نگاه کنید به	ابولوس ۵۲۵
خلط	ابومسلم خراسانی ۵۴۲
اران (= آران. م.ض) ۲۶۴، ۲۷۶، ۵۹۰، ۶۳۸	ابومنصور وشمگیر ۴۹۷
۶۴۸	ابونصر (قصر. م.ا) ۱۹۱
ارتابازوس ۱۳۵/۱، ۵۹۵	ابیزگوس اول ۱۳۵/۱
ارتخستر ۱۲۶، ۵۹۵	ابیورد (م.ض) ۵۳۹
ارتق ارسلان ۲۴۷	اپوداکرس ۱۳۵/۱
ارتوقیه کیفا ۲۵۶	ایپاس ۴۴۷

۵۸۴، ۵۲۰، ۵۰۵، ۲۷۲	ارتوقیه مادرین ۲۵۶
ارمنی ۸۲	ارجان (م.ض) ۲۱۷، ۱۱۹
ارمنستان ۴۸۴، ۴۴۴، ۴۶	ارد ۶۶۳، ۵۹۵، ۵۳۵، ۵۰۷، ۱۱۳
ارمنیه (م.ض) ۲۲۵، ۱۹۰	ارد دوم ۵۳۵، ۱۱۳
ارواندس ۶۷۰	اردبیل (= آرتوپادگان = دارالارشاد اردبیل. م.ض)
اروفرن ۴۵۱	۰، ۲۶، ۴۰، ۲۲۶، ۲۸۷، ۲۹۴، ۲۹۸، ۳۰۳، ۳۵۵
ارومیه (= ارومی. م.ض) ۶۱۸، ۳۷۷، ۳۶۶، ۳۵۷	۶۳۸، ۶۱۶، ۶۰۸، ۵۹۰، ۵۳۹، ۳۷۷
ارونتویات ۴۴۸	اردشیر اول ۱۱۰، ۳۱/۲، ۱۱۰، ۱۳۵/۱، ۱۷۳، ۱۷۷
ارونت ۱۰۶	۲۰۵، ۴۵۹، ۴۷۷، ۵۱۴، ۵۹۸، ۶۲۷، ۶۳۱
ارستامش، همایون ۵۰۵	۶۶۹، ۶۶۳، ۶۶۰
ارستنس ۴۵۰	اردشیر دوم ۷۸، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۸، ۱۳۵/۱، ۵۱۴
ارین ۵۱۶	۶۶۳، ۵۳۵، ۵۱۹
ادریس بن عبدالله ۵۹۹	اردشیر سوم ۱۰۷، ۴۶، ۱۰۹، ۱۰۹، ۵۱۹، ۵۲۵، ۶۶۳
ازمیر ۱۰۷	اردشیرفر (= اردشیرخوره) ۶، ۲۴۹، ۶۲۴، ۶۳۸
ازتس ۱۰۵	۶۴۹
اژین (جزیره) ۴۹۰، ۴۱۳	اردو (م.ض) ۵۳۹، ۲۸۸
اسپانیا ۶۳۸، ۳۴	اردوان اول ۶۶۳، ۶۲۷، ۵۳۵، ۴۶۵، ۱۱۳
اسپهان	اردوان دوم ۶۶۳، ۶۲۷، ۵۳۵
نگاه کنید به	اردوان سوم ۶۶۳، ۵۳۵
اصفهان	اردوان پنجم ۶۶۳، ۶۲۷، ۵۳۵، ۳۹۱
اسپهبدان طبرستان ۲۰۷، ۲۰۶، ۱۵۱، ۶۶، ۴۶	ارزروم (م.ض) ۲۸۸
۲۰۹-۲۱۲، ۲۱۶، ۵۰۶، ۵۲۴، ۵۵۵، ۶۲۶، ۶۳۸	ارزن ۲۸۹
۶۵۰	ارزنجان (م.ض) ۴۲
اسپین تازا ۴۴۷	ارسطو ۴۱۳
استاریواکوس ۴۴۷	ارسلاخان ۴۷۳
استانبول ۴۲۴، ۴۱	ارسلان ۲۳۸
استخر (ا.م) ۵۰۸	ارسلان بن طغرل ۴۰۶
استخر (= اسطخر. م.ض) ۶، ۱۱۷، ۱۹۰، ۲۰۲	ارسلانشاه ۲۴۹
۴۲۳، ۵۰۱/۱، ۵۰۴، ۶۲۴، ۶۳۸، ۶۴۸، ۶۴۹	ارض قدس
استرآباد (م.ض) ۲۲۸، ۲۲۸، ۲۸۲، ۲۸۴، ۲۸۸	نگاه کنید به
۳۴۷، ۳۵۷، ۳۸۲، ۴۰۹، ۵۳۹، ۵۵۵	مشهد
۶۱۸، ۶۱۶، ۶۰۸	ارغون خان (= ارغون) ۳۱/۱، ۲۶۳ - ۲۶۵

۶۳۶، ۶۲۷	استراتون اول ۵۱۹
اشک اول ۵۹۶، ۱۳۵، ۱۲۸	استراتون دوم ۵۱۹
اشک اورگرتس دیکائوس فیل هلن ۵۹۵	استفن اول ۴۴۰/۱
اشک نیکه فوروس ۵۹۵	استفن دوم ۴۴۰/۱
اشکور (ا.م) ۵۵۵، ۵۴۳، ۴۹۲	اسد آباد (م.ض) ۹۱
اشمید (= اشمیت) ۲۴۶، ۲۳۰	اسرائیل ۴۲۹
اصطخر	اصطخر
نگاه کنید به	نگاه کنید به
استخر	استخر
اصطلاحات سکه شناسی ۶۰۲	اسعدبختیار، گودرز ۵۷۵
اصفهان (= اسپهان = جی = دارلسلطنه = سپاهان.	اسعد مولی المهدی ۶۵۰
م.ض) ۳۱/۱، ۵۴، ۵۶، ۱۲۶، ۱۹۰، ۲۵۰،	اسفراین (م.ض) ۵۳۹، ۵۱۰، ۲۸۲
۳۰۳، ۲۹۹، ۲۹۸، ۲۹۴، ۲۹۳، ۲۸۸، ۲۷۹	اسکاندیناوی ۴۲۸
۳۴۰، ۳۳۰، ۳۲۷، ۳۲۶، ۳۲۰، ۳۱۷، ۳۱۵	اسکندر ۳۱/۲، ۱۳۰، ۱۵۲، ۳۹۸، ۴۳۶، ۴۵۸
۳۸۱، ۳۷۸، ۳۷۷، ۳۶۹، ۳۵۷، ۳۵۶، ۳۴۷	۵۰۷، ۵۲۶/۱، ۵۶۵، ۵۶۸، ۵۹۶، ۶۲۶
۵۴۰، ۵۵۳، ۵۳۹، ۵۱۰، ۴۶۹، ۴۶۰، ۳۸۲	اسکندر بهادرخان ۲۸۷
۶۶۰، ۶۳۸، ۶۱۷، ۵۹۰	اسکندریک منشی ۴۲۵
اصفهانیان، کریم ۵۳۳	اسکندر قراوقونلو ۲۶۲
اصلان خان ۳۳۶	اسلام آباد (ا.م) ۵۳۷
اضاعف و اجزاء سکه ۲۵، ۴۵، ۹۱، ۳۵۴، ۳۶۵،	اسلامی، الله قلی ۸۴، ۴۶۱
۴۲۴، ۴۳۰، ۴۳۳، ۵۰۶، ۵۴۱، ۶۵۶	اسماعیل بن احمد سامانی ۴۹۷، ۲۲۰
اعتضاد السلطنه، علیقلی میرزا ۴۶۳	اسماعیل بن وهسودان ۲۲۶
اعتماد السلطنه، محمد حسن خان ۳۴۹ - ۳۵۱،	اسماعیل بهادرخان ۲۹۶
۴۶۴، ۴۶۵	اسماعیل خفی، اوزون چارشلی ۴۶۲
اعظم السلطنه، عباس ۴۶۶	اسماعیلیان (= اسماعیلیه) ۳۳، ۲۵۱، ۴۸۵
اعظمی سنگسری، چراغعلی ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۶۲،	اسمیت، جان ماسون ۲۴، ۲۴۵، ۲۵۷، ۲۵۸
۲۰۶ - ۲۰۹، ۲۱۹، ۲۲۵، ۲۳۱، ۲۴۰، ۲۴۷،	اشبیلیه (م.ض) ۵۹۶/۱
۲۴۸، ۲۵۱، ۲۸۱، ۲۹۰، ۳۲۸	اشپولر، برتولد ۲۵۹
افاغنه ۱۴، ۵۲، ۳۲۴ - ۳۲۷	اشرف (م.ض) ۶۱۷
افریقای شمالی ۱۸۳، ۴۷۷	اشرف افغان ۲۱، ۳۱۲، ۳۲۴ - ۳۲۷، ۶۱۵
افس (م.ض) ۱۰۸، ۵۲۵	اشکانیان (= اشکانی = پارتیان) ۳۱/۲، ۷۸
افشار، ایرج ۳۵۱، ۳۵۲، ۴۶۷، ۴۹۶، ۵۷۲	۱۱۳ - ۱۶۱، ۲۰۳، ۴۷۷، ۵۱۶، ۵۹۶، ۵۹۷

الومایس ۱۳۵/۱	افشار (بهاءالملک)، میرزامصطفی ۵۲۹
الوند آق قویونلو ۲۸۸، ۲۸۶	افشاریان (= افشاریه) ۵۲، ۱۴، ۵۲، ۳۲۸ - ۳۴۱، ۵۴۸
الموت ۲۴۲	۵۵۳
الی مائی ۵۱۶	افغانستان ۴۱۵، ۳۹۴
امام، سیدمحمد کاظم ۷۶	اقبال آشتیانی (= اقبال)، عباس ۲۱۸، ۲۳۹، ۲۶۰
امام شوشتری، محمدعلی ۳۹۵	۳۲۴، ۳۵۲، ۴۶۲، ۴۶۸، ۵۶۹، ۵۹۹
امپراتوران رم ۵۲۰	اقتداری، احمد ۱۶۳، ۱۱۹
امداد، حسن ۲۷۳	اکباتان
اموی (= امویان = بنی امیه)	نگاه کنید به
نگاه کنید به	همدان
خلفای اموی	اکراتید
امیرالمومنین ۶۳۸	نگاه کنید به
امیر تیمور (= جهان تیمور) ۳۱/۱، ۲۶۴، ۲۷۲	اویکراتید
۲۸۴، ۲۸۳، ۲۷۵	اکرم ۱۰۱/۱
امیرکبیر ۵۱۸، ۵۷۲	اکرومیس ۴۴۹
امیرلو ۱، ۶۰	اگیبالووانا ۳۹۲
امیره حاتم ۳۰۷	الباب ۱۹۰
امیره شاهرخ ۳۰۷	الجایتو، سلطان محمد (= خدابنده) ۲۵۷
امیری، منوچهر ۴۶۹	۲۵۸، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۷۲، ۶۶۲
امین ۸، ۵۸، ۶۲۳	الغزیک ۲۸۴، ۲۱
امین الدوله، فرخ ۵۳۳	القاب ضربیخانهها ۱۳، ۱۰
امین الدوله، میرزاعلی خان ۳۵۲، ۳۶۰، ۳۹۱، ۴۶۸	القاب و عناوین ۱۴ - ۱۶، ۳۱/۱، ۴۱، ۵۸، ۶۴
امین السلطان ۳۶۰، ۳۹۱	۷۲، ۱۰۹، ۱۱۳، ۱۱۳، ۱۶۹، ۱۷۹، ۱۸۸
امین السلطان، آبدارباشی آقا محمد ابراهیم خان	۲۲۳، ۲۲۵، ۲۳۷، ۲۳۹، ۲۴۲ - ۲۴۴، ۲۴۹
۴۶۸، ۳۹۱، ۳۵۸، ۳۵۲، ۲۰۴/۱	۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۶، ۲۶۱، ۲۷۷، ۲۸۰، ۲۸۸
امین الضرب، حاج محمدحسن خان اصفهانی (=	۲۹۶، ۳۱۲، ۳۲۱ - ۳۲۳، ۳۲۵، ۳۲۹، ۳۴۰
محمدحسن امین الضرب) ۲۰۴/۱، ۳۵۲	۳۴۳، ۳۵۶، ۳۶۵، ۳۶۹، ۳۷۲، ۳۷۳، ۴۷۷
۳۸۴، ۳۷۴، ۳۶۰، ۳۵۸	۴۸۱، ۴۹۰، ۴۹۶، ۴۹۷، ۴۹۹، ۵۰۱، ۵۰۱/۱
امین الملک، میرزاعلی خان ۳۶۰	۵۰۶، ۵۰۷، ۵۱۹، ۵۲۰، ۵۲۳، ۵۲۷، ۵۳۱
امین ریاحی، محمد ۳۵۳	۵۳۹، ۵۵۳، ۵۵۸، ۵۶۲/۱، ۵۷۶/۱، ۵۷۸، ۵۷۹
امینی، ناصر ۲۹۱	۵۹۲، ۵۹۵، ۶۰۸، ۶۱۶، ۶۲۲، ۶۳۷ - ۶۳۹
انیار ۴۱، ۶۲۳	۶۶۱

اولثاریوس، آدام ۳۰۲، ۳۰۳، ۵۲۸	انجمن آسیائی بنگاله (سکه) ۴۰۱
اولجایتو	انجمن سکه شناسی آمریکا (= انجمن آمریکایی
نگاه کنید به	مسکوکات) ۴۸، ۱۹۰، ۲۴۵، ۵۴۲
اولجایتو، سلطان محمد (خدا بنده)	انجمن سکه شناسی ایران ۶۳۱
اوامر	انجمن سکه شناسی لندن ۵۶۰
نگاه کنید به	اندرآب (م.ض) ۱۸۹
عمر بن العلاء	اندرآب (م.ض) ۶۳۸
اونازواکوس ۴۴۷	اندونزی ۴۱۹
اونونس ۵۹۵	انصافپور، غلامرضا ۴۷۰
اونیر (= انیران) ۵۹۵	انگلستان (م.ض) ۳۵۴
اویراتید (= اوکراتیدس) ۱۳، ۵۲۵، ۵۹۵، ۶۳۳	انوشه، حسن ۱/۱۳۵، ۱۶۳، ۲۴۱، ۲۴۰/۱، ۴۴۰
اھر (م.ض) ۲۵۵	۴۸۰، ۴۸۱، ۵۳۵
اهستانه (م.ض) ۶۲۴	اوشیروان ایلخانی ۱/۳۱، ۲۵۸، ۲۶۱، ۲۶۲
اهمتان	۲۶۴، ۲۷۹
نگاه کنید به	اوآدو ۵۹۵
همدان	اوکراتیدس
اهمیت سکه ۵۵۰	نگاه کنید به
اهواز (= سوق الاهواز = شرف الاهواز. م.ض)	اویراتید
۵۸، ۱۳۵/۱، ۱۹۰، ۲۳۷، ۵۱۶، ۵۹۵، ۵۹۷	اوگوراس اول ۴۴۷
۶۳۸	اوگوراس دوم ۱۰۷، ۱۳۲، ۴۴۷، ۵۱۹
اهورمزدا ۷۹، ۱۰۸، ۱۷۴، ۵۱۲، ۵۹۵، ۵۹۸	اوانتس ۴۴۷
۶۰۶	اوبورزوس ۱۳۵/۱
ایازو (م.ض) ۱۰۸، ۵۱۹	اوتوفراداتس ۱۳۵/۱
ایدج (= ایدج) ۲۷۳، ۴۳۶	اوتوفراداتس دوم ۱۳۵/۱
ایذه ۳۹۵	اوتیدم (= اوتیدموس) ۴۴۶، ۵۹۶
ایراکلی دوم ۳۴۷	اوتیدم دوم ۴۴۶
ایران (م.ض) ۲/۳۱، ۱۷۱، ۲۰۲، ۵۱۵، ۵۲۲	اوزون حسن ۴۲، ۲۸۶، ۲۸۸
ایروان (م.ض) ۴۰، ۲۹۸، ۳۰۸، ۳۱۲، ۳۲۳	اوراکی ۵۹۵
۳۴۰، ۳۴۷، ۳۵۷، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۸۲، ۵۳۹	اورنت ۵۲۵، ۶۲۷
۵۷۳، ۶۱۸، ۶۳۵	اورنگ م. ۴۷۱
ایزدپناه، حمید ۲، ۳، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۶۴	اوغتای قآن ۲۶۴، ۲۶۶
ایسوس (م.ض) ۷۸، ۱۰۶، ۱۰۸	اولپان (اولفان) ۱/۱۳۵

ایلاق ۴۷۳	بانه (م.ض) ۲۷۲، ۲۷۹
ایلام ۵۱۶	باوندیان ۲۰۶، ۴۶، ۲۱۲-۲۰۶
ایلخانان (ایلخانی = ایلخانیان) ۱۴، ۱۵، ۲۵۷	بایدو ۲۶۴
۲۷۲-، ۵۱۰، ۵۸۴، ۵۹۰، ۶۶۲	بایسنغراق قویونلو ۲۸۸، ۲۸۶
ایلدگز ۲۵۴	بایکوف ۵۶۶
ایلغازی دوم (قطب‌الدین) ۲۴۷	بجنورد ۱، ۴۸۶
ایلک نصر ۴۷۳	بجنورد (گنجینه) ۴۶۸
ایوبیان ۲۴۷	بجنوردی، کاظم ۵۰۶
	بحرین ۴۰
بابل ۱۶، ۷۸، ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۹۵، ۴۵۳	بخارا (= بخارا خداده) ۳۳، ۶۱، ۶۳، ۱۶۸، ۱۸۵، ۱۸۹، ۱۹۰، ۲۲۰، ۲۴۲، ۳۳۹، ۳۴۰، ۴۹۷
۵۱۰، ۶۷۰	۵۲۲، ۵۶۱، ۵۶۷، ۶۳۸
بابلون، ارنست ۵۱۹، ۴۷۲	بختورتاش، نصرت‌الله ۸۵، ۱۲۳، ۱۶۶، ۲۹۳، ۳۵۴
باختر ۴۴۶	بدلیس (م.ض) ۲۸۸، ۲۸۹
بادریبجان (م.ض) ۶	بدیع، میرمهدی ۱۶
بادکوبه (م.ض) ۳۱۲	براندیس، یوهانس ۵۷۰
باران (م.ض) ۵۳۶	بردان (= واردن) ۱۳۵
بارتولد، و.و. ۴۷۳	برده (م.ض) ۲۸۹
بارفروش (م.ض) ۳۸۵	برکیارق، رکن‌الدین ابوالمظفر (= ابوالمظفر برکیارق) ۲۳۸، ۲۴۵، ۲۴۹، ۲۵۰، ۵۰۶
بازدو ۵۹۵	بروجرد (م.ض) ۴۰، ۲۹۸، ۳۱۷، ۵۳۹، ۶۱۶
بازیلئوس یکومی ۶۶۰	بزرگترین سکه دنیا ۵۵۰، ۶۰۳
باستانی پاریزی، محمدابراهیم ۲۱، ۲۹۲	بست (م.ض) ۲۱۴
باشی، بهزاد ۳۹۷	بستانو (ا.م) ۵۸۵
باطنیان ۵۷۷-۵۷۹	بسظام (بستام) ۸۲، ۶۶۰
باقلی مرامه (= آزادشهر. ا.م) ۵۸۹	بصره (م.ض) ۶-، ۸، ۱۹۰، ۳۴۷، ۵۱۷، ۶۲۴
باکترا ۵۳۵	بطالسه ۴۶
باکو (م.ض) ۲۶، ۲۷۶	بغداد ۷۸، ۸۱، ۱۲۶، ۱۳۵/۱، ۴۷۱، ۴۷۷
باگواس ۵۲۵	بغداد (= مدینه‌السلام. م.ض) ۹۸، ۲۶۴، ۲۷۲
بالاس، الکساندر ۵۳۵	۲۸۸، ۲۸۶، ۴۱۴، ۴۳۴، ۴۷۸، ۴۹۶، ۵۳۹
بال رام ۴۴۷	۵۹۰، ۶۱۸، ۶۲۳
بال ملک ۴۴۷	بغراخان ۴۷۳
بال ملک دوم ۴۴۷	
بانک ملی ایران ۴۷۵، ۵۲۳	

بنی ساج ۴۶	بلغرام (م.ض) ۵۹۶
بنی عباس	بلاذری ۶۲۲
نگاه کنید به	بلاش اول ۱۴۱، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۷۸، ۱۹۷، ۱۹۸، ۴۵۸، ۵۱۴، ۵۳۵، ۵۹۵، ۶۶۳
خلفای عباسی	بلاش دوم ۱۶۰، ۵۹۵، ۶۶۳
بورسه (م.ض) ۵۰۶	بلاش سوم ۱۶۰، ۵۳۵، ۶۶۳
بوسهاب (م.ض) ۵۱۸	بلاش چهارم ۱۴۵، ۱۶۰، ۵۰۷، ۵۳۵، ۶۶۳
بوشهر (= ابوشهر. م.ض) ۳۵۹، ۳۶۷، ۵۱۸، ۶۱۶، ۶۱۸	بلاش پنجم ۱۲۶، ۱۶۰، ۵۳۵، ۶۶۳
بویل، جی. آ. ۱۳۵/۱، ۴۴۰/۱، ۴۸۰، ۴۸۱، ۵۳۵	بلاش ششم ۵۳۵
به آذین، داریوش ۲۹۴	بلخ (م.ض) ۶، ۶۱، ۱۲۶، ۱۷۳، ۱۹۰، ۲۲۰
به از آمد کواد ۵۰/۱	بلده طیبه ۲۸۴، ۴۸۱، ۶۲۴، ۶۳۸
بهاءالدوله ۲۲۳، ۲۳۲	نگاه کنید به
بهاءالدین محمد بن حسن بن اسفندیار ۳۰	همدان
بهار، محمد تقی (ملک الشعراء) ۴۷۷	بلزیک ۵۳۱
بهاری، فخری ۱۲۴	بلنیتسکی، آ. ۳۹۶
بهپور، احمد ۵۲۸	بلکاتگین ۲۴۴
بهرام اول ۴۶، ۱۷۴، ۱۷۸، ۲۰۰، ۵۱۴، ۶۶۳	بلوخ، مارک ۳۹۷
بهرام دوم ۱۷۴، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۸۰، ۱۹۷، ۲۰۰	بلوشر، وپرت ۴۷۶
۴۵۹، ۴۷۷، ۶۶۳	بم (م.ض) ۲۶۳، ۲۷۲
بهرام سوم ۴۶، ۱۷۶، ۶۶۳	بنارس (م.ض) ۵۹۵
بهرام چهارم ۱۷۸، ۶۶۳	بندر ابوشهر
بهرام پنجم (= بهرام گور) ۶۱، ۱۷۴، ۱۸۵، ۱۹۴/۱، ۱۹۶، ۱۹۸، ۲۰۰، ۲۰۳، ۴۸۳	نگاه کنید به
۵۱۴، ۵۹۷، ۶۶۳	بوشهر
بهرام ششم (چوبین) ۱۲۶، ۱۷۳، ۱۷۸، ۶۶۰	بندر عباس (گمبرون) ۵۱۸
بهرام گور	بندر لنگه ۵۸۵
نگاه کنید به	بنفشه ده (ا.م) ۵۹۰
بهرام پنجم	بنگاله ۴۰۱
بهروزی، علینقی ۲۶	بنی امیه
بیات، عزیزالله ۸۶، ۱۲۵، ۱۶۷-۱۶۹	نگاه کنید به
بیارجمند شاهرود (ا.م) ۵۵۳	خلفای اموی
بیانی، خانباها ۲۹۵، ۴۶۵	بنی دلف ۴۶

۲۴۹، ۲۳۷، ۳۱/۲	بطروشفسکی	۴۷۸، ۱۲۶	بیانی، شیرین
۴۴۶	پلاتو	۵۴۲	بیتز
۳۷۷	پناه‌آباد (م.ض)	۳۳	بیروت
۵۹۵، ۲۴۱	پنجاب (م.ض)	۵۴۶، ۴۹۰	بیزانس
۴۴۷	پنیتاگوراس	۶۴۹، ۶۴۸	پیشابور (م.ض)
۰۴۵۹، ۲۰۲، ۱۷۸، ۱۷۴، ۱۷۱، ۱۱۳	پوراندهخت	۱۹۰	بیضا
۶۶۳، ۴۸۸			بیهقی دبیر، خواجه ابوالفضل محمد بن حسین
۴۸۷، ۹۴، ۹۲، ۳۴	پوردواد، ابراهیم	۴۸۲/۱	
۴۸۸	پورگشتال، هامر	۴۸۲ - ۴۸۰	بیوارد، ا.د. ه
	پول سیاه		
	نگاه کنید به	۳۰۷	پائین‌آوند (پی نود)
سکه مسی		۲۰۷	پادوسپانیان
۴۷۶، ۵۲، ۵۱	پهلوی (سلسله)		پارتیان
۴۰۰	پیارتوس		نگاه کنید به
۵۳۰	پیرزاده (حاجی)	اشکانیان	
۴۹۱، ۴۳۲، ۱۲۸، ۹۴	پیرنیا، حسن	۱۹۱	پارس (ا.م)
۰۴۵۳، ۲۰۳، ۱۹۴/۱، ۱۷۸، ۱۷۴، ۱۱۳	پیروز	۴۸۳	پازارگاد، بهاء‌الدین
۶۶۳، ۴۹۹		۴۴۷	پازیکراتس
۶۳۸	پیروز‌آباد (م.ض)	۶۶۱	پاسارگاد (ا.م)
	پیروزکرد	۲۴۱	پاسورث، کلیفور. ادموند
	نگاه کنید به	۹۵	پاشائی، ع.
بروجرد		۴۷۷، ۱۵۷، ۱۳۵	پاکر
۵۹۶، ۳۴۰، ۳۳۹	پیشاور (م.ض)	۶۶۳، ۵۹۵، ۵۳۵، ۱۳۵	پاکر دوم (= پارکوس)
۴۴۸	پیگزوداروس	۴۱۹	پاکستان
۱۸۳	پیگولوسکایا، ن.و.	۴۷۰	پامفیلی
	تاپورستان (= تپورستان)	۱۸۲، ۱۲۷، ۸۷	پرادا، ایدت
	نگاه کنید به	۶۲۶	پراکزیتل
طبرستان		۳۴	پرثقال
۲۱۵	تاج‌الدین حرب بن محمد	۶۳۸، ۵۱۹	پروان (م.ض)
۲۴۸	تاج‌الدین غوری	۱۱۹	پروک
۳۱/۲	تاجبخش	۴۵۰	پروکلس
		۵۶۳، ۵۲۹، ۵۰۳، ۴۶۲	پطرزبورغ (پترزبورغ)

تارس ۱۰۶	تدغه ۵۹۹
تارن ۴۸۰، ۴۸۱	ترازان ۱۳۹
تاریخچه ۴۶، ۶۶، ۷۰، ۷۱، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۶۲	تربت (م.ض) ۵۳۹
۱۹۳، ۲۰۴/۱، ۲۱۶، ۳۵۲، ۳۸۰، ۳۹۳، ۴۱۳	ترکمانان ۱۵
۴۳۷، ۴۵۲، ۴۸۷، ۴۹۰، ۴۹۱، ۵۲۵، ۶۱۶	ترکیه ۴۲۹، ۴۱۴
۶۳۱، ۶۳۳-۶۳۶، ۶۵۶	تریاز ۵۲۵، ۱۱۰
تاریخچه (صرافی) ۴۵۶	تسییحی، محمدحسین ۲۱۲
تاریخ‌گذاری ۱۲۵، ۱۴۹، ۱۶۶، ۱۷۴، ۲۱۰	تسعیر در عیار سکه ۵۷۲، ۵۰۹
۵۷۶/۱، ۵۹۵، ۵۹۶، ۶۲۶، ۶۶۰	تسوج ۶۰۲
تال بلاغی، ج ۴۹۲، ۴۶۹	تصفیه زروسیم ۵۲۹
تالم (ا.م) ۵۹۱	تطبيق مبدأ و تاریخ سکه ۵۴۸
تاماراگرچی ۵۰۲، ۵۶۲	تعریف ۱۸، ۵۵، ۶۹، ۷۵، ۲۳۶، ۴۹۰، ۶۳۴
تاماس، ادوارد ۶۶۱	۶۳۵، ۶۴۷
تاورنیه ۳۷، ۳۰۳، ۳۶۷	تمویض سکه ۲۰۴/۱
تبریز (م.ض) ۱، ۲۶، ۳۱/۱، ۴۰، ۴۲، ۶۰، ۷۳	تفضلی، احمد ۱۷
۲۶۴، ۲۷۲، ۲۷۶، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۶، ۲۸۸	تفلیس (ا.م) ۵۵۳
۲۹۴، ۲۹۶، ۲۹۸، ۳۰۳، ۳۰۸، ۳۱۷، ۳۲۲	تفلیس (م.ض) ۲۶، ۳۱/۱، ۴۰، ۴۱، ۷۲، ۳۰۳
۳۲۳، ۳۲۷، ۳۳۰، ۳۳۸، ۳۴۰، ۳۴۲، ۳۴۷	۳۱۲، ۳۳۰، ۳۳۶، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۴۶، ۳۴۷
۳۵۷، ۳۶۵، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۸۲، ۴۳۱، ۴۶۰	۴۶۰، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۴۰، ۵۴۹، ۵۹۰، ۶۱۹، ۶۳۸
۵۳۹، ۵۴۰، ۵۵۳، ۵۹۰، ۶۰۸، ۶۱۶، ۶۱۷	تقلید سکه ۱۷۰، ۴۶۵، ۴۷۷، ۴۸۱، ۵۰۷، ۵۳۵
۶۱۹	۵۹۶، ۶۷۰
تنه (م.ض) ۳۴۰	تقویم بابلی ۶۳۹
تجویدی، اکبر ۸۸	تقی‌زاده، حسن ۴۹۶
تخت جمشید ۸۸، ۱۳۵/۱، ۵۲۵	تلفانس ۱۰۶، ۶۲۷
تخت جمشید (ا.م) ۹۸، ۶۶۰	تمیجان (= تماجان.م.ض) ۳۰۷، ۵۳۹
تخش کنی ۲۹۲	تمیستوکل ۴۵۰
ترابی طباطبائی، جمال ۴ - ۱۵، ۳۱/۱، ۲۱۶	تمیشه (م.ض) ۵۳۳، ۶۵۹
۲۲۰، ۲۲۶، ۲۳۲، ۲۴۲، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۲	تن (= تون.م.ض) ۱۳۲، ۵۳۹
۲۵۴، ۲۵۵، ۲۶۱، ۲۶۴، ۲۷۴، ۲۷۶، ۲۷۷	تناولی، پرویز ۲۹۹
۲۸۲، ۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۹، ۲۹۶ - ۲۹۸، ۳۲۵	توامغولی ۴۲۷
۳۲۶، ۳۲۹، ۳۳۵، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۵۵ - ۳۵۷	توردات دوم ۵۹۵
۶۶۱	توس ۶۲۹

جستان ۲۲۷	توقات (م.ض) ۴۲
جعفر ۵۰۵	توللی، فریدون ۵۱۶
جعفرآباد (م.ض) ۵۳۹	توماس ۶۶۰
جعفربرمکی (جعفرین یحیی برمکی) ۶۲۳	تونکت (م.ض) ۴۷۳
جعفرخان زند ۳۴۳، ۳۴۲	تویسرکان (م.ض) ۳۷۷
جلال‌الدین ابوالفتح ملکشاه (ملکشاه) = جلال‌الدین ملکشاه) ۲۴۵، ۲۴۷، ۲۴۹، ۲۵۰، ۴۹۶	تویسرکانی، قاسم ۴۹۷
جلال‌الدین منکبرنی (= منکبرانی)	تهران (= دارالخلافه تهران = دارالخلافه ناصری. م.ض) ۲۹۳، ۳۴۷، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۷۷، ۳۸۳، ۵۰۱، ۵۳۹، ۵۵۸، ۶۱۶، ۶۱۷
نگاه کنید به	ته سکه ۵۰۴
سلطان جلال‌الدین منکبرنی (= منکبرانی)	تیت، جی. بی ۱۸۴
جلایریان	تیرایوس ۱۳۵/۱
نگاه کنید	تیرداد اول ۵۰۷، ۱۶۵، ۱۶۰، ۱۵۴، ۱۳۵
آل جلایر	تیسافرن ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۲۵، ۱۵۷، ۱۶۲، ۶۲۷
جلوگیری از خروج پول ۵۷	تیسفون (م.ض) ۲۰۲، ۱۲۶
جلیلوند، مجید ۵۹۳	تیسو، فرانسین ۳۹۹
جمال‌زاده، محمدعلی ۱۶، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۷۳	تیگران ۴۴۴
جندی شاپور ۲۰۳	تیگران پنجم ۴۴۴
جنس سکه ۲۷، ۸۴، ۱۰۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۴۷، ۱۶۸، ۱۷۱، ۱۸۴، ۱۸۹، ۲۵۵، ۴۹۹، ۵۵۸	تیگرایوس ۱۳۵/۱
۵۸۲	تیمورشاه ۳۲۵
جنسن، ه. و ۴۰۰	تیموریان (= تیموری) ۷۰، ۲۱۰، ۲۸۳
جهان تیمور	ثمره، بدالله ۵۷۰
نگاه کنید به	
امیر تیمور	
جهان‌داری، کی‌کاس ۴۷۶، ۵۹۵، ۵۹۶	جاماسب ۲۰۷، ۵۱۴، ۶۶۰
جهانشاه ۲۸۷	جیل ۵۱۹
جهانشاه قراقویونلو ۲۶۵	جرجان
جی	نگاه کنید به
نگاه کنید به	گرگان
اصفهان	جزایری، شمس‌الدین ۲۱۱، ۲۱۵، ۲۲۲، ۲۳۷
جیلو (م.ض) ۳۴۷	۲۴۳، ۲۵۶، ۶۱۲

حسین بایقرا	چارلزورث، م. ف. ۱۲۹
نگاه کنید به	چاچ ۱۸۹، ۶۳۸
سلطان حسین بایقرا	چترجی، اتل ۴۰۱
حسین علی شاه ۳۷۷	چرخ سکه ۲۰۴/۱
حسین فریدون (فریدون حسین) ۲۶۵	چرخ کشی ۲۹۲
حسینی، سید محمد نصیر (فرصت الدوله) ۵۰۰	چرخ کشان ۵۳۹، ۳۱۶
حسینی، هاشم ۶۷	چلور (ا.م) ۴۹۸
حسینی فسایی، حاج میرزا حسن ۵۰۱	چنگیزخان ۳۱۴
حصر (م.ض) ۲۸۹	چوپانیان
حصن کیفا (م.ض) ۲۸۹	نگاه کنید به
حضرت امام علی بن ابی طالب (ع) ۶۵۲	آل چوپان
حضرت امام رضا (ع) ۴۶، ۵۴، ۵۶، ۵۸، ۶۴، ۷۲	چیکرود (ا.م) ۵۹۰
۵۹۷، ۵۶۵، ۱۱۷	چین ۶۵۸، ۳۹۳، ۲۶۶
حضرت عیسی مسیح (ع) ۶۳۸، ۴۹۰، ۲۷۲، ۷۹	حاتم اول ۴۵۴
حضرت مریم ۴۹۰، ۷۹	حاجی پیرزاده
حصوری، علی ۵۰۲، ۵۰۱/۱	نگاه کنید به
الحضر (م.ض) ۲۸۸	پیرزاده (حاجی)
حفاری غیر مجاز ۵۰۳	حبشه ۶۶۰
حق الضرب ۴۶۶	حبه ۶۰۲
حقیقت، عبدالرفیع ۱۸۵	حبیبی، سروش ۱۰۳، ۸۱
حقیقی، فضل الله ۸۹، ۳۰۰	حجاج بن یوسف (ثقفی) ۶۵۱، ۶۲۳، ۷
حکاک ۶۳۱، ۶۲۷، ۴۵۳، ۴۳۶	حران (م.ض) ۶۲۳، ۲۴۷
حکاکان ۵۳۹، ۵۱۹، ۳۱۶، ۲۹۱	حرشی ۶۵۰
حکاکی ۶۲۶، ۴۵۹	حسام الدوله شهریار بن قارن ۵۰۶، ۲۰۸، ۱۱۷
حکیم، محمد تقی خان ۵۰۴	حسن آق قویونلو ۲۸۸
حکیم الملک (حکیمی)، ابراهیم ۶۱۲	حسن، هادی ۵۱۹
حویزه (م.ض) ۵۳۹	حسن بزرگ ۲۷۸
خاتون سلطان شاه ۳۳	حسن دانی، احمد ۴۹۹
خارا سپس ۴۳۳	حسن علی ۲۸۷
خاراسن ۱۳۸، ۱۳۵/۱	حسن علی قراقویونلو ۲۶۵
خارا کس (م.ض) ۵۰۷، ۱۲۸	حسین ۴۷۸، ۲۷۸

خسروشاه بن مبادل (مقاتل) ۶۵۰، ۵۱۳، ۲۱۱	خالق
خسرو میرزا ۵۲۹	نگاه کنید به
خشیارشا ۴۵۷، ۱۰۷، ۸۹	خالد بن برمک
خشیارشادوم ۱۰۷	خالد ۶۲۳، ۵۴۸، ۲۱۲
خط آرامی ۴۰، ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۸، ۱۱۹	خالد بن برمک (= خالق) ۶۵۰، ۲۱۱، ۲۰۷
۱۲۸، ۱۳۵، ۱۳۵/۱، ۱۳۵/۱، ۱۳۶/۱، ۱۳۸، ۱۴۱	خالد بن عبدالله ۶۵۱
۱۵۱، ۱۵۲، ۱۷۰، ۱۹۷، ۴۷۲، ۴۹۰، ۵۰۷	خایزان (م.ض) ۵۳۹
۵۱۹، ۵۲۵، ۶۲۶	خبوشان (م.ض) ۲۷۲
خط آرامی - سامی ۱۴۱	خدا بنده، سلطان محمد الجایتو
خط آرامی - سریانی ۱۳۰	نگاه کنید به
خط آریانی ۵۹۶	الجایتو، سلطان محمد
خط ارمنی ۶۴۳، ۳۴۲	خدادادیان، اردشیر ۱۳۰
خط ایغوری (= اویغوری) ۴، ۳۱/۱، ۲۵۹، ۲۶۱-	خراسان (م.ض) ۴۱
۲۶۴، ۲۷۲، ۴۷۸، ۶۲۰	خرسن ۵۱۶، ۷۸
خط ایرانی ۵۷۷	خرم آباد (ا.م) ۵۳۶
خط ایرانی - شرقی ۵۹۵	خرم آباد (م.ض) ۲
خط بابلی ۶۳۷، ۷۸	خزینه (مسجد. م.ا) ۶۴۳
خط باختری شکسته ۶۳	خسروانوشیروان (= خسرو اول) ۱۳۵، ۱۶۰
خط پارتی ۱۷، ۱۳۰، ۱۳۱، ۵۳۵	۱۶۶، ۱۷۸، ۱۸۳، ۱۹۴/۱، ۱۹۶، ۱۹۸
خط پارتی مانوی ۱۷	۲۰۱، ۲۰۷، ۴۸۳، ۵۱۴، ۵۳۵، ۶۲۴، ۶۵۱
خط پارسی باستان ۶۳۷	۶۶۳
خط پارسی میانه ۱۷	خسرو دوم (= خسرو پرویز) ۱۶۶، ۱۷۴، ۱۷۷
خط پالی ۵۹۶	۱۷۸، ۱۸۲، ۱۸۷، ۱۸۹، ۱۹۴/۱، ۱۹۶-۱۹۸
خط پامفیلی ۱۰۶، ۵۲۵، ۵۶۵	۲۰۲، ۴۸۳، ۵۱۳، ۵۳۵، ۵۴۲، ۵۴۴، ۵۴۶
خط پهلوی ۶۴، ۸۰، ۱۱۳، ۱۱۷، ۱۲۰، ۱۲۶	۵۴۸، ۵۷۶/۱، ۵۹۷، ۶۲۴، ۶۳۳، ۶۴۸، ۶۵۱
۱۵۱، ۱۵۲، ۱۶۲، ۱۶۷، ۱۶۹، ۱۷۳، ۱۷۹	۶۶۳، ۶۵۲
۱۸۲، ۱۸۵، ۱۸۸، ۱۹۶، ۱۹۷، ۲۰۴، ۲۰۶	خسرو سوم ۲۰۲، ۱۶۴
۲۰۷، ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۳۱، ۲۳۵، ۴۵۹	خسرو چهارم ۲۰۲
۴۶۰، ۴۷۷، ۴۹۰، ۵۴۲، ۵۴۴، ۵۴۶-۵۴۸	خسرو پنجم ۴۵۹
۵۵۵، ۵۶۵، ۵۹۷، ۶۰۵، ۶۳۸، ۶۳۹، ۶۴۹-	خسرو پرویز
۶۵۴، ۶۵۶	نگاه کنید به
خط پهلوی اشکانی ۷۸، ۱۳۶، ۱۵۱	خسرو دوم

خط مغولی ۵۷۷	خط پهلوی پارتی ۱۵۳، ۱۵۱
خط میخی ۱۵۱	خط پهلوی ساسانی ۱۳۰
خط نستعلیق ۶۱۶، ۶۱۲، ۳۸۳، ۷۷، ۴	خط پهلوی/یونانی ۵۹۵
خط نسخ ۶۱۶، ۴۶۰، ۷۷، ۶۲، ۴	خط تصویری ۱۵۱
خط و طراحی روی سکه ۵۷۶/۱	خط چینی ۲۶۴
خط هفتالی ۵۴۶	خط چینی اویغوری و عربی ۲۷۲
خط هندی ۲۴۸	خط خارشتی (= خورشتی) ۴۴۶، ۴۳۹
خط یونانی ۱۱۳، ۱۰۸، ۱۰۶، ۷۸، ۶۰، ۵۳، ۱۶	خط روسی ۳۵۷
۱۱۷، ۱۲۸، ۱۳۵، ۱۳۸ - ۱۴۱، ۱۴۶، ۱۵۱	خط روی سکه ۶۰۶
۱۶۷، ۱۷۰، ۱۷۹، ۴۴۶ - ۴۴۸، ۴۵۰، ۴۵۱	خط سامی ۴۵۸
۴۵۳، ۴۸۱، ۵۰۷، ۵۱۹، ۵۶۵، ۵۶۹، ۵۹۶	خط سفدی ۱۷
۵۹۷، ۶۲۶، ۶۳۸	خط سفدی و خوارزمی ۶۳
خلاط (= اخلاط. م. ض) ۲۷۲، ۲۷۹، ۲۷۲	خط عربی ۶۳، ۶۴ - ۶۸، ۷۹، ۱۶۷، ۱۷۹، ۲۲۰
خلفا ۴۹۰، ۲۰۷، ۸۰	۲۳۳، ۲۴۹، ۲۹۸، ۳۹۵، ۴۹۶، ۴۹۷، ۵۰۸
خلفای اموی (= اموی = امویان = بنی امیه) ۱۴	۵۴۴، ۶۵۲
۴۶، ۴۷، ۶۰، ۶۷، ۱۱۷، ۱۹۰، ۲۰۴، ۲۲۳	خط عربی - کوفی (= خط کوفی) ۴، ۷، ۸، ۴۶
۴۹۲، ۵۰۱، ۵۴۲، ۵۵۰، ۶۳۸، ۶۵۱، ۶۵۶	۶۰، ۷۲، ۷۹، ۸۰، ۱۱۷، ۱۹۶، ۲۰۴، ۲۰۷
خلفای اموی - ادراسه ۵۹۹	۲۰۹ - ۲۱۱، ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۴۲، ۲۴۴، ۲۵۰
خلفای راشدین ۱۴، ۲۷۲، ۵۰۱، ۵۴۴، ۶۵۲	۲۵۲ - ۲۶۱، ۲۶۴، ۲۷۲، ۲۸۲، ۲۸۶، ۲۸۷
خلفای عباسی ۱۴، ۲۱، ۴۶، ۵۸، ۶۰، ۶۱	۳۰۹، ۴۶۱، ۴۹۰، ۴۹۳، ۵۴۲، ۵۴۴ - ۵۴۸
۶۵، ۷۰، ۱۱۷، ۱۴۲، ۲۶۲، ۴۹۲، ۵۲۶، ۵۴۷	۵۵۰، ۵۶۵، ۵۷۶/۱، ۵۹۰، ۶۰۵، ۶۳۸، ۶۵۰
۵۴۸، ۵۵۰، ۵۶۵، ۵۷۶/۱، ۵۹۷، ۶۲۳	۶۵۱، ۶۵۶
خلفای عرب ۴	خط فارسی ۲۹۹، ۲۰۵
خلیج فارس ۳۴، ۵۱۸	خط فینیقی ۱۰۶، ۱۵۹، ۴۳۸، ۴۷۲، ۵۱۹
خلیل بهادرخان ۲۸۸	خط قبرسی ۴۶
خمامی زاده، جعفر ۳۷۲، ۵۱۳	خط کوفی
خمسه	نگاه کنید به
نگاه کنید به	خط عربی - کوفی
زنجان	خط کوفی دکوراتیو ۲۶۲
خوارزم (مبارکه) ۶۳، ۶۳۸	خط گرجی ۵۰۲
خوارزمشاهیان ۱۴، ۲۵۲، ۲۵۳	خط لاتین ۵۱۹، ۶۳۸
خواند امیر ۵۰۵	خط لیبی ۱۰۶، ۵۶۵

اصفهان	نگاه کنید به	خورشید (= خورشیت. اسپهبد) ۲۰۶، ۲۰۷
	دارالضرب (دارالضربها)	۲۰۹-۲۱۲، ۵۰۶، ۵۵۵، ۶۵۹
	نگاه کنید به	خوره شاپور
	نگاه کنید به	شوش
ضرابخانه (ضرابخانه‌ها)	دارالعباده	خوی (م.ض) ۲۷۲، ۲۸۷، ۳۴۲، ۳۴۷، ۳۵۷
	نگاه کنید به	۳۷۷، ۳۸۲
یزد	دارالعلم	دابویه ۲۱۰
	نگاه کنید به	داتام ۱۰۶، ۵۲۵
سیراز	دارالملک	داتامس ۱۰۵
	نگاه کنید به	دات برج متون
نژوین	دارالموحدین	نگاه کنید به
	نگاه کنید به	داز برج متون
	نگاه کنید به	دارابگرد (= دارابجرد. م.ض) ۵۸، ۱۹۰، ۴۲۳
نژوین	دارایا ۱۲۶	دارالارشاد اردبیل ۵۰/۱، ۵۹۷، ۶۲۴، ۶۳۸، ۶۴۹
	دارن، برنهارد ۵۵۵	نگاه کنید به
	دارون (م.ض) ۵۳۹	اردبیل
	داریاو ۵۹۵	دارالاماره
	داریوش اول ۴۶، ۹۰، ۹۱-۹۶، ۹۸، ۱۰۴، ۱۰۷	نگاه کنید به
	۱۱۲، ۱۳۵/۱، ۱۳۵، ۱۵۴، ۱۹۳، ۴۵۷، ۴۷۱	فومن
	۵۱۹، ۵۲۵، ۵۴۰، ۵۶۸، ۵۷۵، ۶۰۶، ۶۲۶	دارالخلافه تهران
	۶۳۱، ۶۳۵، ۶۷۰	نگاه کنید به
	داریوش دوم ۱۳۵/۱، ۶۶۳	تهران
	داریوش سوم ۷۸، ۱۰۷، ۱۱۰، ۱۱۷، ۵۲۵	دارالخلافه ناصری
	۶۰۶، ۶۲۵	نگاه کنید به
	دازبرج متون (= دات برج متون. اسپهبد) ۲۱	تهران
	دازمهر (= دات برزمهر = دادبرزمهر = دازبرزمهر. اسپهبد) ۴۶، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۹-۲۱۱، ۵۰۶	نگاه کنید به
	۵۳۳، ۶۵۹	کرمانشاهان
		دارالسلطنه

- داعیان علوی ۲۱۰
داعی کبیر (= حسن بن زید) ۵۵۵
داغستان (م.ض) ۳۳۹، ۳۴۰
داماس، موريس ۳۱/۲
دامغان (ا.م) ۵۲۶، ۵۳۹
دامغان (م.ض) ۲۶۴، ۵۰۱، ۵۱۰
داندمايف ۹۴
دانگ (= داتق) ۶۰۲
دانمارک ۴۲۸
دانمارک (ا.م) ۲۳۷
داود صراف ۶۲۲
داویدف ۲۵۷، ۲۵۸
دبوسيه ۴۵۸
دبیرسیاقی، محمد ۴۹۴، ۵۰۵
دبیل ۱۹۰
دتوس ۴۴۹
دریند ۲۶، ۳۴۷
دریانی، ا. ۵۰۷
درسندن، مارک. ج. ۱۷
دزفول (ا.م) ۵۹۲
دزفول (م.ض) ۵۳۹، ۶۳۸
دشت روم (ا.م) ۴۹۲
دماوند (م.ض) ۲۸۸، ۳۷۸، ۵۳۹
دمتریوس ۱۲۸، ۵۹۶
دمرگان ۵۱۶، ۵۱۹
دمشق (م.ض) ۸، ۳۲، ۵۲۱، ۵۷۶/۱
دمینیکوس ۴۴۷
دنسکوی، گ. م. ۳۹۲
دوبد، بارن ۵۰۸
دوجانگ (م.ض) ۵۳۹
دوراک (م.ض) ۵۳۹
دورانت، ویل ۹۵
دولت آبادی، یحیی ۳۶۱
دهباشی، علی ۵۳۱
دهخدا، علی اکبر ۱۸
دیاکونف (م.م) ۱۱۱
دیالمه (= دیلمیان) ۲۲۹، ۲۳۲، ۲۳۵، ۲۳۷
دیالمه ری ۲۳۷
دیالمه عراق ۲۳۷
دیالمه فارس ۲۳۷
دیالمه کاکویه ۲۳۷
دیانت، ابوالحسن ۱۹ - ۴۵، ۹۰ - ۹۴، ۱۳۱، ۱۳۳،
۱۸۶ - ۱۸۸، ۲۶۶ - ۲۶۹، ۳۰۱ - ۳۰۴، ۳۳۱ -
۳۳۴، ۳۴۴، ۳۶۲ - ۳۶۷، ۴۰۲ - ۴۳۴، ۵۱۱
دیرجات ۳۳۹، ۳۴۰
دیلمیان
نگاه کنید به
دیالمه
دیناریخش ۴۷۷
دینوری، ابوحنیفه احمد بن داود ۴۷
دیوان الضرب ۶۳۸
دیودوت دوم ۴۳۶
دیودوتوس ۵۹۶
دیولافوا، ژان ۵۱۲
دیونیزوپولیس ۴۴۶
ذبیل (دوین ارمنستان) ۶۳۸
ذکاء، یحیی ۹۶ - ۹۸، ۳۰۵، ۳۳۵، ۳۴۵، ۳۶۸ -
۳۷۱
ذوالریاستین ۶۳۸
رایسنون ۷۸، ۱۰۷
رایبنو، دی بورگوماله (= رایبنو ه. ل.) ۴۸ - ۵۲،
۹۹، ۱۳۴، ۱۹۰، ۲۳۴، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۷۲، ۵۱۳

رکن الدین ابوطالب طغرل سلجوقی (= طغرل =	۵۵۵، ۵۳۶
طغرل بیگ) ۲۳۸، ۲۴۵، ۲۴۹، ۲۵۰، ۴۹۷،	راضی ۸
۶۲۳	رام هرمز (م.ض) ۱۲۶، ۱۷۳، ۲۹۸، ۵۸۲، ۵۸۶،
رکن الدین برکیارق	۶۴۸، ۶۳۸
نگاه کنید به	راولنسن، ژرژ ۵۱۴
برکیارق، رکن الدین ابوالمظفر	راوندی، مرتضی ۵۳، ۱۰۰، ۱۸۹، ۲۲۱، ۲۷۰،
رکن الدین سلیمانی ۲۴۹	۳۷۳، ۳۰۸
رکن الدین قلج ارسلان ۲۴۹	راهنمای خواندن خط کوفی ۶۰۵
رکن الدین دیلمی ۲۳۵، ۲۳۸، ۶۲۳	رائین، اسماعیل ۵۱۵-۵۱۹
رگا (= راگا)	رجب‌نیا، مسعود ۱۹۹، ۳۲۳، ۳۹۹، ۴۵۴
نگاه کنید به	رستگارفنائی، منصور ۵۰۱
ری	رستم ۲۸۶
رنگ سکه مجیدیه ۴۳۰	رستم‌آباد (ا.م) ۴۹۲
روث ۴۸۰	رستم آق‌قویونلو ۲۶۲
روح‌بخشان ۱، ۴۹۲	رستم‌بن شروین ۲۰۸
روح‌بن حاتم ۲۰۷	رستم بهادرخان ۲۸۸
رودبار (م.ض) ۵۱۳، ۵۵۵	رشت (م.ض) ۴۰، ۲۸۸، ۲۹۸، ۳۴۷، ۳۵۷،
روزنتال، فرانس ۱۶	۳۷۷، ۳۸۲، ۵۳۹، ۶۲۰
روسودان (رسدان) ۴۶۹، ۵۶۲	رشیدالدین فضل‌الله ۲۵۷، ۴۰۶، ۵۱۹
روسیه ۳۳۹، ۴۴۳	رضا، عنایت‌الله ۵۹۸
رشید یاسمی ۱۹۷، ۳۳۰	رضازاده‌لنگرودی، رضا ۴۵۶
روشن‌ضمیر، مهدی ۳۳۶، ۳۴۶	رضاشاه ۳۴، ۳۷، ۴۵، ۳۰۳، ۳۶۳، ۳۷۱، ۴۸۶،
روشنی، قدرت‌الله ۵۳۳	۵۱۱، ۶۱۲
روم (م.ض) ۴۰۶	رضاقلی میرزا (نایب‌الایاله) ۵۳۲
روملو، حسن‌بیگ ۵۲۵	رضوانی، محمداسماعیل ۱۱۰، ۱۷۸، ۳۴۹،
رویگران	۴۶۴
نگاه کنید به	رعناش (م.ض) ۳۷۸
صفاریان	رکاب
رها (م.ض) ۲۸۹	نگاه کنید به
ری (ا.م) ۴۹۳، ۵۲۶، ۵۵۴	سکه رکاب
ری (= رگا = راگا = محمدیه. م.ض) ۵۶، ۵۶، ۸،	رکن‌الدوله دیلمی ۲۳۵، ۲۳۸، ۶۲۳،
۲۲۸، ۲۰۲، ۲۰۰، ۱۹۰، ۱۷۳، ۱۴۰، ۱۲۶	رکن‌الدین ۴۹۶

۵۰۱/۱ ژینیو	۶۴۹، ۶۲۳، ۵۹۷، ۵۳۵، ۵۲۶، ۲۳۷
	ریشاردخان ۶۱۲
سابور ۶۳۸، ۵۰۱/۱، ۱۹۰	ری شهر (= ریواردشیر. م. ض.) ۶۶۰
ساتی بیگ ۲۶۴، ۲۶۲	رئیس نیا، رحیم ۳۹۲
سارد ۴۹۰، ۱۰۴، ۹۷	
ساری (= سارویه = ساریه. م. ض.) ۲۰۸، ۲۰۱ -	زابل (م. ض.) ۶۰۸، ۵۳۹
۵۳۹، ۵۱۰، ۴۴۳، ۲۸۸، ۲۸۶، ۲۶۵، ۲۱۰	زردشت ۱۹۷
۶۵۹، ۶۲۴، ۵۹۰، ۵۸۹، ۵۸۰، ۵۵۵، ۵۴۳	زرکشان ۲۹۱، ۴۶
ساسانی، خان ملک ۳۷۴	زرگرباشی ۳۰۸
ساسانیان ۱۶۲، ۱۳۲، ۱۱۷، ۶۸، ۴۶، ۳۰ -	زرنج
۶۵۹، ۶۳۶، ۵۲۳، ۵۲۲، ۴۴۳، ۲۰۵	نگاه کنید به
سالارین مرزبان ۲۲۶	سیستان
سالاریان - کنگریان ۲۲۷ - ۲۲۵، ۴۶	زریاب، عباس ۶۶۰
سام ۲۹۶	زرین کوب، عبدالحسین ۵۲۳، ۵۲۲، ۱۹۰
سامانیان ۷۰، ۲۱۹ - ۲۲۴، ۲۳۱، ۴۹۲، ۴۹۷،	زمانشاه ۳۲۵
۶۳۸، ۵۶۷، ۵۶۶، ۵۵۴	زمباور ۱۹۰
سام بن سلطان حسین ۲۹۸	زنجان (= خمسه. م. ض.) ۲۸۳، ۳۷۷، ۲۷۲، ۱
سام بن سلیمان ۲۹۸	زندیان ۶۳۸، ۳۴۸ - ۳۴۲، ۵۲، ۱۴
سامره (م. ض.) ۲۸۷	زوبوتا
سام میرزای صفوی (= سام میرزا) ۴۲۷، ۳۱۵	نگاه کنید به
سامی، علی ۵۲۵، ۵۲۴، ۴۳۶، ۱۹۱	سکه زولوت
ساناتروک ۱۳۵	زوتیموس ۴۴۷
ساوجیلاخ (م. ض.) ۶۱۶	زوزن ۱۸۲
ساوه (م. ض.) ۵۳۹	زیاد بن ابی سفیان ۱۱۷، ۵۴۶، ۶۵۱
سباکان ۲۷۰	زیاد بن ابیه ۶۳۸
سباکی ۲۹۲، ۲۹۱	زیاریان
سبزواری (م. ض.) ۵۳۹، ۲۶۵	نگاه کنید به
سبکتکین ۶۳۸	
سپارده اشکور (ا. م.) ۵۴۳	آل زیار
سپاهان	زیدان، جرجی ۵۵۵
نگاه کنید به	زفوس ۴۸۷، ۱۳۵/۱
اصفهان	
سپهر، عبدالحسین ۳۷۵	ژوفروآ، رنه ۴۳۵

سکه آذر میدخت ۲۰۳، ۲۰۲	سپهر، میرزا محمد تقی خان لسان الملک ۵۲۶
سکه آریا خان ۲۶۴	سپهر داد ۱۰۶
سکه آرتابازد (= آرتاوان) ۱۶۰، ۱۲۷، ۱۲۶، ۱۱۸	سپیرتیدات ۵۲۵
سکه آرخه لائوس ۴۵۱	ستراتور ۵۹۶
سکه آرسس ۱۰۷	ستوده، منوچهر ۲۱۰
سکه آرشام ۴۴۴	سج رو سکه ۵۶۱، ۵۰۲، ۳۱۲
سکه آریارات ۴۵۱، ۱۰۸	سجستان (= زرنگ)
سکه آریاندی ۹۳، ۹۰	نگاه کنید به
سکه آریستوخوس ۴۴۷	سیستان
سکه آزاد افغان ۳۲۶، ۳۲۵	سدیو ۱۹۰
سکه آرس ۵۹۸	سرابی، حسین بن الله ۵۳۳
سکه آزلی سس ۵۹۵	سرایس ۵۹۵
سکه آس ۴۰۳	سریداران ۲۸۲-۲۸۰، ۲۱۰
سکه اسپر	سرخس ۶۳۸، ۵۳۹، ۳۷۷، ۳۵۹، ۱۹۰
نگاه کنید به	سرسکه ۶۲۶، ۵۵۰، ۵۰۴، ۵۰۱، ۴۴۵
سکه اسپر	سرفراز، علی اکبر ۱۹۲
سکه آقشاهی ۶۱۵	سرمدی، مرتضی ۱۳۵
سکه آقا محمد خان قاجار ۳۱۱/۱، ۳۱۲، ۳۵۱	سرونا، کارلا ۵۲۷
۳۵۴، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۸۱، ۳۸۳	سروش، نصرالله ۳۹۳
۶۱۶، ۵۵۵، ۳۸۹	سروه، ژان میشل ۵۲۶/۱
سکه آقچه (= آقجه) ۵۲۱، ۵۰۶، ۴۶۲، ۴۰۶	سعید ۲۷۲
سکه آقچه ارخان ۴۰۶	سعید بن دلج ۶۵۰
سکه آقچه جعلی ۵۰۶	سعیدی، علی اصغر ۵۲۷
سکه آقچه خال خال ۵۰۶	سفاح ۸
سکه آقچه رکنی ۴۰۶	سفیدگران ۵۳۹، ۳۱۶
سکه آقچه روم ۴۰۶	سفیدگری ۲۹۲
سکه آقچه سرخ ۵۰۶	سکه آباقا ۲۷۲
سکه آقچه فضی کپکی ۴۰۶	سکه آباقان ۲۶۴، ۲۶۳
سکه آقچه عثمانی ۵۰۶	سکه آبدیسارس ۴۴۴
سکه آقچه لله یورگج ۵۰۶	سکه آبروکوماس ۱۰۸
سکه آقچه میخانه ۵۰۶	سکه آبخاتون ۲۵۴
سکه آق شاهی ۳۷	سکه ابوداکرس ۱۳۵/۱

۶۲۳	سکه آگاتوکلس ۳۹۹
سکه ابو العباس ۴۹۶	سکه آل بویه
سکه ابو الغازی حسین بایقرا	نگاه کنید به
نگاه کنید به	سکه های آل بویه
سکه سلطان حسین بایقرا	سکه آلپ ارسلان ۲۳۸، ۲۴۵، ۲۴۹
سکه ابو الفتح خان ۳۱۲، ۳۴۷	سکه آتمشلق ۱۹، ۴۱۴
سکه ابو الفتح محمد بن سلطان غوری	سکه آلتون
نگاه کنید به	نگاه کنید به
سکه محمد بن سام غوری	سکه دینار
سکه ابو الفضل جعفر ۲۱۸	سکه آلتی لیق ۴۰۴
سکه ابو القاسم بابر ۲۸۴	سکه آل جستان
سکه ابو الکلب	نگاه کنید به
نگاه کنید به	سکه های آل جستان
سکه اکو	سکه آل مظفر
سکه ابوبکر بن ایوب ۲۴۷	نگاه کنید به
سکه ابوبکر محمد ۲۵۴، ۲۵۵	سکه های آل مظفر
سکه ابو جعفر محمد بن خلف ۲۱۷	سکه آنتیاخوس ۴۰۰، ۴۴۶
سکه ابوسعید ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۶۱، ۲۶۴، ۲۸۴	سکه آنتیالسیداس ۴۸۱
سکه ابوسعید بهادر خان ۳۱/۱، ۶۰، ۲۶۲، ۲۷۲	سکه آنتیوخوس دوم ۱۱۳
سکه ابوسعید گورکانی ۲۶۵، ۲۸۸	سکه آثوری ۱۲۵، ۱۳۳، ۱۸۸، ۴۰۲
سکه ابوطالب طغرل بیک	سکه ابراهیم ۲۲۷، ۲۸۴، ۵۲۴، ۶۵۰
نگاه کنید به	سکه ابراهیم افشار ۳۱۲، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۶، ۵۵۵، ۳۳۷
سکه رکن الدین ابوطالب طغرل سلجوقی	سکه ابراهیم بن حسین ۵۶۷
سکه ابول (= ابول) ۹۳، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۵/۱	سکه ابراهیم بن مرزبان ۲۲۶
۱۵۸، ۱۸۸، ۱۹۷، ۱۹۹، ۵۳۵، ۶۳۹	سکه ابراهیم بن هشام ۶
سکه ابول (یک شانزدهم) ۱۳۲	سکه ابروکوس ۵۶۵
سکه ابول (یک هشتم) ۱۳۲	سکه ابریزی ۴۱
سکه ابول (نیم) ۱۳۲، ۱۷۲	سکه ابلس ۴۹۰
سکه ابول (دو) ۱۳۲، ۱۴۵	سکه ابن کاکویه ۶۲۳
سکه ابول (سه) ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۵/۱، ۱۴۵	سکه ابو الحارث سلطان سنجر سلجوقی (=
سکه ابولوس ۵۲۵	سلطان سنجر سلجوقی) ۲۴۵، ۲۴۹، ۲۵۰،
سکه ابو مسلم ۴۹۱	

سکه اردشیر پنجم ۱۲۶	سکه ابومنصور و شمگیر ۴۹۷
سکه اردوان اول ۱۱۳، ۱۳۵، ۱۶۰، ۴۶۵، ۵۳۵	سکه ابوثیک ۱۵۰
سکه اردوان دوم ۱۳۵، ۵۳۵، ۶۲۷، ۶۶۳	سکه ابیزگلوس اول ۱۳۵/۱
سکه اردوان سوم ۱۳۵، ۱۶۰، ۵۳۵	سکه اپوداکرس ۱۳۵/۱
سکه اردوان چهارم ۱۳۵، ۴۷۲	سکه اپی پاس ۴۴۷
سکه اردوان پنجم ۱۱۷، ۱۳۵، ۱۶۰، ۵۳۵	سکه اتابک سعد ۴۶۱
۶۲۷	سکه اتام مازیوس ۵۲۵
سکه ارسلاخان ۴۷۳، ۴۵۸	سکه اتامبلوس اول ۱۳۵/۱
سکه ارسلاشاه ۲۴۹	سکه اتامبلوس دوم ۱۳۵/۱
سکه ارسلانی ۴۶۲	سکه احمد ۲۷۸، ۲۸۴، ۲۹۶، ۵۱۰
سکه ارشک	سکه احمد آق قویونلو ۲۸۸
نگاه کنید به	سکه احمد بهادر ۲۸۶
سکه اشک اول	سکه احمد تکودار ۲۶۴، ۲۷۲
سکه ارغون ۱/۳۱، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۷۲، ۵۸۴	سکه احمدشاه (افغان) ۳۲۵
سکه ارمنستان (ارمنی) ۴۶، ۸۱	سکه احمدشاه قاجار ۴۸۶
سکه ارواندس ۶۷۰	سکه احمدشاه صفوی ۲۹۶، ۳۱۵
سکه اروفرن ۴۵۱	سکه ادریس بن عبدالله ۵۹۹
سکه اروتوپات ۴۴۸	سکه ادس (خسرون) ۷۸
سکه ازنتس ۱۰۵	سکه ارتخستر ۵۹۵
سکه اسپر (= اسپر = اسپرنه) ۱۸۸، ۴۰۶، ۴۷۰	سکه ارتوقیه کیفا ۲۵۶
۴۸۸	سکه ارتوقیه مادرین ۲۵۶
سکه اسپین نازا ۴۴۷	سکه ارته بازوس ۱۳۵/۱
سکه استاتر (= استتر = ایشتر = ستار = ستیر)	سکه ارد اول ۱۲۹، ۱۳۵، ۱۴۳، ۱۵۴، ۱۶۰، ۵۰۷
۱۶، ۳۱/۱، ۹۱، ۹۳، ۱۳۲، ۱۵۰، ۱۸۸	۵۷۶، ۵۹۵
۱۹۷، ۴۰۸، ۴۷۷، ۵۰۷، ۵۱۹، ۵۲۵، ۶۳۷	سکه ارد دوم ۱۳۵، ۴۸۷، ۵۳۵
۶۳۹، ۶۷۰	سکه اردشیر اول ۷۸، ۹۹، ۱۰۷، ۱۱۰، ۱۲۶
سکه استاتر (نیم) ۵۱۹	۱۳۵/۱، ۱۶۲، ۱۷۲، ۱۷۴، ۱۷۸، ۱۸۱، ۱۹۶
سکه استاتر (دو) ۴۸۲، ۵۱۹	- ۱۹۸، ۲۰۰، ۲۰۵، ۴۰۹، ۴۵۹، ۴۷۷، ۵۱۴
سکه استاتر (هشت) ۷۸، ۱۰۸	۵۹۸، ۶۲۷، ۶۳۱، ۶۶۰، ۶۶۳
سکه استاریواکوس ۴۴۷	سکه اردشیر دوم ۴۶، ۱۰۷، ۱۳۵/۱، ۱۷۸، ۵۱۹
سکه استراتون اول ۵۱۹	سکه اردشیر سوم ۴۶، ۱۰۷، ۱۷۸، ۱۹۶، ۲۰۲
سکه استراتون سوم ۵۱۹	۴۶۰

سکه اشرفی ناصری ۲۱	سکه استغن اول ۴۴۰/۱
سکه اشک اول ۵۹۶، ۵۳۵، ۱۳۵، ۷۸	سکه استغن دوم ۴۴۰/۱
سکه اشک دوم ۵۹۵، ۵۳۵	سکه اسماع، مولی المهدی ۶۵۰
سکه اشک سیزدهم ۱۳۶/۱	سکه اسکندر ۴۶، ۶۰، ۸۹، ۱۱۳، ۱۳۰، ۱۳۸
سکه اشک چهاردهم ۱۳۶/۱	۳۹۱، ۴۳۶، ۵۰۷، ۵۲۶/۱، ۵۶۵، ۶۲۶
سکه اشک بیستم	سکه اسکندر بهادرخان ۲۸۷
نگاه کنید به	سکه اسکندر قراقویونلو ۲۶۲
سکه گودرز	سکه اسکندری ۴۱
سکه اشک اورگه تس دیکائوس فیل هلن ۵۹۵	سکه اسلامی
سکه اشک نیکه فوروس ۵۹۵	نگاه کنید به
سکه اشکانی	سکه‌های اسلامی
نگاه کنید به	سکه اسماعیل (= اسمعیل) بن احمد سامانی ۲۲۰، ۴۹۷
سکه‌های اشکانیان	سکه اسماعیل بن وهسودان کنگری ۲۲۵، ۲۲۶
سکه اصلان‌خان ۳۳۶	سکه اسماعیل بهادرخان ۲۹۶
سکه اصلانی	سکه اسماعیل دوم
نگاه کنید به	نگاه کنید به
سکه اکو	سکه شاه اسماعیل دوم
سکه افغانی ۴۱۵	سکه اسماعیل سوم
سکه اکراتید	نگاه کنید به
نگاه کنید به	شاه اسماعیل سوم
سکه اوپکراتید	سکه اشرف افغان ۳۱۲، ۳۲۴، ۳۲۷، ۶۱۵
سکه اکو (= اصلانی = ابوالکلب) ۳۰۲، ۴۰۷، ۴۸۸	سکه اشرفی ۲۱، ۲۳، ۲۶، ۳۰، ۴۲، ۴۶، ۶۲
سکه اکو (ربع) ۴۰۷	۶۸، ۲۹۱، ۲۹۵، ۳۱۰، ۳۱۵، ۳۲۳، ۳۲۷
سکه اکو (نیم) ۴۰۷	۳۳۷، ۳۵۹، ۳۶۰، ۳۹۰، ۴۵۶، ۴۶۶، ۵۵۱
سکه اکرومیس ۴۴۹	۵۵۹، ۵۶۳، ۵۷۲، ۶۱۵
سکه اکا ۵۷۶/۱	سکه اشرفی (تومان) ۵۱۱
سکه الاستندار ۲۳۴	سکه اشرفی (دوتومانی) ۶۱۵
سکه الجایتو، سلطان محمد (خدابنده) ۲۵۷، ۲۶۵، ۲۵۸	سکه اشرفی (ربع) ۳۱۵، ۳۳۷
سکه الحکم بن ابی العاص ۶۵۱	سکه اشرفی (نیم) ۳۱۵، ۳۴۷
سکه العین	سکه اشرفی (سه) ۳۳۷
	سکه اشرفی نادری ۲۱

سکه انوشیروان ایلخانی ۳۱/۱، ۲۵۸، ۲۶۱، سکه طلا ۲۷۹، ۲۶۴، ۲۶۲	نگاه کنید به
سکه اوگوراس ۴۴۷	سکه الغیبیک ۲۸۴
سکه اوگوراس دوم ۵۱۹، ۴۴۷، ۱۳۲	سکه القادر ۸
سکه اواتس ۴۴۷	سکه القائم ۸
سکه اوبرزوس ۱۳۵/۱	سکه الکتروم ۶۳۷، ۹۳
سکه اوتوفراداتس ۱۳۵/۱	سکه المستعصم ۸
سکه اوتوفراداتس دوم ۱۳۵/۱	سکه المستعین ۸
سکه اوتیدم اول (= اوتیدموس) ۵۹۶، ۴۴۶	سکه المستکفی ۲۳۸، ۸
سکه اوتیدم دوم ۴۴۶	سکه المستنجد بالله ۲۴۷، ۸
سکه اوچلوک ۴۰۴	سکه المستنصر ۶۷
سکه اوراکی ۵۹۵	سکه المعتز بالله عباس ۶۲۳، ۶۷
سکه اورنت ۶۲۷، ۱۰۸، ۹۷	سکه المعتضد بالله عباس ۳۱/۱، ۸
سکه اوری ۱۹۷	سکه المعتمد ۵۷۶/۱، ۸
سکه اوزون حسن ۲۸۸، ۲۸۶، ۴۲	سکه المهدی ۲۱۱
سکه اوکراتید	سکه الناصر الدین الله عباسی ۶۲۳، ۲۴۷
نگاه کنید به	سکه الوند آق قویونلو ۲۸۸، ۲۸۶
سکه اویکراتید	سکه الیمایی (= الی مایید) ۷۸، ۱۱۹، ۱۳۸
سکه اوگتای قآن ۲۶۴	۶۶۸
سکه اولتن ۴۴۷	سکه امام رضا (ع)
سکه اونازویاکوس ۴۴۷	نگاه کنید به
سکه اونونس ۵۹۵	سکه حضرت امام رضا (ع)
سکه اونیکا ۴۱۰	سکه امپراطوری چین ۳۹۳
سکه اویس ۲۶۹	سکه امپریال ۵۵۱، ۵۲۹، ۴۰۹
سکه اویکراتید (= اوکراتید) ۱۳۱، ۵۹۵، ۵۵۲، ۴۴۶	سکه امیر تیمور (= جهان تیمور) ۳۱/۱، ۲۶۴، ۲۸۴، ۲۸۳، ۲۷۵، ۲۷۲
سکه ایبریا ۴۴۰/۱	سکه امیری ۵۲۱
سکه ایدریوس ۴۴۸	سکه امویان
سکه ایشتر	نگاه کنید به
نگاه کنید به	سکه های خلفای اموی
سکه استاتر	سکه امین ۸
سکه ایلخانی	سکه امین السلطان ۳۷۳، ۲۰۴/۱

سکه بشلیق (= بشلیک) ۴۱۱، ۴۰۴	نگاه کنید به
سکه بشلیق (ربع) ۴۱۱	سکه‌های ایلخانیان
سکه بغراخان ۴۷۳	سکه ایلدگز ۲۵۴
سکه بغدادات ۷۸، ۸۱، ۱۲۶، ۱۳۵/۱، ۴۷۷، ۴۷۱، ۱۳۵	سکه ایلغازی دوم ۲۴۷
سکه بلاش اول ۷۸، ۱۳۵، ۱۴۱، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۷۸، ۱۹۸، ۲۰۷، ۴۵۸، ۵۱۴، ۵۳۶، ۵۹۵	سکه ایلک نصر ۴۷۳
۶۴۸	سکه ایوبیان ۴۱
سکه بلاش دوم ۱۳۵، ۱۶۰، ۵۹۵	سکه باباخان
سکه بلاش سوم ۱۳۵، ۱۶۰، ۵۳۵	نگاه کنید به
سکه بلاش چهارم ۱۳۵، ۱۶۰، ۵۰۷، ۵۳۵	سکه فتحعلی شاه
سکه بلاش پنجم ۱۲۶، ۱۳۵، ۱۶۰، ۵۳۵	سکه باجاقلو (= باجقلو = باجاق) ۲۳، ۳۶۰، ۳۸۷، ۵۲۹
سکه بلاش ششم ۴۸۷	سکه بازدو ۵۹۵
سکه بلکاتگین ۲۴۴	سکه بازیلثوس یکومی ۶۶۰
سکه بنی ارتق ۴۱	سکه باش آچیق (= باش آچینگ) ۲۴
سکه بنی دلف ۴۶	سکه باگواس ۱۰۸، ۱۰۹، ۵۲۵
سکه بنی ساج ۴۶	سکه بالجهادالطری ۳۳
سکه بوتریس ۴۷۲	سکه بالشی ۴۲، ۲۶۶، ۵۲۱
سکه بودائی ۴۴۰	سکه بالملک ۴۴۷
سکه بودویله ۶۳۷	سکه باوندیان
سکه بهارآزادی ۲۵، ۴۸۹، ۵۳۴، ۵۵۷	نگاه کنید به
سکه بهاءالدوله ۲۳۲	سکه‌های باوندیان
سکه بهرام اول ۴۶، ۱۷۸، ۲۰۰، ۵۱۴، ۶۶۰	سکه بایدو ۱/۳۱، ۲۶۴
سکه بهرام دوم ۱۷۴، ۱۷۶، ۱۷۸، ۱۸۰، ۱۹۷	سکه بایسنفر ۲۸۶
۲۰۰، ۴۷۷	سکه بایسنفرآق قویونلو ۲۸۸
سکه بهرام دوم و همسرش ۲۰۰	سکه بخارا خدات ۶۱، ۱۸۹، ۲۲۳
سکه بهرام سوم ۴۶، ۱۷۶، ۱۷۸	سکه بردان (= واردن) ۱۳۵
سکه بهرام چهارم ۱۷۸	سکه برکیارق، رکن‌الدین ابوالمظفر ۲۳۸، ۲۴۵
سکه بهرام پنجم (= بهرام گور) ۱۷۸، ۱۸۵، ۱۹۶	۲۵۰، ۲۴۹
۱۹۸، ۲۰۳، ۴۵۳، ۴۸۳، ۵۱۴	سکه برنجی ۱۲۵، ۵۰۸
سکه بهرام ششم (= چوبین) ۶۴، ۱۱۷، ۱۲۶	سکه برنزی ۱، ۱۳۵/۱، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۹، ۱۷۲
۱۷۳، ۱۷۸، ۶۶۰	۵۳۵، ۶۶۸
سکه بیستی ۶۲، ۲۹۵، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۰۳، ۳۱۰	سکه بستام ۶۶۰

سکه پیاستر (= پیاست) ۴۱۴	۵۴۱، ۵۴۰، ۵۰۵، ۳۳۷، ۳۳۱، ۳۱۶، ۳۱۵
سکه پیروز ۶۶۰، ۴۹۹، ۱۷۸، ۱۱۳	۶۳۷، ۵۶۵، ۵۴۸
سکه پیزایسترت ۱۵۹	سکه پاپاسی ۷۷
سکه پیسه (= پیزه) ۴۱۵	سکه پاپتی ۶۲
سکه پیکزوداروس ۴۴۸	سکه پارا (= پاره = پاراس) ۴۱۱، ۴۰۴، ۳۰۰
سکه تاج‌الدین حرب بن محمد ۲۱۵	۴۲۴، ۴۱۴، ۴۱۲
سکه تاج‌الدین غوری ۲۴۸	سکه پارتوی هند ۱۸۴
سکه تاجگذاری لئون اول ۴۵۴	سکه پاره
سکه تاجگذاری نادرشاه ۳۴۶	نگاه کنید به
سکه تاجی ۲۳۶	سکه پارا
سکه تاریخدار ۴۶۸	سکه پازیکراتس ۴۴۷
سکه تالان ۵۹۳	سکه پاکر اول ۵۳۵، ۱۳۵
سکه تالان تب ۱۵۰	سکه پاکر (= پاکوروس) دوم ۵۳۵، ۱۶۰، ۱۳۵
سکه تالان فراغنه ۱۵۰	۵۹۵
سکه تالان هخامنشی ۱۵۰	سکه پای ۴۰۵
سکه تالیر ۵۲۸	سکه پرسیت ۱۱۷
سکه تامارا (گرچی) ۵۶۲، ۵۰۲، ۴۶۹	سکه پرکام ۴۵۰
سکه تترانی ۴۵۰	سکه پشیز (= پشی = پشیز = پشیزه) ۱۵۸، ۴۰
سکه تتی وی بیس ۴۴۹	۵۵۱، ۴۲۳، ۳۵۳، ۳۰۰، ۱۹۷، ۱۸۸، ۱۸۶
سکه تریباز ۵۲۵، ۴۵۳، ۱۱۰، ۱۰۸، ۷۸	سکه پلاتو ۵۹۶، ۴۴۶
سکه تقلبی	سکه پنابدی (= پناه‌آبادی = پهن‌آبادی) ۲۷، ۲۶
نگاه کنید به	۶۳۷، ۵۵۱، ۳۸۷، ۳۷۳، ۳۶۰، ۶۲
سکه‌های تقلبی	سکه پنس (= پنی) ۴۴۲
سکه تکودار ۲۶۴، ۱۰۸	سکه پنینتاگوراس ۴۴۷
سکه تمیستوکل ۴۵۰، ۷۸	سکه پوران‌دخت ۴۶۰، ۴۵۹، ۲۰۲، ۱۷۸، ۱۷۱
سکه تن ۵۱۹	۶۳۳، ۴۸۸
سکه تنبل ۳۶۲، ۷۷	سکه پوشنگ ۵۰۱/۱
سکه تنکا ۶۲	سکه پول ۴۸۸، ۴۶۲، ۲۶
سکه تنگه (= تنکه = تنکچه) ۶۵۹، ۵۲۱، ۲۹	سکه پهن‌آبادی
سکه تنگه زر (الحمراء) ۲۹	نگاه کنید به
سکه تنگه سرخ ۲۹	سکه پنابدی
سکه تنگه سفید (البيضا) ۲۹	سکه پیارتوس ۴۰۰

سکه تیمورشاه ۳۲۵	سکه تنگه مغولی ۲۹
سکه تیموری ۴۸۸، ۷۰	سکه تنگه نقره ۲۹
سکه جاماسب ۶۶۰، ۶۴۸، ۵۱۴، ۲۰۷	سکه تنگه هندی ۲۹
سکه جریر ۵۲۵، ۱۹۷	سکه تنه گورس ۴۴۹
سکه جستان ۲۲۷	سکه توردات دوم ۵۹۵
سکه جعفر بن یحیی برمکی ۶۲۳	سکه تومان ۲۱، ۴۶، ۴۵، ۲۹۵، ۳۰۰، ۳۰۸
سکه جعفرخان ۳۴۳، ۳۴۲	۳۱۰، ۳۱۴، ۳۷۳، ۴۷۸، ۴۸۸، ۵۰۴، ۵۱۱
سکه جلال‌الدین ابوالفتح ملک‌شاه ۲۴۵، ۲۴۷	۵۲۱، ۵۲۷، ۵۴۱، ۵۶۴، ۵۷۲، ۶۱۵، ۶۳۷
۴۹۶، ۲۵۰	سکه تومان (ربیع) ۲۱، ۳۷۷
سکه جلال‌الدین منکبرنی	سکه تومان (نیم) ۲۱
نگاه کنید به	سکه تومان (دو) ۳۷۷، ۳۸۴، ۶۱۵
سکه سلطان جلال‌الدین منکبرنی	سکه تومان (هشت) ۳۷۷
سکه چندک ۶۲، ۷۷	سکه تومان (پنج‌جاه) ۳۷۷
سکه جوجن	سکه تومان (شصت) ۳۷۷
نگاه کنید به	سکه تومان (دویست) ۳۷۷
سکه زوزن	سکه تومان اشرفی
سکه جهان تیمور	نگاه کنید به
نگاه کنید به	سکه اشرفی (تومان)
سکه امیر تیمور	سکه تومان تبریزی ۵۱۱، ۵۲۱
سکه جهان‌شاه ۲۸۷	سکه تومان دیوانی ۵۱۱
سکه جهان‌شاه قراقویونلو ۲۶۵	سکه تومان زر ۵۲۱
سکه چیتل ۴۳۳	سکه تومان زر سرخ ۵۲۶
سکه حجاج بن یوسف (ثقفی) ۷، ۱۱۷، ۲۰۳	سکه تومان کپکی ۵۲۱
۵۰۱/۱، ۵۲۷، ۶۵۱	سکه تومان مغولی ۵۰۱
سکه حرشی ۶۵۰	سکه تیرایوس ۱۳۵/۱
سکه حسام‌الدوله شهریار بن قارن ۱۱۷، ۲۰۸	سکه تیرداد اول ۱۳۵، ۱۵۴، ۱۶۰، ۵۰۷
۵۰۶	سکه تیسافرن ۷۸، ۱۰۸، ۱۱۰، ۵۱۹، ۵۲۵
سکه حسن آق قویونلو ۲۸۸	۵۷۵، ۶۲۷
سکه حسن بزرگ ۲۷۸	سکه تیگران پنجم ۴۴۴
سکه حسنعلی قره قویونلو ۲۸۷، ۲۶۵	سکه تیمور
سکه حسین ۲۷۸، ۴۷۸	نگاه کنید به
سکه حسین‌علی شاه ۳۷۷	سکه امیر تیمور

سکه خلفای اموی = بنی امیه	سکه حسین فریدون (فریدون حسین) ۲۶۵
نگاه کنید به	سکه حضرت امام علی بن ابی طالب (ع) ۶۵۲
سکه های خلفای اموی	سکه حضرت امام رضا (ع) - (ولایت مهدی) ۴۶
سکه خلفای اولیه اسلام	۵۴، ۵۶، ۶۴، ۷۲، ۱۱۷، ۵۶۵، ۵۹۷
نگاه کنید به	سکه حفصی ۲۵۸
سکه های خلفای اسلامی	سکه حمیر ۱۸۸
سکه خلفای راشدین	سکه حویزه ۶۳۷
نگاه کنید به	سکه خاراسپس ۴۴۴
سکه های خلفای راشدین	سکه خارجی ۳۱۱
سکه خلفای عباسی	سکه خالد ۶۲۳، ۵۴۸، ۲۱۲
نگاه کنید به	سکه خالد بن برمک ۶۵۰، ۲۱۱
سکه های خلفای عباسی	سکه خالد بن عبدالله ۶۵۱
سکه خلف بن احمد ۲۱۷	سکه خالد بن ولید ۱۷۹، ۵۳
سکه خلیفه قادر ۴۷۳	سکه خانه
سکه خلیفه عبدالملک ۵۳۸، ۵۱۹	نگاه کنید به
سکه خلیفه مهدی ۶۷	ضرابخانه
سکه خلیل بهادر ۲۸۸	سکه خدابنده ۳۰۲، ۳۰۰
سکه خوارزمی ۱۸۹	سکه خرسن ۷۸
سکه خورشید (= خورشیت. اسپهبد) ۱۰۹، ۴۶ -	سکه خسرو انوشیروان ۱۶۰، ۱۶۶، ۱۷۸
۶۵۰، ۵۵۵، ۵۰۶، ۲۱۱	۱۸۳، ۱۹۸، ۲۰۳، ۲۰۷، ۴۸۳، ۵۱۴، ۵۳۵
سکه خورشید دوم (اسپهبد) ۲۱۲	۶۲۴، ۶۴۸، ۶۵۹
سکه دابویه ۲۱۰	سکه خسرو دوم (= خسرو پرویز) ۶۴، ۱۶۴
سکه داتام ۵۲۵، ۱۰۸، ۴۶	۱۶۶، ۱۷۸، ۱۹۸، ۲۰۲، ۲۰۷، ۴۸۳، ۵۱۴
سکه داتامس ۱۰۵	۵۲۳، ۵۳۵، ۵۴۴، ۵۴۶، ۶۲۴، ۶۳۳، ۶۴۸
سکه دار ۶۴۷	۶۵۱
سکه داریاو ۵۹۵	سکه خسرو سوم ۱۶۴، ۲۰۲
سکه داریکو	سکه خسرو چهارم ۲۰۲
نگاه کنید به	سکه خسرو شاه بن مبادل (مقاتل) ۲۱۱، ۵۱۳
سکه دریک	۶۵۰
سکه داریوش اول ۷۸، ۸۹، ۹۳، ۹۶، ۱۰۰	سکه خشایارشا ۱۰۷
۱۰۴، ۱۱۱، ۱۳۵، ۱۵۴، ۴۷۱، ۴۸۳، ۴۸۷	سکه خشایارشا دوم ۱۰۷
۴۹۱، ۵۴۰، ۵۷۵، ۵۹۷، ۶۰۶، ۶۲۶، ۶۳۱	سکه خلافت ۴۹۴

سکه درست مغربی ۳۰	۶۳۷
سکه درویش عزیزجوری ۲۸۰	سکه داریوش دوم ۱۰۷، ۱۳۵/۱، ۶۶۳
سکه درهم ۱۸، ۴۱، ۴۷، ۵۸، ۶۴، ۶۵، ۶۸	سکه داریوش سوم ۷۸، ۹۹، ۱۰۷، ۱۱۰، ۱۰۶
۷۲، ۹۳، ۱۱۷، ۱۳۵، ۱۴۵، ۱۵۸، ۱۶۸	سکه دازیرج متون (= دات-برج متون. اسپهبد)
۱۷۲، ۱۸۰، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۸، ۱۸۹، ۱۹۷	۲۱۰
۲۰۰، ۲۰۴، ۲۱۰، ۲۲۱، ۲۳۵، ۲۳۶، ۲۴۱	سکه دازمهر (= دات برزمهر = دازبرزمهر = دادبرز-مهر. اسپهبد) ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۹، ۲۱۱، ۵۰۶
۲۴۳، ۲۴۴، ۲۵۷، ۲۷۰، ۳۰۰، ۴۶۵، ۴۷۸	سکه داعی کبیر ۵۵۵
۴۸۷، ۵۰۵، ۵۲۶، ۵۴۲، ۵۴۶، ۵۶۶، ۵۷۱	سکه دالری (ده) ۴۳۷
۵۷۸، ۵۹۵، ۵۹۷، ۶۰۲، ۶۲۳، ۶۲۶، ۶۳۴	سکه دانشمندیه ۴۱
۶۳۸، ۶۴۷، ۶۴۸، ۶۵۴-۶۵۶، ۶۵۸، ۶۶۲	سکه داتق (دانک) ۵۳، ۶۸، ۱۸۷، ۱۸۸، ۴۲۳
سکه درهم (ربعی) ۲۴۴، ۶۲۷	۴۸۷، ۵۲۰، ۶۳۷، ۶۳۹
سکه درهم (نیم) ۱۷۲، ۱۸۶، ۴۴۶	سکه دانیه
سکه درهم (یک) ۱۳۲	نگاه کنید به
سکه درهم (دو) ۴۴۴	سکه دینار
سکه درهم (چهار) ۱۶، ۳۱/۱، ۶۶، ۷۱، ۱۱۳	سکه داوری ۳۱
۱۲۶، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۴۵، ۱۵۶، ۱۵۸، ۱۵۹	سکه دبوسیه ۴۷۳
۱۶۰، ۱۶۹، ۵۱۹، ۶۲۵-۶۲۷	سکه دراختم (= دراخما = درختم = دراگم = دراخمه) ۳۱/۱، ۱۲۵، ۱۲۸، ۱۳۵/۱، ۱۳۵
سکه درهم (هشت) ۵۱۹، ۱۰۸	۱۳۹، ۱۹۶، ۲۰۴، ۴۱۶، ۴۶۵، ۵۰۷، ۵۲۵
سکه درهم (ده) ۴۵۳	۵۳۱، ۵۳۵، ۵۴۶، ۵۷۶/۱، ۵۹۷، ۶۳۷، ۶۵۶
سکه درهم آتیک ۳۱/۲	سکه دراختم (یک) ۳۱/۱، ۱۳۲، ۱۳۸، ۴۷۳
سکه درهم ابیض ۳۱/۲	سکه تتردراختم (۴) ۱۳۹
سکه درهم اسلامی ۲۰۴، ۳۹۵، ۵۳۱، ۶۴۸ - ۶۵۰، ۶۵۶	سکه دراختم (دو) ۳۱/۱، ۶۳۷
سکه درهم ابومسلم ۴۷۵	سکه دراختم (چهار) ۱۲۸، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳
سکه درهم الجواز (= جواز) ۳۱/۲، ۵۳، ۵۱۴	۱۳۵/۱، ۱۳۸، ۴۶۱، ۴۸۰، ۵۳۵، ۵۹۷، ۶۳۷
۵۳۱، ۶۲۳، ۶۵۶	سکه دراختم (هشت = اوکتادراختم) ۱/۵۲۶، ۶۳۷
سکه درهم السواد ۳۱/۲	سکه دراختم (ده = دکادراختم) ۶۳۷
سکه درهم الستوق (ستوق) ۲۲، ۲۸	سکه درست ۶۳۷
سکه درهم القدره ۲۲	سکه درست (تقلبی) ۳۰
سکه درهم بغلی (عبدی) ۳۱/۲، ۵۳، ۵۱۴، ۵۳۱	سکه درست جعفری ۳۰
۶۲۲، ۶۴۷، ۶۵۶	سکه درست خسروانی ۳۰
سکه درهم بندقی ۳۱/۲	

سکه درهم بهرخ ۲۲	سکه درهم کیل
سکه درهم تام ۲۲	نگاه کنید به
سکه درهم جاهلیت ۵۳۱، ۶۵۶	سکه درهم شرعی
سکه درهم جواز	سکه درهم گرد ۶۲۳
نگاه کنید به	سکه درهم متوسط ۵۳۱، ۶۵۶
سکه درهم الجواز	سکه درهم محمدی ۳۱/۲، ۵۳۱، ۱۸۹
سکه درهم جوراکی ۳۱/۲، ۵۳، ۵۱۴، ۵۳۱	سکه درهم مربعی ۲۲، ۳۱/۲
۶۲۳، ۶۵۶	سکه درهم مسیبی ۳۱/۲، ۱۸۹
سکه درهم حموی ۳۱/۲	سکه درهم مصری ۳۱/۲
سکه درهم خالدیه ۳۱/۱	سکه درهم مصعب ۵۳۱، ۶۵۶
سکه درهم خلیفتی ۲۲	سکه درهم معمعی ۳۱/۲
سکه درهم خماسی ۳۱/۲	سکه درهم مغربی ۳۱/۲
سکه درهم زیف ۲۲، ۲۸	سکه درهم مکروهه ۶۲۳
سکه درهم ساسانی در عهد اسلام ۶۴۸	سکه درهم منصور ۶۲۳
سکه درهم سمرقندی ۳۱/۲	سکه درهم مویدی ۳۱/۲، ۶۲۳
سکه درهم سمیری ۳۱/۲، ۵۳، ۵۳۱، ۶۲۳، ۶۵۶	سکه درهم نوروزی ۳۱/۲
سکه درهم سودانیه ۶۲۳	سکه درهم هاشمی ۳۱/۲، ۶۲۳
سکه درهم شرعی (= کیل) ۲۰۲، ۵۳۱، ۶۵۶	سکه درهم هبیری ۳۱/۲، ۶۲۳
سکه درهم طبری ۳۱/۲، ۵۳، ۵۱۴، ۵۳۱، ۶۲۳	سکه درهم یمنی ۳۱/۲
۶۵۶	سکه درهم یوسفی ۳۱/۲
سکه درهم طبریه عتق ۶۲۳	سکه دریک (= داریک = داریکو = دریکویی = دریکوس) ۱۶، ۴۶، ۷۸، ۸۱، ۸۶، ۸۷، ۸۹، ۹۳ - ۹۶، ۱۰۱، ۱۰۴، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۷، ۱۳۵، ۱۵۰، ۱۸۳، ۱۹۳، ۲۰۷، ۲۵۷، ۲۷۷، ۲۸۳، ۲۸۷، ۴۹۱، ۵۱۲، ۵۲۵، ۵۴۰، ۵۶۵، ۵۶۸، ۵۷۵، ۵۹۷، ۶۰۶
سکه درهم طبری ۲۰۴	سکه دریک (نیم) ۵۹۷، ۶۲۵
سکه درهم ظاهری ۳۱/۲، ۶۲۳	سکه دریک (دو) ۷۸، ۱۰۷، ۵۹۷
سکه درهم عبدی	سکه دمتریوس ۱۲۸، ۴۴۶
نگاه کنید به	سکه دمتریوس دوم ۱۲۸
سکه درهم بقلی	سکه دناری
سکه درهم عراقی ۳۱/۲	
سکه درهم عرب - ساسانی ۵۳۱، ۶۴۸ - ۶۵۰	
سکه درهم غش ۴۲۳، ۶۲۳	
سکه درهم غطریفی ۳۱/۲	
سکه درهم کاملی ۳۱/۲، ۶۲۳	
سکه درهم کسروی ۳۱/۲	

سکه دینار (نیم) ۵۴۹، ۱۸۸، ۱۷۲	نگاه کنید به
سکه دینار (دو) ۳۱۵	سکه دینار
سکه دینار صد (= یوزآلتون) ۰۲۰، ۰۴۵، ۰۳۶۴	سکه دناریوس
۶۱۵، ۵۵۱	نگاه کنید به
سکه دینار (سیصد) ۵۴۸، ۳۷۷، ۳۳۷	سکه دینار
سکه دینار (پانصد) ۵۴۱	سکه دینیرا
سکه دینار (هزار) ۵۵۲، ۵۱۰، ۳۷۷، ۳۳۷، ۳۱۵	نگاه کنید به
سکه دینار (دوهزار) ۵۵۲، ۵۱۰	سکه دینار
سکه دینار (پنجهزار) ۶۱۲، ۳۷۱، ۰۳۶۴	سکه دوبوتی ۴۲۲
سکه دینار (ده هزار) ۵۳۹	سکه دوکا (= دوکاتو) ۰۴۸۸، ۰۴۶۲، ۰۴۱۷، ۰۳۳، ۰۲۳
سکه دینار (پنج دانگی) ۶۳۸، ۵۱۹، ۰۳۷۱	۵۰۶
سکه دینار ابریزی ۳۳	سکه دوکای اشرفی ۴۸۸
سکه دینار احمدی (= احمدیه) ۵۱۴، ۰۴۱، ۰۳۳	سکه دوکای ترکی (فندقی) ۵۴۱، ۴۸۸
۶۲۳	سکه دوکای زنجیره دار ۴۸۸
سکه دینار احمری (= سرخ) ۶۴۷، ۰۲۸	سکه دوکای سنگین ۴۸۸
سکه دینار اردنی ۳۳	سکه دوکای شریف ۴۸۸
سکه دینار اسلامی ۳۳	سکه دوکای طغرای ۴۸۸
سکه دینار اشمر ۶۴۷	سکه دوکای مجارستانی ۴۸۸
سکه دینار افرتی ۳۳	سکه دوکای مصری ۴۸۸
سکه دینار البهرجه ۲۸	سکه دوکای ونیزی ۵۴۱
سکه دینار الخلاص ۲۸	سکه ده هفت ۳۲
سکه دینار الزریف ۲۸	سکه دینار (= دناری، دناریوس، دینیرا = دانیه =
سکه دینار الستوقه ۲۸	آلتون) ۰۱۸، ۰۲۰، ۰۴۱، ۰۴۷، ۰۵۷، ۰۶۲، ۰۶۴
سکه دینار المستدیره ۲۸	۰۶۵، ۰۶۷، ۰۶۸، ۰۷۷، ۰۱۳۲، ۰۱۶۸، ۰۱۷۲، ۰۱۷۳
سکه دینار المفرغه ۲۸	۰۱۸۲، ۰۱۸۳، ۰۱۹۶، ۰۱۹۷، ۰۲۳۶، ۰۲۴۱، ۰۲۴۴
سکه دینار المقطوعه ۲۸	۰۲۵۷، ۰۲۷۰، ۰۲۷۹، ۰۳۰۰، ۰۳۱۵، ۰۳۲۸، ۰۳۳۸
سکه دینار الممسوجه ۲۸	۰۳۶۷، ۰۳۷۳، ۰۳۹۷، ۰۴۰۳، ۰۴۰۶، ۰۴۱۰، ۰۴۷۸
سکه دینار المیاله (الوازنه) ۲۸	۰۴۸۷، ۰۴۸۸، ۰۵۰۱، ۰۵۰۴ - ۰۵۰۶، ۰۵۱۱، ۰۵۲۰
سکه دینار الورق ۲۸	۰۵۲۱، ۰۵۴۱، ۰۵۴۲، ۰۵۴۹، ۰۵۷۱، ۰۵۷۲
سکه دینار اموی ۴۷۰	۰۵۷۶/۱، ۰۵۹۷، ۰۶۰۱، ۰۶۱۵، ۰۶۳۷، ۰۶۳۸
سکه دینار بریره ۳۳	۰۶۴۳، ۰۶۴۷، ۰۶۵۸، ۰۶۶۲
سکه دینار تبریزی ۵۲۱، ۰۴۲، ۰۳۷، ۰۳۳	سکه دینار (ربع) ۱۷۲

۶۴۳	سکه دینار جعفری ۶۵،۵۳،۳۳
سکه دینار ملکی ۳۳	سکه دینار جیشی ۲۸
سکه دینار ناصری ۶۲۳،۵۱۴،۳۳	سکه دینار خالدیه ۳۳
سکه دینار نیشابوری ۴۶۰	سکه دینار خراسانی ۳۳
سکه دینار هاشمیه ۳۳	سکه دینار دمشقیه ۳۳
سکه دینار هبیره ۳۳	سکه دینار رایج ۶۶۲،۳۳
سکه دینار هرقلی ۳۳	سکه دینار رکنی ۳۳
سکه دینار هریره ۴۸۲/۱	سکه دینار رومی ۴۲۳
سکه دینار یوسفیه ۳۳	سکه دینار سالمی ۳۳
سکه دینار ۵۰/۱	سکه دینار سرخ ۷۶
سکه دینار ۵۰/۱	سکه دینار سکندری ۳۳
سکه دیوبول (= دیوبول) ۴۳۹،۱۹۷،۱۸۸،۱۳۲	سکه دینار سنجرى ۳۳
سکه دیودوت دوم ۴۴۶	سکه دینار سیاه ۶۴۷
سکه راضی ۶۷،۸	سکه دینار شرعی ۳۱۰،۳۳
سکه رایج بخارائی ۵۴۱	سکه دینار صیرفی ۲۸
سکه رباعیات ۶۲۳	سکه دینار عراقی ۳۳
سکه ربعی ۳۷۷،۳۶۳	سکه دینار عرفی ۳۱۰
سکه رستم آق قویونلو ۲۸۶،۲۶۲	سکه دینار عطیه ۴۱
سکه رستم بن شروین ۲۰۸	سکه دینار عوال ۳۳
سکه رستم بهادرخان ۲۸۸	سکه دینار غطریفی ۳۳
سکه رضاشاه ۶۱۲،۵۱۰،۴۸۶	سکه دینار قادری ۳۳
سکه رکاب ۳۷۷،۳۴۲،۳۳۶	سکه دینار قیصری ۶۲۳،۳۳
سکه رکن الدوله ۲۳۸،۲۳۲	سکه دینار کسروی ۳۳
سکه رکن الدوله ابوعلی بویه ۲۳۴	سکه دینار کویتی ۳۳
سکه رکن الدوله دیلمی ۶۲۳،۲۳۵	سکه دینار محمدیه (دینار مسیبیه) ۳۳
سکه رکن الدین ۴۹۶	سکه دینار محمودی ۵۴۱
سکه رکن الدین ابوالمظفر برکیارق	سکه دینار مرسل ۳۳
نگاه کنید به	سکه دینار مزینی مغربی ۲۵۸
سکه برکیارق، رکن الدین ابوالمظفر	سکه دینار مصری
سکه رکن الدین ابوطالب طغرل سلجوقی (= طغرل	نگاه کنید به
سلجوقی=طغرل بیگ) ۶۲۳،۴۹۷،۲۵۰،۲۴۹،۲۳۸	سکه دینار مغربی
سکه رکن الدین سلیمانی ۲۴۹	سکه دینار مغربی ۶۲۳،۴۶۷،۴۶۰،۲۵۸،۳۳

سکه زنگی‌ها	سکه رکن‌الدین قلیج ارسلان ۲۴۹
نگاه کنید به	سکه روبل ۴۱۸
سکه‌های زنگیان	سکه روبی
سکه زنی ۵۳۱	نگاه کنید به
سکه زوتیموس ۴۴۷	سکه نادری
سکه زوز ۲۶۸	سکه روپیه ۶۳۴، ۵۷۲، ۴۶۶، ۴۰۵، ۳۳۴، ۳۳
سکه زوزن (جوجن) ۴۰۸	سکه روپیه آرکوت ۲۵۷
سکه زولتا ۴۰۴	سکه روپیه مرشدآباد ۲۵۷
سکه زولوت (= زلوتا) ۴۲۰	سکه روح ۲۱۰
سکه زیدین‌ابی سفیان ۱۱۷، ۵۲۷، ۵۴۶، ۶۵۱	سکه روسودان (رسدان) ۵۶۲، ۴۶۹
سکه ژیک ۴۵۲	سکه روسی ۵۶۷، ۵۲۹، ۵۰۹، ۴۶۲
سکه ساتراپها	سکه ریال ۵۰۱، ۴۸۷، ۳۷۷، ۳۷۳، ۳۰۰، ۳۴
نگاه کنید به	۶۱۰، ۵۹۶/۱، ۵۳۹، ۵۲۷
سکه‌های ساتراپها	سکه ریال (نیم) ۳۷۷
سکه ساتراپی	سکه ریال (ده) ۵۱۱، ۴۷۶
نگاه کنید به	سکه ریال (بیست) ۵۴۸
سکه‌های ساتراپی	سکه رئال ۵۲۸
سکه ساتی بیک ۲۶۲، ۲۶۴، ۲۷۹	سکه زادوی ۵۰۱/۱
سکه سازی (هنر) ۶۳۱	سکه زده ۶۴۷
سکه ساسانی	سکه زدن ۶۴۷، ۶۲۲، ۴۶۶، ۷۵
نگاه کنید به	سکه زر جعفری ۵۰۵، ۵۳
سکه‌های ساسانیان	سکه زر سرخ ۵۰۴، ۵۰۱
سکه سالارین مرزبان ۲۲۶	سکه زر کپگی ۷۶
سکه سام ۲۹۶	سکه زر محبوب ۴۸۸
سکه سامانی	سکه زرنج ۵۰۱/۱
نگاه کنید به	سکه زر هروی محمودی (= زرنیشابوری) ۳۶، ۵۲۰، ۴۶۷
سکه‌های سامانیان	سکه زمانشاه ۳۲۵
سکه سام‌بن سلیمان ۲۹۸	سکه زن ۶۴۷، ۴۹۴
سکه سام میرزا ۳۱۵	سکه زندیه
سکه ساناتروک ۱۳۵	
سکه سپالی ایزس ۵۹۵	نگاه کنید به
سکه سپهر داد ۱۰۸	سکه‌های زندیان

سکه سپهرتيدات ۵۲۵	سکه سلطان شاه محمود ۲۵۲
سکه ستار	سکه سلطان صلاح الدين ايوبى ۶۷۰۱
نگاه كنيد به	سکه سلطان على شاه ۳۵۶
سکه سترا تور ۵۹۶	سکه سلطان محمد ۱، ۳۱۲
سکه ستير	سکه سلطان محمد بهادرخان ۲۸۸
نگاه كنيد به	سکه سلطان محمد خداينده ۲۹۶، ۲۹۸، ۳۰۸
سکه سدس دراخم ۱۳۲	۵۳۹، ۶۴۰
سکه سعیدبن دعلج ۲۱۱، ۶۵۰	سکه سلطان محمد دوم ۲۹۶
سکه سفدى ۱۸۹	سکه سلطان محمد غزنوى ۲۴۵
سکه سفاح ۸	سکه سلطان محمود غزنوى ۲۳۸، ۲۴۱ - ۲۴۴
سکه سکوئين (سکويين) ۳۷، ۴۲۱	۲۸۴
سکه سلاجقه	سکه سلطان مراد بهادرخان ۲۸۸
نگاه كنيد به	سکه سلطان مسعود غزنوى ۲۳۸، ۲۴۱ - ۲۴۳
سکه های سلجوقيان	۲۴۵
سکه سلت ۴۳۵	سکه سلم بن زياد ۶۵۱
سکه سلطان احمد ۲۷۵، ۳۱۲، ۴۷۸	سکه سلوکوس اول ۸۸، ۱۳۵/۱، ۴۵۸، ۴۶۵
سکه سلطان اعظم ابوالغازى ۵۸۹	۵۹۷
سکه سلطان اويس ۴۷۸	سکه سلوکى
سکه سلطان بابر ۶۷	نگاه كنيد به
سکه سلطان جلال الدين منکبرنى ۲۵۲، ۶۶۱	سکه های سلوکیان
سکه سلطان حسين اول ۲۹۶	سکه سليمان ۲۱۰، ۲۱۱
سکه سلطان حسين دوم ۲۹۶	سکه سليمان اول ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۸، ۳۰۸، ۴۶۰
سکه سلطان حسين بايقرا (= ابوالغازى حسين بايقرا) ۲۸۸، ۲۸۴	۴۹۵، ۵۳۹، ۵۴۱
سکه سلطان حسين صفوى ۳۱/۱	سکه سليمان دوم (ثانى) ۲۹۶، ۳۱۵، ۵۳۹
سکه سلطان حمزه ۳۰، ۲۹۶	سکه سليمان ايلخانى ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۴
سکه سلطان سنجر سلجوقى	سکه سليمان بن عبدالملك ۶
نگاه كنيد به	سکه سليمان بن منصور ۶۵۰
سکه ابوالحارث سلطان سنجر سلجوقى	سکه سليمان خان ۳۱/۱، ۲۶۴، ۲۷۹
سکه سلطان شاهرخ ۲۶۵	سکه سمره بن جندب ۶۵۱
	سکه سنجرى ۴۱
	سکه سندروک (= ستروک) ۱۱۳، ۱۶۰
	سکه سنويه ۴۳۶

سکه شاه شجاع ۲۷۳، ۲۷۴، ۵۲۴، ۵۷۷، ۵۷۹	سکه سورشارز ۶۲، ۲۶۲، ۲۸۴ - ۲۸۶، ۲۸۸
سکه شاه صفی ۲۹۶، ۲۹۸، ۳۱۵، ۵۳۹، ۵۴۱	۲۹۷، ۲۹۸، ۳۱۵، ۳۲۰، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۴۷
۵۴۸	۳۵۷، ۳۶۲، ۳۸۲، ۵۰۱/۱، ۶۱۱، ۶۱۷
سکه شاه طهماسب اول ۸، ۲۹۲، ۲۹۳، ۲۹۵	سکه سوفی تس ۴۴۶
۲۹۶، ۲۹۸، ۳۱۵، ۳۱۷، ۵۳۹	سکه سولیدوس (سلیدوس) ۳۹۷، ۵۴۶
سکه شاه طهماسب دوم ۲۹۶، ۲۹۸، ۳۱۲	سکه سیاه ۶۲۳
۳۱۵، ۴۶۰، ۵۳۹	سکه سیراکوس (سیراکوز) ۱۵۹، ۵۲۵، ۶۲۶، ۶۳۱
سکه شاه عباس اول ۱، ۶۰، ۸۲، ۲۹۲، ۲۹۵	سکه سزیکوس ۶۳۶
۲۹۶، ۲۹۸، ۳۰۶، ۳۰۸، ۳۱۴، ۳۱۶، ۴۹۵	سکه سیف‌الدین ابوبکر احمدایوبی ۲۴۷
۵۱۱، ۵۳۹	سکه سیف‌الدین غازی ثانی ۲۶۲
سکه شاه عباس دوم (ثانی) ۲۹۶ - ۲۹۸، ۳۱۵	سکه سیف‌الدین محمد غوری ۲۴۸
۴۶۰، ۵۳۹	سکه سیکل (= سیکلو = شقل = شکل) ۴۶
سکه شاه عباس سوم ۱۹۸، ۲۹۶، ۳۱۲، ۳۱۵	۷۸، ۸۶، ۹۲ - ۹۴، ۹۴، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۱۱، ۱۱۲
۵۳۹	۱۱۷، ۱۳۵، ۱۵۰، ۱۹۵، ۴۵۷، ۴۸۳، ۴۸۷
سکه شاه عباسی ۲۸۳، ۲۸۶	۴۹۱، ۵۲۵، ۵۴۰، ۵۶۵، ۵۶۸، ۵۹۷، ۶۲۵
سکه شاهلق ۳۵	۶۲۷، ۶۳۴، ۶۳۷، ۶۷۰
سکه شاه منصور ۵۲۴	سکه سیمین
سکه شاه ولد ۲۷۶	نگاه کنید به
سکه شاهان محلی فارس	سکه طلا
نگاه کنید به	سکه شاپور
سکه‌های پادشاهان محلی پارس	نگاه کنید به
سکه شاهپور (= شاپور) اول ۱۱۳، ۱۷۲، ۱۷۸	سکه شاهپور
۱۹۷، ۱۹۸، ۲۰۰، ۴۷۷، ۵۰۱، ۵۱۴، ۵۲۴	سکه شاه اسماعیل اول ۲۹۲، ۲۹۶ - ۲۹۸
۶۳۱	۳۰۶، ۳۰۸، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۵، ۳۱۷، ۳۲۱
سکه شاهپور (= شاپور = ذوالاکتاف) دوم ۴۶	۳۲۲، ۴۶۰، ۵۳۹، ۶۰۸
۱۷۴، ۱۷۸، ۴۸۳، ۵۲۶	سکه شاه اسماعیل دوم (ثانی) ۲۹۶، ۲۹۸، ۳۱۲
سکه شاهپور (= شاپور) سوم ۴۶، ۱۷۴، ۱۷۸	۳۱۵، ۳۲۰، ۳۲۴، ۵۳۹
۵۱۴	سکه شاه اسماعیل سوم ۲۹۶، ۲۹۸، ۳۱۵، ۵۳۹
سکه شاهرخ ۲۸۴، ۵۲۱	۵۵۵
سکه شاهرخ افشار ۳۱۲، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۷	سکه شاه سلطان حسین ۲۹۳، ۲۹۵، ۲۹۶
۵۴۰	۲۹۸، ۳۰۸، ۳۱۵، ۴۶۰، ۴۷۸، ۴۹۵، ۵۳۹
سکه شاهرخ گورکانی ۲۸۸	۵۴۱

سکه شاهی ۲۰، ۴۶، ۶۲، ۷۷، ۷۸، ۱۰۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۲۹، ۲۹۵، ۳۰۳، ۳۰۸، ۳۱۰، ۳۱۴	سکه شمس المعالی ابوالحسن قابوس وشمگیر ۴۹۷، ۲۲۸
سکه شاهی (اوتوز) ۶۱۵	سکه شناس ۴۸، ۴۷، ۵۷، ۶۴، ۷۱، ۷۵، ۱۰۱/۱، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۱۹، ۱۲۶/۱، ۱۳۶/۱، ۲۴۵، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۴۶، ۴۴۶، ۵۱۸، ۵۲۳، ۵۲۶، ۵۳۶، ۵۶۰، ۵۶۶، ۵۶۹، ۵۹۵، ۶۲۶
سکه شاهی (نیم) ۳۶۷، ۷۷	سکه شناسی ۴۹، ۵۹، ۶۴، ۷۵، ۱۲۸، ۱۸۳، ۱۹۰
سکه شاهی (دو) ۶۴۱، ۳۴۷	سکه شناسی ۳۸۸، ۴۸۰، ۴۹۰، ۵۰۱/۱، ۵۰۶/۱، ۵۲۳
سکه شاهی (سه) ۳۴۷، ۳۳۶	سکه شناسی ۴۲۹، ۶۳۰، ۶۳۷، ۶۶۴
سکه شاهی (چهار) ۵۳۹	سکه شناسی پارتی ۵۹۵
سکه شاهی (پنج) ۳۲۷، ۳۱۵، ۲۹۵	سکه شناسی پهلوی ۵۰۶
سکه شاهی (شش) ۳۴۷، ۳۱۵	سکه شهریارین قارن
سکه شاهی (ده) ۳۴۷، ۳۲۷، ۳۲۷، ۳۱۵، ۶۲	نگاه کنید به
سکه شاهی (پانزده) ۳۱۵	سکه حسام الدوله شهریارین قارن
سکه شاهی اشرفی ۳۶۷	سکه شیانی ۳۱، ۳۹، ۵۲
سکه شاهی بگ خان ۳۱۳	سکه شیخ احمد بهادرخان ۲۷۶
سکه شاهی تبریزی (سی) ۳۷	سکه شیخ اویس جلایر ۲۶۲، ۲۷۶-۲۷۸
سکه شاهی زندیه ۳۴۷	سکه شیخ حسن بزرگ ۲۷۶، ۲۷۸
سکه شاهی زندیه (شش) ۳۴۷	سکه شیخ حسین ۲۷۶
سکه شاهی سفید ۳۷	سکه صاحب زمانی ۳۴۴
سکه شاهی عراقی ۵۰۱، ۳۷	سکه صاحب قرآن ۳۳۲، ۳۴۴، ۳۶۵، ۳۶۸
سکه شجاعی ۲۳۶	سکه صادق خان ۳۸۰، ۳۸۹، ۳۹۰، ۵۴۰
سکه شدن ۷۵	سکه صدیق خان ۳۱۲
سکه شرف الدوله دیلمی ۲۳۲	سکه صفوی
سکه شروین بن رستم ۵۰۶	نگاه کنید به
سکه ششگانی ۳۸	سکه های صفویان
سکه شکل (= شقل = شقلو)	سکه صلاح الدین ایوبی ۹، ۲۴۷
نگاه کنید به	سکه صمصام الدوله ابوکالیجار مرزبان ۲۳۲
سکه سینگ ۴۴۲	سکه صناری ۳۶۴، ۳۷۷
سکه شمس الدوله ۲۳۲	سکه صیدمراد زند ۳۴۸، ۵۰۱
سکه سیکل	

سکه طالر ۴۶۶	۳۲۳، ۳۲۷، ۳۳۷، ۳۷۳، ۳۷۹، ۳۷۱، ۵۰۱
سکه طاهر ۲۱۴	۵۲۸، ۵۳۹، ۵۴۱، ۵۶۴، ۵۷۲، ۵۷۳
سکه طاهر دوم ۴۷۷	سکه عباسی (نیم) ۲۹۲، ۳۰۸، ۳۱۶
سکه طاهر بن محمد بن عمرو ۲۱۷، ۲۱۵	سکه عباسی (یک) ۳۳۷، ۳۶۰، ۳۷۳
سکه طاهر ذوالیمینین ۲۱۴	سکه عباسی (دو) ۳۲۷، ۵۳۹
سکه طرح آنتی ۴۷۲	سکه عباسی (چهار) ۳۱۵، ۵۳۹
سکه طغاف تیمورخان ۵۵۵، ۲۶۵، ۲۶۴، ۳۱/۱	سکه عباسی (پنج) ۲۹۵، ۳۱۵، ۴۶
سکه طغرل (= طغرل بیک = طغرل سلجوقی)	سکه عباسی (شش) ۵۳۹
نگاه کنید به	سکه عباسی (هفت) ۵۳۹
سکه رکن الدین ابوطالب طغرل سلجوقی	سکه عباسی (هشت) ۵۳۹
سکه طلا (= زر = زرین = سیمین = عین = العین)	سکه عباسی (نه) ۵۳۹
۱، ۲۰، ۲۶، ۵۸، ۶۵، ۶۸، ۹۱، ۹۸، ۱۰۰، ۱۰۷	سکه عباسی (آنتی) ۶۱۵
۱۱۲، ۱۱۴، ۱۳۹، ۱۴۷، ۱۵۰، ۱۵۸، ۱۶۸	سکه عبدالرحمن بن زیاد ۶۵۱
۱۷۰، ۱۷۳، ۱۷۸، ۱۸۲، ۱۹۶ - ۱۹۸، ۲۰۰	سکه عبداللطیف بهادرخان ۲۸۴
۲۲۴، ۲۳۶، ۲۳۷، ۲۴۱، ۲۴۲ - ۲۴۷، ۲۵۰	سکه عبدالملک ۶۸، ۵۱۹
۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۶، ۲۷۷، ۲۷۹، ۲۹۱، ۲۹۲	سکه عبدالملک بن مروان ۶، ۱۷۹، ۴۸۰، ۵۲۲
۲۹۵، ۳۰۸، ۳۱۰، ۳۱۶، ۳۲۳، ۳۳۷، ۳۴۰	۶۲۳، ۶۵۱
۳۴۷، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۹، ۳۸۰، ۳۸۲ - ۳۸۴	سکه عبدالملک بن نوح ۲۲۰ - ۲۲۴
۴۰۲، ۴۰۶، ۴۲۴، ۴۲۶، ۴۲۹، ۴۳۷، ۴۴۸	سکه عبدالله ۲۸۴، ۶۵۰
۴۵۷، ۴۵۹، ۴۶۳، ۴۶۶، ۴۷۱، ۴۷۶، ۴۸۳	سکه عبدالله بن امید ۶۵۱
۴۸۸، ۴۸۹، ۴۹۲، ۴۹۳، ۴۹۶، ۵۰۱، ۵۰۳	سکه عبدالله بن خازن ۴۷۳، ۶۵۱
۵۱۹، ۵۲۵، ۵۲۶، ۵۳۴، ۵۳۹، ۵۴۱، ۵۴۲	سکه عبدالله بن زبیر ۷، ۶۴، ۵۱۴، ۵۲۷، ۶۲۳
۵۴۴، ۵۴۶، ۵۴۸، ۵۵۱، ۵۵۵، ۵۵۷، ۵۵۹	۶۵۱
۵۷۱، ۵۷۳، ۵۸۰، ۵۸۲، ۵۸۴، ۵۸۵، ۵۹۲	سکه عبدالله بن عامر ۵۲۷، ۶۵۱
۵۹۵، ۵۹۷، ۶۰۳، ۶۰۶، ۶۰۹، ۶۱۵، ۶۲۲	سکه عبدالله بن محمد بن سفاح ۵۰۴، ۵۱۴
۶۲۵، ۶۲۹، ۶۳۸، ۶۳۹، ۶۴۳، ۶۵۶، ۶۶۶	۶۲۳
۶۶۷، ۶۷۰	سکه عیدالله ۶۵۱
سکه طلحه طاهری ۶۳۸، ۲۱۴	سکه عیدالله بن ابی بکره ۶۵۱
سکه طولون ۲۸۲	سکه عیدالله بن زیاد ۷، ۶۴، ۱۱۷، ۵۰۱/۱، ۶۲۴
سکه عادلشاه ۳۳۷، ۳۳۰، ۳۱۲	۶۵۱
سکه عباسی ۱۸، ۲۶، ۴۶، ۶۲، ۹۲، ۱۱۷، ۲۶۹	سکه عیدالله بن معمر ۶۵۱
۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۵، ۳۰۰، ۳۰۳، ۳۰۸، ۳۱۶	سکه عثمان بن عفان ۶۵۲

سکه عثمان بن عفان با اسم خسرو دوم ۶۴۹	سکه عین
سکه عثمانی ۴۶۲	نگاه کنید به
سکه عدید ۲۱۱	سکه طلا
سکه عراق عجم ۱۲۸	سکه غازی
سکه عرب - ساسانی	نگاه کنید به
نگاه کنید به	سکه غازیگی
سکه های عرب ساسانی	سکه غازان خان ۳۱/۱، ۲۶۱، ۲۶۴
سکه عربی ۴۷، ۳۹۷، ۶۶۰	سکه غازان الجایتو ۲۵۷
سکه عضدالدین ابوشجاع آلپ ارسلان	سکه غازان محمود ۵۹۰، ۲۷۲
نگاه کنید به	سکه غاز بیگی (= غازیگی = غز = غازی = غزیگی = قاز) ۴۶، ۶۲، ۸۱، ۲۹۲، ۲۹۵، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۸، ۳۱۰، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۶۷
سکه آلپ ارسلان	سکه غازیگی (نیم) ۵۵۱، ۱۹۵
سکه عضدالدوله دیلمی ۴۱، ۲۳۲، ۲۳۶، ۲۵۰	سکه غازیگی (دو) ۷۷
سکه علاءالدوله ۵۰۶	سکه غازیگی (چهار) ۲۱۰
سکه علاءالدوله جابر ۲۸۴	سکه غازیگی ساده ۳۶۷
سکه علاءالدین کیقباد ۲۴۹	سکه غازیگی مضاعف ۳۶۷
سکه علاءالدین محمد خوارزمشاه ۳۳، ۲۵۲	سکه غازیگی چوپانی ۳۶۷
سکه علی بن شهریار ۲۰۸	سکه غروش
سکه علی شاه (= عادلشاه قاجار) ۳۷۷، ۵۵۸	نگاه کنید به
سکه علی گورکانی ۲۸۵	سکه غروش
سکه علی مرادخان زند ۳۱۲، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۷	نگاه کنید به
۵۰۱، ۳۴۸	سکه غزنی
سکه علی موید ۲۸۲	نگاه کنید به
سکه عمادالدوله دیلمی ۲۳۲	سکه غزنی
سکه عمادالدین عثمان عزیز ۹	نگاه کنید به
سکه عمر ۷، ۱۷۹، ۲۱۲، ۶۲۳	سکه های غزنویان
سکه عمر بن خطاب ۸، ۶۵۲، ۶۵۶	سکه غطریف بن عطا ۱۸۹
سکه عمر بن خطاب با اسم یزدگرد سوم ۵۲۴	سکه غطریفی (غطریفیه) ۱، ۴۱، ۶۱، ۱۸۹
سکه عمر بن عبدالعزیز ۶، ۶۲۳	سکه غیاث الدین ابوشجاع محمد ۲۴۹
سکه عمر بن عبیدالله ۱۱۷	سکه غیاث الدین کیخسرو ۱۶، ۷۱، ۷۷، ۸۱، ۲۴۹
سکه عمر بن علاء ۲۰۷، ۲۱۱، ۵۴۸، ۶۵۰	سکه غیاث الدین کیخسرو ثانی ۲۴۹
سکه عمرو لیث (= عمرو بن لیث) ۳۱/۱، ۲۱۵	سکه غیاث الدین کیخسرو ثالث ۲۴۹
۲۱۷، ۴۹۷	سکه فتحعلی شاه قاجار (= باباخان) ۳۱/۱

سکه فندقی	۳۵۵ - ۳۵۷، ۳۶۰، ۳۶۸، ۳۷۷، ۳۸۷، ۴۶۳
نگاه کنید به	۵۰۱، ۵۱۸، ۵۲۶، ۵۴۰، ۶۱۱
سکه دوکای ترکی	سکه فخرالدوله دیلمی ۶۴، ۲۲۹، ۲۳۲، ۲۳۸
سکه فینیک ۵۲۸	سکه فراتانارا ۶۰۰
سکه فیدن ۱۳۳، ۱۵۹	سکه فراته: نار (مؤید) ۱۰۳، ۲۷۱
سکه فیروز اول ۵۱۴، ۶۴۸	سکه فرادات دوم ۱۵۴
سکه فیلوکسنوس ۵۹۶	سکه فرانک ۳۵۹
سکه فیلیپ سوم ۱۱۳	سکه فرانک (ده) ۵۲۷
سکه قاجاری (= قاجاریان)	سکه فرخان (اسپهبد) ۳۰۹، ۵۰۶، ۶۵۰
نگاه کنید به	سکه فرخ زاد ۵۰۱/۱
سکه های قاجاریان	سکه فرهاد اول ۱۳۵، ۱۴۲، ۱۶۰، ۵۷۶، ۵۹۵
سکه قادر (خلیفه) ۴۷۳	سکه فرهاد دوم ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۲۹، ۱۳۵، ۴۸۷
سکه قادری ۴۱	۵۳۵
سکه قاز (= قازیک = قازیگ = قازه = قازیک)	سکه فرهاد سوم ۱۱۳، ۱۲۷، ۱۳۵، ۱۶۰، ۵۳۵
نگاه کنید به	سکه فرهاد چهارم ۱۲۳، ۱۳۰، ۱۳۵، ۱۴۳
سکه غازیگی	۱۵۴، ۱۵۷، ۱۶۰، ۴۸۷، ۵۳۵
سکه قاسانی (کاشانی) ۳۳	سکه فرهاد پنجم (فرهادک) ۱۲۸، ۱۳۵، ۱۴۳
سکه قاسم بیگ بهادرخان ۲۸۸	۱۶۰، ۵۳۵، ۵۹۵
سکه قاهر ۸	سکه فرناپاد ۴۶، ۱۰۸، ۱۰۹، ۵۱۹، ۵۲۵، ۵۶۵
سکه قباد اول ۴۶، ۱۶۲، ۱۷۸، ۲۰۷، ۵۱۴	سکه فرنیازوس ۱۰۵
۶۴۸	سکه فرنیک ۵۰۱/۱
سکه قباد دوم ۱۷۸، ۵۱۴	سکه فری یابیت ۱۳۵
سکه قباد و انوشیروان ۱۷۸	سکه فلس
سکه قپک	نگاه کنید به
نگاه کنید به	سکه مسی
سکه قپک	سکه فلک المعالی منوچهر بن قابوس ۲۲۸
سکه قدرخان ۴۷۳	سکه فلورن (= فلوری = فلورین) ۴۲۵، ۴۶۲
سکه قدیه ۶۵۰	۴۸۸، ۵۲۱
سکه قراخانیان ۶۳۸	سکه فلوری مجاری ۴۸۸
سکه قرامحمد ۲۸۷	سکه فلوس
سکه قران ۱۸، ۲۰، ۲۱، ۳۰۰، ۳۱۴، ۳۳۲	نگاه کنید به
۳۴۴، ۳۵۹، ۳۶۰، ۳۶۵، ۳۶۷، ۳۷۳، ۳۷۵	سکه مسی

سکه کاتانا ۴۰۰	۳۷۷ - ۳۷۹، ۳۸۴، ۳۸۷، ۴۹۰، ۵۱۲، ۵۳۹
سکه کاری ۴۹۴	۵۴۰، ۵۵۱، ۵۶۶، ۵۷۲، ۵۹۳
سکه کاظم بیگی ۵۴۸	سکه قران (نیم) ۲۶، ۳۳۶، ۳۳۹، ۳۵۹، ۳۷۳
سکه کامناس سیرس ۵۹۶، ۵۹۵	سکه قران (دو) ۵۱۰
سکه کپکی (= کبکی = کپک = کوپک = قپک)	سکه قران (سه) ۷۸
۴۵۶، ۴۳۱، ۴۲۷، ۴۲۶	سکه قران (شش = آلتی) ۶۱۵
سکه کپکی (دو) ۴۴۳، ۳۳۹	سکه قران (ده) ۳۷۳، ۳۱۴
سکه کپکی (بیست) ۳۰۳	سکه قران امین سلطانی ۲۰۴/۱
سکه کردن ۶۴۷، ۵۲۹	سکه قران سرخسی ۳۶۰
سکه کرزوس (= کروسوس) ۰۴۶، ۱۱۷	سکه قران ناصری ۵۳۹
۶۳۷، ۵۶۵، ۵۲۵، ۴۵۲	سکه قزایوسف ۲۸۷
سکه کرزئید ۴۵۲	سکه قروش (= قرش) ۱۹، ۴۰۴، ۴۰۷، ۴۲۴
سکه کرشه ۰۹۴، ۰۹۳، ۰۹۴، ۰۱۸۸، ۰۴۸۲، ۰۴۷۰	۵۰۶، ۴۸۸، ۴۳۰
۶۳۷، ۵۴۰	سکه قروش ترکی ۴۲۴
سکه کرون ۴۴۲، ۴۲۸	سکه قروش رایج ۴۲۴
سکه کریم خان زند ۳۱/۱، ۰۶۰، ۰۳۱۲، ۰۳۴۲ -	سکه قروش سیاه ۴۲۴
۳۴۷، ۳۴۶، ۳۴۴	سکه قروش شامی ۴۲۴
سکه کن ۴۷۸	سکه قروش صاغ ۴۲۴
سکه کنان ۴۹۴، ۲۹۱	سکه قروش عثمانی ۴۰۶
سکه کنسانتین ۲۴۷	سکه قروش عین ۴۱۴
سکه کنستاندین دوم ۴۵۴	سکه قروش فرنگی ۴۲۴
سکه کنی ۴۷۸، ۲۹۲	سکه قروش فلسطینی ۴۲۴
سکه کوپرنیس ۴۴۹	سکه قروش مصری ۴۲۴
سکه کوپرلیس ۴۴۹	سکه قز (= قزیگ = قزی)
سکه کوچ کونچی خان ۲۸۴	نگاه کنید به
سکه کورانو ۵۹۵	سکه غازیگی
سکه کورش ۰۴۶، ۰۲۰۷، ۰۴۷۲، ۰۶۱۳	سکه قزل ارسلان ۲۴۹، ۲۵۴
سکه کوزئید (= کرزئید = کوزئید) ۰۹۱، ۰۱۴۷، ۰۵۹۷	سکه قطب الدین
سکه کوشان شاه ۰۱۹۷، ۰۶۳۹	نگاه کنید به
سکه کی بین ۵۹۵	سکه ایلغازی دوم
سکه کیخسرو ۰۲۵۰، ۰۴۸۴	سکه قمری ۶۲
سکه کیخسرو بن کیقباد ۳۸۹	سکه قنطا (کتال) ۴۸۸

سکه مأمون ۸، ۵۸، ۶۷، ۷۲، ۱۸۵، ۲۳۸، ۴۷۴، ۶۳۸، ۶۵۶	سکه کینسروبن کیکاوس ۳۷۸
سکه مانی ۲۱۱	سکه کیدارکوشان ۴۹۹
سکه ماوس ۵۹۵	سکه کیفباد ۶۴۳، ۲۵۰
سکه مایکل پنجم ۲۷۲	سکه کیکاوس ۶۴۳، ۲۵۰
سکه متوکل ۶۳۸	سکه کیلیکیه ۴۵۴، ۱۰۸
سکه مفعال ۲۵۷	سکه کیمون ۵۲۵
سکه مجدالدوله ۲۳۸، ۲۳۲	سکه گرجستان ۵۲۰
سکه مجیدیه (= یوزلیک) ۴۳، ۴۳۰، ۴۵۶، ۵۹۳	سکه گوارام ۴۴۰/۱
سکه مجیدیه (ریخ) ۴۱۱	سکه گوردز ۱۱۳، ۱۱۳۵، ۱۳۶/۱، ۱۴۳، ۱۶۰
سکه محمد آق قویونلو ۲۸۸	۵۹۵، ۵۳۵، ۳۵۴
سکه محمدالملک الکامل ۹	سکه گوردز دوم ۵۳۵، ۱۴۳، ۱۱۵، ۱۱۴
سکه محمدبن بزرگامید ۱۱۷، ۲۵۱	سکه گوهر (گوخر) ۴۹۹
سکه محمدبن دشمن زیار ۲۳۳	سکه گیخاتو ۵۸۴، ۲۷۲، ۲۶۴، ۲۶۱
سکه محمدبن سام غوری (= ابوالفتح محمدبن سلطان غوری) ۲۴۸	سکه گیورگی لاشا ۵۰۲
سکه محمدبن طاهر ۲۱۴	سکه گیوک قآن ۲۶۴
سکه محمدبن مسافرکنگری ۲۲۵	سکه لاری (= لارین) ۴۲، ۴۳، ۴۶، ۶۲
سکه محمد جهان پهلوان (= مظفرالدین ازبک بن محمد جهان پهلوان) ۲۵۴، ۲۵۵، ۲۶۲	۳۰۰، ۳۱۰، ۳۱۱، ۵۹۷، ۶۳۷
سکه محمدحسن خان سالار ۳۵۶	سکه لطفعلی خان زند ۳۱۲، ۳۴۳، ۳۴۷، ۵۰۱
سکه محمدحسن خان قاجار ۳۱۲، ۳۵۶، ۳۷۷، ۳۸۲	سکه لیبرا ۳۹۷
سکه محمدخان ۲۶۴	سکه لیث بن علی بن لیث ۲۱۷
سکه محمد خدابنده	سکه لیره ۴۲۹، ۳۵۹
نگاه کنید	سکه لیره اسرائیلی ۴۲۹
سکه سلطان محمد خدابنده	سکه لیره مصری ۴۲۹
سکه محمد خوارزمشاه ۲۵۳	سکه لیره عثمانی ۴۲۹
سکه محمد سلطان ۲۸۴	سکه لیسی ۵۲۵
سکه محمدشاه ۵۰۱	سکه لیوپولد ۵۳۲
سکه محمدشاه قاجار ۳۵۴، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۷۷	سکه لیور ۴۴۲
۳۷۸، ۳۸۳، ۳۸۹، ۵۸۰	سکه لیون ۶۴۳
	سکه مادی ۸
	سکه مازایوس ۱۶
	سکه مازه ۱۶، ۷۸، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۵۷، ۵۱۹
	سکه مازتوس ۱۰۵

سکه محمد شاهی ۳۶۰	سکه مرمnad ۵۲۵
سکه محمد شیبانی ۲۸۸، ۴۲	سکه مروان بن محمد ۲، ۲۶۵
سکه محمد علی خان ۳۴۳	سکه مستغفر عباسی ۶۴۳
سکه محمد علی شاه ۴۸۶، ۵۱۰، ۵۵۲	سکه مسعود ۲۳۸، ۲۴۹
سکه محمد غزنوی ۲۴۵، ۲۴۱	سکه مسعود غزنوی
سکه محمد مهدی ۲۳۸	نگاه کنید به
سکه محمدی ۴۱، ۴۶، ۳۱۵، ۳۲۷، ۳۳۷	سکه سلطان مسعود غزنوی
۵۳۹، ۳۶۴، ۳۷۷، ۵۳۹، ۵۶۵، ۵۶۶	سکه مسی (= پول سیاه = فلوس = فلس) ۱
سکه محمدی (دو) ۵۳۹	۲۹، ۳۷، ۴۰، ۴۹، ۵۳، ۵۸، ۶۸، ۷۱، ۷۳
سکه محمدی (سه) ۵۳۹	۷۷، ۷۸، ۸۱، ۸۲، ۱۱۳، ۱۱۹، ۱۲۸، ۱۲۹
سکه محمدی (هفت) ۵۳۹	۱۳۵، ۱۳۹، ۱۵۴، ۱۵۶، ۱۸۳، ۱۸۶، ۱۹۸
سکه محمدی (نه) ۵۳۹	۲۰۰، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۳، ۲۱۵، ۲۲۳، ۲۴۱
سکه محمدیات ۵۰۶	۲۴۴، ۲۵۰، ۲۵۵، ۲۷۰، ۲۹۵، ۲۹۷، ۲۹۹
سکه محمدیه	۳۰۸، ۳۱۴، ۳۳۷، ۳۵۵، ۳۶۰، ۳۶۴
نگاه کنید به	۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۷، ۳۸۱، ۳۸۸، ۳۹۸، ۴۰۳
سکه مسیبه	۴۰۶، ۴۱۵، ۴۲۶، ۴۴۶، ۴۸۱، ۴۸۷
سکه محمود افغان ۳۱۲، ۳۱۱/۱، ۳۲۳، ۳۲۵ -	۵۰۱/۱، ۵۰۸، ۵۱۷، ۵۲۰، ۵۳۵، ۵۳۷
۴۶۰، ۳۲۷	۵۳۹، ۵۴۲، ۵۴۵، ۵۴۶، ۵۶۸، ۵۷۳
سکه محمود غازان ۴۲	۵۷۶/۱، ۵۹۵، ۵۹۷، ۶۱۶، ۶۱۸، ۶۱۹
سکه محمود غزنوی	۶۲۳، ۶۲۹، ۶۳۸، ۶۴۱، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۵۱
نگاه کنید به	۶۶۵، ۶۶۷
سکه سلطان محمود غزنوی	سکه مسیبه (= مسیبه = محمدیه) ۶۱، ۱۶۸
سکه محمودی ۴۲، ۹۲، ۲۶۹، ۲۹۵، ۳۰۳	۵۶۶
۵۷۳، ۳۱۰	سکه مظفرالدین شاه ۴۸۶، ۵۱۰
سکه محمودی (دو) ۳۶۷	سکه مصعب بن زبیر ۶۵۱
سکه مراد ۲۸۶	سکه مظفرالدین ازبک بن محمد - ۲۵۵
سکه مرچل ۳۰۴	جهان پهلوان
سکه مرد آویج ۲۲۸	سکه مظفرالدین شاه ۴۸۶، ۵۱۰
سکه مرزبان (بن رستم) ۲۲۷، ۵۰۶	سکه معا ۱۸۸
سکه مرزبان بن محمد کنگری ۲۲۵	

سکه معاویه ۵۳، ۸۰، ۱۱۷، ۱۸۵، ۴۲۳، ۶۲۳	سکه مهر اشرفی ۲۱، ۳۲۳، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۷
۶۵۱	۶۱۵، ۵۴۸، ۳۷۷، ۳۴۸
سکه معد ۶۵۰	سکه مهر اشرفی (ربعی) ۳۴۷
سکه معزالدوله ۲۳۲	سکه مهر اشرفی (نیم) ۳۴۷
سکه معزالدین (شهاب‌الدین) محمد بن سام غوری نگاه کنید به	سکه مهر اشرفی قاجاریه ۳۷۷
سکه محمد بن سام غوری	سکه مهر اشرفی نادری ۳۳۴، ۳۳۵
سکه معزالدین ابوالمظفر ۲۴۸	سکه مهرداد اول ۱۱۳، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۵، ۱۴۳
سکه مغیث‌الدین محمود ۲۴۹	۵۹۵، ۵۳۵، ۴۶۶، ۴۵۸
سکه مقاتل	سکه مهرداد دوم ۱۱۳، ۱۳۵، ۱۴۳، ۱۶۰، ۴۵۹
نگاه کنید به	۵۳۵، ۴۸۰، ۴۶۵
سکه خسرو شاه بن مقاتل	سکه مهرداد سوم ۱۱۳، ۱۲۹، ۱۳۵، ۱۶۰، ۵۳۵
سکه مقرض شامی ۴۶۷	سکه مهرداد چهارم ۱۳۵، ۱۴۶
سکه ملک‌آرا (شاهزاده) ۵۵۵	سکه مهرداد ششم ۵۹۵
سکه ملک محمد سیستانی ۵۰۱	سکه مهلب ابن ابی صفره ۱/۱، ۵۰۱، ۶۵۱
سکه ملک پوران ۲۰۲	سکه میرویس افغان ۴۶۰
سکه ملک‌شاه ۲۴۵	سکه مین ۴۳۲
سکه ممالیک ۲۵۸	سکه نادر شاه افشار ۱/۱، ۳۱۲، ۳۲۹، ۳۳۰
سکه ممنون (ممنون) ۱۰۷، ۱۰۸، ۵۲۵	۳۳۸ - ۳۴۰، ۵۰۱، ۵۴۰
سکه منات ۴۳۱	سکه نادر دوم ۳۲۹
سکه منصور ۱/۱، ۵۰۱، ۶۳۸	سکه نادر شاهی ۵۴۸
سکه منصور بن نوح ۲۲۰	سکه نادر میرزا ۳۳۷
سکه منصورى ۴۱، ۳۳	سکه نادری ۶۲، ۳۲۷، ۳۳۲، ۳۳۴، ۳۳۷، ۵۱۱
سکه منگوقاآن ۲۶۴	۶۳۷
سکه موتله‌تیس ۴۴۹	سکه ناسره
سکه موزا و فرهاد پنجم ۱۴۳	نگاه کنید به
سکه موسی ۵۸	سکه‌های تقلبی
سکه موسی اشرف ۹	سکه ناصرالدین ابوالمعالی محمد ۲۴۷
سکه موسی خان ۲۶۴	سکه ناصر ۶۴۳
سکه موسولوس ۴۴۸	سکه ناصرالدینشاه ۵، ۳۱۲، ۳۳۹، ۳۴۹، ۳۵۴
سکه مویدالدوله ۲۳۸	۳۵۶، ۳۷۶، ۳۷۷، ۴۸۶، ۵۱۰، ۵۱۹
سکه مهدی ۸، ۶۷، ۶۳۸	۶۱۵، ۵۴۰
	سکه ناصرالدین محمود ۲۵۰

سکه ناصر بن مرزبان ۲۲۶	سکه و آئین تدفین ۲۸۳
سکه ناصری ۳۶۳، ۳۹۰	سکه وات فرزات (= و ت فرزات) اول ۱۹۷، ۱۲۶
سکه نانس ۵۹۵	سکه و ادیان و مذاهب ۶۳۲
سکه نرسه ۵۹۵	سکه و اساطیر ۶۳۲، ۴۹۰
سکه نرسی ۵۹۵، ۵۱۴، ۲۰۰، ۱۹۷، ۱۷۸، ۴۶	سکه و تاریخ ۶۳۳
سکه نصر بن احمد سامانی ۲۳۸، ۲۲۲، ۲۲۰	سکه و لایتمهدی حضرت رضا (ع)
سکه نصرالدین محمود هزاراسپی ۲۵۴	نگاه کنید به
سکه نصر بن علی سامانی ۴۹۷	سکه حضرت علی بن موسی الرضا (ع)
سکه نقره ۱، ۲۶، ۵۸، ۶۵، ۹۰، ۱۰۰، ۱۰۷	سکه وردان اول ۵۳۵
۱۱۲، ۱۱۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۸، ۱۳۰، ۱۳۲	سکه ورق
۱۳۵، ۱۴۷، ۱۵۰، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۸ - ۱۷۰	نگاه کنید به
۱۸۰، ۱۸۳، ۱۸۹، ۱۹۶، ۱۹۷، ۲۰۰، ۲۰۱	سکه نقره
۲۰۸، ۲۱۰، ۲۱۳، ۲۲۱، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۳۶	سکه ولید بن عبدالملک ۶۲۳، ۶
۲۳۷، ۲۴۲، ۲۴۷، ۲۵۰، ۲۵۷، ۲۶۶	سکه ولید بن یزید
۲۷۰، ۲۷۹، ۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۵، ۳۰۸، ۳۰۹	سکه و مذهب ۵۵۰، ۴۹۰
۳۱۸، ۳۳۷، ۳۴۷، ۳۴۹، ۳۵۲، ۳۷۰، ۳۷۱	سکه وزن اول ۵۳۵، ۱۶۰، ۱۳۵
۳۷۳، ۳۷۹، ۳۸۲، ۳۸۴، ۳۹۰، ۳۹۸، ۴۰۴	سکه وزن دون ۵۳۵، ۱۳۵
۴۰۷، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۲۶، ۴۴۸، ۴۵۷، ۴۵۹	سکه ونونس دوم ۵۹۵
۴۶۰، ۴۶۶، ۴۷۶، ۴۸۳، ۴۸۸، ۴۹۲، ۵۰۳	سکه و هسودان بن محمد ۳۱/۱، ۲۲۷، ۲۶۵
۵۰۴، ۵۲۷، ۵۳۷، ۵۳۹، ۵۴۲، ۵۴۴، ۵۴۸	۵۹۹، ۵۷۷، ۵۲۲، ۴۸۵
۵۵۱، ۵۵۵، ۵۶۴، ۵۶۶، ۵۷۱، ۵۷۳، ۵۹۲	سکه و هنر ۶۳۹، ۶۳۶، ۶۳۲
۵۹۵، ۶۰۶، ۶۲۲، ۶۲۵، ۶۲۹، ۶۳۸، ۶۳۹	سکه ویزدیکریت ۵۹۵
۶۴۳، ۶۵۶، ۶۶۰، ۶۶۳، ۶۶۷، ۶۷۰	سکه هاوی ۸
سکه نقره تالان ۹۴	سکه هارون الرشید ۵، ۶، ۸، ۵۸، ۶۵، ۲۳۸
سکه نوح بن منصور ۲۲۰	۶۵۹، ۶۳۸، ۵۳۳، ۵۱۹
سکه نوح بن نصر ۶۲۳، ۲۲۴، ۲۲۰	سکه هاشمیه ۴۴
سکه نورالدین حمزه ۴۲	سکه هخامنشی
سکه نیکلی ۳۷	نگاه کنید به
سکه نیکو داموس ۴۴۷	سکه های هخامنشیان
سکه نیکو کلس ۴۴۷	سکه هرقل ۲۴۷
سکه و آداب و رسوم ۶۳۲، ۴۹۰، ۴۶۵، ۱۰۹	سکه هرمزد (هرمز) ۴۶، ۱۶۲، ۱۷۸، ۲۰۲
سکه و آئین ۵۲۶/۱	۶۶۰، ۵۲۱، ۵۱۵، ۵۱۴، ۴۹۹، ۴۷۷

بر روسیه	سکه هرمزد (هرمز) دوم ۵۱۴، ۲۰۰، ۱۷۸، ۴۶
سکه یاد بود خواربارجهانی ۶۰۷	سکه هرمزد (هرمز) سوم ۵۱۴
سکه یاد بود دیودوتوس ۵۹۶	سکه هرمزد (هرمز) چهارم ۱۷۸، ۱۸۵، ۲۰۳
سکه یاد بود ساسانی ۴۵۹	۶۴۸، ۶۲۴، ۵۲۳، ۲۰۷
سکه یاد بود فتح ماراتون ۱۵۹	سکه هرمزد (هرمز) پنجم ۲۰۲، ۶۲۴، ۶۲۷
سکه یحیی ۲۱۱، ۶۵۰	سکه هرمزد ۶۶۰
سکه یزدگرد اول ۴۶، ۱۷۸، ۵۱۴، ۵۲۲، ۵۲۳	سکه هرمزد ارتشیران ۲۰۲
۵۴۴	سکه هرموزی ۲۶۷
سکه یزدگرد دوم ۱۹۸، ۴۷۷، ۴۸۳، ۵۱۴	سکه هرمه نوس ۵۹۵
سکه یزدگرد سوم ۳۱/۲، ۱۲۳، ۱۶۶، ۱۷۸	سکه هزاری ۶۳۷
۲۰۷، ۴۶۰، ۴۷۷، ۵۰۱/۱، ۵۱۴، ۵۴۶	سکه هزاری (دو) ۶۱۵، ۴۶۶
۶۲۷، ۶۳۱، ۶۴۸، ۶۶۰	سکه هزاری (پنج) ۶۱۵، ۴۶۶
سکه یزیدبن معاویه ۶۱۵	سکه هشام بن عبدالملک ۶
سکه یعقوب بهادرخان ۲۸۸، ۲۸۶	سکه هشتگانی ۴۳۳
سکه یعقوب لیث ۲۱۵، ۲۱۷، ۴۹۷، ۶۶۶	سکه هشتی ۴۳۴
سکه یوزالتون	سکه هلنی ۱۲۷
نگاه کنید به	سکه هلیوکلس ۵۹۶، ۴۴۶
سکه دینار (صد)	سکه همایون اریستامش ۵۰۵
سکه یوزلیک	سکه همیبول ۱۳۲، ۱۹۷، ۶۳۹
نگاه کنید به	سکه هولاکو خان (= هولاکو قآن) ۲۶۴، ۲۷۲
سکه مجیدیه	سکه هیتالی ۲۰۷
سکه های آباد پیشابور ۵۰۱/۱	سکه هیسپائونیس ۱۳۱
سکه های آذربایجان ۵۰۱/۱	سکه یاد بود ۴۷۶، ۵۹۶
سکه های آزاد (جزیره) ۵۱۹	سکه یاد بود آنتیوخوس ۵۹۶
سکه های آق قویونلو ۱، ۲۸۵ - ۲۸۹، ۵۳۶	سکه یاد بود آگاتوکلس ۵۹۶
سکه های آل بویه ۴۱، ۴۶، ۷۰، ۱۹۰، ۲۳۹، ۴۹۲	سکه یاد بود ازدواج کلیوکس ولاتودیس ۵۹۶
۶۳۸	سکه یاد بود اسکندر ۵۹۶
سکه های آل جستان ۴۶	سکه یاد بود اوتی دموس ۵۹۶
سکه های آل زیار ۴۶، ۳۲۸	سکه یاد بود بازگشت ناصرالدین - ۳۸۴
سکه های آل کاکویه ۴۶	شاه از فرنگ
سکه های آل مظفر ۲۷۳، ۲۷۴، ۵۴۱، ۵۲۴	سکه یاد بود بازیهای المپیک ۱۷۸، ۴۳۵
سکه های آنگوساکسون ۲۲۳	سکه یاد بود پیروزی عباس میرزا - ۳۷۷

سکه‌های اوابل اسلام ۱۷۱، ۱۹۰، ۴۶۰	سکه‌های اتابکان ۴، ۱۴، ۸۴، ۲۵۴ - ۲۵۶، ۴۶۱
۵۳۸، ۵۲۶/۱	سکه‌های اتابکان موصل ۲۵۶
سکه‌های ایرانی ۴، ۳۱۹، ۴۷۵، ۵۶۳، ۶۲۱	سکه‌های اروپای غربی ۲۲۳
سکه‌های ایلامی	سکه‌های اژین ۷۹، ۱۴۷، ۴۹۰
نگاه کنید به	سکه‌های اسپانیولی ۱/۵۹۶
سکه‌های عیلامی	سکه‌های اسپهبدان طبرستان ۴۶، ۶۶، ۱۵۱
سکه‌های ایلخانیان (ایلخان) ۶۰، ۲۵۷ - ۲۷۲	۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۹ - ۲۱۲، ۲۱۶، ۵۰۶، ۵۲۴
۴۷۹، ۵۱۰، ۵۶۵، ۵۸۴، ۵۹۰، ۶۲۹	۵۲۵، ۵۳۳، ۵۵۵، ۶۲۶، ۶۵۰، ۶۵۹
سکه‌های ایلخانیان متاخر ۲۵۷	سکه‌های اسکاندیناوی ۵۶۷
سکه‌های ایونی ۷۹	سکه‌های اسلامی ۲، ۱۴، ۱۵، ۶۶، ۸۰، ۱۱۷
سکه‌های باوندیان ۲۰۶، ۲۱۲	۱۹۰، ۲۲۳، ۴۴۱، ۵۰۳، ۵۴۳، ۵۵۰، ۵۵۴
سکه‌های بانک سپه ۵۶۵	۵۶۶، ۵۸۲، ۵۸۶، ۵۸۸، ۶۲۳
سکه‌های بجنورد (گنجینه) ۵۳۵	سکه‌های اشکانیان ۱۷، ۳۱/۲، ۴۶، ۶۰، ۶۶
سکه‌های بخارا (= بخارا خدّاء) ۶۱، ۲۲۳، ۴۹۷	۷۸، ۱۱۱، ۱۱۳ - ۱۶۱، ۱۹۱، ۲۰۳، ۴۵۸
سکه‌های بطالسه ۴۶	۴۵۹، ۴۶۵، ۴۸۳، ۵۰۷، ۵۲۳، ۵۲۶/۱
سکه‌های بلخ ۳۹۶	۵۳۵، ۵۶۱، ۵۶۵، ۵۷۶، ۵۹۶، ۵۹۷، ۶۲۷
سکه‌های به از آمد کواد ۱/۵۰۱	۶۳۶، ۶۳۹، ۶۶۰، ۶۶۸، ۶۶۹
سکه‌های بهرام دوم با ملکه و ولیمهد	سکه‌های اعقاب وازودوا ۵۹۵
نگاه کنید به	سکه‌های افشاریان (= افشاریه) ۱۴، ۵۲، ۳۲۸ -
سکه بهرام دوم	۳۴۱، ۵۴۱، ۵۵۳، ۵۶۵
سکه‌های بیزانس ۷۹، ۲۲۳، ۲۵۶، ۲۷۲، ۳۹۷	سکه‌های افغانه ۱۴، ۵۲، ۳۲۴، ۳۲۸
۴۹۰، ۵۴۴	سکه‌های الومایس ۱/۱۳۵
سکه‌های پارتی	سکه‌های الی‌مایید (قوم) ۱۳۸
نگاه کنید به	سکه‌های اموی
سکه‌های اشکانیان	نگاه کنید به
سکه‌های پادشاهان....	سکه‌های خلفای اموی
نگاه کنید به	سکه‌های امپراطوران رم
سکه‌های شاهان....	نگاه کنید به
سکه‌های پارس ۷۸، ۱۳۵/۱، ۵۹۸	سکه‌های رومی
سکه‌های پهلوی (سلسله) ۵۱، ۵۲، ۵۶۵	سکه‌های امرای اموی ۶۵۱
سکه‌های پیش از اسلام ۵۵۰	سکه‌های انجمن آسیائی بنگاله ۴۰۱
سکه‌های تاریخدار ۴۸۰	سکه‌های اندلس ۶۸

سکه‌های دارابگرد ۵۰۱/۱	سکه‌های تاکسیلای باستان ۱۰۲
سکه‌های دریایی ۵۱۹	سکه‌های ترکمانان ۱۵
سکه‌های دتولس ۴۴۹	سکه‌های تقلبی ۳۰، ۵۹، ۶۲، ۲۵۷، ۲۹۱، ۳۱۴
سکه‌های دیلمیان ۲۲۹-۲۳۸	۳۳۹، ۳۷۴، ۵۵۰، ۶۱۲، ۶۲۲، ۶۳۲
سکه‌های روسی ۴۴۳	سکه‌های تیموریان (= کورکانیان) ۲۸۳، ۲۸۴
سکه‌های رومی (= روم) ۵۸، ۹۹، ۵۷۲، ۶۳۹	۲۹۷، ۴۸۸، ۵۰۸، ۵۸۳
سکه‌های رومی - بیزانسی ۵۲۶/۱	سکه‌های جبل ۵۱۹
سکه‌های رویگران	سکه‌های جزیره قبرس ۴۷۲
نگاه کنید به	سکه‌های جلاپریان ۱۵، ۴۲، ۲۶۱، ۲۷۵، ۲۷۸
سکه‌های صفاریان	۵۳۶، ۵۶۵
سکه‌های زابلستان ۵۴۷	سکه‌های چوپانیان ۲۷۹
سکه‌های زرتشتی ۱۰۲	سکه‌های چینی ۴۹۰
سکه‌های زندیان (= زندیه) ۱۴، ۵۲، ۶۰	سکه‌های حکومت‌های خودمختار - دوره هخامنشی
۳۴۲-۳۴۸، ۵۶۵، ۶۳۸	۴۷۲
سکه‌های زنگیان ۵۱۹	سکه‌های خلفا ۸۰، ۲۰۷، ۴۹۰
سکه‌های زیتی ۵۶۸	سکه‌های خلفای اموی (= بنی‌امیه = امویان)
سکه‌های زیاریان	۱۴، ۴۶، ۴۷، ۶۰، ۶۷، ۱۱۷، ۱۹۰، ۲۰۴
نگاه کنید به	۴۱۹، ۴۲۳، ۴۹۲، ۵۰۱، ۵۴۲، ۵۵۰، ۶۳۸
سکه‌های آل زیار	۶۵۱
سکه‌های ژرمنی ۲۲۳	سکه‌های خلفای راشدین ۱۴، ۲۷۲، ۵۰۱، ۵۴۴
سکه‌های ساتراپ‌های هخامنشی ۴۸۳	۶۵۲
سکه‌های ساتراپ‌ها و شاهان - ۴۷۲	سکه‌های خلفای عباسی (= بنی‌عباس = عباسیان)
تابعه هخامنشی	۱۴، ۲۱، ۴۶، ۵۸، ۶۰، ۷۰، ۱۱۷، ۱۴۲، ۲۶۳
سکه‌های ساتراپ‌های غربی هند ۱۰۲	۴۹۲، ۵۰۱، ۵۲۶، ۵۵۰، ۵۶۵، ۵۷۶/۱، ۵۷۶
سکه‌های ساسانیان ۱۶، ۳۱/۲، ۴۶، ۶۰، ۶۶	۵۹۷، ۶۲۳
۷۸، ۱۱۹، ۱۵۱، ۱۶۲ - ۲۰۵، ۴۵۹، ۴۷۷	سکه‌های خوارزمی ۱۷، ۶۱
۴۸۳، ۴۹۲، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۱۴، ۵۲۲	سکه‌های خوارزمشاهیان ۱۴، ۲۵۲، ۲۵۳، ۴۹۷
۵۸۱، ۵۷۶/۱، ۵۷۴، ۵۶۵، ۵۴۴، ۵۲۶/۱	سکه‌های حکام طبرستان
۵۹۵، ۵۹۸، ۶۰۶، ۶۲۴، ۶۲۷، ۶۳۲، ۶۳۶	نگاه کنید به
۶۳۹، ۶۴۶، ۶۵۹	سکه‌های طبرستان
سکه‌های ساسانی - رومی ۴۲۳	سکه‌های حکومت‌های خودمختار - دوره هخامنشی
سکه‌های سالاریان - کنگریان ۲۲۷، ۲۲۵، ۴۷	۴۶۵

سکه‌های سامانیان ۴۶، ۶۰، ۷۰، ۲۱۹ - ۲۲۴،	۵۱۰، ۵۳۹، ۵۶۵، ۵۷۳، ۵۸۷، ۵۹۰، ۶۱۵،
۶۳۸، ۵۶۷، ۴۹۷، ۴۹۲، ۲۴۴	۶۶۵، ۶۱۶
سکه‌های سربداران ۲۶۵، ۲۸۰ - ۲۸۲	سکه‌های صیدون ۳۳۸
سکه‌های سفرهای جنگی ۴۸۰	سکه‌های ضرب پرسی ۳۸۳
سکه‌های سکایی - ساسانی ۱۹۷	سکه‌های ضرب چکشی ۶۲
سکه‌های سلاطین کیتیوم ۴۴۷	سکه‌های ضرب خلیج فارس ۵۱۸
سکه‌های سلاطین ماریوم ۴۴۷	سکه‌های ضرب ماشینی ۳۶۹
سکه‌های سلوک‌ها ۴۱	سکه‌های طاهریان ۴۶، ۶۰، ۲۱۳، ۲۱۴، ۴۹۲،
سکه‌های سلجوقیان (= سلجوقی = سلاجقه)	۴۹۷
۴، ۵، ۱۰، ۱۴، ۷۰، ۲۴۵ - ۲۵۰، ۵۶۵، ۵۹۷،	سکه‌های طبرستان ۶۳، ۱۱۷، ۱۶۲، ۲۱۱،
۶۴۳، ۶۰۵	۵۱۹، ۵۰۱/۱
سکه‌های سلجوقیان روم ۱۶	سکه‌های عرب - ساسانی ۴، ۴۶، ۶۶، ۱۱۷،
سکه‌های سلوکیان ۱۱۷، ۳۹۸، ۵۱۶	۱۵۱، ۱۷۹، ۱۹۰، ۲۱۱، ۴۸۲، ۵۰۱/۱،
سکه‌های سیراکوز ۵۲۶/۱	۵۲۲، ۵۴۲، ۵۴۴، ۵۴۶، ۵۶۱، ۵۷۶/۱،
سکه‌های شاهان ارمنستان ۴۴۴	۵۹۷، ۶۲۶، ۶۵۴ - ۶۵۶
سکه‌های شاهان استخر ۱۸۱	سکه‌های عرب - سیستانی ۵۴۷
سکه‌های شاهان افشاری	سکه‌های عرب - طبرستانی ۵۴۸، ۵۶۵
نگاه کنید به	سکه‌های علویان طبرستان ۴۶، ۲۱۸، ۲۶۵،
سکه‌های افشاریان	۴۳۸، ۴۹۷
سکه‌های شاهان کاپادوکیه ۴۵۱	سکه‌های عرب - لاتین ۵۴۹
سکه‌های شاهان کوشان ۳۹۶	سکه‌های عرب هیپتالی ۶۳
سکه‌های شاهان لیبی ۴۷۲	سکه‌های عیلامی ۱، ۱۷، ۱۱۷، ۵۱۶،
سکه‌های شاهان محلی پارس ۱۷، ۹۸، ۱۳۶/۱،	سکه‌های غزنویان ۴۱، ۴۶، ۶۰، ۲۴۰ - ۲۴۴،
۱۵۴، ۱۹۱، ۱۹۷، ۶۴۵	۴۷۹، ۵۶۵، ۶۳۸
سکه‌های شاهان مسنه ۵۹۵	سکه‌های غوریان ۲۴۸
سکه‌های شرقی ۲۲۳	سکه‌های غیر متعارف ۵۲۶/۱
سکه‌های شرقی و هندی ۴۴۱	سکه‌های فرنگی ۵۶۳
سکه‌های شوش ۵۰۱/۱	سکه‌های فلامانها ۴۶۲
سکه‌های صادراتی هخامنشی ۱۰۵	سکه‌های فینیقیه ۵۱۹، ۵۶۵
سکه‌های صفاریان (= رویگران) ۲۱۰ - ۲۱۷	سکه‌های قاجاریان (= قاجاریه) ۱۴، ۵۱، ۵۲،
سکه‌های صفویان ۱، ۴، ۱۴، ۱۵، ۵۱، ۵۲،	۳۴۹، ۳۹۱ - ۴۴۴، ۴۸۶، ۴۹۲، ۵۱۰،
۶۰، ۷۷، ۲۹۰ - ۳۲۴، ۴۶۰، ۴۸۳، ۴۹۵،	۵۱۸، ۵۵۲، ۵۶۵، ۶۰۹

- سکه مسی
- سکه‌های قبرسی ۵۷۰، ۵۰۸/۲
- سکه‌های مصری ۶۸
- سکه‌های قبیله از اسلام ۵۰۴
- سکه‌های مغول ۵۰۱، ۵۹۰
- سکه‌های قدیمی ۵۳۰، ۵۳۳، ۵۹۴
- سکه‌های منگنه‌ای (فشاری) ۱۰۲، ۱۷۶، ۱۹۵
- سکه‌های قراخانیان ۶۳۸
- سکه‌های قراقوینلو
- سکه‌های موریائی ۱۰۲
- نگاه کنید به
- سکه‌های موزه آذربایجان ۵۵۶
- سکه‌های قره‌قوینلو
- سکه‌های موزه آستان قدس رضوی ۵۰۶
- سکه‌های قرن اول هجری ۱۸۵
- سکه‌های موزه آستانه حضرت معصومه ۵۰۶
- سکه‌های قرن چهارم هجری ۱۶۸
- سکه‌های موزه بانک سپه ۵۶۵
- سکه‌های قره‌قوینلو (= قراقوینلو) ۴۲، ۲۸۵ -
- سکه‌های نذری و آئینی ۵۲۶/۱
- ۵۳۶، ۲۸۹
- سکه‌های وینسی ۳۰۸
- سکه‌های کارتاز ۵۲۶/۱
- سکه‌های هخامنشیان ۴۶، ۶۶، ۸۳، ۱۱۲، ۴۷۲
- ۲۳۳
- سکه‌های کاکویه (کاکوئی) ۲۳۳
- سکه‌های کوشانی ۴۹۹
- سکه‌های کوشانی - ساسانی ۴۹۹، ۲۰۰
- سکه‌های هند و پارت ۷۸
- سکه‌های کیلیکیه ۶۲۷
- سکه‌های هندی ۱۳۹، ۱۵۱، ۴۱۳، ۴۸۱، ۵۶۳
- سکه‌های گاوآرگان ۲۰۷
- سکه‌های هندی - باکتريا ۴۸۱
- سکه‌های گمبرون (بندرعباس) ۵۱۷
- سکه‌های هند و سکائی ۵۷۴
- سکه‌های گورکانی
- سکه‌های یاد بود
- نگاه کنید به
- سکه‌های تیموریان
- سکه‌های لایوسا ۶۷۰
- سکه‌های یونانی ۹۹، ۴۰۰، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۴۶
- سکه‌های لیدی (= لیدیا) ۶۶، ۹۵، ۱۴۷، ۴۱۳
- ۴۵۲، ۴۶۵، ۴۹۰، ۵۲۵، ۵۲۶/۱، ۵۶۵
- ۴۹۱، ۴۷۴
- سکه‌های یونانی - ایرانی ۶۶
- سکه‌های لیسی ۵۲۵، ۴۴۹
- سکه‌های یونانی - بلخی ۳۹۶
- سکه‌های مستعمرات هخامنشی ۴۷۲
- سکه‌های یونانیان شمال - باختری هند ۵۳۵
- سکه‌های مسلمین در اسپانیا ۶۷
- سلجوقیان (= سلاجقه) ۴، ۵، ۱۴، ۲۴۵ - ۲۵۰
- سکه‌های مسی اسلامی
- ۳۸۹، ۴۰۶، ۵۶۵، ۵۹۷
- نگاه کنید به
- سلجوقیان روم (= سلاجقه) ۱۶، ۲۵۰
- سکه‌های مسی عباسی
- سلجوقیان عراق (= سلاجقه) ۲۵۰
- نگاه کنید به
- سلجوقیان کردستان (= سلاجقه) ۲۵۰

سلطان محمود اول (عثمانی) ۴۲۴	سلجوقیان کرمان ۲۵۰
سلطان محمود غزنوی ۲۴۱-۲۴۵، ۲۴۹	سلطان احمد ۲۷۵، ۳۱۲، ۴۷۸
سلطان مصطفی سوم ۴۲۴	سلطان احمد سوم ۴۱۱
سلطانیه (م.ا) ۱	سلطان احمد میرزا ۳۶۵
سلطانیه (م.ض) ۳۵، ۲۸۸، ۵۳۹	سلطان اعظم بهادر ۵۸۹
سلم بن زیاد ۶۵۱	سلطان اویس ۴۷۸
سلوسیه (م.ض) ۱۲۰	سلطان جلال الدین منکبرنی ۲۵۲، ۴۶۹، ۶۶۱
سلوکوس ۴۵۸، ۴۶۵، ۵۹۷	سلطان حسین بایقرا
سلوکیان ۳۹۸	نگاه کنید به
سلوکیه (م.ض) ۱۳۹، ۴۵۸، ۴۸۰، ۵۳۵، ۶۲۷	حسین بایقرا
سلوود، دیوید ۵۳۵	سلطان حسین بهادر ۵۸۹
سلیمان اول ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۸، ۳۰۸، ۴۹۵، ۴۶۰	سلطان حمزه ۲۹۶
۵۳۹	سلطان سلیم اول ۴۰۷، ۴۲۴
سلیمان دوم (ثانی) ۲۹۶، ۳۱۵، ۵۳۹	سلطان سلیم سوم ۴۲۴
سلیمان ایلخانی ۲۶۲	سلطان سنجر
سلیمان بن عبدالملک ۶	نگاه کنید به
سلیمان بن منصور ۶۵۰	ابو حارث سلطان سنجر سلجوقی
سلیمان خان ۲۷، ۲۶۴، ۲۷۹	سلطان شاهرخ ۲۶۵
سمرقند (م.ض) ۸، ۴۲، ۵۴، ۲۱۴، ۲۲۰، ۲۸۴	سلطان شاه محمود ۲۵۲
۶۳۸	سلطان صلاح الدین ۱
سمره بن جندب ۶۵۱	سلطان عبدالحمید ۴۱۱، ۴۱۴
سمسار، محمد حسن ۳۳۵	سلطان علی شاه ۳۵۶
سمنان (م.ض) ۲۸۴، ۳۷۷	سلطان محمد ۱، ۳۱۲
سنا، شکرالله ۷۳، ۳۸۱	سلطان محمد الجایتو
ستروود ۴۸۰	نگاه کنید به
سنجر شاه بن غازی ۲۴۷	الجایتو، سلطان محمد
سند (م.ض) ۳۳۹، ۳۴۰	سلطان محمد بهادر خان ۷۰، ۲۸۹
سندروک (= ستروک = ساناتروکس) ۴۸۰	سلطان محمد خداپنده ۲۹۶، ۲۹۸، ۳۰۸
۵۳۵، ۶۶۳	۳۱۶، ۵۳۹، ۵۹۰، ۶۴۰
سنگین ترین سکه ۴۳۷	سلطان محمد دوم ۲۹۶
سنویه ۴۳۶	سلطان محمد غزنوی ۲۴۱، ۲۴۵
	سلطان محمود ۲۳۸

سیناترلیس ۴۶۵	سوخرائیان
سینوپ ۵۲۵	نگاه کنید به
شاردن، ژان ۲۱، ۲۶۹، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۱۰، ۳۶۷	قارنیان
۵۴۰	سوفی تس ۴۴۶
شام (م.ض) ۶، ۴۱	سوریه (م.ض) ۱۶، ۴۰، ۱۰۸، ۱۰۹، ۵۱۹
شامپانی (م.ض) ۳۹۲	۵۳۵
شاه اسماعیل (= اسمعیل) ۲۹۲، ۲۹۶، ۲۹۸، ۳۰۶	سوزنی سمرقندی ۳۰
۳۰۸، ۳۱۳، ۳۱۵، ۳۱۷، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۲۹	سوس ۶۳۸
شاه اسماعیل دوم ۲۹۲، ۲۹۶، ۲۹۸، ۳۱۲	سوسف عمارلو (ا.م) ۴۹۵
۳۱۵، ۳۲۰، ۵۳۹	سوق الاهواز
شاه اسماعیل سوم ۲۹۶، ۲۹۸، ۵۳۹، ۵۵۵	نگاه کنید به
شاه حاتم	اهواز
نگاه کنید به	سومر، فاروق ۵۳۶
امیره حاتم	سولود، دیوید ۵۳۵، ۱۳۵/۱
شاه سلطان حسین ۳۱/۱، ۲۹۳، ۲۹۶، ۲۹۸	سولون ۱۵۹
۳۰۳، ۳۱۴، ۳۱۵، ۴۷۸، ۵۳۹	سولی ۱۰۶
شاه سلطان حسین دوم ۲۹۶	سولیدوس (= سلیدوس) ۳۹۷، ۵۴۶، ۵۷۶/۱
شاه سایمان اول ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۸، ۳۰۸، ۵۳۹	سوئد ۴۲۸
شاه سلیمان دوم ۳۱۲، ۵۳۹	سوئد (ا.م) ۲۲۳
شاه سلیمان صفوی ۲۹۴، ۲۹۵، ۳۰۸	سهیلی خوانساری، احمد ۵۴
شاه شجاع ۲۷۳، ۲۷۴، ۵۲۴، ۵۷۹	سیاح (= حاج سیاح)، محمد علی ۵۳۱
شاه صفی ۲۹۶، ۲۹۸، ۳۰۳، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۹۰	سیدسجادی، سید منصور ۵۳۷
شاه صفی دوم (ثانی) ۲۹۶، ۳۰۶، ۳۱۵	سیراکوس (= سیراکوز) ۱۵۹، ۶۳۱
شاه طهماسب ۳۵، ۸۲، ۲۹۳، ۲۹۵، ۲۹۶	سیزیک (= سیزیکوس. م.ض) ۱۰۸، ۵۱۹
۲۹۸، ۳۰۸، ۳۱۲، ۳۱۵، ۳۱۷، ۵۳۹	سیستان (= زرنج = زرنگ = سجستان. م.ض)
شاه طهماسب دوم ۲۹۲، ۲۹۶، ۳۱۲، ۳۱۵	۳۰، ۴۱، ۵۸، ۱۹۰، ۲۱۷، ۳۰۷، ۵۳۹، ۵۹۶
۵۳۹	۵۹۷، ۶۲۴، ۶۳۸، ۶۴۸، ۶۴۹
شاه عباس ۱، ۳۳، ۳۴، ۳۷، ۶۰، ۸۱، ۲۶۹	سیف‌الدین محمد غوری ۲۴۸
۲۹۲، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۸، ۳۰۶، ۳۰۸، ۳۱۴	سیلان ۴۱۹
۳۱۶، ۳۶۴، ۴۷۶، ۵۰۴، ۵۳۹، ۵۶۴، ۵۹۰	سیلنوس ۴۰۰
شاه عباس دوم ۲۹۶-۲۹۸، ۳۱۵، ۵۹۰	سیمینه رود (ا.م) ۴۹۲
شاه عباس سوم ۲۹۶، ۲۹۸، ۳۱۲، ۳۱۵، ۵۳۹	سیمون ۶۵۹

۵۷۷ - ۵۷۹، ۵۸۴، ۵۸۹، ۵۹۰، ۵۹۲، ۶۰۸	شاه منصور ۵۲۴
۶۱۶، ۶۲۲، ۶۳۸، ۶۴۹، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۶	شاهپور اول ۱۱۳، ۱۷۲، ۱۷۷، ۱۹۷، ۱۹۸، ۲۷۲
۶۶۱، ۶۶۶	۴۷۷، ۵۱۴، ۶۳۱
شعبانی، رضا ۵۴۱	شاهپور دوم (= ذوالکفاف) ۸۹، ۱۷۴، ۴۸۳
شعیر ۶۰۲	۵۲۴، ۶۳۹، ۶۶۳
شکری، یدالله ۳۱۳	شاهپور سوم ۴۶، ۱۷۴، ۵۱۴، ۶۶۳
شکل سکه ۳۱/۲، ۳۳، ۴۶، ۷۳، ۸۹ - ۹۱	شاه جهان آباد (م.ض) ۳۳۰، ۳۳۸ - ۳۴۰
۱۰۹، ۱۱۴، ۱۷۱، ۲۹۱، ۲۹۵، ۳۰۰، ۳۱۵	شاهد، امیر ۶۴۸ - ۶۵۶
۳۶۷، ۳۸۲، ۳۹۳، ۴۵۲، ۴۷۸، ۵۰۱/۱، ۵۱۶	شاهرخ ۲۸۴
۵۶۳، ۵۹۶	شاهرخ افشار ۳۱/۱، ۳۱۲، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۸۲
شماخی (م.ض) ۲۶، ۳۱/۱، ۲۶۴، ۳۴۲، ۳۴۷	۴۹۰
۳۷۷، ۵۲۸، ۵۳۹، ۵۷۳، ۶۳۶	شاهرخ تیموری (= گورکانی) ۲۸۸، ۳۶۷
شمس اشراق، ع ۵۴۲ - ۵۴۸	شاهرخ میرزا ۵۰۱
شمس الدوله ۲۳۲	شاه منصور ۵۲۴
شمس المعالی ابوالحسن قابوس بن وشمگیر ۲۲۸	شایان، فریدون ۱۰۱
شمید، اریش ۴۷۶	شبانکاره (م.ض) ۴۲
شمیم، علی اصغر ۳۶۶	شبهستان ۱۹۰
شناخت سکه ۵۵۰	شرف الاهواز
شودزگو ۵۵۵	نگاه کنید به
شوروی ۴۱۸	اهواز
شوستروالسر، سیبلا ۳۱۱	شرف الدوله دیلمی ۲۳۲
شوستر، مورگان ۴۹۹	شروان (م.ض) ۳۰۳
شوش ۴۸۰، ۵۳۵	شروین بن رستم ۵۰۶
شوش (= خوره شاپور، م.ض) ۱، ۵۸، ۶۴، ۱۰۴	شعائر اسلامی ۶، ۷ - ۹، ۱۴، ۱۵، ۳۱/۱، ۴۱
۱۰۶، ۱۲۶، ۱۳۹، ۱۷۳، ۱۹۶، ۴۵۳، ۵۰۱/۱	۱۷۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۵، ۲۲۰، ۲۲۶، ۲۳۲
۵۱۶، ۵۹۷	۲۳۳، ۲۴۲، ۲۴۹، ۲۵۱، ۲۵۴، ۲۵۶، ۲۶۰
شوشتر (م.ض) ۶۰، ۱۵۸، ۲۹۸، ۳۰۸، ۳۷۷	۲۶۴، ۲۶۵، ۲۷۲ - ۲۷۴، ۲۷۶، ۲۸۰، ۲۸۲
۵۳۹	۲۸۴ - ۲۸۸، ۲۹۳ - ۲۹۶، ۲۹۸، ۳۱۲، ۳۱۳
شوغان (شوقان) ۴۸۶، ۱	۳۲۱ - ۳۲۵، ۳۲۷ - ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۸، ۳۴۱
شهاب، موریس ۴۳۸	۳۴۷، ۳۵۴، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۸۲، ۴۲۳، ۴۶۰
شهبازی، ع. شاپور ۱۹۳	۴۷۸، ۴۷۹، ۴۹۰، ۴۹۲، ۴۹۶، ۵۰۵، ۵۱۰
شهرستان رشیدی (م.ض) ۲۷۲	۵۲۰، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۳۸، ۵۳۹، ۵۶۱، ۵۷۶/۱

شهرکرد ۴۹۸	صرافی ۴۵۶
شهری، جعفر ۵۵۱	صفا، ذبیح‌الله ۲۴۳، ۱۹۴
شهریارین دارا ۲۰۸	صفاریان (= رویگران) ۲۱۰، ۲۱۵-۲۱۷
شهریارین قارن	صفویان (= صفویه) ۴، ۱۴، ۱۵، ۲۱، ۳۷، ۴۰، ۴۶، ۵۱، ۵۲، ۶۰، ۶۵، ۷۰، ۷۱، ۲۶۹، ۲۹۰-
نگاه کنید به	۳۲۳، ۳۶۷، ۴۲۰، ۴۲۵، ۴۲۸، ۴۸۳، ۵۶۴
حسام‌الدین شهریارین قارن	۵۶۵
شهمردان، رشید ۱۳۶	صفی
شهیدی، همایون ۵۶۹، ۶۴۲	نگاه کنید به
شیبانی، محمد ۲۸۸	شاه صفی
شیخ ابواسحق (م.ض) ۵۶۰	صلاح‌الدین ۹
شیخ احمد بهادرخان ۲۷۶	صلاح‌الدین ایوبی ۲۴۷
شیخ اویس جلایر ۲۶۲، ۲۷۶، ۲۷۸، ۴۷۸	صمدی، حبیب‌الله ۳۱۲
شیخ حسن بزرگ ۲۷۶	صمدی، مهرانگیز ۱۰۱/۱، ۱۰۱/۱، ۱۳۶/۱، ۱۹۴
شیخ حسین ۲۷۶	صمصام‌الدوله ابوکالیجار-مرزبان ۲۳۲
شیراز (م.ض) ۱، ۴۲، ۲۳۶، ۲۸۸، ۳۳۰، ۳۳۸	صوتی، محمدعلی ۵۰۴
۳۴۰، ۳۴۲، ۳۴۷، ۳۷۷، ۳۸۱ - ۳۸۳، ۵۳۹	صور (م.ض) ۱۱۷، ۱۳۲
۵۵۳، ۵۷۳	صیدا (م.ض) ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۷، ۱۳۲، ۴۵۳
شیرجان (م.ض) ۲۰۲، ۲۰۳، ۶۲۴	۶۲۷
شیرخند (ا.م) ۵۸۳	صیدمراد زند ۳۴۸، ۵۰۱
شیروان (م.ض) ۲۷۶	صیدون (م.ض) ۴۳۸
شیرویه	صیرفی ۳۶۰، ۵۰۵
نگاه کنید به	صیرفیان ۲۷۰، ۶۴۳
شیشه‌گر ۶۰	قباد دوم
شیوا ۵۹۵	ضرابان ۵۰۵، ۵۳۹
صاحب‌بن عباد ۲۳۶	ضراب باشی ۴۶، ۲۹۲، ۳۰۸، ۳۱۶، ۳۲۳، ۳۸۰
صادق‌خان ۳۴۳، ۳۴۷	۵۳۴، ۵۳۹، ۶۶۲
صراف ۴۱، ۵۳، ۳۹۲، ۴۵۶، ۵۰۰، ۵۲۸	ضرابخانه (= سکه‌خانه) ۱۰، ۱۳، ۱۵، ۴۹، ۵۰
صراف، داود ۶۲۲	۶۲، ۷۱، ۷۸، ۹۳، ۱۷۱، ۱۷۴، ۲۲۳، ۳۱۴
صرافان ۲۹۱، ۳۱۴، ۳۱۶، ۵۹۶/۱	۳۲۷، ۳۴۷، ۳۵۰، ۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۸، ۳۶۱
صراف باشی ۳۱۶، ۳۲۳	۳۷۴، ۳۷۴ - ۳۸۲، ۳۸۶، ۳۸۸، ۳۸۹، ۴۴۵
	۴۶۴، ۴۶۶، ۴۶۸، ۴۷۸، ۵۰۷، ۵۲۱، ۵۲۲

ضرابخانه دمشق ۲۰۴، ۵۴۲	۵۲۹، ۵۵۰، ۵۶۹، ۶۳۷، ۶۳۸، ۶۶۲
ضرابخانه دولتی ۲۰۴/۱، ۳۷۵، ۳۷۹، ۶۲۸	ضرابخانه آتن ۶۲۶
ضرابخانه دینه‌ور ۲۰۳	ضرابخانه اردبیل (= اتورپادگان) ۲۷۷، ۲۰۳
ضرابخانه رخوت ۲۰۳	ضرابخانه اردشیرخوره (= اردشیرفر) ۱۷۱
ضرابخانه روسیه ۵۶۳	ضرابخانه اسپاتر ۲۰۳
ضرابخانه ری ۵۲۲، ۵۲۳	ضرابخانه استخر ۲۰۳
ضرابخانه زوزن ۲۰۳	ضرابخانه اصفهان ۲۰۳، ۵۲۸
ضرابخانه سپاهان	ضرابخانه افریقای شمالی ۲۰۴
نگاه کنید به	ضرابخانه اکباتان ۱۰۴
ضرابخانه اصفهان	ضرابخانه اندراب ۴۸۱
ضرابخانه سلطنتی ۲۹۱	ضرابخانه ایروان ۵۷۳
ضرابخانه سمرقند ۲۰۳	ضرابخانه بابل ۱۰۶
ضرابخانه سود ۱۷۱	ضرابخانه بروجرد ۲۰۳
ضرابخانه سیستان ۲۰۳	ضرابخانه بست ۲۰۳
ضرابخانه شاهنشاهی ۲۰۴/۱	ضرابخانه بغداد ۴۱، ۲۷۷
ضرابخانه شوش ۱۰۴، ۱۰۶، ۱۳۵/۱، ۲۰۳	ضرابخانه بلژیک ۵۳۳
ضرابخانه شیکاگو ۶۴۲	ضرابخانه پاچی ۱۸۲
ضرابخانه طبرستان ۸۰	ضرابخانه پارتی
ضرابخانه طوس ۲۰۳	نگاه کنید به
ضرابخانه عراق ۸۰	ضرابخانه‌های اشکانیان
ضرابخانه فریم ۲۰۸	ضرابخانه پیروزگرد
ضرابخانه قم ۵۷۳	نگاه کنید به
ضرابخانه کاشان ۲۷۷	ضرابخانه بروجرد
ضرابخانه کرمان ۱۷۱، ۲۰۳	ضرابخانه تبریز ۲۷۷، ۵۷۳
ضرابخانه کش ۲۰۳	ضرابخانه تفلیس ۳۰۳
ضرابخانه گرگان ۲۰۳	ضرابخانه تهران ۳۹۱
ضرابخانه گندی شاپور ۲۰۳	ضرابخانه تیسفون ۲۰۳
ضرابخانه لندن ۵۳۱	ضرابخانه خراسان ۸۰
ضرابخانه مرو (= مروود) ۲۰۳، ۵۴۴	ضرابخانه خلم ۲۰۳
ضرابخانه میبد ۱۷۱	ضرابخانه خوی ۲۷۷
ضرابخانه ناصری ۳۴۹	ضرابخانه دریار ۲۰۳
ضرابخانه نهروان ۱۷۱	ضرابخانه دماوند ۲۸۸

- ۶۲۶، ۶۲۷ ضرابخانه نیشابور ۱۷۱
 ضرابخانه واسط ۲۰۴، ۲۷۷
 ضرابخانه وه اردشیر ۲۰۳
 ضرابخانه ویسپ شادخسرو ۲۰۳
 ضرابخانه هرمزد ارتشیران ۲۰۳
 ضرابخانه یزد ۲۰۳
 ضرابخانه های آق قویونلو ۲۸۸، ۲۸۹
 ضرابخانه های آل زیار ۲۲۸
 ضرابخانه های اسلامی ۵۶۰، ۵۷۶/۱
 ضرابخانه های اشکانیان ۱۵۳، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۸۴
 ضرابخانه های ایران ۱۷۳، ۳۱۹، ۵۵۵
 ضرابخانه های ایلخانیان ۱۵۸، ۲۵۷، ۲۵۸
 ضرابخانه های خلفای اموی ۵۴۲، ۶۵۰
 ضرابخانه های خلفای راشدین ۶۵۲
 ضرابخانه های جلایریان ۴۸۷
 ضرابخانه های زیاریان ۲۲۸
 ضرابخانه های ساسانیان ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۸۴، ۴۸۱، ۱۹۰
 ضرابخانه های سلطنتی هخامنشیان ۱۰۹
 ضرابخانه های سلوکیان ۱۵۷، ۱۵۸
 ضرابخانه های سکه های سورشارژ ۲۸۸
 ضرابخانه های شاه اسماعیل اول ۳۲۱
 ضرابخانه های شاه عباس ۳۱۰
 ضرابخانه های صفویان ۳۱۵
 ضرابخانه های عرب - بیزانسی ۵۴۵
 ضرابخانه های عرب - ساسانی ۵۴۶، ۶۵۴
 ضرابخانه های غزنویان ۲۴۵
 ضرابخانه های کوشانشاهان ۴۸۱
 ضرابخانه های لیدی ۴۵۶
 ضرابخانه های نادرشاه ۳۳۷، ۳۳۹، ۳۴۱
 ضرابخانه های هخامنشیان ۴۶، ۱۰۴، ۴۷۲، ۴۹۱
- ۶۲۶، ۶۲۷ ضرابخانه های یزدگرد دوم ۵۱۸
 ضرابخانه های یونان ۱۵۹، ۱۸۴
 ضرب سکه ۵۰۵، ۵۱۲
 طالبی، فرامرز ۳۸۵
 طاهرین محمد ۲۱۵
 طاهرین محمدبن عمرو ۲۱۷
 طاهر دوم ۶۳۸
 طاهر ذوالیمینین ۲۱۴، ۵۵۴
 طاهری، ابوالقاسم ۲۶، ۳۷
 طاهری، شهاب ۵۵۵
 طاهریان ۴۶، ۶۰، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۸، ۴۹۲، ۴۹۷
 طباطبائی، احمد ۵۷۴
 طباعان ۲۷۰، ۶۲۲
 طبرستان ۶۸، ۸۰، ۱۷۹، ۱۸۵، ۱۹۰، ۲۰۱
 ۲۰۳، ۲۰۶، ۲۱۰ - ۲۱۲، ۲۱۸، ۳۷۷، ۳۸۱
 ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۵۵، ۵۶۵، ۶۵۰، ۶۵۶، ۶۵۹
 طراح سکه ۴۰۰، ۵۰۲، ۶۲۶
 طراز اسلامی ۶۵۶
 طراز بیزانس ۶۵۶
 طراز ساسانیان ۶۵۶
 طرشت (م.ض) ۵۶۰
 طغاتی‌مور ۳۸، ۲۶۴، ۲۶۵، ۵۵۵
 طغرل (= طغرل بیک)
 نگاه کنید به
 رکن‌الدین ابوطالب طغرل سلجوقی
 طغرل تگین ۴۷۳
 طلاگرد (م.ا) ۴۷۹
 طلحه طاهری ۲۱۴، ۶۳۸
 طوس
 نگاه کنید به

عبدالله بن زیاد ۶۲۳، ۶۲۴	طولاش ۱
عبدالله بن عامر ۵۴۶، ۶۵۱	طهران (دارالخلافه)
عبدالله بن محمد سفاح ۶۲۳	نگاه کنید به
عبدالله بن معاویه ۵۴۲	تهران
عبدالله ۶۵۱	
عبدالله بن ابی بکره ۶۵۱	ظهیرالدوله ابو منصور وشمگیر ۲۲۸
عبدالله بن زیاد ۷، ۶۴، ۱۱۷، ۴۲۳، ۵۰۱/۱	ظهیرالدین ۲۸۲
۵۱۴، ۵۱۷، ۶۲۳، ۶۵۱	
عبدالله بن معمر ۶۵۱	عادل شاه ۳۱۲
عثمان بن عفان ۶۴۹، ۶۵۲	عالمپوررجبی، مسعود ۵۵۴، ۵۵۶
عثمان سوم ۴۲۴	عامل دارالضرب ۴۷۸
عثمانی ۴۰۴، ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۱۲، ۴۲۰، ۴۳۴	عباسی، محمد ۳۱۰، ۵۴۰، ۵۵۴
۴۶۲	عباسیان
عراق (م.ض) ۲۳۷، ۴۲۴، ۴۳۴، ۵۲۲، ۶۲۳	نگاه کنید به
عربستان ۳۴، ۵۴۴	خلفای عباسی
عزالدوله ۳۸۵	عبدالرحمن بن زیاد ۶۵۱
عزیز جوری (درویش) ۲۸۰	عبدالطیف بهادرخان ۲۸۴
عزیززاده، قربان ۳۷۶، ۵۵۸	عبدالغفارنجم الدوله ۲۶
عضدالدوله دیلمی ۲۲۷، ۲۳۲	عبدالغفارنجم الملك ۳۶۶، ۳۶۷
عضدالدین ابوشجاع آلپ ارسلان ۲۵۰	عبدالملك ۴۷، ۶۷، ۱۷۴، ۴۲۳، ۵۴۴
عقیلی، عبدالله ۵۶، ۵۷، ۵۵۹-۵۶۲	۵۷۶/۱، ۶۲۲، ۶۳۸
عکا ۳۳	عبدالملك اموی ۶۷، ۳۹۵
علاءالدوله جابر ۲۸۴	عبدالملك بن نوح ۲۱۰، ۲۱۳، ۲۲۰
علاءالدوله	عبدالملك مروان (= عبدالملك بن مروان) ۶
نگاه کنید به	۵۸، ۸۰، ۱۶۷، ۱۶۹، ۱۷۹، ۱۸۵، ۱۹۰، ۲۳۶
علی بن شهریار	۴۹۴، ۵۰۲، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۴۶، ۵۶۱، ۵۹۷
علاءالدین کیقباد ۲۴۹	۶۲۳، ۶۵۱، ۶۵۶
علاءالدین محمد ۲۵۲	عبدالله ۲۸۴، ۴۶۵، ۶۲۳
علامت اختصاری ۴۸۱	عبدالله بن امید ۶۵۱
علامت روی سکه ۶۲، ۴۴۶، ۴۷۲، ۵۳۶	عبداله بن خازم ۴۷۳، ۶۳۸، ۶۵۱
۵۵۵، ۶۳۵، ۶۳۷، ۶۳۹، ۶۵۵، ۶۶۰	عبدالله بن زبیر (= عبدالله الزبیر) ۲۳۶، ۴۲۳
علامت ضرابخانه ۴۷۲، ۵۰۷، ۵۳۵، ۶۲۴، ۶۵۹	۵۱۹، ۶۲۲، ۶۲۳، ۶۳۸، ۶۵۱

- غزنویان ۶۰، ۲۴۰-۲۴۵، ۴۹۷
 غزنه (م.ض) ۴۱، ۲۴۸، ۴۷۳، ۵۳۹، ۵۹۶
 غطریف بن عطا ۱۸۹
 غفاری، اصلان ۵۹، ۱۳۷
 غوریان ۲۴۸
 غنی، قاسم ۴۸۲/۱
 غیاث‌الدین ابوشجاع محمد ۲۵۰، ۲۴۹
 غیاث‌الدین کیخسرو بن کیقباد ۷۱، ۷۱، ۷۷
 غیاث‌الدین کیخسرو ثانی ۲۴۹
 غیاث‌الدین کیخسرو ثالث ۲۴۹
 غیاث‌وند، محبوبه ۶۰
 غیاثی، حسن ۴۶، ۶۵۵
 فارس (ا.م) ۱۷۵
 فارس (م.ض) ۷۸، ۲۰۷، ۲۱۷، ۲۲۵، ۲۳۷
 ۴۰۶، ۳۹۵
 فاطمی ۳۳
 فاطمیان ۳۳
 فتح‌علی‌شاه قاجار ۱۱، ۲۳، ۳۱/۱، ۳۴، ۳۷، ۴۰، ۲۷۸، ۲۸۵، ۳۱۴، ۳۵۵ - ۳۵۷
 ۳۶۳، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۸، ۳۷۲، ۳۸۳، ۳۸۷
 ۴۶۳، ۵۰۱، ۵۱۸، ۵۲۶، ۵۲۹، ۵۴۰، ۶۱۵
 فتنی، رضا ۵۶۵
 فخاره، رویا ۵۷۶/۱، ۵۲۶/۱
 فخرالدوله ۲۳۸، ۲۳۶
 فخرالملک ۵۰۹
 فخر داعی گیلانی، سید محمد تقی ۶۷
 فخرانی مؤدب (مؤدب فخرانی ؟) ۶۱۲
 فرآتاسس ۴۶۵
 فراتاکارا ۶۰۰
 فراته‌دار (= فراتادار) ۸۱، ۸۲، ۸۵، ۱۰۳، ۱۱۳، ۱۱۷، ۶۰۰
- علامت نام شهر ۵۱۹
 علویان طبرستان ۴۷، ۲۱۶، ۲۱۸، ۵۶۱
 علوی شیرازی، میرزا محمد هادی ۵۶۳
 علی‌آبادی، میرزا زکی ۴۸۸
 علی‌اکبر صراف (حاجی) ۴۵۶
 علی بن شهریار ۲۰۸، ۵۰۶
 علی بن موسی الرضا (ع)
 نگاه کنید به
 حضرت امام رضا (ع)
 علی بیگ ۴۲۴
 علی شاه ۳۷۷
 علیمرادخان ۳۱۲، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۷، ۳۴۸، ۵۰۱
 علی مؤید ۲۸۲
 عمادالدوله دیلمی ۲۳۲
 عمادالدین عثمان عزیز ۹
 عمر ۱۷۹، ۶۲۳
 عمر بن خطاب ۸۰، ۵۳۱، ۶۴۹، ۶۵۲، ۶۵۶
 عمر بن عبدالله ۱۱۷
 عمر بن علاء ۲۰۷، ۲۱۱، ۵۴۸، ۶۵۰
 عمر بن عبدالعزیز ۶، ۶۲۳
 عمربن لیث ۳۱/۱، ۲۱۵، ۲۱۷، ۴۹۷، ۶۶۶
 عیارسکه ۲۳۱، ۲۵۸، ۲۹۱، ۳۰۸، ۳۸۸، ۴۵۶
 ۵۰۵، ۵۰۶، ۵۰۷، ۵۲۰، ۵۷۲، ۶۲۲، ۶۳۴
 ۶۳۷، ۶۵۶، ۶۶۰
 عیسوی، چارلز ۳۱۴، ۵۶۴
 غارت سکه ۵۶۸
 غازان خان ۳۰، ۴۲، ۲۵۷ - ۲۵۹، ۲۶۱، ۲۶۴
 ۲۶۷، ۲۶۹، ۳۰۳، ۴۶۲
 غازان محمود ۳۱/۱، ۲۶۳، ۲۷۲، ۵۹۰
 غازی بیگ چوپانی ۳۶۷
 غروی، مهدی ۱۰۲، ۱۹۵، ۴۳۹، ۴۴۰

فردات دوم ۱۵۴	فروهوشی، بهرام ۵۱۲
فرانسه ۴۴۲، ۴۲۵	فروهوشی (مترجم همایون) محمد ۵۱۲
فراهانی، میرزا محمد حسین ۴۳۱، ۴۳۰	فریدریش، یوهانس ۵۶۹
فرای، ریچارد. ن. ۶۱، ۲۱۳، ۲۲۳، ۵۶۶، ۵۶۷	فریگیه (م.ض) ۵۱۹
فرتیکرا ۵۹۵	فریم (= پریم. م.ض) ۵۰۶، ۲۱۰
فرحبخش، هوشنگ ۶۲، ۳۰۵، ۳۱۵، ۳۲۷	فسا (م.ض) ۶۳۸
۳۳۷، ۳۴۷، ۳۷۷، ۵۰۶، ۶۵۰	فضل بن سهل ذوالریاستین ۲۱۰
فرخان (اسپهبد) ۴۶، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۹، ۵۰۶	فقیهی، علی اصغر ۲۳۶
۶۵۹، ۵۲۵	فلسطین ۶۳۸
فرخان کوچک (اسپهبد) ۲۰۷	فلسفی، نصرالله ۳۰۸، ۳۱۶
فرخزاد ۵۰۱/۱	فلک المعالی منوچهر بن قابوس ۲۲۸
فرشاد، مهدی ۵۶۸	فلورانس ۴۲۵، ۵۲۰
فرغانه ۶۳۸	فندقلی ۴۸۸
فرمانفرما، اصغر ۵۳۲	فومن (= فومن المبارک = دارالاماره. م.ض) ۳۰۵
فرمانفرمایان ۳۴۱	۳۶۱، ۳۶۶، ۳۷۲، ۳۷۷، ۵۳۹
فرمانفرمایان، حافظ ۳۵۲، ۳۶۰، ۵۳۰	فووریه ۵۷۰
فرنا باز ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۰۹، ۵۱۹، ۵۲۵، ۶۲۶	فهرست مسکوکات جلایریان ۵۳۶
فرناک اول ۱۴۶	فهرست مسکوکات شرقی موزه بریتانیا ۵۲۳
فرنبا زوس ۱۰۵	فهرست مسکوکات قدیمه اسلامی ۵۳۶
فرنیک ۵۰۱/۱	فیاض ۴۸۲/۱
فرو ۵۹۵	فیدیا س ۴۵۳، ۶۲۶
فروغی، محمد حسین ۵۱۴	فیروز ۵۱۴، ۶۴۸
فروغی، محمد علی (ذکاء الملک) ۵۱۴	فیروزکوه (م.ض) ۲۶۵
فرهاد اول ۱۳۵، ۱۴۲، ۱۶۰، ۵۷۶، ۵۹۵، ۶۶۳	فیلوکسنوس ۵۹۶
فرهاد دوم ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۲۹، ۱۳۱، ۱۳۵، ۴۸۲	فیلاکس (م.ض) ۵۰۷
۵۳۵	فیلیپ دوم ۴۳۵
فرهاد سوم ۱۱۳، ۱۳۵، ۱۶۰، ۴۸۰، ۴۶۵، ۵۳۵	فینیقی (= فینیقیه) ۳۱/۱، ۵۲۵، ۶۲۷
۶۶۳	قباضان ۲۷۰
فرهاد چهارم ۱۲۳، ۱۲۸، ۱۳۵، ۱۴۳، ۱۵۴، ۵۳۵	قابوس ۴۹۷
۶۶۳	قاجاریان (= قاجار = قاجاریه) ۱۴، ۳۷، ۴۵، ۵۱
فرهاد پنجم (فرهادک) ۱۲۸، ۱۳۵، ۱۴۳، ۱۵۴	۳۴۹ - ۳۹۱، ۴۶۸، ۵۶۴، ۵۷۰، ۶۱۵
۶۶۳، ۵۹۵، ۵۳۵، ۱۶۰	۶۲۸

قزوين (م.ض) ۶۰، ۲۸۸، ۲۹۳، ۲۹۸، ۳۱۵	القادر ۸، ۴۷۳
۳۲۷، ۳۲۷، ۳۴۷، ۳۵۶، ۳۷۸	قارن ۴۸۱، ۴۸۰
۳۸۲، ۵۲۴، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۹۰، ۶۱۸، ۶۱۹	قارنيان (سوخرائيان) ۲۰۷
قزوينی، محمدشفيح ۵۷۲	قادرى ۴۱، ۳۳
قطاعان ۲۷۰	قاسم بيگ بهادرخان ۲۸۸
قطاعى ۲۹۲	قاهر ۸
قطرسکه ۱/۱.۵، ۶۴۸، ۶۵۲، ۶۵۶	القائم ۸
قلعه ابى حنيفه (م.ض) ۳۷	القائم بامرالله ۳۳
قلعه اورتوتى - بسطام ۸۲	قائم مقامى ۲۶
قلمزنى روى سکه ۵۹۶/۱	قائم مقامى، جهانگير ۳۷۸، ۳۱۷، ۷۱
قسم (م.ض) ۷۰، ۲۵۴، ۲۸۴، ۲۸۸، ۳۱۸، ۳۲۷	قائن (ا.م) ۵۸۳
۳۷۷، ۳۸۲، ۶۳۸	قباد ۱۶، ۴۶، ۱۵۸، ۱۷۴، ۱۷۸، ۱۹۷، ۵۱۴
قندهار (م.ض) ۳۳۰، ۳۳۸، ۳۴۰، ۳۷۸، ۳۸۲	۶۶۳
۴۶۰، ۵۳۹، ۵۵۳، ۵۹۶، ۶۱۶، ۶۱۹	قباد دوم (= شيرويه) ۶۶۳، ۱۷۸
قهرمانى، ابوالفتح ۵۸، ۱۰۴، ۱۳۸، ۱۹۶، ۲۱۱	قحطى پول ۵۷۲
۲۱۵، ۲۳۷، ۲۴۴	قدامة بن جعفر ۵۷۱
قيصريه (م.ض) ۲۷۲، ۴۲	قدرخان ۴۷۳
کابل ۳۳۹، ۳۴۰، ۵۹۶	قدوسى، محمد حسين ۳۳۸
کابينه مدالها و نشانهاى پاریس ۵۲۳، ۶۱۶، ۶۱۸	قديمترين سکه درهم اسلامى ۶۵۶
کاتانا ۴۰۰	قراخانى ۶۰
کاخ - موزه گلستان ۳۸۲، ۴۷۶	قراخانيان ۵۶۶، ۵۶۷، ۶۳۸
کارچيان (م.ض) ۵۳۹	قراقوينلو
کاررى، جملى ۵۷۳	نگاه کنيد به
کارنگ، عبدالعلى ۵۷۳	قره قوينلو
کارنوى. آ. جى ۵۷۴	قرايوسف ۲۸۷
کارى (م.ض) ۱۰۷، ۱۰۸	قرص کوبان ۳۱۶، ۵۳۹
کاريه (م.ض) ۵۱۹	قرص کوبى ۲۹۱، ۲۹۲
کازرون (ا.م) ۲۷۱، ۶۶۶	قره چانلو، حسين ۵۷۱
کاساکوفسكى ۳۷۳	قره قوينلو ۲۸۵، ۲۸۹، ۵۳۶
کاشان (م.ض) ۳۱/۱، ۴۰، ۲۷۹، ۲۸۸، ۲۹۸	قريب، بدرالزمان ۵۶۹
۳۲۱، ۳۲۷، ۳۴۲، ۳۴۷، ۳۷۷، ۳۸۲، ۴۶۰	قزل ارسلان ۲۴۹، ۲۵۴
	قزل رباط ۱۲۸

نگاه کنید به	۵۰۱، ۵۱۰، ۵۲۸، ۵۳۹، ۵۹۰، ۶۰۸، ۶۱۶
مجموعه	۶۱۷، ۶۲۰
کلمان، هوار ۱۱۱	کالج، مالکوم ۱۳۹
کلیجان (م.ض) ۵۵۲، ۵۲۴	کالیکان، ویلیام ۵۷۵
کمرد (م.ض) ۳۰۵	کامارد
کندامان (م.ض) ۵۳۹	نگاه کنید به
کندمان (م.ض) ۲۸۸	کمرد
کنستانتین ۲۴۷	کامبخش فرود، سیف الله ۵۷۶
کنستاسن دوم ۵۷۶/۱	کامیلاس، سیروس ۵۹۵، ۵۹۶
کنگاور (م.ض) ۴۸۵، ۱۴۲	کامیلا ترور ۳۹۶
کنگریان ۲۲۵ - ۲۲۷، ۴۸۵، ۵۷۸، ۵۷۹	کپک خان ۷۶
کواذ اول ۲۰۳	کتابخانه ملی پاریس ۶۳۳
کوبرنیس ۴۴۹	کتابشناسی سکه ۶۱، ۵۹۵
کوپرلیس ۴۴۹	کدرینگتون ۵۴۲
کوج کونچی خان ۲۸۴	کریس، ژرار ۵۷۶/۱
کوچکترین سکه ۴۳۷	کرج (م.ض) ۲۲۸
کورانو ۵۹۵	کرجیان (م.ض) ۳۰۷، ۵۵۵
کوردشت (م.ض) ۳۴۷	کرزن، ج. ن. ۳۷۹
کورنت ۴۴۵	کروزس (= کروسوس) ۴۷۴، ۵۲۵
کورینت ۳۹۳	کرزئید ۵۹۷
کوروش ۴۶، ۱۱۷، ۴۶۵	کرمان (م.ض) ۶، ۴۲، ۱۹۰، ۲۰۲، ۲۳۷، ۲۸۴
کوریه ۵۰۱/۱	۳۴۷، ۳۷۷، ۳۸۲، ۵۱۷ - ۵۱۹، ۶۳۸
کوزئید (= کرزئید = کوزئید) ۹۱، ۱۷۴، ۵۹۷	کرمانشاه (= دارلدوله. م.ض) ۳۰۶، ۳۷۷
کوشانشاه ۱۹۷، ۶۳۹	کرمانشاهان ۳۵۷، ۳۶۵
کوشانشاهان ۴۸۱	کرملی بغدادی ۶۳۴
کوشانیان ۴۷۳	کرمینه ۴۷۳
کوفه (م.ض) ۶۲۲	کریستن سن، آرتور ۱۹۷، ۱۸۶، ۱۳۶/۱، ۳۱/۲
کونیک، ارنست ۵۵۵	کریمان، حسین ۶۴، ۱۴۰، ۱۴۱، ۲۳۸
کویت (م.ا) ۴۰، ۳۹۸	کریم خان زند ۲۹، ۳۱۲، ۳۴۲ - ۳۴۴، ۳۴۶، ۳۴۷
کهله کوئی ۲۹۲	کسروی، احمد ۶۵، ۲۲۷، ۵۵۷ - ۵۷۹
کیانفر، جمشید ۴۶۳، ۴۸۸، ۵۰۴	کشاورز، کریم ۴۷۳، ۱۸۳
	کلکسیون

گندم ۶۰۲	کیانی، محمدیوسف ۲۲۴
گوازدوم ۲۰۲	کی بین ۵۹۵
گوارام ۴۴۰/۱	کیخسرو ۴۸۴، ۲۵۰
گوبل ۶۵۹، ۵۹۸	کیخسروین کیقباد ۳۸۹
گوتشمید، آلفرد. فن ۵۹۶، ۵۹۵	کیخسروین کیکاووس ۳۷۸
گودرز ۱۱۳، ۱۳۵، ۱۳۶/۱، ۱۶۰، ۲۰۳، ۳۴۵، ۳۴۵	کیدارکوشانی ۶۴۳، ۴۹۹
۶۶۳، ۵۹۵، ۵۳۵، ۴۸۰	کیقباد ۲۵۰
گودرز دوم ۵۳۵، ۱۴۳، ۱۱۵، ۱۱۴	کیکاووس ۶۴۳، ۲۵۰
گوهر (گوخر) کوشانی ۴۹۹	کیلیکیه (م.ض) ۱۶، ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۰۹، ۴۵۴
گهرسنج، اسحاق ۴۸۲	۵۲۵
گیخاتو ۲۶۱، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۷۲، ۵۲۰، ۵۸۴	کیمون ۶۳۱، ۵۲۵
۶۶۲	
گیرشمن، رمان ۱۹۹، ۱۹۸، ۱۴۴، ۱۴۳	گاردنر ۶۶۰، ۴۴۶
گیسلین ۶۵۹، ۵۰۱/۱	گیل ۱۱۹
گیل فرشواذگرشاه ۲۰۹	گدازندگان ۲۷۰
گیلان ۵۲۸	گرجستان (م.ض) ۵۲۰، ۴۰۶، ۳۹۵، ۳۳۶، ۲۸۸
گیو، آندره ۱۷۱، ۱۹۰	۵۶۲
گیوگ قآن ۲۶۴	گرگان (ا.م) ۵۸۸
لار (م.ض) ۴۳	گرگان (م.ض) ۶۳۸، ۲۲۸، ۲۲۴
لاریسا ۶۷۰	گروته، هوگو ۵۹۳
لاشا، گیورگی ۵۰۲	گلبن، محمد ۶۴۱، ۵۶۳، ۵۳۰، ۵۲۹، ۳۸۵
لامپساک ۱۰۸	گلزاری، مسعود ۱۴۲
لانگ، دیوید. م ۴۴۰/۱	گلگله
لاویک، نیکلاس ۵۸	نگاه کنید به
لاهور ۳۴۰	مسجد سلیمان
لاهیجان (م.ض) ۵۵۵، ۵۳۹، ۳۷۷، ۳۰۷، ۲۶۵	گنجه (م.ض) ۴۰، ۲۶، ۲۹۸، ۳۰۳، ۳۱۲
لباف، رجیملی ۵۹۷	۳۱۷، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۶، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۴۲
لشت نشا ۵۵۵، ۵۳۹، ۳۰۷، ۳۰۶	۳۴۶، ۳۴۷، ۳۷۷، ۵۳۹، ۵۹۰، ۶۱۶، ۶۱۸
لطفعلی خان ۵۰۱، ۳۸۲، ۳۴۷، ۳۴۳، ۳۱۲	۶۱۹
لنینگراد (م.ض) ۶۱۲	گندی شاپور
لوبون، گوستاو ۶۸، ۶۷	نگاه کنید به
لوکونین، ولادیمیر ۵۹۸، ۲۰۰	جندی شاپور

مایکل پنجم ۲۷۲	لویی نهم ۴۲۵
مایلز، جرج ۵۲۳، ۶۲	لهستان ۴۲۰
مایو ۱۹۰	لیبریا ۳۹۷
مائوتس ۴۸۱	لیث بن علی بن لیث ۲۱۷
مبارک، محمد ۵۳۶	لیدی (م.ض) ۳۱/۲، ۶۸، ۹۱، ۱۰۰، ۱۰۴ - ۱۰۶،
مبارکه	۱۱۷، ۱۴۷، ۲۰۴/۱، ۳۹۳، ۴۳۷، ۴۷۴، ۴۹۰،
نگاه کنید به	۵۱۹، ۵۶۵، ۵۷۵، ۵۹۷، ۶۰۶، ۶۳۴، ۶۳۵،
خوارزم	۶۳۷
متقی ۸	لیسترانج، گای ۶۰۱
متوکل ۵۳۸	لین پول، استانیلی ۴۰، ۱۹۰، ۲۱۶، ۲۳۹، ۲۴۵،
مقال ۶۰۲	۲۵۸، ۴۴۱، ۵۹۹
مجدالدوله ۲۳۸، ۲۳۲	لیوپولد ۵۳۲
مجله سکه شناسی ۶۶۰	لیور ۴۰۳
مجموعه سکه ۶۰۴	لیون ۶۴۳
مجموعه سکه های ضربخانه ایران ۵۵۵	لتون اول ۴۵۴
مجموعه شخصی سکه های ترابی طباطبائی	
۶۶۱	ماد ۵۹۵
مجموعه شخصی سکه های محمدحسن خان	ماراکتو ۵۱۶
اعتمادالسلطنه ۴۵۶، ۳۵۱	ماردین (م.ض) ۲۸۹، ۴۰۶
مجموعه شخصی سکه های حسین ملک ۶۳۲	مارکوف ۵۳۶، ۲۵۸
مجموعه شخصی سکه های دولونیسن ۵۱۹	مازایوس ۱۶
مجموعه شخصی سکه های رابینو ۱۳۴، ۴۸	مازندران (م.ض) ۲۱۰، ۲۹۳، ۲۹۸، ۳۳۰، ۳۴۲،
مجموعه شخصی سکه های زیگلر ۴۸	۳۴۷، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۸۲، ۵۳۹، ۵۵۵
مجموعه شخصی سکه های شکرالله سنا ۳۸۱	مازه ۷۸، ۱۰۶، ۵۶۵
۶۱۷	ماژتوس ۱۰۵
مجموعه شخصی سکه های صفی نژاد ۶۲۰	ماسوس (م.ض) ۷۸
مجموعه شخصی سکه های محبت آئین ۶۲۰	ماگزی ۴۵۰
مجموعه شخصی سکه های محمدحسین مدنی	مالکوم، کالج ۱۳۹
۳۱/۱	مالوس (م.ض) ۱۰۶، ۴۵۸
مجموعه شخصی سکه های مشیری ۶۱۷	مأمون ۸، ۵۴، ۱۸۵، ۲۳۸، ۴۷۴، ۶۳۸، ۶۵۶
مجموعه شخصی سکه های محمود رضائی ۶۱۷	مان، اوسکار ۶۰۰
مجموعه شخصی سکه های هائریون ۴۸	ماوس ۵۹۵

۳۶۳، ۳۶۴، ۳۷۰، ۳۷۷، ۳۸۶، ۵۱۰، ۵۵۲	مجموعه‌های شخصی ۶۳۲، ۶۳۳
۵۸۰	مجیدزاده، یوسف ۸۷، ۱۲۷، ۱۸۲
المحمدیه (محمدیه)	محمد آق‌قویونلو ۲۸۸
نگاه کنید به	محمدابراهیم امین السلطان آبدارباشی (آقا)
ری	نگاه کنید به
محمد مبارک ۴۸۸	امین السلطان آبدارباشی، آقا محمدخان
محمد مهدی ۲۳۸	محمدالملک الکامل ۹
محمود افغان ۱/۳۱، ۳۱۲، ۳۲۳، ۳۲۵ - ۳۲۷، ۴۶۰	محمدبن بزرگ‌امید ۱۱۷، ۲۵۱
محمود غازان ۳۰	محمدبن جعفر ۶۲۳
محمود، محمود ۳۸۰، ۴۴۲	محمدبن دشمن زیار ۲۳۳
محمودی، محمود ۶۱، ۲۱۳، ۲۲۳، ۵۶۷	محمدبن سام غوری (= معزالدين شهاب‌الدين ابوالمظفر محمدبن سام‌غوری) ۲۴۸
مدرسی طباطبائی ۳۱۸، ۷۰	محمدبن طاهر ۲۰۴
مدینه (م.ض) ۶۲۲	محمدبن مسافر کنگری ۲۲۵
مدینه السلام	محمدجهان پهلوان ۲۵۴، ۲۵۵، ۲۶۲
نگاه کنید به	محمدحسن امین‌الضرب
بغداد	نگاه کنید به
مراحل ضرب سکه ۲۹۱، ۲۹۲، ۳۰۸، ۳۱۶	امین‌الضرب، حاج محمدحسن اصفهانی
۳۸۵، ۴۴۵، ۴۹۲، ۵۲۹، ۵۳۹، ۵۵۰، ۵۶۳	محمدحسن خان سالار ۳۵۶
۵۶۵، ۵۷۳، ۶۴۶، ۶۵۶	محمدحسن خان قاجار ۳۱۲، ۳۵۶، ۳۷۷
مراد بهادرخان ۲۸۸، ۲۸۶	محمدحسین‌بن خلف تبریزی ۶۹
مرادبیک آق‌قویونلو ۷۰	محمد الجایتو
مراغه ۲۶، ۳۱/۱، ۲۷۶، ۲۸۸، ۲۷۷	نگاه کنید به
المرتضی بامرالله ۶۲۳	الجایتو، سلطان محمد
مرد آویج ۲۲۸	محمدخدابنده
مرزبان ۲۲۷، ۲۳۲	نگاه کنید به
مرزبان‌بن رستم ۵۰۶	الجایتو، سلطان محمد
مرزبان‌بن محمدکنگری ۲۲۵	محمد سلطان ۲۸۴
مرزبان، پرویز ۴۰۰	محمدشاه ۳۶۴، ۳۸۹، ۵۰۱
مرشدآباد ۳۳۹، ۳۴۰	محمد شیبانی ۲۸۸
مرغینان (م.ض) ۴۶۳، ۴۷۳	محمدعلی خان ۳۴۳
مرق ۶۲۵	محمدعلی شاه قاجار ۳۳۹، ۳۵۴، ۳۵۶، ۳۵۷

مصر ۲۸، ۶۰، ۴۰۷، ۴۲۴، ۴۲۹، ۴۳۳، ۵۲۵	مرگیانا ۵۳۵
۶۳۸، ۶۷۰	مرناد ۵۲۵
مصعب ۶۲۲	مرناد ۳۵۸
مصعب بن زبیر ۴۲۳، ۶۲۳، ۶۵۱	مرو، ۶، ۸، ۵۴، ۵۸، ۶۳، ۱۹۰، ۲۱۴، ۲۸۸
مظاهری، علی ۶۲۲، ۲۱	۵۰۱/۱، ۵۱۹، ۵۲۳، ۵۳۹، ۵۹۷، ۶۳۸
مظفرالدین ازبک بن محمد جهان پهلوان	۶۴۸
نگاه کنید به	مروان بن محمد ۶، ۲۶۵
محمد جهان پهلوان	مرورود (= مروالرود) ۲۰۳، ۶۳۸
مظفرالدینشاه ۲۰۴/۱، ۳۶۳، ۴۸۶، ۵۰۹، ۵۱۰	مستاجر ۳۰۸
۵۵۲	مسجد سلیمان ۱۱۹
مظفر سلطان ۳۰۷	مسکو ۵۱۲
معاویه ۵۳، ۸۰، ۱۱۷، ۱۸۵، ۴۲۳، ۶۲۳، ۶۳۸	مسکوک ...
معاویه بن ابو (= ابی) سفیان ۵۴۶، ۶۵۱	نگاه کنید به
معبدناهد ۵۷۶	سکه ...
معتمدالتجار، میرزامحسن ۳۵۸	المستعصم ۸
المعتضد ۸	المستعین ۸
المعتضد بالله عباسی ۳۱/۱، ۶۲۳	مستغر عباسی ۶۴۳
المعتمد ۸	المستکفی ۸، ۲۳۸
معزالدوله ۲۳۲	المستنجد ۸
معزالدین (شهاب الدین مظفر) محمد بن سام غوری	مستوفی، حمدالله ۸، ۲۵۸، ۶۰۱
نگاه کنید به	مسعود اول ۲۴۹
محمد بن سام غوری	مشاغل ۳۱۹
معیر ۴۹۴	مشکوره، محمدجواد ۲۱۲
معیرالممالک ۴۶، ۲۰۴/۱، ۲۹۱، ۲۹۲، ۳۰۸، ۳۱۶	مشکی (م.ض) ۳۷۷
۳۸۰، ۳۹۱، ۵۳۹، ۶۶۲	مشهد ۵۴۰
معیران ۲۹۱	مشهد (= ارض قدس. م.ض) ۲۸۴، ۳۲۷، ۳۳۰
معیری ۳۵۲، ۳۵۸	۳۴۰، ۳۵۷، ۳۷۷، ۵۳۹، ۵۴۱، ۶۰۸، ۶۱۷
معین، محمد ۶۹، ۷۴، ۷۵، ۱۸۶، ۲۰۵	مشیری، محمد ۴۹ - ۵۱، ۷۱ - ۷۳ - ۳۱۹ -
معین الدین محمد زمحچی اسفرازی ۷۶	۳۲۱، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۴۸ - ۳۸۱، ۳۸۴، ۴۴۳
معین السلطنه، میرزامحمد علی ۶۴۲	۶۰۲ - ۶۲۱، ۶۴۳
مغان ۳۴۰	مشیری، ملک ایرج ۲۰۲، ۲۰۳
مغول ۲۹، ۶۵، ۲۶۱، ۵۶۴	مصاحب، غلامحسین ۲۰۴/۱، ۲۰۴

منگوقاآن ۲۶۴	مغیث‌الدین محمود ۲۴۹
منوچینتر ۱۲۶	مقاتل
منه‌اج‌الدین عثمان‌بن‌سرالدین جوزجانی ۲۶۶	نگاه‌کنید به
مودود ۶۳۸	خسروشاه‌بن‌مبادل (مقاتل)
موردتمان ۶۶۰	المقتدر ۸
مورگان، شوستر ۶۲۸	مقدونیه ۵۲۶/۱، ۴۴۵
موریائی ۱۰۲	مقریزی، تقی‌الدین‌احمد‌بن‌عبدالقادر ۶۲۳
موزا ۴۸۷	مکتفی ۸
موزه آذربایجان ۳۱/۱، ۵۵۶	ملایر (م.ض) ۶۶
موزه آرامگاه فردوسی ۶۲۹	ملتان (م.ض) ۳۳۹، ۳۴۰
موزه آستان حضرت معصومه (ع) ۵۵۵، ۵۰۶	ملک آرا (شاهزاده) ۵۵۵
موزه آستان قدس رضوی ۵۰۶، ۵۳۹، ۶۳۲	ملکا ۵۹۵
موزه آرمیتاژ ۴۸، ۱۹۰، ۲۵۸، ۵۲۳، ۵۶۳، ۵۶۶	ملکزاده، فرخ ۱۷۰، ۳۲۲
موزه ارومیه ۳۰۹	ملکزاده بیانی، (ملکه) ۶۶، ۷۷ - ۷۹، ۱۰۶ -
موزه اشمولتان ۶۱۶	۱۱۰، ۱۴۵ - ۱۶۰، ۱۷۱ - ۱۸۷، ۲۱۴، ۲۱۶،
موزه امپراطوری ترک ۴۷۸	۲۱۷، ۲۲۸ - ۴۴۴، ۴۵۳، ۴۶۵، ۴۷۲، ۵۱۵ -
موزه انجمن سکه شناسی آمریکا ۵۲۳	۵۱۸، ۶۲۴ - ۲۷
موزه ایران باستان	ملکشاه اول سلجوقی
نگاه‌کنید به	نگاه‌کنید به
موزه ملی ایران	جلال‌الدین ابوالفتح ملک‌شاه
موزه باستانشناسی استانبول ۴۱، ۱۵۸، ۲۴۵،	ملکه پوران
۲۵۸، ۵۳۶، ۵۶۲	نگاه‌کنید به
موزه بریتانیا ۴۸، ۱۹۰، ۲۳۴، ۲۵۷، ۳۲۳، ۴۴۱،	پوران‌دخت
۵۰۱/۱، ۵۲۳، ۵۴۲، ۵۴۴، ۶۱۸	ملکیان ۴۴۷
موزه بغداد ۵۶۰	ملگونف ۳۸۵
موزه توپ قاپوسرا ۳۲۲	ممتحن، حسینعلی ۸۰، ۱۷۹
موزه دولتی تاریخ مسکو ۵۶۶، ۵۹۸	منن ۵۲۵
موزه دیوان هند ۶۶۱	منا (م.ض) ۵۴۲
موزه سکه بانک سپه ۴۶، ۴۶، ۴۷۴، ۵۶۵، ۶۵۷	المتحد بالله ۲۴۷
موزه سلطنتی برلین ۵۲۳	منش‌زاده، د. ۶۷۰
موزه شیراز ۵۱۶	منصور ۸، ۶۲۳، ۶۳۸
موزه عراق ۱۵۸، ۲۵۸، ۴۴۲	منصورین نوح ۲۲۰

مهلَب بن ابی صفره ۵۰۱/۱، ۵۱، ۶۵۱	موزه فردریک ۴۸
میافارقین (م.ض) ۲۴۷	موزه فیتزویل یم ۴۸
میترا ۵۹۸، ۵۹۶	موزه ۵۹۸
میترادات یکم ۱۲۷	موزه گلستان
میترادات دوم ۱۲۷	نگاه کنید به
میترادات سوم ۱۲۷	کاخ - موزه گلستان
میرآفتاب، محمود ۲۵۹	موزه لندن ۵۹۴
میراحمدی، مریم ۶۳۸، ۶۳۹	موزه لنینگراد ۴۸۱
میربهازنجانی، عزیز ۶۴۰	موزه لوور ۵۳۰
میرخواند ۴۲۵	موزه متروپولیتین ۱۹۰، ۱۹۱، ۵۲۳
میرزا ابوالحسن خان شیرازی (ایلچی) ۵۶۳	موزه ملی ایران (= موزه ایران باستان) ۲۷۷،
میرزاصالح شیرازی ۵۹۴	۳۸۲، ۵۱۹، ۶۲۹، ۶۳۱
میرزاعلی خان امین الدوله ۴۶۸	موزه ناپل ۵۳۳
میرزاعلی خان نائینی (صفاء السلطنه) ۶۴۱	موزه های اروپا ۲۲۷
میرزامحمد شفیع ۳۳۴	موسوی، سید محمود ۶۲۹
میرسید ظهیرالدین بن سید نصیرالدین ۲۱۲	موسی ۵۴
میرویس افغان ۳۲۷، ۴۶۰	موسی اشرف ۹
میشان ۱۹۰	موسی خان ۲۶۴
میلتوس ۳۹۳	موصل (م.ض) ۵۱۰، ۵۹۰، ۲۶۴، ۲۸۸
مینورسکی، و. ۳۲۳، ۳۴۱	مؤیدالدوله ۲۳۸
نادرآباد (م.ض) ۳۳۰، ۳۳۹، ۳۴۰	موقر، مجید ۶۳۰-۶۳۷
نادر دوم ۳۲۹	المهدی ۲۱۱، ۶۲۳، ۶۳۸
نادرشاه ۳۱/۱، ۴۶، ۳۱۲، ۳۱۴، ۳۲۹، ۳۳۰	مهدی آباد (ا.م) ۶۶۶
۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۸، ۳۴۱، ۵۴۰	مهرانجان (ا.م) ۵۸۴
نادر میرزا افشار ۳۳۹	مهرانجان (= مهرانجان ا.م) ۶۶۸
نادر میرزا قاجار ۶۴۴	مهرداد اول ۳۱/۲، ۱۱۳، ۱۲۹ - ۱۳۱، ۱۳۵
ناصرالدوله ۴۱	۱۴۵، ۱۶۰، ۵۳۵، ۵۹۵، ۶۶۳
ناصرالدین ابوالمعالی محمد ۲۴۷	مهرداد دوم ۱۱۳، ۱۴۵، ۱۶۰، ۴۵۹، ۵۳۵، ۵۹۶
الناصرالدین الله عباسی ۶۲۳	۶۶۳
ناصرالدینشاه ۱، ۵، ۳۷، ۴۰، ۴۶، ۲۰۴/۱، ۳۱۲	مهرداد سوم ۱۱۳، ۱۲۹، ۱۴۵، ۴۶۵، ۵۳۵، ۶۶۳
۳۳۹، ۳۴۹، ۳۵۲، ۳۵۴، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۶۲	مهرداد چهارم ۱۳۵، ۱۴۶
	مهرداد ششم ۵۹۵

- ۳۶۳، ۳۶۷، ۳۷۳، ۳۷۷، ۳۸۹، ۴۷۶، ۴۸۶،
 ۵۱۰، ۵۲۵، ۵۴۰، ۶۱۵
 ناصرالدین محمود ۲۵۰
 ناصر خسرو ۴۶۷
 الناصر فرج ۳۳
 ناظر مسکوکات ۴۸۸
 نامگذاری سکه ۶۳۷
 نانس ۵۹۵
 نبش، ابوالفضل ۲۷۹
 نیال ۴۱۹
 نجم‌الدین الهی ۲۴۷
 نجم‌الملک، عبدالغفار ۳۶۶
 نجمی، ناصر ۳۸۶
 نخجوان (م.ض) ۲۶، ۲۷۲، ۲۹۸، ۳۰۸، ۳۱۲،
 ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۲۳، ۳۳۰، ۳۴۷، ۵۳۹، ۵۵۳،
 ۵۹۰
 نخجوانی، عباس ۵۷۳
 نخستین سکه ۴۵۷، ۴۵۲، ۵۵۰، ۵۶۸، ۶۲۲
 نخستین سکه عربی ۴۹۷
 نخستین سکه‌های اسلامی ۵۲۲، ۶۵۶
 نخستین سکه‌های رومی ۵۲۶/۱
 نخستین سکه‌های ساسانی ۶۶۰
 نخود ۶۰۲
 نخوی (م.ض) ۳۷۷، ۳۸۲
 نرسه ۵۹۵
 نرسی ۱۷۴، ۱۹۷، ۲۰۰، ۵۱۴، ۶۶۳
 نرسیسیان، سیرابی در ۴۵۴
 نروز ۴۲۸
 نسا
 نگاه کنید به
 نیسا
 نشات، صادق ۴۷
 نصرین احمد سامانی ۲۲۰، ۲۲۲، ۲۳۸
 نصرین علی سامانی ۴۹۷
 نصرت آباد ۲۸۸
 نصرت‌الدین شاه غازی ۲۰۸
 نصرت‌الدین محمود هزار اسبی ۲۵۴
 نفیسی، سعید ۲۳، ۲۶، ۳۱/۲، ۸۱، ۳۰۳،
 ۳۸۷، ۶۴۴-۶۴۶
 نفیسی (ناظم الاطباء)، علی اکبر ۶۴۷
 نقش آپولون ۷۸، ۱۳۵/۱، ۴۰۰، ۴۳۵، ۴۴۶، ۵۳۵
 نقش آپولون کمان بدست ۱۳۹
 نقش آتش ۱۹۷
 نقش آتشدان ۷، ۶۰، ۱۱۳، ۱۷۲ - ۱۷۴، ۱۸۲،
 ۲۰۰، ۴۵۹، ۵۰۱/۱، ۵۴۲، ۵۴۶ - ۵۴۸،
 ۶۳۸
 نقش آتشدان با دو نگهبان ۲۱۰، ۵۹۷، ۶۳۳
 نقش آتشدان با شعله‌های مشتعل ۴۵۹
 نقش آتشدان بصورت ستون چهار ضلعی ۱۹۷
 نقش آتشدان کبری و صوری از پادشاهان ۵۵۵
 نقش آتشدان و دو هیرید ۲۰۶، ۲۰۷
 نقش آتشدان و سرباز ۳۳۷
 نقش آتشدان و موبدان و هلال ماه ۶۴۹
 نقش آتشدان و نگهبان ۱۷۱، ۱۷۹، ۱۹۶،
 ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۱۰
 نقش آتشدان و دو نگهبان ۵۹۷
 نقش آتشدان و نگهبان و چهار گل و ماه و ستاره ۷
 نقش آتشکده ۶۱، ۱۲۴، ۱۲۶، ۱۳۰، ۱۶۱، ۱۸۳،
 ۱۹۴، ۲۰۹، ۴۷۷، ۵۹۷
 نقش آتشکده با دو نگهبان ۶۳۳
 نقش آتشکده و پادشاهان در حال نماز ۷۴
 نقش آتشکده و شاه ۶۰۰
 نقش آتشیگاه ۷۸، ۱۵۴، ۱۶۹، ۱۹۷، ۴۹۹، ۵۹۵
 ۵۹۸

- نقش آتشگاه مقدس ۶۰۶
 نقش آتشگاه و بیرق ۸۵
 نقش آتش مقدس و مویذ و هلال ماه ۵۲۵، ۵۲۴
 نقش آتنا ۷۹، ۱۳۹، ۱۵۹، ۳۹۳، ۴۴۶، ۴۵۰، ۴۵۳
 نقش آتنا با کلاه خود ۶۲۶، ۶۲۵، ۵۲۶/۱
 نقش آرایش مو ۴۳۵
 نقش آرتاوازد (= آرتوازد = آرتواز) ۴۸۰، ۵۲۵
 نقش آرتیمس ۴۹۰، ۱۳۵، ۱۲۸
 نقش آرشام سوار بر اسب ۴۴۴
 نقش آفرودیت ۴۴۹، ۴۴۷، ۱۵۹
 نقش آکراتید ۴۴۷
 نقش آکروبول ۴۹۰
 نقش آناهیتا ۵۹۸، ۱۸۹
 نقش آهو ۶۱۶، ۴۳۶، ۷۷
 نقش آئین زرتشتی ۱۰۲
 نقش ابوالهول ۳۹۳، ۷۹
 نقش ابوبکر بن ایوب ۲۴۷
 نقش احمدشاه ۳۸۳
 نقش اراهه ۴۴۶
 نقش اراهه دواسبه ۴۳۵
 نقش اراتو ۴۴۴
 نقش اراتوزا و کالسکه چهاراسبه در بازیهای المپياد ۶۳۱
 نقش ارد اول ۶۶۳، ۱۱۳، ۱۰۸
 نقش ارد دوم ۱۳۱، ۱۱۳، ۱۰۸
 نقش اردشیر ۶۶۳، ۶۶۰، ۱۸۳، ۱۸۲، ۷۸
 نقش اردشیر با گیسوان بافته و ریش انبوه و تاج ۴۵۹
 نقش اردشیر سوار برگردونه ۶۲۶، ۱۰۹
 نقش اردشیر اول و شاپور اول روبروی هم
 ۱۷۲
 نقش اردشیر دوم ۶۶۳، ۵۲۵، ۴۵۳، ۷۸
 نقش اردشیر دوم کمان بدست و نقش سر بزرگوهی
 خدای فینیقی ۵۱۹
 نقش اردشیر دوم که شیری را روی دو پا بلند کرده
 است ۵۱۹
 نقش اردشیر سوم در حال حمله به شیر ۵۲۵، ۱۰۸
 نقش اردشیر سوم در حال حمله به یک شیر با خنجر
 ۵۱۹
 نقش اردشیر سوم سوار بر اراهه ۵۱۹
 نقش اردشیر سوم سوار برگردونه سه اسبه ۵۱۹
 نقش اردشیر سوم سوار بر - ۵۱۹
 گردونه و چند اراهه دار دیگر
 نقش اردشیر سوم سوار برگردونه و کشتی ۶۲۷
 نقش اردک ۶۱۶، ۷۷
 نقش اردوان اول ۶۶۳، ۴۶۵
 نقش اردوان دوم ۶۶۳
 نقش اردوان دوم باتاجی بر سر ۴۶۵
 نقش اردوان سوم ۶۶۳
 نقش اردوان دوم سوار بر اسب ۵۳۵
 نقش اردوان پنجم ۶۶۳
 نقش ارشک
 نگاه کنید به
 نقش اشک
 نقش اریستنس با کلاه پارسی ۴۵۰
 نقش اژدهای بالدار ایستاده ۶۱۹
 نقش اسب ۹، ۷۰، ۷۷، ۱۲۸، ۱۳۵، ۱۵۹، ۱۶۱،
 ۴۲۳، ۴۳۵، ۵۱۸، ۶۱۶، ۶۱۸
 نقش اسب بالدار ۱۰۸، ۳۹۳، ۴۴۹، ۵۲۵
 نقش اسب بالدار بانیم تنه ماهی ۱۰۸
 نقش اسب دریائی ۵۱۹
 نقش اسب دونده و یک بوته گل ۷۰

نقش اسب زیردرخت بید مجنون ۶۱۹	نقش امپالوس ۱۳۰
نقش اسب شاخدار ۴۳۵	نقش امپراطور ۵۲۹
نقش اسب و درخت نخل ۵۲۶/۱	نقش انار ۵۳۵
نقش اسب و دو درخت ۲۹۸	نقش انسان ۱۸۴، ۱۵۹، ۱۳۵/۱، ۷۷
نقش اسب و سگ ۲۹۸	نقش انسان با تیر و کمان ۱۱۳
نقش اسب و گاو و گندم و خرما ۲۰۳	نقش انسان با شاخ گاو ۱۳۶/۱
نقش اسبی در حالت ناخوت ۴۶۵	نقش انسان با شمشیر ۴۲۳
نقش اسکندر ۵۰۷، ۴۵۸، ۴۰۰، ۳۹۹، ۶۰	نقش انسان با کلاه پارسی ۵۰۷
نقش اسلیمی با برگ و گل ۳۴۲	نقش انسان بر تخت نشسته با کمان ۵۰۷، ۴۶۵
نقش اسلیمی برگدار ۳۳۰	نقش انسان سوار بر شیر ۹
نقش اسلیمی دهن اژدری ۲۹۸	نقش انسان و حیوان ۲۵۰
نقش اسلیمی گذار و دهن اژدری ۳۵۷	نقش اوآدو خدای باد ۵۹۵
نقش اسلیمی گل و برگدار ۳۲۶	نقش اوآگوراس ۴۴۷
نقش اسلیمی و تمغا ۲۸۸	نقش اوآگوراس دوم ۵۱۹
نقش اشک (= ارشک) ۱۳۵، ۱۲۸، ۱۱۷، ۷۸	نقش اوبوزوروس در برابر آتشکده و پرچم
۱۳۸	۱۳۵/۱
نقش اشک اول با کلاه خود سوار بر امفالس با کمانی	نقش اوتیدم ۴۴۶
در دست ۴۶۵	نقش اودموس ۴۴۶
نقش اشک اول با کلاه خود مدور و نیم تاجی بر روی	نقش اورهمزد ۱۹۷
آن ۴۶۵	نقش اورنت ۵۲۵، ۴۴۴، ۱۰۸، ۹۷
نقش الناصرالدین ۲۴۷	نقش اورنت سوار بر اسب بالدار ۶۲۷
نقش الهه ۴۴۴	نقش اونوس هنگام پیروزی بر اردوان ۵۹۵
نقش الهه آرتوز ۴۵۳	نقش اونیر (= انیران) ۵۹۵
نقش الهه ایشتار ۹۱	نقش اویکراتید ۶۶۳
نقش الهه چشمه ۱۵۹	نقش اهورمزدا (= اهورامزدا) ۱۰۸، ۵۱۲، ۵۹۵
نقش الهه رودخانه ۴۴۴	۶۰۶، ۵۹۸
نقش الهه سینوپ ۱۰۸	نقش اهورمزدا با نیم تنه لخت ۱۰۸
نقش الهه شهر ۱۲۶	نقش اهورمزدا و آتشکده و پرچم و مرغی نشسته بر
نقش الهه صلح ۸۹	آن ۱۳۵/۱
نقش الهه طبیعت و دولفین ۵۲۶/۱	نقش ارد ۶۶۳
نقش الهه فتح ۴۵۱، ۴۴۴	نقش بابک ۱۲۶
نقش الهه ناهید ۱۹۲	نقش بازیلتوس یکسومی ۶۶۰

نقش بودا ۱۸۱	نقش باشلق ۵۳۵
نقش بوف ۸۸	نقش بخارا خدات‌کانا ۱۸۹
نقش بوم ۸۸	نقش برج ثور ۱۹۵، ۱۰۲
نقش بهرام اول ۶۶۳، ۵۳۵	نقش برج و باروی شهر و شیری در حال دریدن
نقش بهرام اول و همسرش ۴۵۹	گاومیش ۱۰۹
نقش بهرام دوم ۶۶۳، ۱۸۲	نقش برگ ۱۳۵
نقش بهرام سوم ۶۶۳	نقش برگ بلوط و زیتون ۶۱۲
نقش بهرام چهارم ۶۶۳	نقش برگ در دست فرشته ۱۲۸
نقش بهرام پنجم ۱۹۴/۱، ۵۹۷، ۶۶۳	نقش برگ شبدر ۱۲۸
نقش بهرام ششم ۱۷۳، ۱۲۶	نقش برگ نخل ۱۳۵
نقش بهرام و ملکه و ولیعهد ۱۹۲، ۱۷۸	نقش برگ نخل در دست فرشته ۱۲۸
نقش بیرق	نقش برگ و اسلیمی با دو مربع و دو دایره خطی
نگاه کنید به	۳۵۷
نقش درفش	نقش برگ‌های اسلیمی و دوایر و زنجیره منگوله‌دار
نقش پادشاه (شاه) ۱۹۶، ۱۹۷، ۲۵۶	۳۵۷
نقش پادشاه اسلامی و مسیحی ۵	نقش بز ۵۳۹، ۳۱۶
نقش پادشاه اشکانی ۱۳۶، ۵۹۷	نقش بزکوهی ۵۲۸، ۴۴۷، ۳۹۳
نقش شاه بدون سر ۲۱۰	نقش بعل ۱۰۸، ۷۸
نقش پادشاه تاج برسر باریش و گوشواره ۴۶۵	نقش بعل انگور بردست ۱۰۸
نقش پادشاه تاج بر سر بدون ریش ۴۶۵	نقش بعل با ریش بلند و کلاه مخروطی ۱۰۹
نقش پادشاه ساسانی ۵۹۷	نقش بعل با خوشه انگور و گندم ۱۰۹، ۱۰۸
نقش پادشاه ساسانی و آرمان افزوتو ۷	نقش بعل با خوشه انگور و گندم با عقاب ۱۰۹
نقش پادشاه نشسته در یک دست عقاب و دست	نقش بعل بر روی تخت با عصا ۱۰۹
دیگر عصای سلطنتی ۴۶۵	نقش بعل و شیر و ستاره و زنبور ۱۶
نقش پادشاه و آتشدان ۱۷۰	نقش بلاش اول ۶۶۳
نقش پادشاه و ماه و ستاره ۱۳۶/۱، ۷	نقش بلاش دوم ۶۶۳
نقش پادشاه هیتال ۷	نقش بلاش سوم ۶۶۳
نقش پادشاهان اشکانیان ۵۹۷	نقش بلاش چهارم ۶۶۳
نقش پادشاهان ساسانیان ۵۹۷	نقش بلاش پنجم ۶۶۳
نقش پاکر ۴۸۷، ۱۵۷	نقش بلبل ۳۴۲
نقش پاکر دوم ۶۶۳	نقش بلبل و یک گل سرخ داخل یک قاب ۶۱۷
نقش پالاس ۱۲۸، ۱۳۰، ۱۳۵	نقش بندی، ناصر سید محمد ۶۴۸-۶۵۶

- نقش پیراهین بر تاج اسپهبد فرخان ۲۰۶
نقش پرنده ۵۱۸، ۱۰۷
نقش پرنده در حال دیدن با بالهای باز ۶۱۷
نقش پروکلس با کلاه پارسی ۴۵۰
نقش پوراندخت ۶۶۳، ۶۳۳، ۴۵۹، ۱۱۳
نقش پوزیدون ۴۴۶
نقش پوشاک (= لباس) ۶۶۹، ۶۳۲، ۲۰۰، ۸۷
نقش پوشاک، آرایش مو و تاج ۱۵۷
نقش پهلوان ۸۸
نقش پیروز اول ۶۶۳، ۴۴۶
نقش پیکره ایستاده امپراتور روم شرقی ۵۷۶/۱
نقش تاج ۵۹۸، ۲۰۰، ۱۷۱، ۱۴۸، ۱۰۷، ۶۶
نقش تاج اردشیر ۱۲۶
نقش تاج امپراطور روسیه ۴۴۳
نقش تاج بابک ۱۲۶
نقش تاج با شش کنگره که اورمزد به اردشیر بخشیده
۴۵۹
نقش تاج داریوش ۱۱۰
نقش تاج شاپور ۱۷۲
نقش تاج کیانی ۳۳۹
نقش تاج گودرز ۱۱۳
نقش تاراس سوار بر ماهی ۱۵۹
نقش تثلیث ۲۶۳
نقش ترازو ۳۴۲
نقش ترکیبی اسلیمی و تمغا ۲۸۸
نقش تزئینات ۲۶۳، ۱۷۷
نقش تزئینات لباس ۱۷۱
نقش تمغا ۳۱۷
نقش تیر ۱۳۵
نقش تیر انداز ۶۳۴، ۵۳۵
نقش تیرانداز بر تخت نشسته ۵۳۵
نقش تیرانداز بر سپر آپولون ۵۳۵
نقش تیرانداز پارسی ۵۳۵، ۵۹۷
نقش تیر و کمان ۴۱
نقش تیسافرن ۶۲۷، ۵۲۵، ۹۷
نقش تیسافرن با کلاه پارسی ۱۰۸
نقش تیسافرن و اردشیر دوم ۶۲۶
نقش تیسافرنس ۴۵۵
نقش تیگران دوم ۴۴۴
نقش جغد ۶۲۵، ۶۲۷، ۶۳۷، ۷۸، ۷۹، ۱۵۹، ۳۹۳، ۴۴۹، ۴۹۰
نقش جغد با بالهای گسترده ۱۵۹
نقش جقه تاج پادشاه و ماه و ستاره ۷
نقش جقه تاج شاه و سه گل و ماه و ستاره ۷
نقش جنگجویی با دو گاو نر ۵۲۶/۱
نقش جنگ دارا و اسکندر ۸۵
نقش جوجه مرغ با خطوط برجسته ۶۱۷
نقش چرخ ارابه ۱۵۹
نقش چرخ زندگی ۳۹۴
نقش چنگ ۴۴۶
نقش چهار ماهی ۲۹۸
نقش چهارنیم دایره و... ۲۷۶
نقش چهره سالخورده دمتریوس ۵۹۶
نقش چیتا یا ۱۹۵
نقش حاتم اول و شاهبانو ۴۵۴
نقش حاکم با تاج لبه دار ۱۰۳
نقش حضرت عیسی مسیح (ع) و انجیل ۲۷۲
نقش حضرت عیسی و مریم (ع) ۴۹۰، ۷۹
نقش حلقه با زائده ۴۴۹
نقش حلقه تاج ۱۰۸
نقش حیوانات ۵۶۵، ۳۱۶، ۲۵۶
نقش حیوانات بالدار ۴۵۳، ۷۹
نقش حیوانات و پرندگان ۵۷۴
نقش حیوان خوابیده ۱۰۷

- نقش حیوان شبیه شیر باهلال ماه ۵۱۷
نقش حیوان و درخت ۱۴۷
نقش خدای بالدار ۱۲۰
نقش خدای پیروزی ۵۲۵
نقش خدای شرقی به جای خدایان یونانی ۵۹۵
نقش خدایان شوش ۵۳۵
نقش خدایان یونان ۴۳۵، ۱۱۷
نقش خرچنگ ۶۱۹، ۴۳۶
نقش خرگوش ۶۱۸، ۶۱۶، ۴۲۳، ۲۷۲، ۷۷
نقش خروس ۶۱۶، ۵۲۸، ۴۴۶، ۳۹۳، ۳۱۶، ۱۳۶
نقش خروس و بیرق ۱۳۶
نقش خسرو ۶۶۳
نقش خسرو انوشیروان ۶۶۳
نقش خسرو اول با نیمتنه و ایستاده ۴۶۰
نقش خسرو با تاج و گوشواره و هلال ماه و یک ستاره ۶۵۰
نقش خسرو با هلال ۶۵۱
نقش خسرو دوم (= خسرو پرویز) ۷، ۶۰، ۱۷۳، ۵۳۵، ۵۲۶، ۵۰۲، ۴۹۶، ۴۹۵، ۴۹۱، ۲۱۱، ۶۵۲، ۵۹۷، ۵۷۶/۱، ۵۶۱، ۵۴۸، ۵۴۷، ۵۴۲، ۶۶۳
نقش خسرو دوم با هلال ۶۴۹، ۱۹۴/۱
نقش خط روی سکه‌های هخامنشی ۱۰۰
نقش خط و زنجیره اسلیمی و گل پنج پر ۳۱/۱
نقش خورشید ۸۱، ۱۰۲، ۱۲۳، ۱۹۵، ۳۲۶، ۵۱۸، ۴۴۷، ۳۵۷
نقش خورشید با انوار ساطع ۳۱/۱
نقش خورشید با دایره کنگره‌ای ۳۵۷
نقش خورشید بشکل نشانه‌های نجومی ۱۰۲
نقش خورشید و ماه ۱۹۴/۱
نقش خوشه انگور ۴۴۶، ۲۰۳
نقش خوک ۶۱۶، ۴۴۹، ۷۷
نقش داناتم ۵۶۵
نقش دارکوب برتنه درخت که به جوجه خود غذا می‌دهد ۶۱۷
نقش داریوش ۶۳۱، ۵۱۹، ۱۹۳، ۹۵
نقش داریوش با کلاه و رویان ۹۶
نقش داریوش دوم شمشیر به دست در برابر آتشکده ۱۳۵/۱
نقش داریوش سوم ۱۰۸
نقش داریوش سوم با نیزه ۵۲۵، ۱۰۷
نقش داریوش سوم خنجر به دست ۷۸
نقش داگون ۵۱۹
نقش درخت ۴۲۳
نقش درخت مو و انگور ۳۸۳
نقش درخت و حیوان ۴۱۳
نقش درفش (= بیرق) ۲۷۲
نقش درفش پارسی ۱۲۶
نقش درفش چهارگوش ۹۸
نقش درفش شاهنشاهی ۱۳۶
نقش درفش کاریانی ۴۷۷
نقش درفش شیرو خورشید ۲۹۳
نقش دژ و برج ۴۵۴
نقش دکوراتیو دو پرند روبه روی هم ۶۲۰، ۶۱۷
نقش دماغه کشتی و ماهی ۵۱۹، ۱۰۸
نقش دمتریوس ۴۴۶
نقش دو آتشدان ۱۰۸
نقش دو آتشدان و پاسبان ۸۰
نقش دو الهه و آتشدان ۱۰۸
نقش دو ایرخط و زنجیره و هلال ۳۳۰
نقش دو پرند طوق‌دار ۶۱۷
نقش دو شیر رو به روی هم ۵۱۸
نقش دو شیر و شمشیر ۵۱۸
نقش دو طاووس ۵۱۸

- نقش دو عقاب روسی ۲۱۰
نقش دو قوی ۶۲۰
نقش دو کشتی گیر ۸۸
نقش دو کودک ۲۴۷، ۲
نقش دو کودک با نیمتاج و طوق ۲۴۷
نقش دو مرغابی رو به روی هم ۶۱۶
نقش دو ملائکه ۲۶۲
نقش دو نهنگ با تزئینات... ۳۴۲
نقش دو نیم رخ مشترک: تاج خسرو پرویز و بدن دو انسان ۱۹۷
نقش دو هلال ۴۸۲، ۱۰۷، ۴۶
نقش دو یودت دوم ۴۴۶
نقش دیوسکور ۴۴۴
نقش رب النوع بالدار ۴۰۰
نقش رب النوع جنگ ۴۴۶
نقش رب النوع داگون و ملکار ۷۹
نقش رب النوع عدالت با ترازو ۱۲۸
نقش رضاشاه ۶۱۲
نقش رکن الدوله ۲۳۷
نقش رویاه ۵۹۷، ۵۲۵، ۴۵۲، ۱۴۷
نقش روحانی مسیحی در حال اعدام ۲۴۷
نقش زگیل بر چهره ۵۲۵
نقش زئوس (= ژوپیتر) ۶۰، ۸۹، ۱۲۸، ۱۳۰، ۱۳۵، ۵۰۷، ۴۴۸، ۴۴۶، ۱۴۶، ۱۳۵
نقش زئوس اتوپوروس ۱۳۰
نقش زئوس نیکخوروس ۱۳۵/۱
نقش زوبین ۱۰۶
نقش ژوپیتر
نگاه کنید به
نقش زئوس
نقش ساتراپها ۱۰۶
نقش ساتراپهای هخامنشی با شلق بر سر ۹۷
- نقش ساتورن ۳۵۷
نقش ستاره ۱۱۳، ۲۷۶، ۴۴۶، ۴۴۸، ۵۳۵، ۶۶۸
نقش ستاره شش پر ۹
نقش ستون و مرغی بر آن نشسته ۵۹۵
نقش سر آتنا ۴۵۵
نقش سر آدمی ۵۹۵
نقش سر آپیس ۵۹۵
نقش سر اسب ۱۱۷، ۱۰۷
نقش سر انسان ۸۸، ۷۴
نقش سر انسان و فرشته ۸۸
نقش سرباز ایرانی با تیر و کمان ۶۳۷
نقش سر بدون ریش که از آن نور می درخشد
۱۳۵/۱
نقش سر برهنه ۲۴۷
نقش سر پادشاه ۱۶۰
نقش سر حیوان ۱۰۷
نقش سر دو قوچ و یک درخت ۵۲۶/۱
نقش سر دیهم دار ۱۳۵/۱
نقش سر شیر ۱۵۹، ۲۷۲
نقش سر شیر و ورزا ۶۳۴
نقش سکه ۱۰۳
نقش سکه در تاریخ ۶۳۹
نقش سکه فیروز اول ۶۴۸
نقش سکه های برنزی پارتی ۱۴۵
نقش سکه های ساسانیان ۴۷۷، ۶۴۸
نقش سکه های صور ۶۲۷
نقش سکه های قبل از اسلام ۵۰۴
نقش سکه های کوشانی ۳۹۶
نقش سکه های مسلمین در اسپانیا ۶۷
نقش سکه های هخامنشی ۴۷۲
نقش سگ با خورشید خانم ۷۷
نقش سلطان با سنبله و برگ خرما ۳۳۹

- نقش شاه با دو دایره و هلال ماه و ستاره و گردنبند
۵۰۱/۱
- نقش شاه با لباس و تاج و ترکش بر پشت و کمان و
نیزه به دست ۵۱۹
- نقش شاه بر تخت و کمان بدست ۱۲۵
- نقش شاه خنجر به دست ۶۲۵
- نقش شاه در حال عبادت ۱۹۷
- نقش شاه در حال نیایش ۱۲۶
- نقش شاه ساسانی و آتشدان ۱۸۸
- نقش شاه سوار بر اسب ۴۵۴، ۱۳۵، ۱۲۸
- نقش شاه کمان بدست ۱۱۷، ۱۰۶
- نقش شاه لیسی با کلاه پارسی ۴۴۹
- نقش شاه نشسته بر تخت ۱۳۶
- نقش شاه و آتشدان ۶۳۹
- نقش شاه و حیوانات ۴۰۷
- نقش شاه و ستاره و هلال ۱۹۷
- نقش شاهان پارتی ۱۵۷
- نقش شاهان محلی پارس ۱۲۷
- نقش شاهزادگان پارس ۴۹۰
- نقش شاهین ۲۰۲، ۱۷۵، ۱۷۴، ۱۵۴، ۹۸، ۷۸
- نقش شاهین بر درفش کاویانی ۱۵۴
- نقش شاهین بر دست ایزد بعل ۱۰۸
- نقش شبیه اسب ۵۱۸
- نقش شتر ۶۱۸، ۶۱۶، ۵۷۶/۱، ۷۷
- نقش شمشیر ۷۷، ۸
- نقش شمشیر دولبه و گرز ۲۹۸
- نقش شمشیر و ماه و ستاره ۴
- نقش شهریار با پوشاک ایرانی ۴۳۸
- نقش شیارهای مواج ۱۰۷
- نقش شیر ۲۷۲، ۱۴۷، ۱۰۹، ۱۰۸، ۳۱/۱
- ۴۶۲، ۴۴۹، ۴۴۸، ۳۹۴، ۳۹۳، ۳۵۷، ۳۱۶
- ۶۲۳، ۵۱۸
- نقش سلوکوس ۴۴۶
- نقش سلوکوس با سرشیر ۴۶۵
- نقش سندروک ۶۶۳
- نقش سنگ پشت دریائی ۳۹۳
- نقش سنگ مخروطی شکل ۱۲۸
- نقش سوار ۵۹۵
- نقش سوار در حال یورتمه به همراه یک سگ
۶۱۸
- نقش سوارکاران ۶۲۱
- نقش سواری براسب با نیزه ۱۳۵
- نقش سواری براسب در حال حمله ۲۴۸
- نقش سیراکوز ۶۳۱
- نقش سیف الدوله ۴۱
- نقش سیلنوس ۴۰۰
- نقش سیناتریس ۴۶۵
- نقش شاپور اول با نگهبان ۴۵۹
- نقش شاپور دوم ۶۶۳
- نقش شاپور سوم ۶۶۳
- نقش شاخ حیوان ۱۳۵، ۱۲۸
- نقش شاخ قوچ ۴۰۰
- نقش شاخه ۱۰۲
- نقش شاخه خرزهره ۱۵۹
- نقش شاخه خرما ۴۵۱، ۴۴۶، ۱۷۴
- نقش شاخه زیتون ۳۵۷
- نقش شاخه نخل ۱۲۶
- نقش شاه ۶۰۰، ۴۵۷، ۲۵۶، ۱۹۷، ۱۲۶، ۱۱۷
- نقش شاه اشکانی نشسته در حال کمان اندازی
۱۲۰
- نقش شاه با تاج ۵۰۱/۱، ۴۵۹، ۱۱۳
- نقش شاه با تاج و شب کلاه و پوششی از حریر بر سر
۴۵۹
- نقش شاه با تیر و کمان ۹۶

نقش شیطان ۳۱۶	نقش شیر ایستاده ۳۸۱
نقش شیطانک ۵۲۸	نقش شیر ایستاده با خورشید طالع ۵۱۷
نقش شیوا ۵۹۵	نقش شیر ایستاده با دمی منتهی به سرازدها و ستاره
نقش صاعقه ۴۴۶	اسلیمی ۲۶۴
نقش صلیب ۸۲، ۳۳۶، ۴۴۰/۱، ۴۵۴، ۵۷۶/۱	نقش شیر ایستاده با شمشیر و خورشید و تاج پهلوی
۶۳۸	۶۱۲
نقش صلیب شکسته ۴۴۷	نقش شیر ایستاده و دم برافراشته ۳۶۹
نقش صلیب و تاج و چوگان ۱۷۹، ۵۳	نقش شیر بالدار و شاخدار ۴۴۹
نقش ضرابخانه ۱۵۵	نقش شیر خوابیده ۳۵۷
نقش طاووس ۷۷، ۲۹۸، ۳۴۲، ۳۷۷، ۳۸۲	نقش شیر خوابیده و خورشید بر پشت ۳۵۴
۵۰۱/۱، ۵۱۸، ۶۱۶، ۶۱۷، ۶۲۰	نقش شیر در حال حمله به آهو ۲۹۸
نقش طاووس ایستاده ۶۱۶، ۶۲۰	نقش شیر در حال حمله به گاو ۵۲۵
نقش طاووس با پاهای بسته ۶۲۰	نقش شیر در حال دریدن یک آهو ۱۰۸، ۱۰۹
نقش طاووس با چتر باز ۷۳، ۶۱۶، ۶۱۷	نقش شیر در حال حمله به گوزن ۲، ۳۷۷
نقش طاووس با چتر باز در حال دویدن ۶۱۷	نقش شیر - گاو - گوزن - خوک دریایی ۱۴۷
نقش طاووس بر پشت شیرسوار ۳۸۱	نقش شیر نر ۵۲۸
نقش طاووس بر روی کوه ۱۰۲	نقش شیر نشسته ۴۴۷
نقش طاووس چترزده با بوته برگدار ۱۰۲	نقش شیر و آهو ۳۳۰
نقش طاووس و درخت و بته ۳۴۲	نقش شیر و بته سه شاخه برگدار ۳۴۲
نقش طاووس و شیر ۳۸۱	نقش شیر و خورشید ۵، ۱۶، ۶۲، ۷۰، ۸۱، ۷۷
نقش طبیعت ۱۲۷	۲۱۰، ۲۵۰، ۲۹۵، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۰۵، ۳۰۸
نقش طوق و چهارمدال ۶۴۹	۳۳۵، ۳۴۲، ۳۴۵، ۳۷۰، ۳۷۷، ۳۸۱ -
نقش عبدالملک ۵۷۶/۱	۳۸۳، ۳۸۸، ۳۸۹، ۴۸۴، ۵۰۴، ۵۱۷، ۵۷۷
نقش عصای سلطنت ۱۲۸، ۱۳۵، ۴۴۶	۵۹۷، ۶۱۷، ۶۶۵
نقش عقاب ۶۰، ۷۰، ۷۷، ۱۱۷، ۱۲۳، ۱۲۸	نقش شیرو خورشید با ستاره هشت پر ۳۵۴
۱۳۵، ۱۴۶، ۱۵۹، ۱۹۷، ۴۳۶، ۴۴۳، ۴۴۴	نقش شیر و خورشید با مهر کوچک بر بدنه شیر
۴۴۶، ۴۶۵، ۵۳۵، ۶۱۶	۳۴۲
نقش عقاب بر کلاه ۱۰۳	نقش شیر و خورشید و اسب ۳۷۸
نقش عقاب تاج بر سر ۴۴۶	نقش شیر و خورشید و شمشیر ۳۵۴
نقش عقاب و کبک ۶۱۶	نقش شیر و ستاره ۹
نقش عقاب و هلال ماه ۱۰۳، ۱۳۶/۱	نقش شیر و صلیب ۴۵۴
نقش عقاید مذهبی ۵۹۵	نقش شیرو گاو ۶۳۷

- نقش عقربی در هیئت انسان که به گاو تیراندازی می‌کند ۱۰۱/۱
- نقش علامات ستاره شناسی ۲۰۳
- نقش علامت برج ثور ۱۹۵
- نقش علامت ضرابخانه ۴۵۱، ۴۴۶، ۱۵۶، ۷۸
- نقش علامت شهر محل ضرب ۱۲۸
- نقش غاز ۶۱۶
- نقش فاخته با سرهدمد ۶۱۷
- نقش فارتاباذ ۹۷
- نقش فتحعلی شاه سوار براسب با شمشیر و تاج ۳۷۷
- نقش فتحعلی شاه شمشیر بدست ۳۷۷
- نقش فرا آتاسس ۴۶۵
- نقش فرخان با گوشواره‌ای برگوش ۲۰۶
- نقش فرشته مشغول گلباران ۸۸
- نقش فرشتگان ایران بر روی سکه های هند و سکاکی ۵۷۴
- نقش فرو ۵۹۵
- نقش فروهر ۴۷۷
- نقش فرهاد اول ۶۶۳، ۵۳۵
- نقش فرهاد دوم ۱۳۱
- نقش فرهاد سوم ۶۶۳
- نقش فرهاد سوم با نیم تاج ۴۶۵
- نقش فرهاد چهارم ۶۶۳، ۴۶۵
- نقش فرهاد پنجم ۶۶۳
- نقش فیروز حاکم با کتربا ۱۸۱
- نقش فیل ۷۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۶۱، ۴۲۳، ۴۴۶، ۵۳۵، ۵۹۷، ۶۱۶، ۶۱۸
- نقش فیل با سوار ۳۵۷
- نقش فیلهای ارا به کش ۴۴۶
- نقش فیلی که فیلبان با چکش به سرش می‌زند ۶۱۸
- نقش قباد اول ۶۶۳
- نقش قباد دوم ۶۶۳
- نقش قلعه ۷۸
- نقش قلعه جنگی با سه برج ۵۱۹
- نقش قمری ۶۱۷
- نقش قنطورس ۴۳۵
- نقش قوچ ۴۴۷
- نقش قیصر و اعضای خانواده ۵۹۵
- نقش کالسکه چهاراسبه در بازیهای المپیاد ۵۲۵
- نقش کامناس سیرس ۵۹۶
- نقش کبک ۶۱۶
- نقش کبوتر ۶۱۸، ۶۱۶، ۴۴۴
- نقش کشتی ۵۱۶، ۱۰۸، ۵۲۵، ۵۶۵
- نقش کشتی بادیانی و پرچم ۵۱۸
- نقش کشتی با دو دیرک ۵۱۵
- نقش کشتی بر روی آب ۵۱۹، ۱۰۹
- نقش کشتی جنگی ۵۱۹، ۱۰۸، ۷۸
- نقش کشتی جنگی با بادبان و پاروزن ۵۱۹
- نقش کشتی جنگی با پاروزن و قلعه و برج و دو شیر بهم چسبیده ۵۱۹
- نقش کشتی جنگی و گردونه ۵۱۹
- نقش کشتی فینیقی با اسب دریائی ۵۱۹
- نقش کشتی و اردشیر سوم هخامنشی ۱۰۹
- نقش کشتی و پاروزن بر روی آب ۵۱۹، ۷۸
- نقش کشتی و دریا ۸۹
- نقش کعبه زردشت ۱۹۷
- نقش کلاه ۱۲۷، ۱۳۹
- نقش کلاه پارسی ۴۴۹
- نقش کلاه پارسی هخامنشی ۱۲۶
- نقش کلاه پای تی دانا ۱۰۳
- نقش کلاه خود با شاخ ۴۴۷
- نقش کلاه شاه ۱۳۹

نقش گل زنبق ۵۳۵	نقش کمان ۱۳۵، ۱۱۷، ۷۸
نقش گل سه پر ۳۳	نقش کماندار ۴۵۳، ۱۰۷، ۸۷
نقش گل سه پر و پنج پر ۲۷۶	نقش کماندار پارسی ۶۲۵، ۵۶۵، ۷۸
نقش گل نه پر... ۲۷۶	نقش کماندار پارسی و نیزه ۶۰۶
نقش گل و برگ اسلیمی ۳۵۷	نقش کمانداران ۶۲۱
نقش گل و برگ اسلیمی و زنجیره ۵۵۸	نقش کنستانس دوم ۵۷۶/۱
نقش گل و بوته و حاشیه شبیه نقش قالی ۵۱۸	نقش کوزه ۵۳۵
نقش گل‌های اسلیمی و ختایی ۲۸۶	نقش کولیزه ۵۶۵، ۴۹۰
نقش گل‌های چند برگی و تمغا ۳۴۲	نقش گاو ۶۱۹، ۲۹۸، ۱۳۶، ۱۲۸، ۷۷، ۷۰
نقش گل‌های سه پر ۳۳۰	نقش گاو بر روی نهنگ ۲۹۸
نقش گل‌های سه و پنج پر ۳۳۰	نقش گاو در حال شخم زدن ۷۰
نقش گل هشت پر ۲۶۴	نقش گاو کوهان‌دار ۱۹۵، ۱۳۵، ۱۲۸، ۱۰۲
نقش گودرز ۶۶۳	۴۶۵
نقش گوزن ۷۰، ۱۶۱، ۳۱۶، ۳۹۳، ۵۲۸، ۵۳۵	نقش گاو کوهی ۶۱۹
۵۳۹، ۶۱۹	نقش گاو مقدس هند ۲۴۸
نقش گوزن شاخدار ۳۴۲	نقش گاو وحشی ۴۶۵
نقش گوزن شاخدار و شانه و - ۲۹۸	نقش گاو و زنی که شیر می‌دوشد ۳۱/۱
برگ‌های اسلیمی	نقش گاو و شاخه و برگ ۲۹۸
نقش گوسفند و گل‌های اسلیمی ۲۹۸	نقش گاو و شیر ۶۱۶
نقش گوی صلیب دار ۲۷۲	نقش گاومیش ۴۶۵، ۴۴۷، ۱۵۹
نقش گیسوان آرایش شده ۱۷۱	نقش گاومیش بالدار ۴۴۹، ۷۹
نقش لاشخوری در حال دریدن یک قوچ ۵۱۹	نقش گاومیش با زنگوله ۶۱۹
نقش لاک پشت ۵۹۷، ۱۵۹، ۷۹	نقش گاومیش و شیر ۵۶۵، ۴۵۲، ۱۴۷
نقش لاک پشت دریائی ۴۷۴، ۱۴۷	نقش گاو کوهاندار ۱۲۸
نقش لباس	نقش گاو کوهاندار با سر خسرو پرویز و تاج او
نگاه کنید به	۵۰۱/۱
نقش پوشاک	نقش گاو و گوساله ۴۴۹
نقش لنگر ۶۶۸	نقش گراز ۶۱۹
نقش لنگر کشتی ۵۳۵، ۵۱۶، ۱۲۸، ۱۱۳	نقش گردونه اردشیر سوم و اسب ۵۲۵
نقش لئون اول و حضرت مسیح (ع) ۴۵۴	نقش اردشیر سوم سوار بر گردونه و کشتی ۶۲۷
نقش مائو خدای ماه ۵۹۵، ۱۳۶/۱	نقش گل ۱۰۸
نقش مادر فرهاد چهارم ۱۲۸	نقش گل پنج پر و... ۲۷۶

- نقش مار ۳۱۶، ۵۳۹
نقش مازه در یک دست شاخه گل و دست دیگر
عصای سلطنت ۱۰۹
نقش ماه ۶۶۸
نقش ماه نیم هلالی ۱۱۳
نقش ماه و ستاره ۱۲۳، ۱۴۶، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۹
۴۲۳، ۵۴۶
نقش ماه و ستاره و شاهین و حلقه شهریاری ۱۵۷
نقش ماهی ۷۷، ۱۰۷، ۱۵۹، ۲۷۲، ۳۱۶، ۳۷۷
۴۴۹، ۵۲۸، ۵۳۹، ۶۱۶
نقش ماهی شبیه به دختر ناخدا ۵۱۸
نقش ماهی و گاو و ابرو ۷۳
نقش معجر آتش و صورت فروهر و بیرق ۱۳۶
نقش مرد ۱۸۴
نقش مردی سوار بر است با آلتی شبیه بیرق...
۲۵۴
نقش مردی سوار بر اسب با - ۲۴۹
هاله ای دورسر
نقش مرغ ۲۹۸
نقش مرغابی ۷۰
نقش مرغابی با گل نیلوفر آبی ۶۱۷
نقش مرغ با گل ۲۹۸
نقش مرغ دریایی ۷۰
نقش مرغ و خورشید ۳۱/۱
نقش مرغ و خورشید و ستاره ۲۷۲
نقش مظاهر خدایان افسانه ای ۴۶
نقش مظهر خدایان ۱۵۹
نقش معبد آرتیمس ۵۶۵
نقش معبد و پرچم ۱۹۷
نقش ملکار ۵۱۹، ۶۲۷
نقش ملکه تاج بر سر ۴۶۵
نقش ملکه و شاهزاده ۱۹۷
نقش ملکه و شاهزادگان و بزرگان ساسانی ۱۷۷
نقش ملکه و ولیعهد ۱۷۶
نقش ملکه و ولیعهد و آتشدان ۱۸۰
نقش منبر داخل محراب ۳۴۲
نقش موید و طوق ۶۵۱
نقش موزا ۱۲۸، ۱۳۵، ۵۳۵
نقش موش ۷۷، ۶۱۶
نقش موی
نگاه کنید به
نقش گیسوان
نقش مهرداد اول ۱۱۳، ۱۳۱، ۶۶۳
نقش مهرداد دوم ۶۰، ۴۶۵، ۶۶۳
نقش مهرداد دوم با زره ۵۹۶
نقش مهرداد سوم ۶۶۳
نقش مهرداد سوم با نیمتاج و گردنبندی از مروارید
۴۶۵
نقش میترا ۵۹۵، ۵۹۸
نقش میر و خدای خورشید ۱۳۶/۱، ۵۹۵
نقش میمون با بچه ۲۹۸
نقش نادرشاه با سنبله و برگ خرما ۳۳۹
نقش ناصرالدین شاه ۳۵۶، ۳۷۷، ۳۸۴، ۴۷۶
۵۲۷
نقش نانا خدای جنگ ۵۹۵
نقش نخل ۶۳۸
نقش نرسی ۶۶۳
نقش نگهبان ۱۱۷
نقش نگهبان سایه بان بدست ۵۱۹
نقش نمادین لنگر کشتی ۱۳۵/۱
نقش نماز ۶۱۶
نقش نماز گزاری با تاج و دیهیم ساسانی و لباس
ساده اسلامی ۵۰۱/۱
نقش نمسیس ۱۳۰

- نقش نورالدین اتابک ۲۲۷
نقش نیمرخ و شاهزاده ۱۹۷
- نقش نهنگ ۲۷۲
نقش وارکو تپاس ۱۳۰
- نقش نهنگ با تزئینات شاخ و برگ ۲۹۸
نقش وره نرغونو ۵۹۵
- نقش نیزه دار در حال حمله ۲۴۸
نقش ونن اول ۶۶۳، ۵۳۵
- نقش نیزه سه شاخه ۴۴۶
نقش ونوس اول ۴۶۵
- نقش نیکه ۵۳۵، ۱۳۵، ۱۲۸
نقش های اسلامی ۵۷۶/۱
- نقش نیکه پشت سر مرغ و پادشاه ۱۳۵/۱
نقش هدهد در حال پرواز ۶۱۸
- نقش نیمتاج و طوق ۲۲۷
نقش هراکلس ۱۲۸، ۱۳۵
- نقش نیم تنه اویکراتیدس و فرزندان زئوس در حال سواری ۵۹۵
نقش هراکلیوس و پسرش ۵۷۶/۱
- نقش نیم تنه اهورامزدا ۱۷۴، ۱۰۸، ۷۹
نقش هرکول ۷۸، ۱۰۸، ۱۲۸، ۴۴۶، ۴۴۷، ۵۲۴
- نقش نیم تنه برکوهی و خدای محلی ۵۱۹
نقش هرکول در حال حمله به شیر ۴۴۷
- نقش نیم تنه پادشاه با هلال ماه در دست ۹
نقش هرکولس ۱۳۰
- نقش نیم تنه حکمران ۲۱۰
نقش هرمز اول ۶۶۳
- نقش نیم تنه خوک وحشی ۱۵۹
نقش هرمز دوم ۶۶۳
- نقش نیم تنه داریوش اول ۷۸
نقش هرمز چهارم ۵۶۱، ۶۶۳
- نقش نیم تنه دو انسان ۲۹۸
نقش هرمز پنجم ۶۶۳
- نقش نیم تنه شاه ۱۰۷، ۱۶۹
نقش هرمه نوس سوار بر اسب ۵۹۵
- نقش نیم تنه شاه، ملکه و ولیعهد ۵۷۶/۱
نقش هلال در جلو کشتی ۵۲۵
- نقش نیم تنه کمسکیوس دوم و همسرش آنزازه ۱۳۵/۱
نقش هلال ماه ۲۰۲، ۵۳۵
- نقش نیم تنه گاومیش و شیر در حال حمله ۴۴۱
نقش هلال ماه بر کلاه داریوش ۱۳۶/۱
- نقش نیم تنه هرموثوس ۵۹۵
نقش هلال ماه و ستاره ۵، ۱۲۸، ۱۳۵، ۱۷۱
- نقش نیم تنه هیپوستراتوس ۵۹۵
نقش هلال ماه و ستاره و طوق و آتشدان ۶۴۹
- نقش نیمرخ امیربخارا ۶۱
نقش هلنیستی ۳۹۹
- نقش نیمرخ خروس ۱۳۷
نقش هلپوکلس ۴۴۶
- نقش نیمرخ شاپور ۱۷۲
نقش هوسپاتوسین ۱۳۵/۱
- نقش نیمرخ شاه با تاج و دیهیم با ماه و ستاره ۵۰۱/۱
نقش هیپوستراتوس (شبیه آن) سوار بر اسب ۵۹۵
- نقش نیمرخ فرناباد با کلاه پارسی ۵۱۹
نقش یازفونس ۱۳۰
- نقش نیمرخ مشترک: خسرو پرویز و بدن دو انسان ۵۰۱/۱
نقش یزدگرد اول ۶۲۲، ۶۶۳
- نقش یزدگرد دوم ۵۹۷، ۶۶۳

۱۹۷، ۱۲۶ (= و ت فردات)	۶۴۹	نقش یزدگرد دوم با هلال ماه و ستاره
۵۹۵	۶۵۲، ۵۹۷، ۵۰۱/۱	نقش یزدگرد سوم
۶۲۳ (م.ض)	۶۴۹	نقش یزدگرد سوم با هلال ماه و ستاره
۵۶۶	۲۴۷	نقش یولق ارسلان
۲۱	۱۳۰	نمسیس
۷۱ و .ه. و التتین،	۵۲۱، ۵۰۴، ۳۸۸، ۳۷۵	نوی، عبدالحسین
۵۱۸	۶۵۸	
و الفتین، ویلیام. اچ	۲۲۰	نوح بن منصور
و ثیق، منصوره	۶۲۳، ۵۱۴، ۲۲۰	نوح بن نصر
۶۶۱	۵۱۰ (ا.م)	نور
و حید مازندران، غ	۲۴۷	نورالدین اتابک... ۲۴۷
۳۷۹	۴۲	نورالدین حمزه
۵۲۶ (ا.م)	۶۲۳، ۴۲	نورالدین محمود زنگی
۵۹۵	۴۲	نورعلی بهادر
و رهرام، غلامرضا	۶۵۹، ۶۳	نوروززاده چگینی، ناصر
۶۶۷	۶۶۰	نولنکه، تئودور
۵۳۵	۳۰۶، ۳۰۳، ۱۷۳، ۱۲۶، ۳۰	نهاوند (م.ض)
وزن سکه ۲۱، ۲۶، ۳۱/۱، ۳۳، ۳۷، ۴۰، ۴۲	۶۴۸، ۶۲۰، ۵۲۳، ۳۳۶	
۹۴، ۹۱، ۸۲، ۷۷، ۶۵، ۶۲، ۵۳، ۴۶، ۴۴	۶۴۸، ۶۲۴ (م.ض)	نهرتیری (م.ض)
۱۰۲، ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۰۹، ۱۲۵، ۱۲۸، ۱۳۳، ۱۳۹	۳۸۹	نیرنوری، حمید
۱۴۵، ۱۴۷، ۱۵۰، ۱۶۹، ۲۰۴، ۲۱۰، ۲۳۶	۵۳۹، ۵۳۵، ۴۴۶	نیسا (= نسا.م.ض)
۲۴۱، ۲۴۵، ۲۵۷، ۲۵۹ - ۲۵۹، ۲۶۶، ۲۸۵، ۲۹۲	۴۷۹ (ا.م)	نیشابور
۳۰۳، ۳۰۸، ۳۱۴، ۳۱۶، ۳۲۳، ۳۲۸، ۳۳۲ -	۷، ۴۱، ۶۰، ۱۱۷، ۱۲۶، ۱۷۳	نیشابور (م.ض)
۳۳۴، ۳۳۷، ۳۴۷، ۳۶۵، ۳۷۷، ۳۸۳، ۴۰۴	۱۹۰، ۲۲۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۹، ۲۶۴، ۴۶۷	
۴۱۴، ۴۶۵، ۴۷۷، ۴۷۸، ۴۸۷، ۴۹۰، ۵۰۵ -	۶۳۸، ۶۲۴، ۵۹۷، ۵۳۹، ۴۷۹	نیکوداموس
۵۰۷، ۵۱۹، ۵۲۵، ۵۳۵، ۵۳۹، ۵۴۱، ۵۴۲	۴۴۷	نیکوکلس
۵۴۶، ۵۶۴، ۵۹۳، ۵۹۷، ۶۱۵، ۶۲۳، ۶۳۳	۱۲۸	نیلاکس
۶۳۴، ۶۳۷ - ۶۳۹، ۶۴۳، ۶۴۸ - ۶۵۲، ۶۵۶	نیمروز	
۶۶۰، ۶۶۲، ۶۶۷، ۶۷۰	نگاه کنید به	
و کر، جان	سیستان	
۱۷۱، ۱۹۰		
۶۲۳		
۶		
۵۳۶، ۴۶۲		
۵۹۹ (م.ض)		
۱۳۵، ۱۶۰، ۵۳۵، ۶۶۳		
۱۳۵، ۵۳۵		
		نیول، ادوارد ۴۴۶

هرمز (جزیره) ۳۴	ونونس دوم ۵۹۵
هرمز (هرمز) اول ۶، ۴۲، ۴۶، ۱۶۲، ۱۷۴، ۱۷۸، ۲۰۲، ۴۶۹، ۴۷۷، ۴۹۹، ۵۱۴، ۵۱۵	ونیز ۳۷، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۶۲، ۵۰۹
۵۲۳، ۶۶۰، ۶۶۳	وه اردشیر
هرمز (هرمز) دوم ۴۶، ۱۷۴، ۱۷۸، ۲۰۰	نگاه کنید به
۵۱۴، ۶۶۳	وهرام، مجید ۲۷۸، ۵۳۵، ۶۶۳
هرمز (هرمز) سوم ۵۱۴	وهسودان بن محمد ۱/۳۱، ۲۲۷، ۲۶۵، ۴۸۰
هرمز (هرمز) چهارم ۱۸۵، ۱۷۸، ۱۸۷، ۲۰۳	۴۸۵، ۵۵۲، ۵۷۷ - ۵۷۹
۲۰۷، ۱/۴۴۰، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۶۱، ۶۲۴، ۶۴۸	ویت، زان ۶۶۴
۶۶۳	ویج، داوید ۵۶۶
هرمز (هرمز) پنجم ۲۰۲، ۶۲۴، ۶۲۷، ۶۴۸	ویزدیکرت ۵۹۵
۶۶۳	ویلیام. اچ. والنیتن ۵۱۸
هرمز (هرمز) ارتشیران ۲۰۲	
هرمس ۱۳۰	هاتن (م.ض) ۶۱۲
هرمه نوس ۵۹۵	هادی ۸
هرودوت ۹۴، ۵۱۹	هارپوکرات ۱۳۰
هشام بن عبدالملک ۶	هارون الرشید ۸، ۵۴، ۲۳۸، ۵۵۴، ۶۲۳، ۶۵۹
هشتگانی ۴۳۲	هارونیه (ا.م) ۶۲۹
هکاتوم پیلوس ۵۳۵	هانی ۶۵۰
هگاتمنوس ۴۴۸	هخامنشیان (هخامنشی) ۲/۳۱، ۶۸، ۷۸، ۸۳ -
هلیوکلس ۵۹۶	۱۱۲، ۱۳۲، ۱۳۵، ۱۹۵، ۴۳۲، ۵۱۹، ۶۱۳
هلند ۴۲۵، ۴۱۷	۶۲۷
همایون، غلامعلی ۴۵۵	هدایت، رضاقلی خان ۳۹۰
همپوبول ۱۳۲، ۶۳۹	هرات (م.ض) ۱۹۰، ۲۸۴، ۲۸۷، ۲۸۸، ۳۲۲
همدان (ا.م) ۶۶۵	۳۴۲، ۳۷۶، ۵۲۶، ۵۳۹، ۵۹۷، ۶۳۸
همدان (م.ض) ۷۳، ۱۰۴، ۱۱۷، ۱۲۶، ۱۷۳	هراکل (هرکول) ۱۲۸، ۱۳۵، ۵۲۵
۱۹۰، ۲۳۷، ۲۸۸، ۳۰۳، ۳۵۷، ۳۶۰، ۳۶۵	هراکلیداس ۴۰۰
۳۷۷، ۵۹۰، ۵۹۷، ۶۱۷، ۶۳۸	هراکلیوس ۱/۵۷۶
همیروس ۵۳۵	هربرت، توماس ۴۲۸
هند ۱/۵۲۶	هرتسفلد، ارنست ۱/۱۳۶، ۱۸۱
هندوان ۴۳۳	هرتک (م.ض) ۸۰، ۱۷۹، ۵۵۵
هندوستان (م.ض) ۲۱، ۲۹، ۷۸، ۱۱۶، ۱۴۷	هرقل ۲۴۷

یزدگرد اول ۴۶، ۱۷۸، ۴۸۰، ۴۹۲، ۵۱۴، ۵۲۲، ۶۶۳، ۶۵۲	۱۹۵، ۳۳۳، ۳۳۹، ۳۴۱، ۴۰۵، ۴۱۹، ۴۴۰، ۴۴۶
یزدگرد دوم ۶۱، ۱۹۸، ۴۶۹، ۴۷۷، ۴۸۳، ۵۱۴، ۶۶۳، ۶۴۹	هوراس ۴۰۳ هورودس ۵۳۵
یزدگرد سوم ۱۲۳، ۱۶۶، ۱۷۴، ۱۷۸، ۱۸۵، ۱۹۶، ۱۹۸، ۲۰۷، ۴۷۷، ۵۰۱/۱، ۵۱۴، ۵۴۶، ۵۹۷، ۶۲۴، ۶۲۷، ۶۳۱، ۶۴۸، ۶۵۲، ۶۶۰	هوسپاتوسین ۱۳۵/۱ هولاکوخان (= هولاکوقاآن) ۲۵۵، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۷۲
یزیدبن عبدالملک ۶ یزیدبن معاویه ۶۵۱ یعقوب ۲۸۶ یعقوب بهادرخان ۲۸۸ یعقوب لیث ۲۱۵، ۲۱۷، ۴۹۷، ۶۶۶ یولق ارسلان ۲۴۷ یونان ۱۵۲، ۴۳۲، ۴۳۶، ۴۹۰، ۵۲۶/۱ یونانیان ۹۱ یونگ، پترجولیوس ۷۰ یمین الدوله نگاه کنید به	هوکناپس ۱۳۵/۱ هیپوستراتوس ۴۸۱، ۵۹۱ هینس، والتر ۶۶۷ هینیلی، روزا ۸۲ یاران شهرستان ۱۷۳ رشیدیاسمی ۱۹۷، ۳۴۱ یاسوج (ا.م) ۵۸۱ یان، کارل ۲۴۵، ۲۵۷ یزد (= دارالعباده. م.ض) ۴۰، ۴۲، ۶۰، ۷۲، ۸۰، ۱۷۹، ۱۸۸، ۲۷۲، ۲۸۶، ۲۸۸، ۲۹۸، ۳۱۵، ۳۲۰، ۳۴۲، ۳۴۷، ۳۵۷، ۳۶۹، ۳۸۲، ۵۳۹، ۵۷۷، ۶۰۸، ۶۲۰، ۶۳۸
سلطان محمود	

منابع

۱ - کتابشناسیها، فرهنگها و
دایرةالمعارفها

الف: کتابشناسیها

مشار، خانابا
فهرست کتابهای چاپی فارسی. تهران،
بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۲.

مشیری، محمد
کتابشناسی سکه‌ها و مهرها و ظغراهای
پادشاهان ایران، تهران، انجمن فرهنگ
ایران باستان، ۱۳۵۲.

آقابخشی، علی
کتابشناسی کتابشناسیهای موضوعی.
تهران، مرکز اسناد و مدارک علمی ایران،
۱۳۶۸.

ب: فرهنگها

دهخدا، علی اکبر
لغت نامه. تهران، دانشگاه تهران،
۱۳۴۵.

افشار، ایرج
کتابشناسی مقالات فارسی. تهران،
امیرکبیر.

شاد، محمد پادشاه بن غلام محی الدین.
فرهنگ آندراج، تهران، کتابخانه خیام،
۱۳۳۶.

بشارت، مهری دخت
فهرست رساله‌های تحصیلی دانشگاه
تهران. زیر نظر حسین بنی آدم، تهران،
دانشگاه تهران، ج ۱، ۱۳۵۶.

محمد حسین بن خلف تبریزی
برهان قاطع. به اهتمام دکتر محمد
معین، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۱.

فهرست مقالات فارسی در مطبوعات
جمهوری اسلامی ایران. تهران، وزارت
فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان
مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی.

معین، محمد
فرهنگ فارسی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۴.

مافی، عباس
کتابشناسی هنر. تهران، مرکز اسناد
فرهنگی آسیا، ۱۳۵۵.

نفیسی (ناظم الاطباء)، علی اکبر

- فرهنگ نفیسی. تهران، کتابفروشی
خیام.
- پژوهشی در ورزش
پیمان
تعلیم و تربیت
جام
خبرنامه سازمان میراث فرهنگی کشور
خرد و کوشش
روزگاران
سالنامه کشور ایران
سخن
سیر و سیاحت
شکار و طبیعت
فرهنگ ایران باستان
فروهر
کاوه (۱۳۳۹ ق)
کیهان (روزانه)
کیهان علمی
کیهان هوایی
گوهر
مجله دانشکده ادبیات
مردمشناسی
موزه‌ها
معارف اسلامی (دوره جدید)
نامه صنعت نفت ایران
نامه فرهنگ آذربایجان
نامه فرهنگ ایران
هنر و مردم
وحید
یادگار
یغما
- ج: دایرةالمعارفها
- ایران. کمیسیون ملی یونسکو در ایران
ایرانشهر. تهران، کمیسیون ملی
یونسکو، ۱۳۴۲.
- دایرةالمعارف بزرگ اسلامی
زیر نظر کاظم موسوی بجنوردی. تهران،
مرکز دایرةالمعارف بزرگ اسلامی،
۱۳۶۹.
- مصاحب، غلامحسین
دایرةالمعارف فارسی. تهران، فرانکلین،
ج ۱، ۱۳۴۵.
- ۲ - نشریات
- آموزش و پرورش
آینده (۱۳۰۵ ش)
آینده (دوره جدید)
اطلاعات (روزانه)
اطلاعات (سالانه)
ارمغان
ایران باستان
باستانشناسی و تاریخ
باستانشناسی و هنر ایران
بررسیهای تاریخی
پیام یونسکو